

תודה רבה על הרכישה של הספר!

עבדתי מאד קשה על הספר זהה: שעות רבות של כתיבה, הגהה, תיקונים ומעבר על תוכרי העירינה. יותר מ-2000 אנשים תמכו בספר זהה ואייפשרו לו לצאת לאור.

הספר אינו מוגן במערכת ניהול זכויות. כלומר ניתן לקרוא אותו בכל התקן ללא הגבלה. אם מתחשך לקרוא גם מהקינדל, גם מהמחשב וגם מהטלפון הנייד אין בעיה להעתיק את הקובץ שלוש פעמים ולשים אותו בתוך כל התקן. מתוך תקווה שהרוכש והתוםן לא ינצל את האמון שנתתי בו להעתקה סיטונאית של הספר לאנשים אחרים והפיצה שלו. אני מאשר שרוב האנשים הוגנים.

העותק הזה נמכר ל:

yigalnewman@yahoo.com

בנוסף לדף זה - הקובץ מסומן בטביעת אצבע דיגיטלי – כלומר בתוך דפי הספר נჩבים-items פרטי הרוכש באופן שkopf למשתמש. כדאי מאוד להמנע מהעתקה של הספר לאלו שלא רכשו אותו באופן חוקי. אם ברצונכם להעביר את הספר למשהו אחר במתנה – העברו לו את הפרטים שלכם באתר ומיחקנו את העותק שנמצא ברשותכם.

תודה וקריאה נעימה!

ללמוד גיאו-הסקרייפט בעברית

נן בר-זיך

WixEngineering

Outbrain
Engineering

Really Good

Chegg[®]

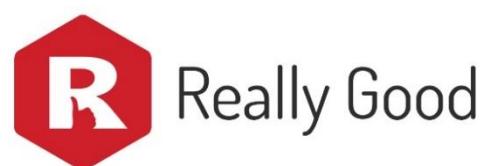

הקריה האקדמית אונו
Ono Academic College
החוג למדעי המחשב

לلمוד ג'אומהסקריפט בעברית

REN BER-ZIK

מהדורה: 2.0.3

ספר זה הוא יצירה המוגנת בזכויות יוצרים. אתה קיבלת רישיון לא-בלודי, לא-ייחודי, אישי, בלתי ניתן להעברה (למעט על פי דין), ובلتוי ניתן להסבה לעשות שימוש אישי בספר זה לצרכים לימודיים בלבד.

אסור לך להעתיק את הספר, לשכפל אותו, לצורך יצירות נגזרות ממנו או לפרסם אותו בכל צורה אחרת.

ਮותר לך לצלט קטעים קצרים מהספר במסגרת הגנת שימוש הוגן, ככלומר פסקה או שתים, כאשר אתה מפנה למקור ומציר את רן בר-זיק כמחבר הספר.

הדוגמאות המובאות בספר זה הן בבעלות של רן בר-זיק, ואסור לך להשתמש בהן בתוקן תוכנות שתਪתח. אם אתה רוצה להכניס אותן לפרויקט שלך, שלח מייל ונדבר על זה.

ערינה לשונית: יעל ניר
הגה: חנן קפלן
עיצוב הספר והכריכה: טל סולומון ורדי (tsv.co.il)

הפקה: כריכת – סוכנות לסופרים
www.kricha.co.il

תוכן העניינים

12	על הספר	על
13	על המחבר	על
14	על העורכים הטענניים	על
14	דניאל שטרנלייבט	דניאל
14	gil pinck	gil
14	יגאל סטקלוב	יגאל
15	תום ביגלאייזן	תום
15	צחי נמבי	צחי
16	על החברות התומכות	על
16	Really Good	
16	אואטבריין	אואטבריין
17	Chegg	
18	Wix.com	
19	על ג'אוהסקרייפט	על
22	אין לומדים	אין
22	ארגנו לעצמכם סביבת עבודה מסודרת	ארגנו
22	קראו את הפרקים לפי הסדר	קראו
23	קראו כל פרק פעמיים וכותבו לעצמכם את כל הדוגמאות	קראו
23	פתרו את התרגילים לדוגמה בסוף כל פרק	פתרו
23	התיעמצו עם אחרים	התיעמצו
24	הגיעו לסדרניות ולמייטאפים	הגיעו
24	תרגלו, תרגלו, תרגלו	תרגלו
25	התקנת סביבת העבודה ודרכו הלימוד	התקנת
35	משתנים	משתנים
40	טקסט	טקסט
46	מספרים	מספרים
49	מציאת השארית	מציאת

50.....	אופרטורים מקוצרים
56.....	סוגי מידע פרימיטיביים נוספים
56.....	בוליани
57.....	משתנה לא מוגדר
57.....	רייך
58.....	Symbol
58.....	מציאת הסוג של המשתנה
62.....	הערות
65.....	בקרת זרימה – משפטי תנאי
68.....	אופרטורים השוואתיים נוספים
72.....	אופרטורים לוגיים
75.....	אופרטור שלילי
77.....	אופרטור תנאי
78.....	אופרטורים המשווים ערכים
90.....	<i>switch case</i>
100.....	קבועים
104.....	בקרת זרימה – פונקציות
109.....	פונקציה עם ארגומנטים
111.....	ארגומנטים עם ערכים דיפולטיבים
113.....	הפונקציה כאובייקט
113.....	Hoisting
115.....	closure
118.....	פונקציה אוניבימית ופונקציית חץ
119.....	פונקציה אוניבימית במשתנה
121.....	פונקציה אוניבימית שمبוזדת מהסקופ הגלובלי
129.....	אובייקטים
135.....	מחיקת מפתח
135.....	הכנסת פונקציה כערך
136.....	אובייקט קבוע
143.....	מערכות
148.....	מערכות ומחוזות טקסט

151	this - new
159	מבנה טקסט
164	ולואות
164	ולואת for
175	ולאה אינסופית
175	ולואת while
177	ולואת do while
177	ולואת forEach
181	ולואת for of
186	ולואת map
189	ולואת filter
193	ולואת sort
193	ולואות על אובייקטים
194	ולואות for in
197	Object.keys
206	ג'אוּהַסְקְּרִיפְט בסביבת דפדף
206	הסבר כללי על HTML
209	מזהים של תגיוט HTML
210	גישה אל תגיוט באמצעות ג'אוּהַסְקְּרִיפְט
210	אלמנטים של HTML מתורגמים לאובייקטים של ג'אוּהַסְקְּרִיפְט
212	אירועים עם HTML וג'אוּהַסְקְּרִיפְט
214	הצמדת אלמנטים של HTML לאלמנטים אחרים של HTML באמצעות ג'אוּהַסְקְּרִיפְט
216	שינויי עיצוב
217	סלקטורים של DOM
222	אירועים נוספים
224	פעוף של אירועים
228	הצמדת אירועי ג'אוּהַסְקְּרִיפְט לאלמנטים ב-HTML
237	דיבאגינג
244	אובייקטים גלובליים ואובייקטים מובנים
248	parseInt
249	eval

250.....	Math
251.....	Date
254.....	JSON
256.....	setTimeout
262.....	בישויים רגולריים
270.....	טיפול בשגיאות
273.....	finally
277.....	מבנה נתונים מסוג Set-Map
277.....	Map
280.....	Set
285.....	תכנות אסינכרוני – קולבקים
295.....	Promises
301.....	שרשור הבטחות
304.....	קיבוץ הבטחות
308.....	פונקציית async
315.....	AJAX
317.....	METHODS של HTTP וארגוניים נוספים
322.....	ES6 Classes
330.....	ומה עכשווים?
332.....	נספחים: Best Practices
332.....	מה זה Best Practices ולמה כדאי לישם אותם?
334.....	Best Practices שביל מפתח מקצועי צריך להכיר
334.....	בחירה שמות
335.....	KISS
336.....	DRY
336.....	לא להמציא את הגלגל
337.....	Make it work, make it right, make it fast
338.....	תיעוד
338.....	ניהול גרסאות
339.....	לבקש עזרה
340.....	ביקורת עמיתים – Code Review
341.....	Tech Design
341.....	ורוטומציה Best Practices
343.....	מה זה ?linting ESLint
344.....	

רשימה של Best Practices והחוק הרגונטי של ESLint	345
בלי מספרי קסם	345
השוויה קפדיות: ===	346
קוד לא נגיש	346
חלוקת לחלקים קטנים	347
אורך מינימלי ומקסימלי לשימוש משתנים	348
בלי eval	348
בלי משתנים שלא הוציאו	349
נספח: בדיקות, יציבות ואיכות קוד	350
קצת רקע	350
מבנה בדיקות	351
בדיקות יחידה	352
בדיקות קצרה לקרה (End-to-End)	353
בדיקות ממשקי משתמש (UI Tests)	354
ספריות ופרימורוקים מומלצים	355
סיכום	355
נספח: Corvid by Wix	357
הקדמה	357
מה בונים?	357
איך מתחילה?	358
הציג נתונים ממסד הנתונים באתר	361
Dataset	362
חיבור רכיבים למידע מהטבלה	363
הוספה משימה חדשה	366
Events	366
\$w	368
wix-data	369
wixData.insert()	370
שינוי סטטוס המשימה	373
wixData.get() – שילוף רשומה מהטבלה	374
wixData.update() – עדכן רשומה בטבלה	375
מספר המשימות שלא הושלמו	377
wixDataQuery	377
\\$w.onReady()	381
סינון המשימות לפי סטטוס המשימה	381
wixDataFilter	383
ניכוי המשימות שהושלמו	386
wix-window	387
wixWindow.openLightBox()	388
wixWindow.lightbox.close()	389
wixData.bulkRemove()	390

393.....	נספח – ייצירת מסד נתונים.....
396.....	Sandbox Live
397.....	Permissions
398.....	סיכום
399.....	נספח: ג'אויסקייפט מונחה עצמים
399.....	מה זה תכונות מונחה עצמים?
407.....	Prototype based

על הספר

הספר "לימוד ג'אווסקריפט בעברית" מלמד את השפה ג'אווסקריפט (JavaScript), שפת סקריפט קלה ופושטה ללימוד שהפכה לפופולריות מאוד עם השנים. הספר מיועד ללא-מתכנתים שורצים להתנסות בשפת תכנות ולמתכנתים בג'אווסקריפט שורוצים להעמק את הידע התיאורטי שלהם.

הספר מתחילה בלמידה בסיסי של משתנים ומגיע עד לימוד תכונות אסינכרוני-AJAX. בכל פרק בספר יש הסברים תיאורתיים לצד דוגמאות ורבות הממחישות את העקרונות השונים שהובאו בו, ובסיומו תמצאו שאלות דוגמה לתרגול עם הסברים מקיפים על הפתרונות. נוסף על הספר קיימן אתר המכיל מאות תרגילים ופתרונות אשר יסייעו לכל הלומדים להציג שליטה בעקרונות השפה ובהתקביר שלה. הספר מיועד להביא אדם שלא מכיר את ג'אווסקריפט לנוקודה שבה הוא מכיר היטב את השפה ואת התקביר שלה וודע אין להשתמש בה כדי לפטור בעיות בסיסיות.

הספר יסייע גם למתכנתים מנוסים יותר שմבקשים לחזק את הידע התיאורטי שלהם. יש בו הסברים על יכולות מתקדמות מאוד של השפה שהוחלו בשנת 2017, כמו מימוש טוב יותר של תכונות אסינכרוני, AJAX באמצעות `fetch` ותכונות נוספות.

על המחבר

REN BAR-ZIK הוא מפתח תוכנה משנת 1996 במגוון שפות ופלטפורמות ועובד כמפתח בכיר במרכזי פיתוח של חברות רב-לאומיות, HPE ו-Verizon, שם הוא מפתח בטכניקות מתקדמות הן הצד הלקוח, והן הצד השירות, ושם דגש על בניית תשתיות פיתוח נכונה, על שימוש ב-CDI ומכובן על אבטחת מידע. בנוסף על עבודתו כמפתח במשרה מלאה, REN הוא עיתונאי ב"הארץ" במדור המחשבים, שם הוא מסקר נושאים הקשורים לטכנולוגיה ולאבטחת מידע וכותב על אינטרנט ורשתות. בשנת 2008 מפעיל REN את האתר "אינטרנט ישראל" (internet-israel.com), שהוא אתר טכני המכיל מדריכים, מאמרים והסבירים על תכונות עברית ומתעדכן לפחות פעמי שבוע. REN נשוי ליעל ואב לארבעה ילדים: עומריה, כפיר, דניאל ומיכל. רץ למרחקים ארוכים וחובב טולקון מושבע.

על העורכים הטכניים

דניאל שטרנליינט

דניאל שטרנליינט הוא מפתח Frontend מאז גיל 14, המיסיד של המיזמים Common Ninja ו-Ninja-is-a-bot-for-that, צרכן כבד של קוד Open Source (ומשתדל גם לתרום בחרזה) ונכון לזמן כתיבת הספר מוביל את גילדת ה-Frontend בחברת אוטבריין. בנוסף על כן, דניאל הקים ומוביל את קבוצת הווטסאפ FEDs Community שמאגדת מפתחי Frontend מחברות מובילות בארץ ובעולם, ובה מעליים זיוניים, מתיעצים ומשתפים לינקים, חדשות ועדכונים מעולם ה-Frontend. בעבר כתוב בבלוג "עיצוב גרפי וטכנולוגיה", וכיום הוא כותב בלוג טכני על טכנולוגיות Frontend ו-NodeJS. בשאר הזמן הוא נשוי לרונה ואבא להדר ולאליל המתוקים, מתופף, גולש סקי, משחק כדורים, צופה בסדרות, קורא ספרי פנטזיה ומתח ומדקלם את כל סרטי דיסני בעל פה.

גיל פינק

gil fink הוא מומחה לפיתוח מערכות ווב, Google Developer Expert, MVP Microsoft Developer Technologies, sparcXsys. כיום הוא מייעץ לחברות ולארגוני שונים, שם הוא מסייע בפיתוחפתרונות מבוססי אינטרנט ו-SPAs. הוא עורך הרצאות וסדנאות לייחדים לחברות המעוניינות להתמחות בתשתיות, בארכיטקטורה ובפיתוח מערכות ווב. הוא גם מחבר של כמה קורסים רשמיים של מיקרוסופט (Microsoft Official Course - MOC), מחבר משותף של הספר "Single Page Application Development Pro" (Apress). לפרטים נוספים עלgil פינק <http://www.gilfink.net>.angularUP

יגאל סטקלוב

יגאל סטקלוב הוא מפתח Frontend ו-Full Stack, מוביל טכנולוגי ומנהל פיתוח מנוסה בעל ותק של יותר מעשור וחצי בתעשייה. כיום משמש מנכ"ל חברת [Webiya](#).

בעבר היה ממוביל בתחום Frontend-Challanges Wix ו-Netcraft וஹוביל פרויקטי פיתוח רבים.

יגאל פועל מאד מען קהילת-h-Frontend בארץ והוא אחד מהיזמים והמאורגנים של כנס-h-Frontend הבינלאומי הראשון בישראל, כנס YGLF (You Gotta Love Frontend).

תומ ביגלאין

מפתח Frontend ומ肱, נשוי, אב לשתיים וגר בתל אביב. תום התחיל את דרכו בתחום-h-Frontend בתחלת שנות האלפיים מכיוון פחות צפוי – בפיתוח אפליקציות בג'אווהסקריפט לממירים של יס סטארט-אפ קטן. אחרי זה נסגר, עבד בעצמائي ובכמה סטארט-אפים, הפך לאחד המומחים הראשונים בארץ ל-HTML ו-CSS ולא היה בקיא ממן בబאים של CSS עם זה באקספלורר 6. תרם לפרויקטים שונים בקוד פתוח, היה שותף בגין פלטפורמת ניהול התוכן דרוול ובנה את אחד הטמפלטים העבריים הפופולריים באותה תקופה. תום גם עיצב את האיקונים שעדיין נמצאים בשימוש עד היום בנגן הוידיאו הפופולרי בקוד פתוח VLC. לפני קצת יותר משבע שנים נחת ב-Wix, ובחמש השנים האחרונות עומד בראש צוות קטן ומוכשר שמוביל את תחום-h-Frontend במדיה – וידיאו, תמונות, וקטורים ואנימציות בפלטפורמת בניית האתרים של Wix.

צחי נמני

צחי נמני הוא מומחה בפיתוח, סרבר, אוטומציה ודב אופס מתמחה בטכנולוגיות הבאות: Java, Kotlin, Node.js, C#, Docker, Kubernetes, Git, Terraform, Appium, Cypress ועוד. צחי מיעץ ומרצה לחברות וליחידים במושאים של CI/CD, Automation Development, Docker, Kubernetes Docker and Kubernetes CI ועוז. כרגע הוא עובד על סדרה של הרצאות בנושא CI/CD, Docker and Kubernetes CI ועוז. צחיאמין גדול בקוד פתוח ותרם לפרויקטים שהוא משתמש בהם.

על חברות התומכות

Really Good

Really Good היא בוטיק פיתוח Front End שעובדת עם סטארטאפים וחברות טכנולוגיה מאז הקמתה ב-2012 על ידי שחר טל ורוני אורבן. אנחנו נהנים לבנות אפליקציות מורכבות עם UX מוקפם במגוון טכנולוגיות לקווית מעניינים שחוויות המשתמש חשובות להם, ושומרים על איזון בריא בין עבודה לחיים.

אנחנו מגיסים מפתחי Front End מנוסים וממש טובים עם תשומת לב לפרטים הקטנים.

<https://reallygood.co.il>

אאוטבריין

אאוטבריין נוסדה בשנת 2006, על ידי זוגbizים ירון גלאי (כו"ם CEO) ואורי להב (CTO) הנוכחי ומנהל כללי- אאוטבריין ישראל). החזון המרכזי של החברה הוא לייצר את Feed התוכן האמין והמשמעותי ביותר. מוצר המלצות המרכזי שאאוטבריין פיתחה, מבוסס טכנולוגיית machine learning ומודלים שחזים את הרגלי ציריכת התוכן של הגולש על בסיס התנהגויות חוזרות. באמצעות כן, האלגוריתם לומד את הגולש ושולח לו המלצות תוכן בזמן אמיתי. בין היתר, אאוטבריין פיתחה מוצרים טכנולוגיים נוספים, ה Outbrain Amplify ו Outbrain Smartfeed MSN, CNN, BBC, Sky News The Washington Post, The Guardien, Spiegel online, El Pais

מטה חברת אאוטבריין נמצא בניו יורק, משרדי החברה ממוקמים ב-19 ערים בעולם, מרכז המחקר והפיתוח ברובו יושב בישראל, במשרדים בנתניה.

קישורים:

<https://twitter.com/OutbrainEng>

<https://www.facebook.com/Outbraineng>

<https://www.youtube.com/channel/UCJLORR2uJglrKm-JIKV-rJA>

<https://www.outbrain.com/techblog>

<https://medium.com/outbrain-engineering>

Chegg

סטודנטים בארה"ב, כמו בכל מקום בעולם, רוצים לרכוש השכלה גבוהה כדי למצוא עבודה טובה, מעניינת וcompatoon רוחנית. רק שלימודים גבוהים עולים כף – והרבה. אז איך מושגים עבודה טובה כשלכתהילה אין מספיק כף למן תואר ראשון או שני ולהמשיך לחיות תוך כדי? כאן בדיק Chegg נכנסת לתמונה.

Chegg היא חברת אמריקאית שהורתה על דגלה לעזור לסטודנטים במהלך לימודיהם ומכוונת להפוך את הצורך בהשכלה לאפשרי ומשתלם לכל אחד. את השם היא בחרה בכלל אותה דילמה, והוא למעשה הלotta של שתי המילים -Chicken-Egg- שמסמלות את השאלה העתיקה ביותר בעולם הפילוסופיה – מה בא קודם: הביצה או התינוקת? הלימודים האקדמיים או הניסיון בשוק העבודה?

החברה שמה את הסטודנט ואת הצרכים שלו בראש, ובהתאם- "Students First" הוא אחד הערכיהם המרכזיים לאורם פועלות החברה. Chegg עוזרת לסטודנטים לא רק להיות מצטיינים במהלך הלימודים, אלא גם אחריהם, בתהליך חיפוש העבודה. היא משפרת את התוצרים של הסטודנט האמריקאי מגוון שירותי: מהוות קנית ספרי לימוד לצורכי ממש, ממשוערת, דרך הצעת שירותים ויישומים לשיפור הזיכרון במידה ל מבחנים ומומחי תוכן שימושיים מרוחק, ועד עזרה במימון הלימודים, מציאת המקום להתמחות לציבור ניסיון ואפילו תכנון של קריירה והשלמת מיזמנויות עסקיות הקשורות באקדמיה.

החברה האמריקאית הוקמה ב-2007, היא חברת ציבורית בינלאומית ועובדים בה למעלה מ-1500 אנשיים. המשרד הישראלי, שමוקם ברוחובות, נוסד בתחילת 2011 והתחל

כפרויקט חיצוני עברו Chegg והיום- המשרד הקטן ברחובות נחשב לחוד החנית של כל תחום הפיתוח של החברה.

Wix.com

Wix.com הינה פלטפורמה גlobלית מובילה לפיתוח נוכחות מקצועית באינטרנט, עם מעליה מ-160 מיליון משתמשים רשומים ברחבי העולם כיום. Wix נוסדה על התפיסה כי רשת האינטרנט צריכה להיות נגישה לכל לפתח, לייצר ולשף תוכן. באמצעות שירותים חינמיים, כמו גם שירותי נוספים למניין פרימיום, מאפשרת Wix למילוני עסקים, ארגונים, אנשי מקצוע ואנשים פרטיים ליצור ולנהל נוכחות מקצועית וдинמית בראשת. Wix ADI, האדיטור של Wix, שוק האפליקציות Wix by Corvid by Ascend by Wix ermögיל מפתחים למשתמשים לבנות ולנהל נוכחות>Dינמית>Dיגיטלית. מטה חברת Wix ממוקם בתל-אביב ולחברה סניפים נוספים בארץ שבע, חיפה, ברלין, סן פרנסיסקו, ניו יורק, מיאמי, לוס אנג'לס, סאו פאולו, וילנה, קייב, ניפורו, דבלין וטוקיו.

במחלקה הפיתוח של Wix Engineering, שותפים מפתחים מובילים אשר מעצבים את הארכיטקטורה של השירותים וה מוצר של Wix. הם קובעים את הטון ואת סטנדרט הפיתוח, תוך שילוב של הבוטי הנדסה, ניהול מוצר, DevOps, ניהול וניהול טכני. הם גם מנטררים, ועוזרים לمهندסים פחות מנוסים לשפר את CISORIHAM, כך שגם הם בסופו של דבר יהיו מסוגלים להיות מנהלים טכניים בעצמם. הם כותבים בסקירה, ג'אווה, ג'אווהסקריפט, ריאקט, פiyton, גו ועוד. נוסף על כן, הם מאמינים מאוד בהעצמת קהילת המפתחים בארץ ובעולם, ולהעניק בחזרה על ידי הצגה בכנסים, כמו גם תרומה ל קוד פתוח. המהנדסים שלנו גם תומכים ומשתתפים בכל מיני אירועים טכנולוגיים ללא מטרות רווח.

מוזמנים לנסות בעצמכם לבנות אתר ב-Wix.com ולראות עד כמה הפעולה הזאת פשוטה - מה שבאמת מעיד על המורכבות ההנדסית העמוקה מאחורי הקלעים.

על ג'אווסקריפט

ג'אווסקריפט החלה את צעדיה הראשוניים ב-1993 כשפה שפועלת בסביבת דפדפן ונוועדה להענישר דפי HTML. בג'אווסקריפט יכולנו ליצור אנימציות ופידבק למשתמשים – כל דבר שהוא קשור לאתר אינטרנט דינמיים, למשל דברים שנראים היום מאוד טריויאליים ופשוטים כמו לחיצה על כפתור שעושה פעולה כלשהו בדף. אף על פי שההתחלת שלה הייתה צנועה, ברנדון אייך, ממציא השפה, יצר אותה מלבת초ילה כשפה גמישה מאוד. הnymיות זו, וגם חוסר ההבנה של רבים מהמתכנתים שהשתמשו בה בנוגע לעקרונות הבסיסיים שלה, גרמו ללא מעט מתכנתים בשפות אחרות לזלול בה. גם השם שלה לא סייע לתדמית. השם ג'אווסקריפט נקבע מסיבות שיווקיות בלבד – JAVA היא שפת תכנות פופולרית, ואנשי נטסקייפ חשבו שכך יסייעו לתדמיתה. בפועל השם הזה לא ממש עוזר, ואין כמובן שום קשר בין ג'אואה לג'אווסקריפט.

על אף ההתחלה הקשה, ג'אווסקריפט הפכה לפופולרית מאוד. בשנת 1996, חברת נטסקייפ העבירה את השליטה בסטנדרטים של השפה אל ארגון ECMA, ארגון אירופי (היום בינלאומי) המתחמה בתקינה. המהלך הוביל לשחרור הספסיפיקציה של השפה. שידוע בשם ECMAScript, ג'אווסקריפט "התישראל" לפי התקינה של ECMAScript. משנת 1997, שנת שחרור ECMAScript, ג'אווסקריפט, כפי שהיא מושמת בדףנים שונים, עוקבת אחר התקינה של ECMAScript, שהיא בעצם "תוכנית המתאר", ג'אווסקריפט עצמה היא היישום. לכל גרסה יש מספר משלחה בצד מילימ'ם ES (ראשי תיבות של ECMAScript).

מיקרוסופט התנגדה בתוקנה ליישום השפה וייסמה שפה משלה בשם Jscript בדףן אינטרנט אקספלורר, שהייתה בנוייה בדומה לג'אווסקריפט. למרות היריבות הגדולה בין אנשי מיקרוסופט לאנשי ECMA, שנוצרה כתוצאה מפיתוח שתי שפות שנשענות על שני תקנים מתחרים, העקרונות של ג'אווסקריפט שולבו גם בגרסה של מיקרוסופט. הפופולריות של השפה עلتה כאשר מקромדיה (יוצרת פלאש) שיתפה פעולה עם ארגון ECMA ושילבה את עקרונות השפה בשפת Actionscript, ששימשה את תוכנת פלאש שהייתה פופולרית מאוד אז.

בשנת 2008 נפגשו אנשי מיקרוסופט ו-ECMA באוסלו והחלו בשיחות שלום. בינו לבין לשיחות שלום אחרות שהתקיימו באוסלו, שיחות השלום האלו הסתיימו בהצלחה. תקן ES5, הגרסה הרביעית של ג'אווהסקריפט, שוחרר ויושם בכל הדפדפנים שהיו קיימים אז. מאז, התפתחות השפה והתפוצה שלה הווא צורמתית. דפדפן כרום, שMRI, ג'אווהסקריפט באופן יוצא דופן, נכנס אל השוק בסערה ואפשר למפתחי ג'אווהסקריפט לכתוב סקריפטים שפועלים על מנווע 87 העוצמתי של כרום ולהריז ג'אווהסקריפט במהירות מסחררת. השימוש ב-**AJAX** תקשורת אסינכרונית עם השרת – נכנס לפולה, החליף שיטות מיושנות כגון **Long polling** ואפשר לאתרים לספק חוות שימושיות מדהימות למשתמשים. בשנים האחרונות, פרימורוקים וספריות ג'אווהסקריפט אפשרו פונקציונליות מורכבת מאוד וספריות אחרות אפשרו כתיבה של ג'אווהסקריפט גם לטלפונים ניידים ואףilon בקלות. הראשונות שבספריות האלו נקראו **MooTools** ו-**jQuery**, והן אפשרו לכל מתכנת לכתוב אפליקציות בקלות. הספריות האחרונות נקראות ריאקט, אנגולר ו-אנד ו הן מאפשרות לבנות תוכנות מורכבות מאוד על גבי הדפדפן (צד הלוקה). ג'אווהסקריפט לא נותרה מוגבלת רק לצד הלוקה, ככלומר לדפדפנים ולמכשרי קצה אחרים; השימוש של ג'אווהסקריפט לצד השרת, הידוע בכינויו **node.js**, הפך לפופולרי גם בשרתים. ג'אווהסקריפט מריצה כיום אפליקציות מורכבות גם לצד השרת, במיוחד אפליקציות לצרכים לביצוע קריאות ולשרות מילוני משתמשים. כיום אפשר למצוא אפליקציות ג'אווהסקריפט בכל מקום: באתר אינטרנט, באפליקציות של טלפונים ניידים, באפליקציות המיעודות למחשבים רגילים וכמוון בשרתים. הביקוש למתכנתים ג'אווהסקריפט נמצא בשיאו ואין זה פלא – אפשר לעשות בשפה זו המון דברים יישומיים כמעט מ/apps. יש לנו הרבה ספריות וכל עוז, עד שIALIZED בכל שבוע יוצא ספרייה שימושית חדשה. בעזרתו ידע מועט אפשר לעשות הרבה מאוד. מה שחשוב הוא ידע בסיסי בשפה.

בשנים האחרונות, תקן ES מתעדכן בכל שנה ומתווסףים אליו תוכנות ושימושים חדשים. ספר זה מעודכן לגרסה الأخيرة של ECMA Script. חשוב לציין שם התקן מתעדכן, אין פירוש הדבר שהעדכון החדש מופיע מיד בדפדפנים שMRIים ג'אווהסקריפט או בשרתים שMRIים ג'אווהסקריפט, אלא לווקח זמן עד שהעדכנים החדשניים ביוטר עושים את דרכם אל הדפדפנים/שרתים שколоנו משתמשים בהם. אם שמעתם מפתחי אינטרנט "מקטרים" על דפדפנים ישנים – זו בדיקת הסיבה.

זה המנייע לכתיבת הספר. הבן שלי, ביום מתכנת בזכות עצמו, ניסה ללמידה ג'אווהסקריפט מapps ולא הצליח למצוא למצוין ספריים בעברית. החומר שיש כיום בעברית בונגער

לג'אואסקרייפט הוא דל ומיושן. חלק מחוברות העזר הנמצאות בบทי הספר מתיחסות לתקנים שהפסיקו להיות בשימוש בשנת 2007! התיחסות אמיתית לתקנים החדשים ביוטר של השפה, שיצאו בשנת 2017, אין בנמצא בעברית. התחלתי לנכון הסברים עבור בני, ומפה לשם הבנתי שאני חייב לחת את זה הלאה.

ג'אואסקרייפט היא שפה שקל ללימוד. בינווד לשפות אחרות, לא נדרש בה סביבת שרת מורכבת או כלי פיתוח שעולים נספ. לא נדרש ידע מקיף במדעי המחשב. כל ש;brיך הוא לפתח Notepad במחשב, לפתח דף-דף ולהתחל ללמידה ולפתח. צריク גם הדרכה נכונה ומשמעות עצמית. אני מ庫וה שבספר הזה תמצאו לפחות הדרכה נכונה. המשמעות העצמית – עלייכם. אני מאמין שככל שתתקרדו בספר תראו את פירות הלימודים, הניצוץ בעיניהם יתחזק ולא תצטרכו עוד משמעות עצמית – אתם פשוט תאהבו בג'אואסקרייפט בכלל ובפיתוח לוב בפרט. אל תדלגו על הפרק שבו אני מסביר איך ללמידה; זהו הפרק החשוב ביותר בספר.

אני מאמין לכם הצלחה רבה, בין שאתם מוכנים בתחילת דרככם בין שאתם מוכנים ותיקים שימושיים בספר כדי לשפר את הידע שלכם.

– רן בר-זיק

איך לומדים

לא למדתי מדעי המחשב באוניברסיטה או במכילה. למען האמת, עד גיל מאוחר מאוד לא למדתי תכנות בעזרת מדריך. רוב מה שאני יודע למדתי ללא הרכה, וממנה סיבות: הראשונה היא שכאשר עשיתי את צעדי הראשונים בתכנות, בשנת 1996, החומר שהוא זמין באינטרנט היה דל מאוד. על חומר בעברית לא היה מה לדבר, והחומר באנגלית סייק בדרך כלל רק את הדוקומנטציה. אני לא ממש מתגאה בכך; למידה בלבד ללא הרכה היא מידה מאוד לא יעילה. הרכה ממשעה לא רק מרצה מנוסה, אלא גם אתר אינטרנט שבו יש הסבר מקיים, פורום או קבוצה בראשות חברת זו או אחרת (לא רק פיסבוק), שיש בהם אנשים מנוסים שיכולים לסייע או להפנות לחומר עוזר. היא גם מקום שבו אפשר לתמגלו ולהתנסות. למרבה המזל, בימים אלו קיימים שלל חומרים, עוזרה וסייע. גם הספר הזה הוא הרכה. לא תידרשו לצלול לתוך הדוקומנטציה של ECMAScript על מנת להבין את השפה, אבל גם בעזרת הספר תמצאו דרך טובה ללמידה.

כיוון שהוא הזמן למדתי ללא הרכה, גיבשתי כמה עקרונות למידה שהכנסתי בספר זהה. אני ממליץ לכם לעקוב אחריהם.

ארגנו לעצמכם סביבת עבודה מסודרת

הפרק הראשון עוסק במבנה סביבת העבודה והוא הפרק החשוב בספר. ארגנו את המחשב שלכם וסדרו לעצמכם תיקייה מאורגנת שבה תשמרו את כל התרגולים. אם המחשב שלכם מקפץ התראות של עדכוני ג'אווה או שהוא בסגנון דומה, טפו בו. וודאו שגם יכולים להיכנס לאתר הלימודי شاملו את הספר ושהסיסמה שלכם תקינה ופעלת.

קראו את הפרקים לפי הסדר

הפרקים לא פוזרו באקראי אלא תוכננו בסדר מסוים. אין טעם ללימוד AJAX לפני שמבינים איך תכנות אסינכרוני עובד. אין טעם ללימוד תכנות אסינכרוני לפני שמבינים איך קולבקים עובדים. ואם גם זה נשמע לכם ג'יבריש, סימן שאתם צריכים להתחיל מההתחלת. קראו כל פרק לפי הסדר.

קראו כל פרק פעמיים וכתבו לעצמכם את כל הדוגמאות

קראו את הפרק פעמיים אחד קרייה שוטפת. לאחר מכן קראו אותו שוב. הפעם קחו את כל דוגמאות הקוד, העתיקו אותן לסייעת העבודה שלכם ושחקו בהן! נסו לשנות את הערכיהם, לגרום לשגיאות, לכתוב קוד דומה.

אני מאמין שקוד לומדים דרך הידים ולא רק דרך הראש. חשוב להבין את התיאוריה ואת הרעיון מה אחורי מה שמנסים לעשות, אך לא מימוש, הידע הזה יתנוון וייעלם, בדיקו כמו בשפט דבר. אם לא תשתמשו ותתרגלו, גם הלימוד התיאורטי המעמיק ביותר לא יהיה שווה הרבה. הקרייה הראשונה נועדה ללימוד התיאוריה, הקרייה השנייה נועדה לתרגול. לימוד שפה הוא לא מרוץ! קחו את הזמן, כתבו את כל דוגמאות הקוד ונסו לכתוב ככלו משלכם.

פתרו את התרגילים לדוגמה בסוף כל פרק

בסוף כל פרק יש תרגילים לדוגמה. נסו לפתור אותם. אל תתייחסו מהר ואל תרצו אל הפתרון אלא שבראו קצת את הראש. הצלחתם לפתור? נהדר. קראו את הפתרון המוצע ואת ההסבר וראו אם הם דומים לשיכם או שונים במקצת. יש יותר מפתרון אפשרי אחד לפחות בעיה...

התיעצו עם אחרים

יש לא מעט קבוצות בעברית (בפייסבוק, אבל לא רק) המיעודות ללימוד ג'אווהסקרייפט ולדיבון בה. מצאו את זו שהכי נוח לכם בה. אל תהססו לשאול שם שאלות. לא הבנתם משהו? דוגמה כלשהי לא הייתה מובנת? הפתרון לתרגיל לא היה ברור מספיק? שאלו שם, בעברית.

אל תהססו לקרוא, למשל דיון על שיטות השפה, להשתתף בדיונים או לסייע למי שהוא שיחד שלו של משלכם. אל תשחחו להבין את רוח הדברים בקובזה ולא להציג או להעיק. רוב המשתתפים בקובזה הם אנשים עובדים שלאו דווקא זמינים להודעות מיידיות.

הגיעו לسدנאות ולמייטאפים

לא מעט חברות מארגנות בחינם סדנאות, מייטאפים ומפגשים שבהם מתכנתים מציגים את ג'אווהסקריפט ומרצים עליה. כדאי מאוד להגיע למפגשים האלו, לא רק על מנת לשמוע את התכנים ולהשתתף בסדנאות אלא גם להכיר אנשים אחרים בתעשייה. עם חלكم אתם תתכתבו בקבוצות הפיסבוק לג'אווהסקריפט. קהילת מפתחי הג'אווהסקריפט בארץ היא קהילה מאוד שיתופית וקרובה, וربים בה מכיריהם זה את זה.

תרגולו, תרגלו, תרגלו

הספר לא שווה הרבה הרים בלי תרגול מקיים ושימוש בו. אל תעברו לפרק הבא לפני שתסתירו את כל התרגולים שקשרורים לפרק שקראתם. זה לא קריטי, אלא סופר-קריטי.

התקנת סביבת העבודה ודרך הלימוד

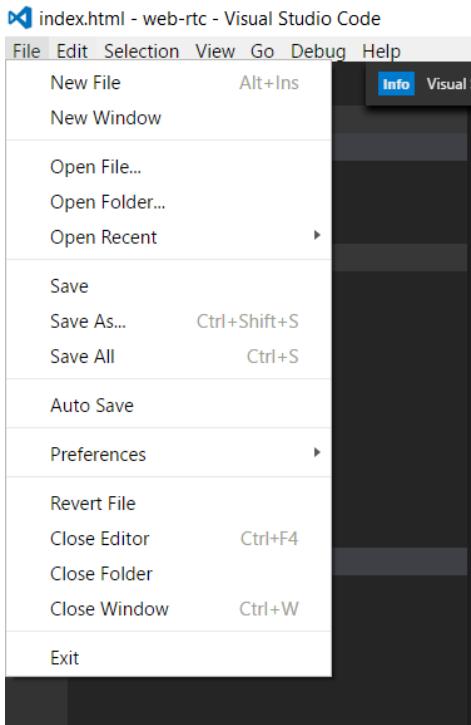
ג'אוּהַסְקְּרִיפְט יכולת לזרוץ בסביבת שרת או דרך הדפדפן. איך זה בדוק עובד? ג'אוּהַסְקְּרִיפְט נמצאת בקובץ טקסט. כן, בדוק כמו זה שאפשר ליצור באמצעות כתוב הטקסט (Notepad) שיש בכל מערכת חלונות. בדפדפן מותקן כלי שלוקח את קובץ הטקסט הזה וMRIIZ אותו ואת הפקודות שנמצאות בתוכו. אם הדפדפן היה אדם, הוא היה פותח את קובץ הטקסט וקורא את מה שיש בתוכו, למשל: "לך ימינה ופתח את הדלת", ועשה בדוק מה שכותב. הפעולה הזאת נקראת בלשון הפופולרית "רינדור", מלשון render בלאז. הדפדפן לוקח את קובץ הג'אוּהַסְקְּרִיפְט וMRIIZ אותו. קובץ הג'אוּהַסְקְּרִיפְט יכול לעשות כל מיני דברים ולהציג או לא להציג אותם.

איך הדפדפן טוען את קובץ הג'אוּהַסְקְּרִיפְט? יש כמה דרכים לעשות זאת, אבל כרגע ארצה ללמד אתכם איך לכתוב קובץ ג'אוּהַסְקְּרִיפְט ולראות אותו פועל על מנת להבין את כללי השפה ולכתוב משהו באופן ראשוןי ביותר. החלק החשוב והקשה ביותר הוא יצירת סביבת העבודה, ככלומר סביבה ממחשבת שבאה אפשר להקליד ג'אוּהַסְקְּרִיפְט ולראות אותה עובדת. סביבה זו היא חשובה מאוד כאשר לומדים, כיון שלימוד של שפת תכנות נעשה ראשית כל "דרך הידים" וחשוב מאד לא רק לקרוא אלא גם לתרגל. וכייל תרגל צוריך סביבה שמאפשרת להקליד פקודות שפה, לשמרם ולראות את הפלט. אני שבעודגייש: התקנת הסביבה היא החלק הקשה ביותר בתחום לימוד שפה חדשה וגם החשוב ביותר. לפיכך כדאי להיאוז בסבלנות, לקחת נשימה ארוכה ולזכור שדווקא עכשו מתמודדים עם החלק הקשה ביותר.

הבה נתחיל בעורך טקסט טוב. אמנם אפשר להשתמש בנוטפץ, אבל הוא לא מציע צביעת קוד לצורך עזרה בקריאות ולא יוצרת הזחות בקלות. יש כמהعروcy טקסט המותאמים במיוחד לכתיבת ג'אוּהַסְקְּרִיפְט, שאציגו כמה מהם. בחרו בעורך טקסט אחד! רובם זהים במידה ומכילים יכולת עריכה בסיסית של HTML, CSS וג'אוּהַסְקְּרִיפְט.

שימוש לב: מתכנתים מנוסים לא משתמשים בעורך הטקסט הפשוט אלא בעורך טקסט משוככל יותר שנקרא IDE או Integrated Development Environment – סביבת פיתוח משולבת. הסביבה הזאת מאפשרת השלמת קוד, מצינית שגיאות בכתיבה ווגם יכולה להרייז את הקוד עצמו.

IDE מעולה הוא Visual Studio Code. הוא חינמי, מבוסס קוד פתוח, כתוב בג'אווהסקריפט (כונן), נתמך על ידי מיקרוסופט וניתן להורדה מה [ה址](https://code.visualstudio.com/). אחרי ההתקנה תוכל לפתח את התוכנה, לבחור ב-File ואז לפתח את התקינה שבחרתם ולפתח או ליצור בה קבצים. אני ממליץ לכם בחום להוריד את עורך הקוד הזה: הוא חינמי לחלווטין ואני מחייב על המחשב.

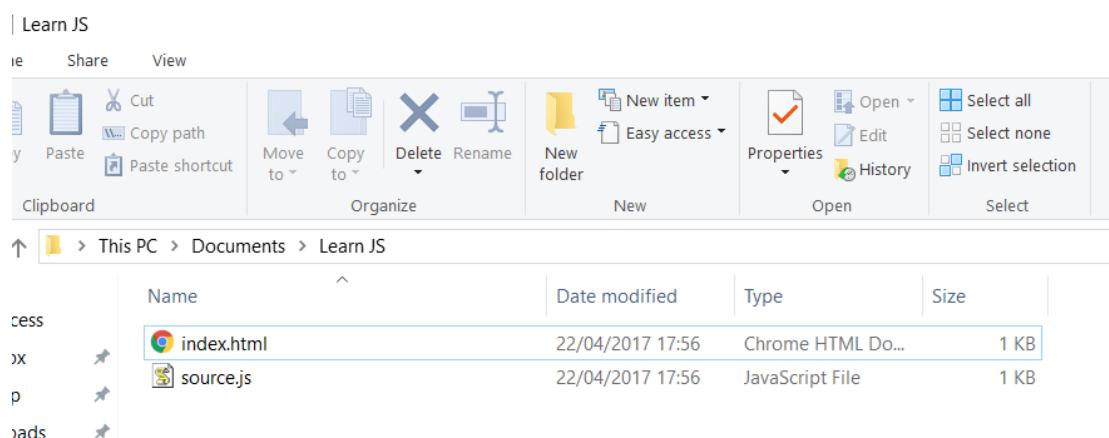
IDE מוצלח אחר הוא Atom. גם הוא חינמי וmbosס קוד פתוח וגם הוא... כתוב בג'אווהסקריפט. הוא נתמך על ידי גיטהאב וניתן להורדה מה [ה址](https://atom.io/). הוא דומה ל-Visual Studio Code ואחריו ההורדה וההתקנה שלו אפשר להפעיל אותו בקלות. עורך טקסט נוסף שנחשב לאמין וטוב הוא תוכנה חינמית בקוד פתוח שנקראת [ה址](https://notepad-plus-.plus.org/download). הוא ניתן להורדה בקישור הבא: <https://notepad-plus-.plus.org/download>.

שימוש ב-Visual Studio Code או ב-Atom הוא מומלץ יותר כיון שיש בו "השלמה אוטומטית" של פקודות נפוצות בג'אווהסקריפט, דבר המקל מאוד את הלמידה. כמו כן הוא מציג שגיאות בקוד כבר במהלך הכתיבה, עוד לפני ההרצה.

הסיבה הטובה ביותר ללמידה היא יצירת קובץ HTML שטוען קובץ ג'אווהסקריפט. קובץ HTML הוא קובץ שהדף יודע לפרש ולהציג, והוא יכול לקרוא לקובץ ג'אווהסקריפט באופן צהה שהדף ירנדר אותו. כאמור, רינדר הוא הרצת הפקודות שנכתבות בקוד

ג'אוوهסקריפט והציגן על המסך או במקום אחר. רינדור, מילשון render, הוא מונח מתחום מדעי המחשב ופירושו הוא "הרצאה". כאשרпи כתוב "הקוד מרונדר" הפירוש הוא שהקוד רץ ומציג את התוצאות. יש ליצור במחשב תיוקיה – זה יכול להיות ב"המסמכים שלי" או על שולחן העבודה – ובתוכה ליצור קובץ בשם source.js וקובץ בשם index.html.

בחלונות יצירת תיוקיה נעשית באמצעות: כניסה אל סיר הקבצים, בחירת המקום שבו רוצים למקם את התיוקיה. לחיצה על המקש הימני של העכבר ואז בחירה ב"חדש" וב"תיוקיה". את הקובץ עצמו כדאי ליצור באמצעות התוכנות Visual Studio Code או Visual Studio או אפיו++ NotePad. פיתחו את אחת התוכנות האלה (אני ממליץ על Atom) וווטו אל התיוקיה ובחרו ב-File ו>New (או New File).

ודאו שמערכת החלונות או המქ שלחכם תומכת בתצוגת שם הקובץ המלא, כולל הסיומת .index.html.txt. אחרת, הקובץ index.html יהיה בעצם (Extension) של הקובץ.

בקובץ ה-HTML כתבו את הקוד הבא:

```
<!doctype html>
<html>

<head>
  <meta charset="utf-8">
</head>

<body>
  <script src="../source.js"></script>
</body>

</html>
```

בתוך קובץ `source.js` כתבו את הטקסט הבא:

```
document.write('Hello World!');
```

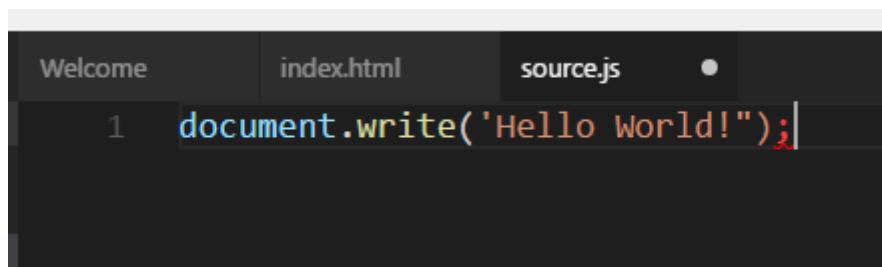
אחרי ששמרתם את תוכן שני הקבצים, פתחו את הקובץ `index.html` בדפדפן כרום או בפיירפוקס (לא באdeg'). אם הכל תקין, תראו שכותוב על המסך "Hello World!" – כתבתם את הג'אווהסקריפט הראשון שלכם!

שיםו לב: זה השלב המעוד ביותר לפורענות, עשוי להיות מתסכל מאוד, אבל הוא שלב חשוב ביותר ו אסור להרים ידיים ולהתiyaש. אם פתחתם את הקובץ ודבר לא הופיע, נסו את הדברים הבאים:

בדקו שאכן קראתם לקבצים `index.html` ו-`source.js`. הבדיקה צריכה להתבצע באמצעות הכפתור הימני של העכבר בחלונות, כדי למנוע מצב שבו מערכת הפעלה הוסיפה תוספות לשמות ו-`index.html` נשמר בשם `index.html.txt`.

בדקו שאתם פותחים את הקבצים בדפדפן כרום או בפיירפוקס. בדקו שאין תוספים מיוחדים לדפדףים שעולמים לחסום את הרצת הקובץ על ידי הריצה של מצב פרטיות.

בדקו שהקלידתם את הטקסט כשורה בקובץ `source.js` ללא רווחים או תווים מיוחדים. נסו להשתמש ב-`Atom` או ב-`Visual Studio Code`. שימו לב שאין התראות על שגיאות הקלדה. כאן למשל מובאת דוגמה של שגיאת הקלדה שביצעת. אם קיבלתם התראה כזו, בדקו שוב שלא טיעתם בגרש ושלא הכנסתם רווחים מיותרים כמו בדוגמה זו שבה יש שימוש שגוי בגרש יחיד ואז בגרשיים. עדיף להשתמש תמיד בגרש יחיד:

אם אתם משתמשים ב-`Visual Studio Code` או ב-`Atom`, סביבת כתיבת הקוד שלכם אמורה להיראות כך:

```

index.html - Learn JS - Visual Studio Code
File Edit Selection View Go Debug Help
EXPLORER
OPEN EDITORS
LEARN JS
index.html
source.js
index.html x source.js
1 <!doctype html>
2 <html>
3   <head>
4     <meta charset="utf-8">
5   </head>
6   <body>
7   </body>
8   <script src=". /source.js"></script>
9 </html>
10

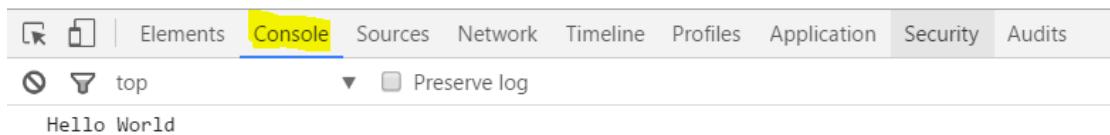
```

מצד שמאל תוכלו לראות את כל הקבצים בתיקייה. כדאי ליצור תיקייה מיוחדת בשם learnJavaScript או בשם דומה ולא לשים את כל הקבצים בתיקייה משותפת כמו "המסמכים שלי".

מצד ימין תוכלו לצפות בתוכן הקבצים. בצדום המסך רואים את תוכן הקובץ index.html. אם תקלידו דבר מה, תוכלו לראות שיש השלה אוטומטית של קוד HTML, ואם תקלידו בקובץ js(source.js) שמכיל את הג'אווהסקריפט תראו שיש השלה אוטומטית של פקודות ג'אווהסקריפט. נוסף על כן, תקבלו גם הtraceה על הקוד לא תקין.

כיוון שאתם כבר מפתחי ג'אווהסקריפט מנוסעים, כדאי שתלמדו להשתמש בקונסולה של הדף. מדובר במכשיר מיוחד שמאפשר "לדבג" את ג'אווהסקריפט. הפעול "לדבג" כוונתו להסתכל על צפונות הרינדור ולראות ממש את הפלט של השפה או את תוצאות הרצה שלה. ככלומר מה שכתבנו. נשמע מסובך? יש להבין איך הדף מנסה להריץ את הקוד שלו (כאמור מה שנקרא "רינדור", מלשון הריצה, באנגלית) ולקבל מידע נוסף במקרה שהוא נכשל, ככלומר "זרוק" שגיאה צבועה באדום בקונסולה ואף מפנה לשורה הביעית.

על מנת לראות את הקונסולה, פתחו את כל הمبرחים של הדף. בכרום ובפיירפוקס לחזו `i + Ctrl + Shift + i` או `i + Cmd + Shift + i` אם יש לכם מק. אפשר לעשות את זה גם דרך התפריט העליון בשני הדפים. לאחר פתיחת כל המברחים, לחציהם על לשונית `Console`.

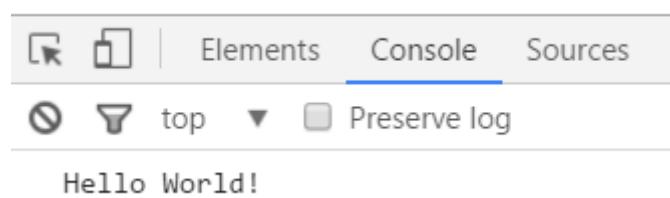

הבה נבדוק מה אפשר לעשות בעזרת הקונסולה. היכנסו אל `source.js` והחליפו את הטקסט ל:

```
console.log('Hello World!');
```

טענו מחדש את הדף באמצעות `Ctrl + F5` בחלונות או `Cmd + R` במק. הטעינה חדשה חשובה. הדף אין יודע שהוכנסו שינויים בקובץ הג'אוوهסקרייפט, ויש לגרום לו לטען מחדש את קובץ הג'אוوهסקרייפט על מנת להריץ את הפקודות חדשות. אחרי הטעינה חדשה הסתכלו על לשונית ה-`Console`.

אם הכל תקין, המסך יהיה ריק, אך בקונסולה תראו `Hello World!` יש!

חשוב: אל תלגגו על השלב הזה. בכל שלבי הלימוד כדאי להשתמש בקונסולה, שהיא הרבה יותר נוחה להציג. אם משהו לא עובד, אנא בדקו את הדברים הבאים:

1. האם השלמתם את שלב הקוד? הצלחתם להציג `Hello World` על המסמך?
2. האם שמרתם את הקובץ לאחר השינויים?
3. האם טענתם מחדש באמצעות `Ctrl + F5` או `Cmd + R` את הדף?

מדובר בסביבה העבודה ביותר ללימוד ג'אווהסקרייפט, אך יש סביבות עבודה נוספות. בראש יש אטרים המאפשרים לכתוב ג'אווהסקרייפט ישירות, להריץ את הקוד דרכם ולראות את התוצאות. אתר מפורסם ופופולרי הוא <https://codepen.io/> ואפשר להקליד בו פקודות של ג'אווהסקרייפט. פתחו שם חשבון וצרו "pen" חדש. בדקו שיש אפשרות להכניס קודי CSS, HTML ו-JS, שהוא בעצם קיצור של ג'אווהסקרייפט. אפשר להכניס את הקוד ולראות את התוצאות על גבי דף מדומה או על גבי הקונסולה של הדף.

מכאן, דרך הלימוד תהיה פשוטה למדי. אני אסביר על תכונות מסוימות של השפה ותן דוגמאות. מומלץ בחום רב להעתיק את הדוגמאות אל קובץ `source.js` ולהריץ את הג'אווהסקרייפט כדי לראות איך זה עובד באמת.

בסוף כל פרק יש תרגילים עצמאי ומומלץ מאוד לנסות אותם בסביבת העבודה. אי-אפשר למדוד שפה על ידי קריאה תיאורטיב בלבד ורצוי לתרגל, לתרגל, לתרגל. את התרגול עושים רק בסביבת עבודה יציבה. לפיכך, אנא אל תלגנו אל הפרק הבא לפני שיש לכם סביבת עבודה יציבה. מומלץ מאוד לעבוד ב-`Visual studio code` החינמית.

תרגיל:

במקום "Hello" גרמו לკונסולה להדפיס את המילים "Ahla Bahla".

פתרון:

היכנסו לקובץ source.js, מחקנו את הטקסט שיש שם והדביקו במקומו את:

```
console.log('Ahla Bahla');
```

שמרו את הקובץ, פתחו את הקובץ index.html, שטוען את הקובץ source.js, ורעננו את הדף. לחזו על נו + Ctrl + Shift, לחזו על הלשונית Console וראו את התוצאות.

תרגיל:

גרמו לקובץ ה-HTML לטען קובץ ג'אוوهסקריפט בשם targil.js ושמדפיס בקונסולה: I .am new file

פתרון:

צרו קובץ targil.js באוטה תקינה של הקובץ index.html. יש לוודא שהוא שמו האמתי של הקובץ ושםערכות הפעלה לא מźמינה לקובץ עם סימנת txt. את זה עושים על ידי בדיקה בהגדרות התצוגה של מערכת הפעלה. פתחו את קובץ ה-HTML בעזרת עורך טקסט (מומלץ להשתמש ב-Visual Studio Code) ושנו את שם הקובץ הג'אווהסקריפט ל-.targil.js

```
<!doctype html>
<html>

<head>
  <meta charset="utf-8">
</head>

<body>
  <script src="./targil.js"></script>
</body>

</html>
```

בקובץ targil.js כתבו את השורה זו:

```
console.log('I am new file');
```

פתחו את הקובץ index.html בדף ולחצו Ctrl + Shift + I על מנת להציג את כל המפתחים. בחרו את הלשונית Console ובחנו את התוצאה.

פרק 1

משתנים

משתנים

החלק הבסיסי והחשוב ביותר הוא המשתנה. מדובר ברכיב שיכל להכיל בתוכו מידע, ואפשר לשנותו – זו הסיבה שהוא נקרא "משתנה". משתנה בג'אוوهסקריפט מוגדר באופן הבא:

```
let variant;
variant = 'Hello World';
```

מה קורה פה? יש כאן הגדרת משתנה בשם `variant`. ההגדרה נעשית באמצעות המילה השמורה `let`. מילה שמורה היא מילה מיוחדת בשפה שהשימוש בה שומר למקורה מסוים. במקרה זה, `let` שמורה אך ורק להגדרת משתנים.

לאחר מכן מכניסים ערך למשתנה. הפעולה זו נקראת "צבת ערך" או "השמה", והוא נקראת כך מכיוון שהערך מוצב בתוך המשתנה. במקרה זה מדובר בטקסט הכלול את המילים `Hello World`.

שימוש: יש סימן ";" בסוף כל שורה. בג'אווהסקריפט מוטב להציב סימן ";" בסוף כל שורה כדי למנוע בעיות וכדי שהסקריפט יעבד. הוא מסמן סוף שורה עברו מנוע הג'אווהסקריפט שמנדר את הסקריפט, ממש כמו נ��ודה בסוף משפט. על אף שלא כל מנוע מקפיד על כך, אני ממליץ לכם: הקפידו תמיד להקליד ";" בסוף כל שורה.

אפשר לקצר ולהציב את הערך מיד בהגדרת המשתנה:

```
let variant = 'Hello World';
```

הבה נבדוק את המשתנה ואת הערך שלו. אפשר להציב את המשתנה הזה בתוך `console.log` כדי שלמדנו בפרק הקודם:

```
let variant = 'Hello World';
console.log(variant);
```

אם תציצו בקונסולה, תראו שמודפס המשפט "Hello World". מדוע? כיון שהוא מה שיש בתחום המשתנה. מן הסתם, משתנה ניתן לשינוי. נסו את הקוד הזה:

```
let variant = 'Hello World';
variant = 'I am a new version';
console.log(variant);
```

מה לפי דעתכם יוצג בקונסולה? יוצג "I am a new version" או "Hello World"? כיון שהערך הקודם "נדرس" על ידי הערך החדש. הכנסתם (כלומר הצבתם) ערך חדש לתוך המשתנה, ועכשו מה שיש בתוכו השתנה. כשמציגים את המשתנה רואים את הערך החדש.
יש הבדל מהותי בין הגדרת משתנה לבין הכנסת ערך לתוכו. הגדרת משתנה היא כמו בנייה ארון או קופסה ואפשר בכל פעם להכניס לתוכו ערך אחר.

שימוש לב: אחרי שימוש מסוים הוגדר, אי-אפשר להגדיר אותו מחדש. הקוד הבא:

```
let variant = 'Hello World';
let variant = 'I am a new version';
console.log(variant);
```

יגרום לשגיאה הבאה: **Identifier 'variant' has already been declared**.
שמות המשתנים יכולים להיות מגוונים אך יש להם כמה כלליים מחייבים. אפשר להשתמש בכל אות שהוא ובסימנים _ או \$ בתחילת השם, ובכל האותיות והמספרים ובסימנים _ או \$ בהמשך השם.

שמות לא תקינים	שמות תקינים
3myVar מתחיל במספר	myVar3
my-var מכיל את התו - שאינו תקין	my_var
#myVar מכיל את התו # שאינו תקין	\$myVar
my var מכיל רווח	myVar

שימוש לב: אפשר להשתמש בעברית בהגדרת המשתנים, אבל מומלץ שלא לעשות את זה גם כיון שהקוד שלכם יהיה פחות קריא וגם כיון שהוא עשוי להוביל לתתנחות מזו娘ת ולצורך.

אתן לכם טיפ: בעולם התכונות אל תחפשו צורות כי יש מספיק מהן גם כן.

שימוש לב 2: בגרסאות קודמות של ג'אווהסקריפט השתמשו במילה השמורה `var` להגדרת משתנה. במקרים החדשים כבר לא מקובל להשתמש ב-`var` כיון שלו שימוש בויש השלכות שנדונן בהן בהמשך הספר. הוא נשאר איתנו בעיקר בגלל תאימות לאחר עבור קוד שנכתב בשנים עברו.

תרגיל:

צרו משתנה בשם המרכיב לפחות שתי מילים, הדפיסו אותו בקונסולה וודאו שבהדפסה בקונסולה יופיעו המילים "I know JavaScript".

פתרונות:

```
let myVar;
myVar = 'I know JavaScript';
console.log(myVar);
```

הסבר:

יצירת המשתנה נעשית באמצעות המילה השמורה `let`. השמת הטקסט נעשית באמצעות הסימן `=`. שימוש לב שהtekst מוקף בגרשיים. פקודה `console.log` שלמדנו בפרק הקוד משמש להדפסת הטקסט - ובמקרה זה המשתנה שהוא מקבלת.

תרגיל:

צרו משתנה בשם myVar והכניסו לתוכו את טקסט "me not know JavaScript". דרכו
את הטקסט זהה בטקסט "I know JavaScript" והדפיסו אותו באמצעות console.log

פתרון:

```
let myVar = 'me not know JavaScript';
myVar = 'I know JavaScript';
console.log(myVar);
```

הסבר:

יוצרים את המשתנה myVar ומכניסים לתוכו את הטקסט "me not know JavaScript"
 ממש ברגע הייצור. לאחר מכן דורסים את הערך הזה באמצעות השמה נוספת. ההדפסה
 של מה שיש במשתנה נעשית באמצעות console.log.

תרגיל:

צרו משתנה בשם myVar והכניסו לתוכו את הטקסט "I am myVar". צרו משתנה נוסף
 בשם myVar2 והכניסו לתוכו את הטקסט "I am myVar 2".
 הדפיסו את שניהם באמצעות console.log:
(בונוס: הדפיסו את שניהם בקונסולה באמצעות פקודת console.log אחת)

פתרון:

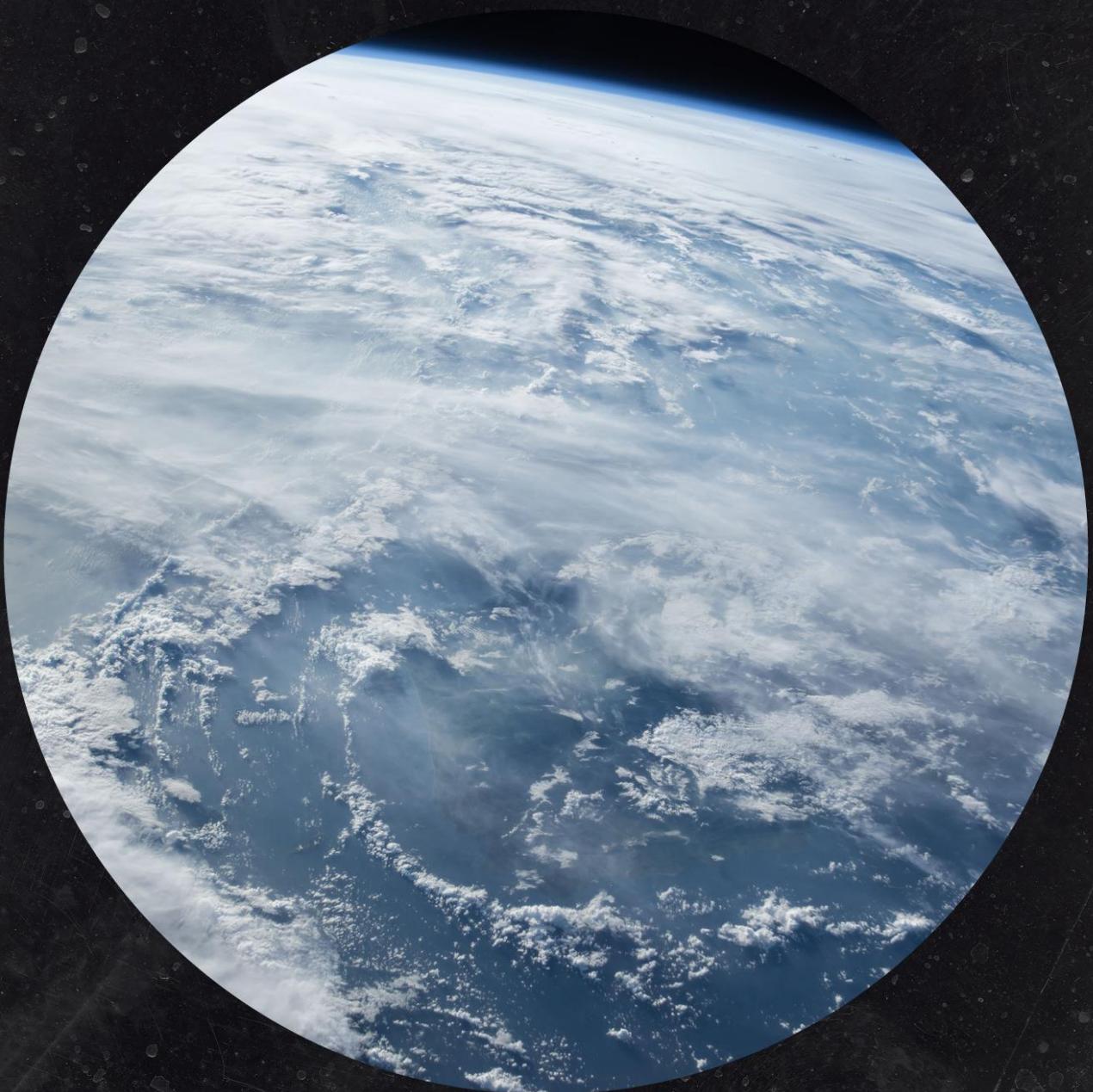
```
let myVar = 'I am myVar';
let myVar2 = 'I am myVar 2';
console.log(myVar);
console.log(myVar2);
```

הסבר:

אין מניעה להגדר כמה משתנים באותו סקריפט. הגדרתי את המשתנה באמצעות המילה
 השמורה let, שם המשתנה (הכולל מספר בסוף) והדפסה שלו ל-console.log.
 הסבר לתרגיל הבonus: נסו לחפש באינטרנט איך להדפיס שני console.logים. הרבה
 פעמים יהיו דברים שלא תבינו בתרגול. במקרים קראו שוב ושוב את ההסבר, נסו לחפש
 תשובה בראשת. כך עושים מתכנתים מקצועיים: הם מחפשים תשיבות בראשת.

פרק 2

טראנס

טקסט

טקסט (באנגלית `text string`) הוא סוג מידע חשוב מאוד ובסיסי מאוד במערכות מידע. משתמשים בטקסט בכל מקום ובכל מערכת, ומדובר במקרה חשוב מאוד בלמידת קוד – יותר ממתמטיקה ופעולות חשבוניות. בעבר היה קשה לעבוד עם טקסט שאינו אנגלית. אם אתם מבוגרים מספיק אתכם ודאי זוכרים כל מיני אותיות מעוותות שהופיעו באתרים או בתוכנות. היום קל לעבוד במגוון שפות בתוכנות, אתרים וcmbwn בג'אווהסקריפט, בזכות תקן חדש שנקרא **"יוניקוד"**. יוניקוד מאפשר כתוב בעברית, ביינית, ברוסית ובכל מערכת כתוב אחרת בקלות ובלוי חשש להופעת גיבריש והוא מותםע במחשב שלכם באופן אוטומטי.

בפרק הקודם למדנו איך ליצור משתנים ולהכניס לתוכם טקסט. בפרק זהה תרchieבו את המידע שלכם בתוכנת טקסט. כאמור, אפשר להכניס טקסט למשתנים בג'אווהסקריפט באופן הבא:

```
let myVar = 'This is text';
```

הטקסט מוקף בגרשי בודד, אבל אפשר להשתמש גם בגרשיים כפולים:

```
let myVar = "This is text";
```

הבחירה ביניהם היא בדרך כלל עניין של טעם. רוב המתכנתים נהגים נcone להיום להשתמש בגרשי בודד להגדרת טקסט או בגרשי מסוג ` (backtick), שעליו נלמד מאוחר יותר. ג'אווהסקריפט מאפשרת לחבר בין מחרוזות טקסט ידי בקלות בעזרת הסימן + (כמו בפעולות חיבור):

```
let part1 = 'foo';
let part2 = 'bar';
let myVar = part1 + part2;
console.log(myVar);
```

מה שודפס על הקונסולה הוא **foobar**. אף על פי שהסימן ה+ מוכך לחבר מספרים, בג'אווהסקריפט אפשר כאמור להשתמש בו לחיבור מחרוזות.

שימוש לב: הרוח בין שמות המשתנים לבין הסימן + לא הכרחי להרצה תקינה אבל נוח מאד לקרוא. חשוב לציין שהשם התקני של טקסט הוא "מחרוזת טקסט".

שימוש לב: השימוש ב-`foo` וב-`bar` הוא מאד נפוץ בדוגמאות בשפות תכנות ונדיר למצוא מדריך לשפת תכנות שלא משתמש במילים האלה ובמילה `baz` למשתנים (או לחלקים אחרים בקוד שעוד תלמדו עליהם). לדוגמה האלו יש שם מפחיד: משתנים מטה-סינטקטיים – אבל לא צריך לפקח משמות מסווגים.

נשאלת השאלה מה קורה אם רוצים להכניס מחuzeות טקסט עם גרש, שהוא בסגנון זהה: `I don't know JavaScript`

לדוגמה:

```
let myVar = 'I don't know JavaScript';
console.log(myVar);
```

יחזיר שגיאה בקונסולה. כיון שככל מחuzeות טקסט חייבת להיות מוקפת בגרשיים, המנווע של ג'אוوهסקריפט חושב שככל מה שמגיע אחרי הגרש הוא משתנה ולא יודע מה לעשות איתו. בדוגמה הבאה, החלק המודגם הוא מחuzeות הטקסט, והחלק שאינו מודגם הוא מה שהמנוע של ג'אוوهסקריפט לא יודע מה לעשות אליו:

```
let myVar = 'I don't know JavaScript';
```

יש כמה דרכים לפתור את הבעיה זו. הדרך הטובה ביותר היא לציין לפני המנווע של ג'אוوهסקריפט שהגרש שיש במילה `'don` הוא גרש שמהווה חלק מחuzeות הטקסט. איך עושים את זה? באמצעות הסימן \ :

```
let myVar = 'I don\'t know JavaScript';
console.log(myVar);
```

ההדפסה תציג את הטקסט כמו שצריך, עם הגרש. הפעולה זו נקראת **escaping** ובה לוקחים טקסט שהוא שובר את שפת התוכנות והופכים אותו לבטוח. לחולופין, אפשר ליצור אליו תווים שלא ניתן לכתוב במקלדת, למשל ירידת שורה. איך כתבים ירידת שורה? בעזרתו. העתיקו את הדוגמה זו:

```
let myVar = 'I don\'t \nknow\n JavaScript';
console.log(myVar);
```

ותראו מה קורה. בקונסולה יופיעו שלוש שורות.

ויתכן שתיתקלו ב-escaping במקומות נוספים. אם רוצים לכתוב רק א', צריך לעשות לו escaping ולכתוב א''.

כעת, כשאתם מרגישים בנוח בכל מה שקשרו לטקסט או, נcone יותר, למחרוזת טקסט בג'אווהסקריפט, הבה נסבך מעט את העניינים. בג'אווהסקריפט מחרוזת טקסט נחשבת מסווג מידע. באנגלית זה נקרא **Data Type**. יש כמה סוגים מיידע, כמו מספריים למשל, אבל סוג המידע של מחרוזת טקסט נקרא **string** והוא עומד ברשות עצמו. כאשר יוצרים משתנה ומכניסים לתוכו טקסט, בעצם אומרם שהמשתנה הוא מסווג מחרוזת טקסט. ברגע שמשתנה מסוים מקבל לעצמו מידע והופך למשתנה מסווג מסוים, הוא מקבל גם סט של יכולות מיוחדות, כמו קלאר קנט שהופך לוסףמן. מהשניה שנכנסה למשתנה טקסט, אפשר לעשות בו כמה פעולות שאפשרות אך ורק לסוג המידע של הטקסט.

כך למשל אפשר לבצע על המשתנה המכיל את טקסט הפעולה שתගרום לכל האותיות שלו להיות ראיות (כלומר קפיטלים). לדוגמה:

```
let myVar = 'Hello World';
let myVarUpper;
myVarUpper = myVar.toUpperCase();
console.log(myVarUpper);
```

יוצרים משתנה עם טקסט. על המשתנה זהה עושים פעולה שאפשרית אך ורק עם משתנה מסווג טקסט. שם הפעולה הוא **toUpperCase()**. התוצאות של הפעולה הזה מושמות למשתנה נוסף בשם **myVarUpper** ומודפסות. אם תעתייקו את הטקסט הזה ותריצו בקונסולה, תראו שההתוצאה היא 'HELLO WORLD'.

השימוש בהפעלת פעולות על משתנה עם **Data Type** מסוים אינו בלבד רק למחרוזות, ובהמוך הסוף תראו שאפשר לבצע פעולות גם על Data Types אחרים. בין היתר צריך להבין שיש סט רחב מאד של פעולות שאפשר להפעיל על מחרוזות, **toUpperCase()** על היא רק אופציה אחת. על מנת להפעיל פעולות שונות משתמשים ב-. (נקודה) על המשתנה. אם משתמשים ב-IDE (עורק טקסט) כמו VS Code, כאשר תרשמו ". " אחרי משתנה, עורק הקוד יראה לכם את שילל הפעולות האפשרות על המשתנה זה.

שימוש לב שהפעולה **toUpperCase** לא משנה את המשתנה עצמה! שינוי המשתנה עצמו נקרא "מו太子ה", וזה לא מה שעושים פה. כדי לקבל את הערך שהשתנה צריך להגיד משתנה נוסף ולהכניס את הערך למשתנה. מבלבל? הנה נציגים זאת שוב בפועלה נוספת. הפעם צרו משתנה והכניסו לתוכו טקסט. המשתנה הראשון, מהרגע שיש בתוכו טקסט, יכול לבצע פעולה של טקסט ולהחזיר את התוצאה אל המשתנה אחר שאותו תדפיסו:

```
let firstVar = 'HELLO WORLD';
let secondVar = firstVar.toUpperCase();
console.log(secondVar);
```

יש פעולות נוספות שאפשר לעשות על מחרוזות טקסט, אבל כרגע התמקדו בשתי הפעולות האלו גם בתרגול.

תרגיל:

צרו שני משתנים, אחד מהם מכיל את המילה Hello, והאחר מכיל את המילה World. חברו ביניהם, הכניסו את התוצאה אל משתנה שלישי והדפיסו אותה.

פתרונות:

```
let myVar1 = 'Hello';
let myVar2 = 'World';
let answer = myVar1 + myVar2;
console.log(answer);
```

הסבר:

যօצרים ומצביעים ערכיהם במשתנים בשם myVar1 ו-myVar2. יש להקפיד שמחרוזות הטקסט יהיו מוקפות בגרשיים בודדים. מגדריהם משתנה שלישי בשם answer ושמות בתוכו את הסכום של myVar1 ו-myVar2. ההדפסה נעשית כרגיל. שימוש לב שרווח גם נחשב לאות. אם לא מכניסים רווח באחת מחרוזות הטקסט בתוך המשתנים, לא יהיה רווח.

תרגיל:

צרו משתנה שיכיל את מחרוזת הטקסט:
."The student's and the teacher's motivations were in conflict"

פתרונות:

```
let myVar = 'The student\'s and the teacher\'s motivations were in
conflict.';
console.log(myVar);
```

הסבר:

שים לב לשימוש ב-**escaping!** מה זה escaping? פשוט שימוש בסימן \ על מנת להודיע על מנוע של ג'אוּהַסְקְּרִיפְט שהגרש הוא חלק מחרוזת הטקסט. ההשמה וההדפסה של המשתנה נעשות כרגע.

תרגיל:

הכנסו את הערך JavaScript. המירו אותו לאותיות גדולות והדפיסו את התוצאה. המירו אותו לאותיות קטנות והדפיסו את התוצאה.

פתרונות:

```
let myVar;
let answer;
myVar = 'JavaScript';
answer = myVar.toUpperCase();
console.log(answer);
answer = myVar.toLowerCase();
console.log(answer);
```

הסבר:

יצרים שני משתנים ריקים בשם myVar ו-answer. הראשון מכיל את מחרוזת הטקסט JavaScript. אחרי שמכניסים לתוכו את הערך הזה, הוא מסוג טקסט ואפשר להשתמש בפעולתtoUpperCase. את תוצאות הפעולה זו מכניסים ל-variable answer ומדפיסים. אחרי ההדפסה משתמשים בפעולתtoLowerCase על מה שיש ב-myVar, מכניסים את התוצאה אל answer ומדפיסים.

פרק 3

מספרים

מספרים

בדוק כמו שאפשר להכניס טקסט לתוך משתנים, אפשר להכניס אליהם מספרים. למשל:

```
let myVar = 12;
console.log(myVar);
```

המספר 12 הוא ללא גרשים. הוא ממש נכנס כמו שהוא, כיוון שהוא מספר. מספרים טהורים יכולים להכנס ללא גרשים. להזכירם, מחוץ לטקסט, שעליה למדנו קודם, מוקפת בגרש או בגרשיים. מספרים לא מוקפים בגרש או בגרשיים.

אם תדפיסו את המספר כמו בדוגמה, תראו שירודפס 12. כדי העין שביניכם ישימו לב שההדפסה בקורסולה נראית מעט שונה מאשר במספר ולא במחרוזת טקסט. ההבדל נוצר בגלל השוני בין סוג המידע של מחרוזת טקסט לסוג המידע של מספר.

אם מחברים בין מספרים אזי החיבור ייעשה בבדיקה כפי שהייתה מצפיהם:

```
let foo = 12;
let bar = 10;
let answer = foo + bar;
console.log(answer);
```

אפשר לבצע פעולות אפילו בשלב ההשמה. למשל:

```
let foo = 2 + 4 + 5;
console.log(foo);
```

התשובה שתודפס תהיה 11.2 ועוד 4 ועוד 5.

בדומה לחברו, אפשר לעשות פעולה חישור בעזרת הסימן "-". למשל:

```
let foo = 2;
let bar = 8;
let answer = foo - bar;
console.log(answer);
```

שימוש לב שההתוצאה כאן היא שלילית. אין בעיה עם מספרים שליליים גם בהצבה. למשל:

```
let foo = -12;
let bar = -10;
let answer = foo + bar;
console.log(answer);
```

כאן התוצאה תהיה `-22`. `-10` ועוד `-12`.

ואפשר גם לבצע כפל בעזרת הסימן `*`. למשל:

```
let foo = 2;
let bar = 8;
let answer = foo * bar;
console.log(answer);
```

התוצאה כאן תהיה `16`. `2` כפול `8`.

אפשר גם לבצע חילוק בעזרת הסימן `/`.

```
let foo = 1;
let bar = 2;
let answer = foo / bar;
console.log(answer);
```

התוצאה כאן תהיה `0.5`. ג'אווהסקריפט לא מפחד משבירים עשרוניים, כמובן, ואפשר להגדיר לו גם שברים עשרוניים.

אפשר לעבוד גם עם חזקות. חזקות מסוימים בג'אווהסקריפט באמצעות `**`:

```
let foo = 10;
let bar = 2;
let answer = foo ** bar;
console.log(answer);
```

התוצאה כאן תהיה `100` כמובן. `10` בחזקת `2`.

בדומה לפעולות המוחדרות של מחרוזת טקסט שראיתם שאפשר להפעיל על משתנים מסווג מחרוזת טקסט, גם למשתנים מסווג מספר ישפעולות מיוחדות. למשל, פעולה המגבילה את המספר לאחר הנקודה העשורה. אם תחלקו 10 ב-3, תקבלו 3.3333333 עד שלא ידע. אפשר להיעף את הנקודות העשרוניות. איך? באמצעות פעולה מיוחדת בשם :Math.round()

```
let foo = 10;
let bar = 3;
let answer = foo / bar;
let finalAnswer = Math.round(answer);
console.log(finalAnswer);
```

הבה ננתח את קטע הקוד זהה.

בשורה הראשונה יוצרים משתנה בשם foo ומכניסים לתוכו את המספר 10.

בשורה השנייה יוצרים משתנה בשם bar ומכניסים לתוכו את המספר 3.

בשורה השלישית יוצרים משתנה בשם answer. מה הוא מכיל? foo חלקי bar, שזה בעצם 10 חלקי 3. מה התוצאה של התרגיל זהה? 3.3333333, שנמצאת כרגע במשתנה answer.

בשורה הרביעית מפעילים את הפעולה Math.round על answer ומכניסים את התוצאה למשתנה finalAnswer. הפונקציה round מעגלת את המספר. למה? ל-3. אם תדפiso את finalAnswer תקבלו 3.

הינה טבלה קצרה שמסכמת את כל הפעולות הבסיסיות שאפשר לעשות:

הטו שימושים בו כדי לעשות את הפעולה	סוג פעולה
+	חיבור
-	חיסור
*	כפל
/	חילוק
**	חזקאה

מציאת השארית

אם אתם זוכרים מתקופת בית הספר היסודי, יש דבר זהה שנקרא שארית. כמה זה שיש חלקו ארבע? אחת ושארית שניים. כמובן, החלק מהמספר השלם שהוא קטן מהחלק. תשע חלקו שמוña זה אחת עם שארית אחת. תאמינו או לא, בתכנות יש עדנה לדברים שלומדים בכיתה ד'. אפשר לחלק ולמצוא את השארית בעזרת סימן מיוחד – %. הסימן הזה נקרא על ידי המתכנתים "מודולוס" (באנגלית modulus).

```
let foo = 6;
let bar = 4;
let answer = foo % bar;
console.log(answer);
```

לוקחים משתנה `foo` ומציבים בתוכו את הערך 6. במשתנה `bar` מציבים את הערך המספרי 4. שואלים מה השארית של 6 חלקו 4. התשובה כאן היא המספר 2.

הפעולות המתמטיות שנלמדו עד כה – חיסור, חיבור, כפל, חילוק והעלאה בחזקה – נקראות אופרטורים (באנגלית operators).

אפשר להציג את תוכנות האופרטורים ישירות בתוך המשתנה. למשל, אם רוצים להציג בתוך משתנה את התוצאה של `4 * 2`, אין צורך ליצור משתנה שכיל `4`, משתנה שכיל `2` ומשתנה שכיל את המכפלה של שניהם,قولוր משהו זהה:

```
let foo = 2;
let bar = 4;
let answer = foo * bar;
console.log(answer);
```

במקומו, אפשר לנתחו משהו זהה:

```
let answer = 2 * 4;
console.log(answer);
```

זה די מובן אם זוכרים שבסוףו של דבר, מאחורי כל משתנה עומד מידע, בין שמדובר במספר ובין שבטקסט.

אופרטורים מקוצרים

נניח שיש משתנה שרצים להוסיף לערך ספרה אחת. אפשר להשתמש באופרטור מקוצר להוספה או להחסרה. האופרטור להוספה הוא **`++`** והוא נראה כך:

```
let answer = 4;
answer++;
console.log(answer);
```

מה יש פה? מגדירים משתנה בשם `answer` והערך שלו הוא 4. עם האופרטור **`++`** מוסיפים לו 1. ערך המשתנה החדש הוא 5. באותו אופן כמו האופרטור **`++`** קיים גם האופרטור -- שמבצע את הפעולה הפוכה של חיסור:

```
let answer = 10;
answer--;
answer--;
answer--;
console.log(answer);
```

כאן למשל יוצרים משתנה ומציבים בתוכו את המספר 10. באמצעות האופרטור **`--`** מורידים

מןו 1. כיוון שהוזרים על התוצאה שלוש פעמים, המשתנה שווה 7. הבעה היא זהה מכוער... יש גם אופרטור קיצור שיכול להוסיף או להחסיר איזה מספר שרצים. כך, למשל, גם הקוד הזה ידפיס 7.

```
let answer = 10;
answer -= 3;
console.log(answer);
```

גם כאן יוצרים משתנה ומציבים בו 10. בעזרת האופרטור של החיסור המקוצר מורידים ממנו 3. התשובה היא 7.

הינה טבלה חלקיות של האופרטורים המקבזרים הנפוצים ביותר:

משמעות	אופרטור מקוצר
<code>foo = foo + 1;</code>	<code>foo++</code>
<code>foo = foo - 1;</code>	<code>foo--</code>
<code>foo = foo + 10;</code>	<code>foo+=10;</code>
<code>foo = foo - 10;</code>	<code>foo-=10;</code>

לסיום הפרק יש לציין תכונה חשובה של השפה – ג'אווהסקריפט היא שפה שלחנית מאוד. אם מנסים לחבר בין משתנה מסווג טקסט למשתנה מסווג מספר היא לא תעיף שגיאה אלא תמיר באופן אוטומטי את המספר לטקסט ותבצע חיבור. כך למשל:

```
let foo = 1;
let bar = '1';
let baz = foo + bar;
console.log(baz);
```

תיתן את התשובה המדהימה מחזרות טקסט של 11. למה? כי `bar` הוא מסווג טקסט. אם אתם כבר מכירם שפת תכנות, זה השלב שבו אתם מתמלאים בזעם או בתדמה. אבל כאמור ג'אווהסקריפט היא שפה שלחנית ותנסה להגיע לפשרה אם מדובר בחיבור בין טקסט למספר. בחיבור בין מספר לבין חלק מסווג המידע האחרים, תתקבל שגיאה של **NaN**, שהוא ראשי תיבות של Not a Number.

זה נראה שונה לעין בלתי מיומנת, אבל ג'אווהסקריפט היא שפה שישği המשתנים בה הם **implicit** – כלומר המנווע של השפה מנסה לנחש אותם ולא ממהר לזרוק שגיאה כמו בשפות אחרות. כאמור, משתמש לא מiomן עלול להתבלבל, ולמתקנתים בשפות אחרות זה נראה כאוטי, אבל ברגע שמתרגלים – מדובר בתוכונה נואה מאוד.

תרגיל:

צרו שלושה משתנים שיכילו את המספרים 2, 4 ו-6 והציגו את תוצאה החיבור שלהם.

פתרון:

```
let foo = 2;  
let bar = 4;  
let baz = 6;  
let answer = foo + bar + baz;  
console.log(answer);
```

הסבר:

יוצרים שלושה משתנים ושמיהם בתוכם מספרים באופן קצר כפי שלמדו. שלושת המספרים מחוברים והתוצאה נכנסת למשנה answer, שבתורו מודפס.

תרגיל:

צרו משתנה, הציבו בתוכו את המספר 12 והדפיסו אותו. באותו משתנה הציבו מחרוזת טקסט של 12 והדפיסו אותה.

פתרון:

```
let foo = 12;  
console.log(foo);  
foo = '12';  
console.log(foo);
```

הסבר:

כאשר מציבים מספר במשנה, לא משתמשים בגרשיים. כאשר מציבים מחרוזת טקסט משתמשים בגרשיים. ההדפסה נעשית באותו אופן, אך כאמור, ברוב הקונסולות תראו הבדל בין שני הדפסות שנועד לסמן שהדפסה אחת היא מספר והאחרת היא טקסט.

חשוב: צריך לשים לב שסוג המידע של המשתנה המשתנה וכדי להימנע מלaćיב באותו משתנה סוג מידע שונים בשלבים שונים של ריצת תוכנית. זה מתכוון לטעויות בהמשך.

תרגיל:

צרו משתנה והציבו בתוכו את המספר 100. הדפiso את השורש של המספר.

פתרון:

```
let foo = 100;  
let bar = 0.5;  
let answer = foo ** bar;  
console.log(answer);
```

הסבר:

מציבים 100 ו-0.5 בתחום משתנים. שורש, למי שלא זכר מתמטיקה, הוא חזקת חצי.
התשובה היא 100 בחזקת 0.5, ואני מתייחס ב עצמי על זה שהכנסתי תחכום במתמטיקה
לתרגיל כאן.

תרגיל:

צרו משתנה שיכיל את השאריות של 10 חלקי 3.

פתרון:

```
let foo = 10 % 3;  
console.log(foo);
```

הסבר:

על מנת לחסוך במשתנים מציבים בתחום המשתנה foo את תוצאות הביטוי $10 \% 3$.
התוצאה היא 1.

תרגיל:

צרו משתנה, הכניסו אליו מספר ובאמצעות אופרטור מקוצר הגדילו את המספר בעוד 1.

פתרונות:

```
let foo = 10;  
foo++;  
console.log(foo);
```

או

```
let foo = 10;  
foo += 1;  
console.log(foo);
```

הסבר:

האופרטורים המקוצרים מאפשרים להוסיף 1 בקלות. יוצרים משתנה ומציבים בו את המספר 10. השתמשם באופרטור המקוצר `+=` להוספה 1 כדי לבדוק למשתנה זהה. אפשר להשתמש באופרטור המקוצר `+=` כדי להוסיף 1.

פרק 4

סוגי מדע פרימיטיביים נוספים

סוגי מידע פרימיטיביים נוספים

בפרקים הקודמים למדנו על סוג מחורזת טקסט ומספר. סוג מידע אלו נקראים "סוגי מידע פרימיטיביים". כשאומרים שישו מידע הוא פרימיטיבי לא מתוכונים בכך שהוא לא אוכל בסכין ובמצלג אלא שהוא ייחיד מידע בסיסית ולא מתוחכמת שבאה עם השפה. חוץ ממספר וממחורזת טקסט יש עוד כמה סוגים מידע כאלה.

بولיאני

סוג מידע בוליאני הוא סוג מידע שמכיל אחד משני ערכים, `true` או `false`, ככלומר אמת או שקר. כך מצייבים אותו:

```
let foo = true;
console.log(foo);
```

שים לב שה-`true`, בדיק נמו מספר, אינו מוקף בגרשיים. אם הוא היה מוקף בגרשיים הוא היה מידע מסוג מחורזת טקסט. פעללה מיוחדת שיש לסוג מידע בוליאני היא המרת למחורזת טקסט באמצעות הפעולה `:toString()`:

```
let foo = true;
console.log(foo);
let bar = foo.toString();
console.log(bar);
```

מה קורה פה? קודם כל יוצרים משתנה ומכניסים לתוכו את הערך `true`. הערך הוא ערך בוליאני. ה-`true` מגיע ללא גרשימים כיון שהוא מילה שמורה. אם תדפיסו אותו, תראו שהקונסולה מראה אותו כ-`true`. מהרגע שהמשתנה הזה קיבל ערך בוליאני, הוא מסוג מידע בוליאני, ועל מידע בוליאני אפשר להשתמש בפעולות מיוחדות. אחת מהן היא `(toString()`, שגורמת לערך הבוליאני להפוך למחורזת טקסט. השורה השלישית מכניסה את הערך של המשתנה הבוליאני אל המשתנה `bar` ואז מדפיסים אותו. כדי העין יבחינו שיש הבדל בקונסולה בין ההדפסה הראשונה לשניה. הסיבה היא שבהדפסה הראשונה המשתנה הוא בוליאני ובהדפסה השנייה הוא מחורזת טקסט. בהמשך הספר אשוב למשתנים בוליאניים ואדון במצבים שבהם כדאי להשתמש בהם.

משתנה לא מוגדר

"**לא מוגדר**" (`undefined`) הוא הערך הראשוני של כל משתנה עוזר לפני ההגדירה שלו. אם מגדירים משתנה ואז מדפיסים אותו, רואים בקונסולה "**`undefined`**":

```
let foo;
console.log(foo);
```

אפשר לאפס משתנה בעזרת המילה השמורה `undefined`:

```
let foo = false;
foo = undefined;
console.log(foo);
```

אין פעולות שאפשר להצמיד ל-`undefined`.

רייך

סוג מידע פרימיטיבי נוסף הוא "**רייך**" (`null`). ככלומר, המשתנה לא מכיל דבר. שימוש לב שלא מדובר ב-0 ולא במחרוזת ריקה, אלא בכללם. ריק. ההגדירה נעשית באמצעות המילה השמורה `null`:

```
let foo = null;
console.log(foo);
```

כאן ההדפסה תראה `null`. אפשר להפוך משתנה ל-`null` בכל רגע נתון באמצעות המילה השמורה. כך הופכים משתנה בוליאני ל-`null`:

```
let foo = false;
foo = null;
console.log(foo);
```

שימוש לב: ההבדל בין `undefined` ל-`null` לא נראה כרגע משמעותו אך הוא ממשמעותי מאוד. **undefined** משמעותו משתנה שהוגדר אך לא אוחTEL בערך כלשהו. `null` משמעותו משתנה שהוגדר ואוחTEL כ-`null`. כדאי לזכור שמדובר בשני סוגי מידע שונים לחולוטין. המידע הזה יהיה חשוב בהמשך הדרכך. כדאי לציין שיש כאן שchosבאים שמדובר במקרה בעיצוב השפה ושה-`null` לא אמור להתקיים.

Symbol

מדובר בסוג חדש של מידע פרימיטיבי שנכנס לשפת JavaScript בשנת 2015 (ES2015). **Symbol** מאפשר ליצור משתנה בעל ערך ייחודי לchlוטין. הערך זהה הוא לא מחרוזת טקסט, לא מספר ולא משהו אחר:

```
let foo = Symbol();
let bar = Symbol();
console.log(foo);
console.log(bar);
```

במקרה זהה, `foo` ו-`bar` הם משתנים שקיבלו לכארה אותו ערך, אבל הם שונים לchlוטין. (**Symbol** נותן למשתנה ערך ייחודי שאפשר להשתמש בו בהמשך. במקרה זהה כל הסיפור נשמע מאד ערטילאי, אבל אני מבטיח שהוא יתבהר בהמשך. מה שכאן – מדובר בסוג מידע פרימיטיבי שאינו שונה במהותו מכל סוג מידע שדיברנו עליו עד כה.

שימוש לב: `Symbol` הוא סוג מידע שנכנס רק בגרסאות האחרונות של ג'אוּהַסְקְּרִיפְט ושימושו כאשר רוצים ליצור מזהה ייחודי. חשוב להכיר אותו.

מציאת הסוג של המשתנה

בכל רגע נתון אפשר למצוא את סוג המשתנה באמצעות האופרטור `.typeof`. בדומה לאופרטורים המתאיםים לסוג המידע מספר, גם `.typeof` הוא אופרטור, אבל אופרטור שעובד על כל סוגי המידע ומחזיר מחרוזת טקסט המציג את סוג המידע של המשתנה:

```
let foo = 'Hello World';
let bar = typeof foo;
console.log(bar);
```

בקוד שלעיל נוצר משתנה בשם `foo` והוצבה בו מחרוזת הטקסט "Hello World". מההרגע זהה, `typeof foo` יש סוג מידע טקסט. באמצעות האופרטור `.typeof`, המשתנה `bar` מכיל את המידע על סוג המידע של `foo`. אם תדפיסו אותו תראו `string`.
לעתים `typeof` עלול להטעות ועדייף להשתמש בו אך ורק לסוגי מידע פרימיטיביים.

תרגיל:

צרו משתנה בוליאני והכניסו לו את הערך `false`. הדפיסו אותו, המירו אותו למחרוזת טקסט והדפיסו אותו שוב.

פתרון:

```
let foo = false;
console.log(foo);
let bar = foo.toString();
console.log(bar);
```

הסבר:

המשתנה הבוליאני `foo` נוצר עם הערך `false` ללא גרשימים. אם היוitem יוצרים אותו עם גרשימים היה נוצר משתנה של מחרוזת טקסט. המשתנה הבוליאני יכול להפעיל על עצמו פעולה מיוחדת של `toString()` ש转换 את הערך שלו למחרוזת טקסט. מחרוזת הטקסט הזה נכנסת למשתנה אחר בשם `bar`, שהוא כמובן כבר מחרוזת טקסט לכל דבר ועניין. בהדפסה השנייה הוא מודפס כמחרוזת טקסט.

תרגיל:

צרו משתנה, הכניסו לו ערך בוליאני כלשהו והפכו אותו ללא מוגדר.

פתרון:

```
let foo = true;
foo = undefined;
console.log(foo);
```

הסבר:

יצירת הערך הבוליאני נעשית באמצעות המילה השמורה `true`, שיוצרת משתנה מסווג בוליאני שלו ערך בוליאני `true`. לאחר מכן, השמה של המילה השמורה `undefined` הופכת את המשתנה ללא מוגדר, ואם תנסה להדפיסו תקבלו `undefined`.

תרגיל:

צרו משתנה מסוג `undefined` והמיירו אותו למשתנה שאין בו ערך.

פתרונות:

```
let foo;  
console.log(foo);  
foo = null;  
console.log(foo);
```

הסבר:

כשיצרים משתנה ולא מכניסים לו ערך, הוא כבר מסוג `undefined`. כשמכניסים לו ערך בנטח באמצעות המילה השמורה `null` הוא הופך למוגדר אך הוא חסר ערך. שימושו לבשה המילה `null` היא מילה שומרה שאינה מוקפת בגרשיים. אם היא הייתה מוקפת בגרשיים היינו מקבלים מחזוזת טקסט שערכה הוא `null`.

תרגיל:

צרו משתנה `foo` והכניסו לו מחרוזת טקסט. הדפיסו את ה-`typeof` של מחרוזת הטקסט בקונסולה. לאחר מכן הכניסו למשנה מספר, וגם כאן הדפיסו את ה-`typeof` כדי לבדוק את סוג המידע של המשתנה `foo`. עשו זאת עם שישה סוגי מידע שונים.

פתרון:

```
let foo;
let bar = typeof foo;
console.log(bar);
foo = 1;
bar = typeof foo;
console.log(bar);
foo = '1';
bar = typeof foo;
console.log(bar);
foo = true;
bar = typeof foo;
console.log(bar);
foo = Symbol();
bar = typeof foo;
console.log(bar);
foo = null;
bar = typeof foo;
console.log(bar);
```

הסבר:

בתחילת הקוד יוצרים משתנה `foo` ובבודקים אותו באמצעות `typeof` שערכו נכנס ל-`bar`. אפשר לראות שבהתחלת `foo` הוא `undefined`. כמשמעותם לתוכו מספר, סוג המידע בו הוא `number` וכמשמעותם לתוכו מחרוזת טקסט, שונות מהמספר בכך שיש סיבוב המספר גרשים, הוא סוג `string`. כמשמעותם ערך בוליאני, שהוא המילה השמורה `true`, הסוג הוא `boolean`, וכמשמעותם `Symbol` הוא הופך לסוג `symbol`. לבסוף מכניסים את הערך `null`. ה-`typeof` שלו הוא `object` מסיבות היסטוריות שלא נכנס אליו פה.

הערות

ברוב המקרים רוצים לכתוב הערות בקוד, טקסט שיסביר כל מיני דברים על הקוד בלי שירונדר. למה צריך את זה? לעיתים כדי לכתוב הסברים לזמן מאוחר יותר, לעיתים עבור מתכנתים אחרים או לעצמכם ולפעמים לצרכים אחרים.

יש שני סוגי הערות בג'אווהסקריפט. אם רוצים הערה של שורה אחת, אפשר להשתמש בשני התווים //:

```
// let a = 5;
console.log(a);
```

כאן למשל התוצאה תהיה undefined, כי ההגדרה של a נמצאת בהערה. מקובל בהערות לשמר על רוח בין שני תווים // להערה עצמה, אך אין חובה לעשות זאת.

לעתים רוצים לכתוב הערה ככמה שורות. לפיכך משתמשים בתווים /* */ ו/**/. בתחילת גופ הערה כתבים */ ובסוף */:

```
/*
let a = 10;
console.log(a);
*/
```

במקרה הזה דבר לא יודפס כי גם הגדרת המשתנה וגם הדפסה שלו נמצאות בהערות.

בהמשך אשתמש בהערות על מנת להציג את הערכים השונים. כך למשל אם ארצת לציין שבשלב מסוים משתנה שווה לערך כלשהו, אכתוב את זה בהערה במקום לכתוב console.log. למשל:

```
let foo = 10;
foo++; // 11
```

כאן נוצר משתנה foo והוצב בו הערך המספרי 10. באמצעות האופרטור המוקוצר ++ שכבר למדנו עליון, נוסף 1 למשתנה זהה. על מנת לציין את הערך החדש נוספה הערה.

תרגיל:

בדומה לתרגיל הקודם, צרו משתנה ובאמצעות **typeof** שנו את סוג המידע שלוSSH
פעמים לשישה סוגי מידע שונים. כתבו בהערות את סוג המידע

פתרונות:

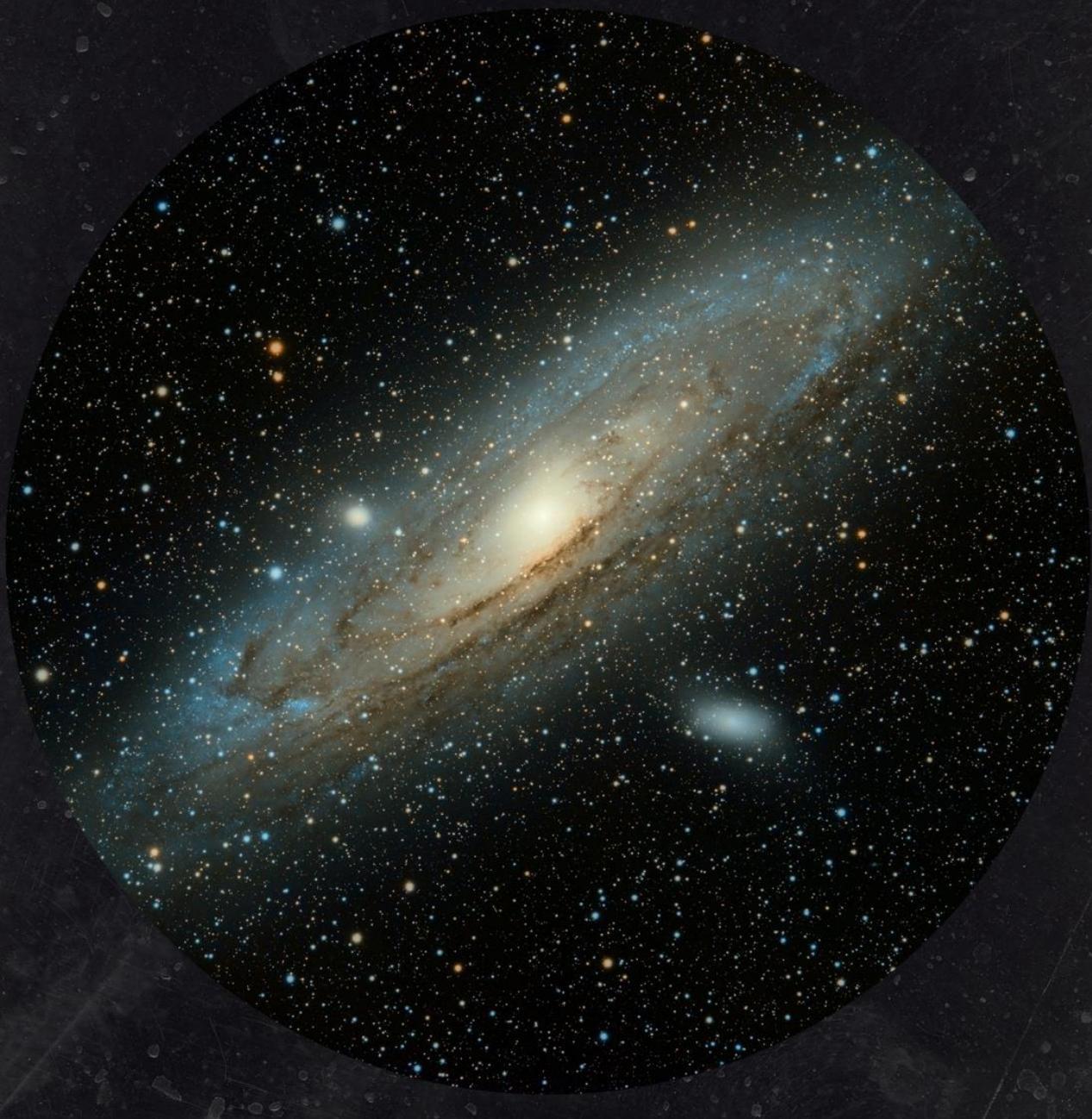
```
let foo;  
let bar = typeof foo; // undefined.  
foo = 1;  
bar = typeof foo; // number.  
foo = '1';  
bar = typeof foo; // string  
foo = true;  
bar = typeof foo; // boolean  
foo = Symbol();  
bar = typeof foo; // Symbol  
foo = null;  
bar = typeof foo; // object
```

הסבר:

כל מה שמימין ל-*//* נחשב להערה. כך קל מאד להבין מה *bar* מכיל.

פרק 5

בקרת זרימה - מושפי תנאי

בקרת זרימה – משפטי תנאי

לפעמים רוצים שחלק מסוים בקוד יפעל בהתאם למשתנה, למשל שהקונסולה תדפיס מהו אם המשתנה בעל ערך מסוים. כך למשל אם יש משתנה שהוא מספר, אפשר לבדוק אם הוא מספר מסוים ולעשות משהו.

למשל, הבה נניח משתנה `foo` מסוים. אם הוא שווה ל-5, יודפס בקונסולה "This is five". אם הוא שווה לאין עושם את זה?

```
if (foo === 5) {
    console.log('This is five');
}
```

משפט התנאי `if` מאפשר לשאל שאלת, במקרה הזה אם `foo` שווה ל-5. סימן השווון הוא `==` והוא בודק אם מדובר במספר המבוקש, במקרה הזה 5. אם התנאי נכון כל מה שקרה בסוגרים המסורלים מתרחש. אם לא, לא קורה כלום.

שימוש לב: `==` נקרא **אופרטור**.-CN, בדיק כמו האופרטורים של החיבור, החיסור, הכפל ודומיהם, שלמדנו בפרק המספרים. האופרטור הזה הוא אופרטור של השוואה, ובניגוד לאופרטור נומירי (של מספר) הוא מחזיר ערך בוליאני. כשהלמדנו לעילו הוא היה ערטילאי מאוד. עכשו הוא קצת יותר הגיוני, אבל רק קצת. בקרבו הוא יחקיר לעומק. בדוגמה שלhallן, אם מדובר במספר מסוים אזי בקונסולה יודפס "זה 5", ואם לא, בקונסולה יודפס "זה לא 5". גם פה זה עושים את זה בקלות, באמצעות המילה השמורה `else`:

```
if (foo === 5) {
    console.log('This is five');
} else {
    console.log('This is NOT five');
}
```

באמצעות האופרטור ההשוואתי `==` בודקים אם `foo` שווה ל-5. אם כן, מתרחש מה שכתוב בסוגרים המסורלים מיד אחרי ה-`if`. אם לא, מתרחש מה שכתוב בסוגרים המסורלים אחרי ה-`else`.

כמו שאפשר להשוות מספרים, אפשר להשוות גם מחזוזות טקסט. למשל:

```
let foo = 'five';
if (foo === 'five') {
    console.log('This is five');
} else {
    console.log('This is NOT five');
}
```

באמצעות האופרטור השוואתי **==** בודקים אם המשתנה `foo` שווה למחוזת הטקסט `.five`.

אם כן – הקוד שיש בתוך הסוגרים המסוללים הראשונים יופעל והקונסולה תקבל "This is five". אם לא – רק הקוד שבסוגרים המסוללים לאחר המילה `else` יופעל והקונסולה תקבל "This is NOT five".

אפשר ליצור משפטי תנאי שבודקים כמה תנאים במקביל. למשל, אם המספר הוא 5 תדפיס הקונסולה שהמספר הוא 5. אם המספר הוא 6 תדפיס הקונסולה שהמספר הוא 6, ואם הוא לא 5 ולא 6 היא תדפיס שהוא לא זה ולא זה. איך עושים את זה? באמצעות `:if-else` שילוב של `else if`:

```
let foo = 5;
if (foo === 5) {
    console.log('This is 5');
} else if (foo === 6) {
    console.log('This is 6');
} else {
    console.log('This is not 5 or 6');
}
```

כרגע, משפט התנאי if בודק אם foo שווה ל-5. אם כן, קטע הקוד שבתוך הסוגרים המסמלים הראשונים יופעל. אבל כאן יש גם if עם עוד תנאי, שבודק אם foo שווה ל-6. בסופו של דבר יש תנאי שתופס את הכל. אפשר לשלב כמה if שרצוים, למשל כמו בקוד הבא:

```
let motherNumber = 1;
if (motherNumber === 1) {
    console.log('Sarah');
} else if (motherNumber === 2) {
    console.log('Leah');
} else if (motherNumber === 3) {
    console.log('Rachel');
} else if (motherNumber === 4) {
    console.log('Rivka');
} else {
    console.log('Not 1-4 number');
}
```

כאן מקבלים מספר מ-1 עד 4 ומדפיסים בהתאם בקונסולה את השם של אחת האימהות מהתנ"ך. שימוש לב שיש תנאי if מרובים בקוד זהה, שבודקים את המספר שוב ושוב, בכל פעם נגד תנאי אחר. אם המספר הוא לא 1, 2, 3 או 4, יופעל ה-if else האחרון. חשוב לציין שם תוסיפו סתם else באמצע, לעולם לא תגיבו ל-if else שמוספיו אחרים.

עוד שהוא שחייב לציין הוא שצריך להיזהר מהשימוש בתוך משפט תנאי. ג'אווהסקריפט היא סלচנית מדי, ואם כתבו `u==x` במקום `u=x` הקוד שלכם יעבד ולא יזרוק שגיאה – זו הסיבה שבօperationים השוואתיים צריך לשים לב היטב מה כותבים ולוולם לא לכתוב `=` אחד בלבד.

אופרטורים השוואתיים נוספים

כמו `==` שבודק השווות טהורה, יש אופרטורים השוואתיים נוספים, למשל `!=` (סימן הקראיה משמאל לשני סימני השווה) שבודק אי-שווון ויפעל רק אם המשתנה לא שווה. למשל:

```
let foo = 4;
if (foo !== 1) {
    console.log('This will work, foo is not 1')
};
```

האופרטור `!=` בודק אם `foo` אינו שווה ל-1. במקרה זהה הוא שווה ל-4, וקטע הקוד בתוך הסוגרים המסולסים יפעל. אושר גדול! הנה עוד דוגמה:

```
let foo = 'not one';
if (foo != 'one') {
    console.log('This will work, foo is not one');
};
```

כאן בודקים מחוץ לסקט. האם `foo` שונה מ-`one`? במקרה זהה כן, ולפיכך הקטע שבתוں הסוגרים המסולסים יופעל.

יש גם אופרטורים שבודקים גדול/קטן מ-. כך למשל אפשר לבדוק אם המשתנה שלנו גדול או קטן ממספר מסוים:

```
let foo = 10;
if (foo > 1) {
    console.log('Great than 1');
} else {
    console.log('Less than 1');
};
```

במשפט התנאי בודקים אם `foo` גדול מ-1 באמצעות אופרטור אי-השוון `>`, ממש כמו בתרגיל חשבון של כיתה א'. כיוון שבמקרה הזה `foo` שווה ל-10 ו-10 גדול מ-1, המשפט שבתוں הסוגרים המסולסים יופעל.

מה לפי דעתכם יודפס בקונסולה אם תרצו את הקוד הבא?

```
let foo = 5;
if (foo > 5) {
    console.log('Greater than 5');
} else {
    console.log('Less than 5');
};
```

התשובה היא "5". מדוע? משפט התנאי בודק אם foo גדול מ-5 ואם כן מדפיס את "5". אם לא, יודפס "Less than 5". כיון ש-foo הוגדר כשווה ל-5, אונו גדול מ-5 ולפיכך התנאי לא מתקין.

איך פותרים את העניין? אפשר להוסיף תנאי נוסף `:else if` בעזרת `if`:

```
let foo = 5;
if (foo > 5) {
    console.log('Greater than 5');
} else if (foo === 5) {
    console.log('Equal to 5');
} else {
    console.log('Less than 5');
};
```

אפשר גם להשתמש באופרטור נוסף שמשמעותו גדול או שווה:

```
let foo = 5;
if (foo >= 5) {
    console.log('Bigger or equal to 5');
} else {
    console.log('Less than 5');
};
```

כאן אפשר להשתמש באופרטור `=<` שמשמעותו גדול מ-. או שווה ל-. במקרה זהו גדול מ-5 או שווה לו, וכיון ש-foo שווה ל-5 התנאי מתממש.

כמו שיש אופרטור גדול או שווה, יש גם אופרטור קטן או שווה. הינה דוגמה:

```
let foo = -10;
```

```
if (foo <= 5) {
    console.log('Smaller or equal to 5');
} else {
    console.log('Greater than 5');
};
```

משפט התנאי בודק אם foo קטן מ-5 או שווה לו. במקרה זה, כיוון שה-foo שווה ל-10,- התנאי מתממש, ועל הקונסולה תראו "Smaller or equal to 5"

הבה נבחן את כל האופרטורים השוואתיים שהכרתם:

תפקיד	שם האופרטור השוואתי
שווין	==
אי-שווין	!=
גדול מ-	>
קטן מ-	<
גדול מ- או שווה ל-	>=
קטן מ- או שווה ל-	<=

הסבר מאחורי הקלעים בנוגע לאופרטורים השוואתיים:

האופרטורים השוואתיים בעצם מתרגםים את הביטויים שמעבירים להם ערך בוליאני, קלומראמת או שקר. למשל:

```
let foo = 4;
foo === 4; // true
```

זאת אומרת שכמו שהאופרטור הנוומי מוסיף או משנה מספר, האופרטור השוואתי מחזיר תמי' true או false, וזאת בלי קשר למשפט תנאי, אפילו אם סתם זורקים מספרים.

למשל:

```
2 === 2; // true
2 !== 2; // false
2 > 2; // false
2 <= 2; // true
```

אפשר להציג את התוצאות של האופרטור השוואתי אל תוך משתנה, למשל אם כותבים את הקוד הבא:

```
let foo = 4 === 4;
console.log(foo);
```

אפשר לראות בקונסולה שהיא true. משפט התנאי לא מתעניין באופרטורים, במשתנים או בקשוש אחר. בסופו של דבר, משפט התנאי מתעניין אם מעבירים לו true או false. כך:

למשל:

```
if (true) {
  console.log('Will always work');
} else {
  console.log('Will NEVER work');
}
```

בסופו של דבר, כל משפט תנאי בודק אם יש לו true או false. אפשר ליצור את ה-true/false האלו באמצעות משתנה בוליאני או אופרטור השוואתי או אפילו לכתוב true כמו בדוגמה לעיל. או false. נשמע מוזר, אני יודע, אבל זה חשוב מאוד להבנה של משפט התנאי. בגדול, if ו-else קובעים את זרימת הקוד באמצעות משתנים בוליאניים.

אופרטורים לוגיים

האופרטורים הלוגיים מרחיבים את האופרטורים ומאפשרים ליצור תנאים מורכבים יותר. למשל, אם תרצו שתנאי מסוים יתמשח אם מספר מסוים יהיה גדול מ-10 או קטן מ-0. איך עושים את זה? באמצעות האופרטור הלוגי "או" שנכתב כ-|||. נק' לדוגמה:

```
if (foo > 10 || foo < 0) {
    console.log('This number is larger than 10 OR less than 0')
} else {
    console.log('This number is between 0 to 10.')
}
```

בתוך הסוגרים העגולים יש שני תנאים עם אופרטורים של השוואה, וביניהם האופרטור הלוגי ||| שמשמעותו "או" – או זה או זה.

הבה נציגים זאת שוב במחוץ לטקסט. נניח שתרצה לבדוק אם משתנה מסוים שווה למחוץ לטקסט "Sunday" או "sunday". איך עושים את זה? ממש בפשטות. צריכים שאחד משני התנאים האלו יתמשח:

```
foo === 'sunday';
          ^
או:
foo === 'Sunday';
```

ممמשים את ה"או" באמצעות אופרטור לוגי של "או", שכאמרנו נכתב |||. הינה, ממש ככה:

```
if (foo === 'sunday' || foo === 'Sunday') {
    console.log('Yay! Sunday')
} else {
    console.log('not Sunday');
}
```

אפשר גם לשלב מספר רב של תנאים. לדוגמה:

```
if (foo === 'sunday' || foo === 'Sunday' || foo === 1 || foo === true)
{
    console.log('Yay! Sunday')
} else {
    console.log('not Sunday');
}
```

כאן למשל אפשר לראות שהתנאי יתמשח אם foo יהיה שווה ל-sunday או ל-Sunday או ל-1 או ל-.true.

מה קורה מאחריו הקלעים? האופרטור הלוגי יחזיר true אם אחד התנאים מתממש, תוך שהוא מתעלם מכל השאר. נזכיר, if עובד רק עם true או false וזה מה שהאופרטור הלוגי מחזיר לו.

כדי לשים לב שההשוואה היא ממשאל לימין. אם התנאי הראשון מתממש, אין בדיקה של התנאי השני.

אופרטור לוגי נוסף הוא האופרטור "גם", שבו אפשר לקבוע שני תנאים יתמלאו יחד. אם אחד מהם לא מתמלא, האופרטור הלוגי יחזיר false ומשפט ה-if לא יתקיים. האופרטור הלוגי "גם" כתוב כך: `&&`. איך כותבים אותו בפועל? הנה נסתכל על הדוגמה הבאה:

```
if (foo === 1 && bar === 1) {
    console.log('foo is 1 and bar is 1');
} else {
    console.log('bar is not one OR foo is not one');
}
```

יש כאן שני משפטים תנאיים אופרטוריים השוואתיים כמו שאנו מכירים וביניהם, כמו דבק, לחבר האופרטור הלוגי `&&` שמשמעותו "גם", כלומר גם זה וגם זה. שני התנאים חייבים להתמלא על מנת שמשפט התנאי יחזיר true ויתממש. אם רק אחד מהם לא יהיה נכון, האופרטור הלוגי יחזיר false והתנאי ייכשל.

אפשר לשלב בין התנאים באמצעות סוגרים, ממש כמו במקרים אחרות מתמטיות שלומדים בבית הספר. כך למשל כותבים משפט שבו בודקים אם foo או bar שוויים ל-1 וגם baz שווה ל-1:

```
if ((foo === 1 || bar === 1) && baz === 1) {
    console.log('foo is 1 OR bar is 1 AND baz is one');
} else {
    console.log('bar is not one AND foo is not one OR baz is not one');
}
```

שים לב שבתוך הסוגרים הראשונים יש אופרטור לוגי של "או", שיחזיר true אם אחד מהם נכון. בשלב הראשון של הרינדור, המנוע יבצע את הבדיקה של:

```
(foo === 1 || bar === 1)
```

הוא יפרש אותו כ-`true` או כ-`false`, ואז ימשיך לשלב השני:

```
(true && baz === 1)
```

אם גם `baz` יהיה שווה ל-1, התנאי יתממש.
אפשר להתרעם כמה שروצים עם סוגרים, למשל:

```
if ((foo === 1 || bar === 1) && (baz === 1 || baq === 1)) {
    console.log('foo is 1 OR bar is 1 AND baz is 1 or baq is 1');
} else {
    console.log('bar is not one AND foo is not one OR baz is not one
AND baq is not one');
```

כאן התנאי יתממש רק אם `foo` או `bar` הם 1, וגם אם `baz` או `baq` הם 1.
בדרך כלל, אם יש תנאים מורכבים כאלה, סימן שימושו לא בסדר בקוד. קוד אמור להיות קרייא, ואף על פי שמשפט תנאי שייש בו מורכבות כזו הוא אפשרי, לא בטוח שמדובר בנוהג נכון.

אופרטור שלילי

אופרטור לוגי נוסף ו שימושי מאד הוא **אופרטור לוגי שלילי**. האופרטור הזה קצט ק莎 להבנה, אך יש לו חשיבות רבה ושווה להשكيע זמן בהבנתו. בגדול, האופרטור הלוגי זהה לוקח כל ערך בוליани והופך אותו. למשל:

```
!true
```

יהיה בעצם `false`. אפשר להשתמש בו במשפט תנאי כדי לומר הפוך. כך למשל אם יש אופרטור השוואתי שבודק אם `foo` שווה ל-1, אפשר להפוך אותו והוא יבדוק אם `foo` שונה מ-1. כך זה קורה:

```
if (!(foo === 1)) {
    console.log('I am NOT 1');
} else {
    console.log('I am 1 actually');
}
```

הוא שימושי כשהרצים להפוך תנאים, ורוב המתכנים משתמשים באופרטור הזה על מנת להפוך תנאים מורכבים. כך למשל אם יש תנאי שבו אופרטור השוואתי שבודק אם משתנה גדול מ-10, אפשר להפוך אותו כדי לבדוק אם המשתנה קטן מ-10 באמצעות האופרטור `!`. הינה דוגמה:

```
let foo = 5;
if (!(foo > 10)) {
    console.log('foo is SMALLER than 10');
} else {
    console.log('foo is greater than 10');
}
```

אם נשים שפות שמאלוות שימוש בתנאי שלילי, אבל הפיכת תנאים נחשבת מנוג פסול מאד ולא הייתה ממליצה להשתמש בה. כדאי לדעת את זה על מנת להבין את פעילות האופרטור `!` שבסופו של דבר ממיר `false`-`true`, אבל מומלץ מאד לכתוב את התנאים כמו שצריך. למה כן משתמשים באופרטור הזה? הוא שימושי מאד לבדיקה אם משתנה מסוים הוא "ריק" ולמנוע `else` מיותר. כשתציבו ניסיון בתכנות, תגלו שהמונ פעים צריך לבדוק אם המשתנה מסוים הוא "ריק", וב"ריק" אני מתכוון ל:

```
let foo = '';
let foo = 0;
let foo = null;
let foo;
```

כלומר מחרוזת ריקה, 0, או אפלו משתנה שלא הוצב בו ערך. כל הערכים האלו ניתנים לבחינה בבת אחת באמצעות האופרטור !:

```
let foo; // can be null, '', 0 or false.
if (!foo) {
  console.log('foo has no value, null, 0, or empty string');
} else {
  console.log('foo has value');
}
```

כל הערכים האלו לבסוף מומרים ל-true על ידי האופרטור הלוגי ! ואז משפט התנאי עובד. בדרך כלל רואים את האופרטור הלוגי בשימושים כאלה.

לסיכום, יש שלושה אופרטורים לוגיים:

סימן	שם האופרטור
	או
&&	גם
!	אופרטור שלילי

אופרטור תנאי

אופרטור תנאי, "if מקוצר" או **ternary operator** הוא האופרטור המשמעותי האחרון שתלמודו. בגדול, הוא מאפשר להכניס ערכים משתנים לפי תנאים מסוימים. כך למשל אם רוצים שהמשנה `bar` יהיה שווה ל-9 אך ורק אם המשתנה `foo` שווה ל-10. אם המשתנה `foo` לא שווה ל-10, אז המשתנה `bar` יהיה שווה ל-0. אפשר לעשות את זה במשפט תנאי סטנדרטי:

```
if (foo === 10) {
    bar = 9;
} else {
    bar = 0;
}
```

אבל אפשר במקרים האלו, שבהם מבצעים הצבת ערך, לבצע את הפעולה שלעיל בעזרת משפט תנאי מקוצר:

```
bar = foo === 10 ? 9 : 0;
```

ועכשיו ההסבירו: משפט תנאי מקוצר מתייחס בשים של המשתנה, סימן שוויון ואז תנאי עם סימן שאלה. מיד אחרי סימן השאלה מופיע מה שנכנס לתוך המשתנה אם התנאי מחזיר `true`, ואז נקודתיים ומה שנכנס לתוך המשתנה אם התנאי מחזיר `false`.

הבה נמשיך לדוגמה נוספת – אם רוצים לקבוע שיוצגו בקונסולה ההודעות "מותר לשות אלכוהול" או "אסור לשות אלכוהול" בהתאם לגיל, כך עושים את זה עם משפט תנאי מקוצר:

```
let age = 18;
message = age >= 18 ? 'Drink!' : 'No drink for you!';
console.log(message); // Drink!
```

יש המשתנה בשם `message` שמקבל ערך באמצעות התנאי המקוצר. התנאי הוא שהמשנה `age` יהיה גדול מ-18 או שווה לו. אם כן, התנאי המקוצר יחזיר לתוך `message` את 문자ות הטקסט "Drink". אם לא, הוא יחזיר לתוך `message` את 문자ות הטקסט "No drink for you"

אָפְּרָטוֹרִים הַמְשׂוּוִים עַרְכִּים

יש סוג נוסף של אופרטורים שימושיים בהם פחות ואני באופן אישי לא משתמש בהם בכלל. עבור עליהם בקצרה כיון שהם מופיעים לא מעט פעמים, אבל השימוש בהם נחשי למן גג פסול.

נניח שיש את שני המשתנים הבאים:

```
let foo = 1;
let bar = '1';
```

האם הם שווים? אם עברתם על סוגים מיידע, אז אתם יודעים שלא. המשתנה הראשון, `foo`, שווה למספר 1. המשתנה השני, `bar`, שווה למחרוזת הטקסט `1`. על אף שהערך הוא כביכול אותו ערך, יש הבדל משמעותי בין מספר למחרוזת טקסט. למשל:

```
let foo = 1;
let bar = '1';
let answer;
answer = foo + foo; // 2
answer = bar + bar; // '11'
```

המשנה `foo` שווה למספר 1, המשתנה `bar` שווה למחרוזת הטקסט `1`. אם מחברים שני מספרים שהם 1, התשובה היא 2. אם מחברים שתי מחרוזות טקסט של 1, ג'אוּהַסְקְּרִיפְט מ לחבר את מחרוזות הטקסט ואז 1 ועוד 1 שווה ל-11. אבל כיון שאתם מתכונתי ג'אוּהַסְקְּרִיפְט מנוסים, אתם כבר יודעים שהוא נכון רק אם ה-1 הוא מחרוזת טקסט.

כאשרם חמושים בנסיבות ההז עלי מבני נתונים, עולה השאלה אם התנאי הזה יתממש:

```
let foo = 1;
let bar = '1';
if (foo === bar) {
  console.log('foo is equal to bar');
}
```

התשובה היא שההתנאי הזה לא יתממש, אף על פי שבשני המשתנים, `foo` ו-`bar`, יש את הערך 1. משתנה אחד הוא מסוג מספר והאחר הוא מסוג מחרוזת טקסט, ולפיכך הם שונים. אם רוצים להשוות את הערכים ולא את המספר, אפשר להשתמש באופרטורים

השוואתיים שאינם משווים את סוג המידע אלא את הערך בלבד, כמו האופרטור `==` (שני סימני שווה ולא שלושה) או `!=` (במקום `==`). כך למשל:

```
let foo = 1;
let bar = '1';
if (foo == bar) {
    console.log('value in foo is equal to value in bar'); // Will work.
}
```

התנאי שלעיל כן יתאפשר, כיון שהאופרטור ההשוואתי `==` (להבדיל מ-`===`) מבצע את המרה של סוג המידע ואז מבצע את ההשוואה – שווי בין ערכים ולא בין סוגים מייד.

מדובר בפרקטיקה שנחשבת היום מאוד לא מקובלת. נהוג להשוות גם בין סוג מייד ולא רק בין ערכים. זה נועד למנוע הבלבול והתאמות כושלות של תנאים. השתמשו תמיד בהשוואה של סוג. אבל לעיתים אפשר למצוא קודים שימושיים בהשוואה של ערכים בלבד. הטבלה הבאה מציגה את האופרטורים המשווים ערכים בלבד לעומת המשווים גם את סוג המידע:

אופרטור השוואתי של ערכים בלבד	אופרטור השוואתי
<code>==</code>	<code>==</code>
<code>!=</code>	<code>!=</code>

– **Falsy** ו- **Truthy**. בשביול זה צריך להכיר את המונחים **מואמת** ו**שקר**. כאשר ממירים משתנה לסוג מידע בוליאני, בודקים אם הוא `Truthy` או `Falsey`. כל סוג מידע וערך בג'אוּהַסְקְּרִיפְט נחשב ל-`Truthy` למעט הערכים הבאים: `false`, `NaN`, `undefined`, `null`, `""`, `0`.

כל מה שהוא **Truthy** מתרגם ל-`true`, כל מה שהוא **Falsy** מתרגם ל-`false`, בהמרה למשתנה בוליאני. וכך, כשהמשתמשים בהמרות בוליאניות בהשוואה, כמו בדוגמה שלעיל, נתקלים בבעיה.

על מנת להדגים עד כמה זה בעייתי, שימו לב לכך הבא:

```
console.log(0 == '') // true
```

למה זה נכון? כי מחרוזת ריקה מתורגמת ל-`false`. זוכרים ששניהם `False`? אם כן, שניהם `false` ואז נעשית ההשוואה, וזה עלול להיות בדיתי. חשבו על מערכת שמקבלת קלט מספרי ועושה איתו דברים. אם נעשתה טעות ונשלח קלט ריק, ואז משתמשים בהשוואה רגילה, תהיה תקללה המערכת. היא תקבל קלט ריק ותחשוב שהוא אפס, וההתנהגות בהתאם.

זו הסיבה שבגללה כדאי לעשות הכל ולהשתמש בהשוואה מדויקת של סוג מידע ולא של ערכים בלבד. תראו הרבה דוגמאות של אופרטור השוואה בין ערכים בראשת (לא בספר הזה); השתדלו מאוד לכתוב נכון – מהניסיונן שלי זה רק יועיל לכם.

תרגיל:

צרו משפט תנאי שמתרכש אם המספר `foo` שווה ל-10.

פתרון:

```
if (foo === 10) {
  console.log('This is ten');
}
```

הסבר:

המילה השמורה `if` בודקת את המשפט שיש בתחום הסוגרים העגולים. אם הוא נכון החלק בתחום הסוגרים המסורסים יירוץ. אם לא אז לא. בתחום הסוגרים יש אופרטור לוגי מסוג שווון שבודק אם המשתנה הוא 10. למשל, ידפיס את המשתנה:

```
let foo = 10;
if (foo === 10) {
  console.log('This is ten');
}
```

קטע הקוד זהה, לעומת זאת, לא ידפיס אותו:

```
let foo = 9;
if (foo === 10) {
  console.log('This is ten');
}
```

למה? כי 10 הוא לא 9.

תרגיל:

כתבו קוד שבודק את המשתנה `foo`. אם הוא שווה למחוזת הטקסט `"I am correct"` ואם לא, הקונסולה תדפיס `"He is NOT correct"` ואם לא, הקונסולה תדפיס `"He is correct"`

פתרונות:

```
let foo = 'I am correct';
if (foo === 'I am correct') {
    console.log('He is correct');
} else {
    console.log('He is NOT correct');
}
```

הסבר:

מגדירים את המשתנה `foo`, ובאמצעות משפט תנאי והאופרטור השוואתי `==` בודקים אם המשתנה שווה ל`"I am correct"`. אם כן, קטע הקוד בתוך הסוגרים המסוללים הראשונים, כלומר זה:

```
{
    console.log('He is correct');
}
```

יפעל. אם לא, קטע הקוד בתוך הסוגרים המסוללים מיד לאחר ה-`else`, כלומר זה:

```
{
    console.log('He is NOT correct');
}
```

יפעל.

תרגיל:

כתבו קטע קוד שמקבל מספר מ-1 עד 7 ומדפיס את היום בשבוע בקונסולה. אם המספר הוא לא בין 1 ל-7, תודפס בקונסולה הודעה שגיאה.

פתרונות:

```
let day = 1;
if (day === 1) {
    console.log('Sunday');
} else if (day === 2) {
    console.log('Monday');
} else if (day === 3) {
    console.log('Tuesday');
} else if (day === 4) {
    console.log('Wednesday');
} else if (day === 5) {
    console.log('Thursday');
} else if (day === 6) {
    console.log('Friday');
} else if (day === 7) {
    console.log('Saturday');
} else {
    console.log('Not 1-7 number')
}
```

הסבר:

יש כאן אוסף של משפטים תנאי שבודקים את המשתנה `day` עם אופרטור השוואת. אם המשתנה `day` הוא 1, כל קטע הקוד שבין הסוגרים המסלולים שבאים אחר כן יבוצע, והקונסולה תדפיס את השם `Sunday`. מייד אחר כן יש `if` שבודק אם המספר הוא 2, ואז הקונסולה תדפיס את השם `Monday`, וכך הלאה. שימושו לב `else if` ולסוגרים שבתוכם יש את התנאי ולסוגרים המסלולים שפועלים אך ורק אם התנאי נכון. בסוף הקוד יש `else` שמתקיים אם כל ה-`if` שבו לפני לא עבדו, ורק אם הם לא עבדו.

תרגיל:

כתבו קוד שמקבל BMI. אם ה-BMI קטן מ-18 או שווה לו, מודפסת הודעה שה-BMI נמוך מדי. אם ה-BMI גדול מ-25 או שווה לו, מודפסת הודעה שה-BMI גבוהה מדי. אם לא, מודפסת הודעה שה-BMI תקין.

פתרונות:

```
let BMI = 20;
if (BMI <= 18) {
    console.log('BMI too low!');
} else if (BMI >= 25) {
    console.log('BMI too high');
} else {
    console.log('BMI OK');
};
```

הסבר:

מגדירים משתנה BMI ובודקים אותו בכמה משפטים תנאי. משפט התנאי הראשון בודק אם ה-BMI קטן מ-18 או שווה לו. משפט התנאי השני בודק אם ה-BMI גדול מ-25 או שווה לו והוא-else בסוף תופס את כל מה שלא עונה לתנאים הללו, כלומר כל BMI שהוא בין 18 ל-25 (אך לא שווה להם).

תרגיל:

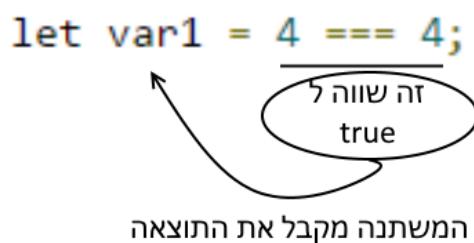
השתמשו בחמישה אופרטורים השוואתיים כדי להכניס `true` או `false` לחמישה משתנים שונים. הדפיסו אותם בקונסולה.

פתרונות:

```
let var1 = 4 === 4; // true
let var2 = 4 !== 4; // false
let var3 = 4 <= 4; // true
let var4 = 4 > 4; // false
let var5 = 4 < 4; // false
console.log(var1);
console.log(var2);
console.log(var3);
console.log(var4);
console.log(var5);
```

הסבר:

כפי שprzedנו, האופרטורים ההשוואתיים מחזירים ערך בוליאני – `true` או `false`. פשוט יוצרים משתנה ומכניסים לתוכו את תוצאות פעולות האופרטורים האלה, כיוון שהאופרטור הבוליאני מקבל כל מספר, אין זה משנה אם הוא בתוך משתנה או לא. הדיאגרמה הבאה תבהיר:

המשתנה מקבל את התוצאה

תרגיל:

כתבו משפט תנאי שבודק אם המשתנה `foo` שווה ל-`Thursday`, `Thursday` או `5`. אם כן יודפס בקונסולה המשפט "Yay! Thursday!".

פתרונות:

```
if (foo === 'Thursday' || foo === 'thursday' || foo === 5) {
    console.log('Yay! Thursday!')
}
```

הסבר:

cotבאים את התנאים כרגע ומחברים ביניהם באמצעות האופרטור הלוגי "או", שכותוב `C||I`. יש בעצם שרשרת של תנאים שבין כל אחד מהם נמצא האופרטור הלוגי `||`. כך בעצםcotבאים "או" ג'אווהסקריפט.

תרגיל:

כתבו משפט תנאי שבודק אם המשתנה `foo` שווה ל-`5` וגם אם המשתנה `bar` שווה ל-`Thursday`. אם שני התנאים האלו מתקייםים ביחד, יודפס בקונסולה המשפט "Yay! Thursday! Thursday!".

פתרונות:

```
if (bar === 'Thursday' && foo === 5) {
    console.log('Yay! Thursday!')
}
```

הסבר:

יש כאן שני משפטי תנאי עם אופרטורים השוואתיים:

```
bar === 'Thursday'
foo === 5
```

הראשון בודק אם `bar` שווה ל-`Thursday` והשני אם `foo` שווה ל-`5`. ביניהם מחבר האופרטור הלוגי `&&` שמשמעותו "גס". יחד, משמעות הביטוי היא שהמשתנה `bar` יהיה שווה ל-`Thursday` וגם שהמשתנה `foo` יהיה שווה ל-`5`.

תרגיל:

כתבו משפט תנאי שבודק אם foo הוא 0 או null ומדפיס בקונסולה "I am not here"

פתרון:

```
if (!foo) {
    console.log('I am not here');
}
```

או:

```
if (foo === 0 || foo === null) {
    console.log('I am not here');
}
```

הסבר:

הפתרון הראשון הוא מה שרובה מתכני הג'אוּהַסְקְּרִיפְט היו בוחרים לעשות. באמצעות האופרטור הלוגי ! מקבלים true על foo אם foo הוא null, 0, מחרוזת טקסט ריקה או false. הפתרון השני הוא אינטואיטיבי יותר למי שעושה את צעדיו הראשונים בשפה ומכליל שני אופרטורים השוואתיים ואופרטור לוגי || שמשמעותו היא "או": foo שווה ל-0 או foo שווה ל-null. שימושו לב ש-null הוא מילה שמורה (לא מוקפת במורכאות). null הוא סוג מידע מיוחד של מדנו עליו בפרקם הקודמים.

תרגיל:

כתבו משפט תנאי שמשווה בין:

```
let foo = 2;
let bar = '2';
```

ומצליח.

פתרון:

```
if (foo == bar) {
    console.log('equal');
}
```

הסבר:

נעsha שימוש באופרטור השוואתי $= =$ שמשווה בין הנתונים ולא בין סוג המידע. אף על פי שהסוג המידע של 2 הוא מספר ושל "2" הוא מחרוזת טקסט, האופרטור השוואתי הזה יחזיר true.

פרק 6

SWITCH CASE

switch case

כמו משפט תנאי, גם משפט **switch case** מאפשר לבצע קטעי קוד בהתאם לערך שנמצא במשתנים. נניח שיש משפט תנאי שלוקח משתנה ובודק את המספר שלו. אם המספר הוא 1, הקונסולה מדפיסה "יום ראשון", אם המספר הוא 2, הקונסולה מדפיסה "יום שני" וכן הלאה. אם לא מדובר במספרים 1–7, הקונסולה מדפיסה הודעה שנייה. איך זה נראה? ככה:

```
let day = 1;
if (day === 1) {
    console.log('Sunday');
} else if (day === 2) {
    console.log('Monday');
} else if (day === 3) {
    console.log('Tuesday');
} else if (day === 4) {
    console.log('Wednesday');
} else if (day === 5) {
    console.log('Thursday');
} else if (day === 6) {
    console.log('Friday');
} else if (day === 7) {
    console.log('Saturday');
} else {
    console.log('Not 1-7 number')
}
```

יש דרך אלגנטית יותר לכתוב משהו זהה. **switch case** מאפשר לבצע השוואת של משתנה מסוים לערך כלשהו (מספר, טקסט, ערך בוליאני וכו') ואז להריץ קוד בהתאם לערך ולספק גם פועלות ברירות מחדל.

נשמע מסובך? בכלל לא:

```
let foo = 1;
switch (foo) {
  case 1:
    console.log('Sunday');
    break;
  case 2:
    console.log('Monday');
    break;
  case 3:
    console.log('Tuesday');
    break;
  case 4:
    console.log('Wednesday');
    break;
  case 5:
    console.log('Thursday');
    break;
  case 6:
    console.log('Friday');
    break;
  case 7:
    console.log('Saturday');
    break;
  default:
    console.log('Not 1-7 number');
    break;
}
```

הקוד הזה הוא בדיקת כמו הקוד הקודם. פותחים בהצהרת **switch** שהיא מילה שומרה. **ב-*switch*** שמים משתנה שיכול להכיל כל דבר ואחריו סוגריים מסולסים. בתוכם יש **הצהרות *case***.

1 case למשל אומר שבמקרה שהערך הוא 1 – שימושו לב שמדובר פה במספר ולא במחוזת טקסט – אם הערך עונה על התנאי זהה, כל הקוד שיש בין הנקודותים ל-**break**.break. אם שום תנאי לא מתקיים, כל מה שקרה אחריו ה-**default** מתקיים עד ה-**break**.break.break. אולם חיברנו את ה-**break** האחרון, אבל הצבתי אותו בשביל הסדר הטוב.

break היא מילה שומרה שמשתמשים בה כדי לשבור את ה-**switch** וליצאת ממנו. חשוב לציין שה-**default** הוא חיוני תמיד, אפילו אם אתם חושבים שלא תגינו לשם. הקפדה על **default** תמיד יכולה למנוע בעיות וצורות אחרות.

הבה נציגים זאת בדוגמה אחרת – קוד שמחזיר שם של חודש לפי מספר. עם if else היה קשה מאוד לעשות את זה, אבל עם switch זה ממש קל:

```
let monthNumber = 5;
let monthName;
switch (monthNumber) {
    case 1:
        monthName = 'January';
        break;
    case 2:
        monthName = 'February';
        break;
    case 3:
        monthName = 'March';
        break;
    case 4:
        monthName = 'April';
        break;
    case 5:
        monthName = 'May';
        break;
    case 6:
        monthName = 'June';
        break;
    case 7:
        monthName = 'July';
        break;
    case 8:
        monthName = 'August';
        break;
    case 9:
        monthName = 'September';
        break;
    case 10:
        monthName = 'October';
        break;
    case 11:
        monthName = 'November';
        break;
    case 12:
        monthName = 'December';
        break;
    default:
        monthName = 'n/a';
        break;
}
console.log(monthName);
```

אפשר לנתח ביותר משורה אחת. כך למשל אפשר גם להכניס ערך למשתנה "עונה" כדי לקבוע אם החודש הוא בקיץ או בחורף:

```
let monthNumber = 5;
let monthName;
let season;
switch (monthNumber) {
  case 1:
    monthName = 'January';
    season = 'Winter';
    break;
  case 2:
    monthName = 'February';
    season = 'Winter';
    break;
  case 3:
    monthName = 'March';
    season = 'Winter';
    break;
  case 4:
    monthName = 'April';
    season = 'Winter';
    break;
  case 5:
    monthName = 'May';
    season = 'Summer';
    break;
  case 6:
    monthName = 'June';
    season = 'Summer';
    break;
  case 7:
    monthName = 'July';
    season = 'Summer';
    break;
  case 8:
    monthName = 'August';
    season = 'Summer';
    break;
  case 9:
    monthName = 'September';
    season = 'Summer';
    break;
  case 10:
    monthName = 'October';
    season = 'Winter';
    break;
  case 11:
    monthName = 'November';
```

```

        season = 'Winter';
        break;
    case 12:
        monthName = 'December';
        season = 'Winter';
        break;
    default:
        monthName = 'n/a';
        break;
}
console.log(monthName); // May
console.log(season); // Summer

```

גם פה, כמו בקטעי הקוד הקודמים, לוקחים משתנה מסוים ושים אותו בתוך ה-**switch**. **switch** רואת אם מילה שומרה שמצויה למןעו של ג'אווסקריפט שיש בה תנאי switch case. מיד אחרי ה-**switch** והמשתנה שנמצא בסוגרים העגולים יש סוגרים מסולסלים, המכילים תנאים שנקבעו **case**. כל **case** כזה מכיל ערך שהמשתנה נבחן מולו. אם המשתנה זהה לערך זהה, כל הקוד מהנקודות ועד המילה השומרה **break** עובד.

אפשר לקבץ יחד כמה תנאים. כך, למשל, אם רוצים להכניס את ערך העונה לפי מספר החודש, במקום לעשות משהו כזה (שבהחלט יעבד):

```

let monthNumber = 5;
let season;
switch (monthNumber) {
    case 1:
        season = 'Winter';
        break;
    case 2:
        season = 'Winter';
        break;
    case 3:
        season = 'Winter';
        break;
    case 4:
        season = 'Winter';
        break;
    case 5:
        season = 'Summer';
        break;
    case 6:
        season = 'Summer';

```

```

        break;
case 7:
    season = 'Summer';
    break;
case 8:
    season = 'Summer';
    break;
case 9:
    season = 'Summer';
    break;
case 10:
    season = 'Winter';
    break;
case 11:
    season = 'Winter';
    break;
case 12:
    season = 'Winter';
    break;
default:
    monthName = 'n/a';
    break;
}
console.log(season); // Summer

```

אפשר לעשות משהו כמו:

```

let monthNumber = 5;
let season;
switch (monthNumber) {
    case 1:
    case 2:
    case 3:
    case 4:
    case 10:
    case 11:
    case 12:
        season = 'Winter';
        break;
    case 5:
    case 6:
    case 7:
    case 8:
    case 9:
        season = 'Summer';
        break;
    default:

```

```
monthName = 'n/a';
break;
}
console.log(season); // Summer
```

זה קורה כי אם לא משתמשים במילה השמורה `break`, הקוד לא יעצור ואפשר להכניס כמה תנאים שרוצים. נשאלת השאלה, למה להשתמש בזו? אחרי הכל, בעזרת `if else` אפשר לכתוב את הקוד שלויעיל בלי ללימוד `switch case` מעיק. זו טענה ולידית, אבל כאן נכנס הנימוק של קוד קרייא ואלגנטiy. המטרה שלכם כמתכנתים היא לכתוב קוד קרייא שקל לכל אחד (גם לכם) להבין. שימוש מרובה ב-`else if` הוא מבלב וקשה לקריאה ולתיקון. בלי מעת מקרים, `switch case` יכול להקל את הקריאה ומשתמשים בו הרבה. לפיכך כדאי וצריך להכיר אותו ולהשתמש בו בכל פעם שיש יותר משלושה `else if`. זה לא כלל ברזל, אלא רק במקרה של תנאי לא מסובך מדי – אתם לא רוצים להתחיל להכניס משפטי תנאי והצבות בתוך `switch case` שלכם.

תרגיל:

באמצעות case, כתבו קוד שלוקח שם של יום ומדפיס בקונסולה את מספר היום.

פתרונות:

```
let foo = 'Sunday';
switch (foo) {
    case 'Sunday':
        console.log(1);
        break;
    case 'Monday':
        console.log(2);
        break;
    case 'Tuesday':
        console.log(3);
        break;
    case 'Wednesday':
        console.log(4);
        break;
    case 'Thursday':
        console.log(5);
        break;
    case 'Friday':
        console.log(6);
        break;
    case 'Saturday':
        console.log(7);
        break;
    default:
        console.log('Not valid name');
        break;
}
```

הסבר:

כתבים את המילה השמורה switch, שמקבלת משתנה בסוגרים העגולים. המשתנה זהה ייבחן כנגד ערכים שונים. פורמת הבדיקה הוא זהה:

case value:

המילה השמורה case ומיד אחריה מגיע הערך. אם הערך זהה תואם את הערך שיש במשתנה שנמצא בסוגרים העגולים ליד ה-switch, הקוד שמופיע מיד אחרי הנקודות ועד ה-break יירוץ. במקרה זהה מדובר בהדפסה בקונסולה.

שימוש לב שמשמעותו ערך דיפולטיבי שמודפס אם במשתנה יש ערך שלא צייןתי במדויק ב מבחנים. זה נעשה באמצעות התנאי `default`.

פרק 7

הבועשים

קבועים

עד כה למדנו על משתנים,قلומר על אבני בניין בסיסיות שיכולות לקבל ערכים מסוימים שונים (מספרים,מחרוזת טקסט וכו'). מגדירים אותם פעם אחת ויכולים לשנות אותם בהמשך:

```
let myVar = '';
myVar = 10;
myVar++;
myVar = undefined;
```

כאן למשל מוגדר משתנה בשם `myVar` ומוצבת בתוכו מחרוזת טקסט ריקה. בהמשך מוצב בתוכו המספר 10. מעלים את המספר ב-1 באמצעות האופרטור `++` ולבסוף הופכים את המשתנה `to undefined`, סוג מידע של מדנו עליו קודם לכך.

כפי שאפשר ליצור משתנים, אפשר גם ליצור קבועים. בנגדוד למשתנים, קבועים כשםם כן הם – קבועים (באנגלית `Constants`) ואי-אפשר לשנותם אם הם מסוג מידע פרימיטיבי (מספר,מחרוזת טקסט,`symbol`,`null`,`undefined`). את הקבוע מגדירים באמצעות המילה השמורה `const` באופן הבא:

```
const MY_CONSTANT = 10;
```

קונבנצייה אחת שבה משתמשים כדי להגדיר אותם היא אותיות גדולות עם קו תחתון שטפניד בין מילים, אבל ראוי לציין שמשמש לא חובה לעשות את זה. אפשר להגדיר קבוע בדיק נמו כל משתנה אחר. אם מנסים לשנות את הקבוע, מקבלים שגיאה בזמן הרצת הקוד.

```
const MY_CONSTANT = 10;
MY_CONSTANT = 11;
```

נשאלת השאלה, מה הגביל את עצמנו ולהשתמש בקבועים? קבועים יעלים יותר מבחינת זיכרונות מסיבות שלא אנחנו אליון כאן. ואם זה נשמע לכם איזוטרי, אפשר לבוא ולומר ששימוש מושכל-ב-`const` מעלה את ערככם בעיני כל מי שיקרא את הקוד שלכם. לפיכך כדאי וצריך להכיר אותו. בשלב זה של הלימוד קשה לדון על מערכות מורכבות,

אך במערכות מורכבות זה קרייטי לתת ערכיים שאף אחד לא יוכל לשנות או להשפיע עליהם. זו הסיבה שאנחנו לומדים ומשתמשים בקבועים.

תרגיל:

הגדרו קבוע בשם `foo` והכניסו לתוכו מחוץ טקסט. הדפיסו את הקבוע.

פתרון:

```
const FOO = 'Hello World!';
console.log(FOO);
```

הסבר:

הגדרת הקבוע נעשית באמצעות המילה השמורה `const`. לאחר מכן אפשר להדפיס את הקבוע בדיק כמו משנה.

תרגיל:

הגדרו קבוע בשם `foo`, הכניסו מספר, שנו את המספר ובחנו את התקלה שהקונסולה מציגה.

פתרון:

```
const FOO = 10;
FOO++; // Uncaught TypeError: Assignment to constant variable.
```

הסבר:

מגדירים קבוע בשם `foo` באמצעות המילה השמורה `const` ומצביעים בתוכו את המספר 10. אחר כך מנסים לשנות את המספר באמצעות אופרטור ההוספה המוקוצר `++` שמוסיף למספר 1. בקונסולה מופיעה מיד השגיאה "Uncaught TypeError: Assignment to "constant variable". הטקסט המדוקן עשוי להשנות בהתאם לסוג הדף או לגרסתו, אבל שגיאה תהיה שם.

פרק 8

בקרת זרימה - פונקציות

בקרת זרימה – פונקציות

פונקציה היא סוג של רכיב בג'אוوهסקריפט שמבצע פעולה ויכול להחזיר תוצאה. אפשר להשתמש בפונקציה כמבנה לבניית דברים מסובכים והוא החלק החשוב ביותר בשפה.

פונקציה מוגדרת באמצעות המילה השמורה `function`, שם הפונקציה, סוגרים ריקים וסוגרים מסולסים שבתוכם המילה השמורה `return`, שמחזירה ערך שהוא התוצאה של הפונקציה. הערך הזה יכול להכנס לכל משתנה שהוא.

מבלב? הנה נסתכל על הדוגמה הבאה:

```
function myFunc() {
    return 1;
}
```

ראשית הוגדרה פונקציה בשם `myFunc`. ההגדרה נעשית באמצעות המילה השמורה `function` ושם הפונקציה. במקרה זה נבחר השם `myFunc`. אחרי השם יש סוגרים ריקים ואז סוגרים מסולסים. בתוך הסוגרים המסולסים מופיעה הפונקציה עצמה, ייחידה אוטונומית של קוד שלא תروع אם לא נקרא לפונקציה. במקרה זה אין מי-יודע-מה קוד, רק המילה השמורה `return` ו-1. כלומר מי שיקרא לפונקציה יקבל 1 בתגובה.
איך מרכיבים פונקציה? ככה:

```
function myFunc() {
    return 1;
}
let foo = myFunc();
console.log(foo); // 1
```

כאן מגדירים את הפונקציה וקוראים לה. את תוצאות הפונקציה מכנים למשתנה. מה לפि דעתכם יקבל המשתנה? את מה שהפונקציה מחזירה. במקרה זה 1.

הבה ננסה ליצור עוד פונקציה:

```
function anotherFunction() {
    return 'Hello World!';
}
let foo = anotherFunction();
console.log(foo); // "Hello World"
```

גם כאן מגדירים פונקציה וקוראים לה בשם. איך ההגדרה מתבצעת? באמצעות המילה השמורה `function` ואז שם הפונקציה וסוגרים עגולים. הסוגרים המסוללים כוללים את הפונקציה. כרגע אין בה הרבה – היא מחזירה באמצעות המילה השמורה `return` לכל מי שקורא לה את מחוזת הטקסט "Hello World". אם קוראים לה ומכניסים את התוצאות שלה למשתנה `foo`, הוא יקבל את מה שהפונקציה מחזירה, במקרה זה "Hello World".

אפשר לחלק את עניין ההגדרה וההפעלה של פונקציה לשלווה חלקים. החלק הראשון – הוא הגדרת הפונקציה באמצעות המילה השמורה `function`. החלק השני הוא ההחזרה – מה הפונקציה מחזירה. החלק השלישי הוא הקראיה, והוא נעשה מחוץ לפונקציה. הקראיה תמיד תחזיר את מה שמוחזר על ידי ה-`return`.

```
function anotherFunction() { ← 1
    return 'Hello World'; ← 2
}
let foo = anotherFunction(); ← 3
console.log(foo); // "Hello World"
```

ובן שהפונקציה יכולה לעשות עוד דברים ולא רק להחזיר מחוזות טקסט או מספר. הנה נסתכל על הפונקציה הבאה:

```
function calculateMe() {
    const myVar1 = 10;
    const myVar2 = 20;
    const result = myVar1 + myVar2;
    return result;
}
let foo = calculateMe();
console.log(foo); // 30
```

מגדירים את הפונקציה באמצעות המילה השמורה `function` כרגע ומקפידים לשימוש סוגרים עגולים. בתוך הסוגרים המסורלים מתרחש האקסן: מגדירים משתנים, עושים חיבורים ומקבלים תוצאה שאותה מחזירים עם `return`.

כל הדבר הנחדר זהה הפונקציה לא יעבד אם לא תקרוו לו. קוראים לו באמצעות קריאה בשם הפונקציה והסוגרים העגולים והכנסת מה שהיאמחזירה לתוכה המשתנה `foo`. במקרה זה הוא יקבל את מה שהפונקציה מחזירה, זהה 30. החגיגה שמתרחשת בתוך הפונקציה – כלומר הגדרת קבועים ופעולות מתמטיות – מתרחשת אך ורק בתוכה. היא לא זולגת החוצה. זה מה שיפה בפונקציה – אפשר לעשות מה שרצים בתוכה וזה לא יחולג החוצה. בדיקן כמו `let` ו`as` – מה שקרה בפונקציה נשאר בפונקציה, והדבר היחידי שזולג ממנו הוא `return`.

את היכולת המופלאה זו אדגים באמצעות הדוגמה הבאה:

```
function calculateMe() {
    const foo = 20;
    const bar = 30;
    const result = foo + bar;
    return result;
}
let foo = calculateMe();
console.log(foo); // 50
```

מה יש כאן? פונקציה בשם `calculateMe` שבתוכה מגדירים שני קבועים: `foo` ו-`bar`, וכן את `result` שלתוכו מנניסים את הסכימה של `foo` ו-`bar` ומחזירים את `result`.

כאמור, מה שקרה בפונקציה נשאר בפונקציה, והפונקציה לא תופעל אם לא תקרוו לה. ולא תכניסו את מה שהואמחזירה (כלומר מה שיש מיד אחרי `return`) למשתנה כלשהו. אך חזיז ורעם! שם המשתנה הוא `foo`! איך זה יכול להיות? הרוי למדנו בפרק על קבועים שאפשר להגדיר קבוע רק פעם אחת! קוד כזה:

```
const foo = 50;
let foo = 50;
console.log(foo); // Uncaught SyntaxError: Identifier 'foo' has already
be declared
```

יקפץ שגיאה ולא ירוץ. מנוע הג'אווהסקריפט לא יכול להריץ אותו כי אחד מכללי השפה הבסיסיים הוא שאי-אפשר להגדיר משתנה קבוע בעלי אותו שם. אז איך זה קרה פה?

התשובה היא כאמור שמה שנמצא בתחום הסוגרים המסולסים, כלומר בתחום הפונקציה, מתקיים בכך אחר ולא זולג החוצה. הממד האخر זהה נקרא "לקסיקלי סקופ" (Lexical Scope), ולפונקציה יש סקופ מיוחד, ככלומר ממד שבו אפשר להגדיר משתנים שיהיו מבודדים לחלותין מהסקופ של מי שקורא לפונקציה. נושא הסקופ ייחזור בהמשך כנושא סוק בנותאים מתקדמים יותר.

```
function calculateMe() {
    const foo = 20;
    const bar = 30;           → scope 1
    const result = foo + bar;
    return result;
}
let foo = calculateMe();
console.log(foo); // 50   → scope 2
```

אפשר כמובן לקרוא לפונקציה כמה פעמים שונים. גם הקוד הזה, למשל, יעבד:

```
function calculateMe() {
    const foo = 20;
    const bar = 30;
    const result = foo + bar;
    return result;
}
let foo = calculateMe();
let bar = calculateMe();
let answer = calculateMe();
console.log(foo); // 50
console.log(bar); // 50
console.log(answer); // 50
```

מה שקרה פה הוא שמחוץ לפונקציה השתמשם לבדוק באותו שםות שבם קראתם קבועים בתחום הפונקציה, והכל עובד. למה? כי מה שקרה בתחום הסקופ של הפונקציה לא רלוונטי ולא זולג לסקופים אחרים. הסקופ שבו עובדים נקרא "סקופ הגלובלי" ואם קוראים לפונקציה מתוכו, דבר לא יזלג החוצה אליו. בפונקציה אפשר לעשות כל מה שרוצים ולקרא למשתנים כרצונכם. אמשיך לכתוב על סקופים בהמשך.

שימוש לב: בדוגמה קראתי לפונקציה מספר רב של פעמים, ובכל פעם הפונקציה רצה כאילו זו הפעם הראשונה. הפונקציה היא ייחידה אוטונומית ועצמאית ויכולת להיקרא מספר רב של פעמים. בכל פעם היא תחזיר למי שקורא לה את מה שיש מיד אחרי ה-`return`.

ברגע שיש `return`, הפונקציה מחזירה את הערך שנכתב. אבל מה קורה אם לא נכתב דבר? מהهو בסגנון זהה:

```
function myFunc() {
    return;
}
let foo = myFunc();
console.log(foo); // undefined
```

מה שקרה הוא שהפונקציה מוחזיר `undefined`. זוכרים אותו? למדנו עליו בפרק על סוגי מידע פרימיטיביים נוספים. זהו מבנה נתוני בסיסי והוא חוזר כאשר כותבים סתם `return` או כאשר אין `return` כלל. למשל פה:

```
function myFunc() {
}
let foo = myFunc();
console.log(foo); // undefined
```

אם יש כמה `return`, ה-`return` הראשון הוא שקובע והקוד שמתבצע לאחריו לא ירוץ לעולם. בדוגמה זו למשל:

```
function myFunc() {
    return;
    const myVar1 = 'result';
    return myVar1;
}
let foo = myFunc();
console.log(foo); // undefined
```

הקטע שמייד אחרי ה-`return` בתוך הפונקציה לא ירוץ לעולם. שימוש לב: אפשר להגיד כמה פונקציות שרוצים ולקרא להן איך שרוצים. בכל הדוגמאות הוגדרה פונקציה אחת, אבל אין שום בעיה להגיד כמה פונקציות שרוצים.

פונקציה עם ארגומנטים

אפשר להעביר לפונקציה ערכים מוחוץ ולקבל אותם בתוך הפונקציה. זה נעשה בשני אופנים. ראשית בהגדרת הפונקציה. זוכרים את הסוגרים העגולים הריקים? בעצם הם לא יהיו ריקים – אני אכנס לתוכם משתנה. המשתנה זהה מוגדר בתוך הפונקציה כאילו הגדרתי אותו עם `let`. אפשר להכפיל אותו או לחת אותו ולהציב אותו איפה שרצים, בדוק כמו משתנה רגיל. השם המקובל למשתנה זהה הוא ארגומנט.

איך קובעים אותו? אפשר להכניס אותו בקריאה עצמה. הינה, הבינו בדוגמה:

```
function multiply(arg1) {
  const answer = arg1 * 2;
  return answer;
}
let foo = multiply(10);
console.log(foo); // 20
```

הfonקציה `multiply` מקבלת ארגומנט בשם `arg1`. כאמור, ברגע שמכריזים עליו בסוגרים אפשר להשתמש בו בfonקציה עצמה. במקרה הזה לוקחים אותו, מכפילים אותו ומכניסים את התוצאה למשתנה `answer`.

איך מכניסים אותו בקריאה? פשוט מאד, מעבירים את הארגומנט בסוגרים. מה שמעבירים נחשב ל-`arg1`.

אפשר לקרוא כמה פעמים אותה פונקציה ובכל פעם להשתמש בארגומנט אחר, והערך שהfonקציה תחזיר ישנה:

```
function multiply(arg1) {
  const answer = arg1 * 2;
  return answer;
}
let foo = multiply(10); // 20
let bar = multiply(20); // 40
let baz = multiply(30); // 60
```

הfonקציה היא אותה Fonקציה, אבל התוצאה שלה משתנה בהתאם לארגומנט שמעבירים. כSKUוראים לפונקציה כך:

`multiply(10);`
از `arg1` בתוך הפונקציה מקבל את הערך 10 והתשובה המוחזרת היא 20,
שנכנס ל-`answer` ומוחזר עם `return`.

כשקוראים לפונקציה כך:

```
multiply(20);
```

از 1 arg בתחום הפונקציה מקבל את הערך 20 וההתשובה המוחזרת היא 40. כלומר, הפונקציה נותרת כפי שהיא, רק הקראיה שלה משתנה.

שימוש לב: בדרך כלל משתמשים בפונקציות כאשר כותבים ג'אווהסקריפט כי זו הדרך הטובה ביותר לפרק את הקוד לחלקים קטנים ולהימנע מחזרות על קוד. חזרות על קוד הן דבר שਮוטב להימנע ממנו בקוד כיון שם רוצים לשנות אותו, נדרשת עבודה רבה. אפשר להשתמש במקרה ארגומנטים שרוצים. כך למשל נראה פונקציה עם שלושה ארגומנטים:

```
function multiply(arg1, arg2, arg3) {
    const answer = arg1 * arg2 * arg3;
    return answer;
}
let foo = multiply(1, 2, 3); // 1*2*3 = 6
let bar = multiply(4, 5, 6); // 4*5*6 = 120
let baz = multiply(10, 20, 0); // 10*20*0 = 0
```

מכניסים את כל הארגומנטים שרוצים בשמות שרוצים ומפרידים ביניהם באמצעות פסיק בהגדרת הפונקציה. כך למשל מגדירים פונקציה בעלת שלושה ארגומנטים:

```
function multiply(arg1, arg2, arg3);
```

אפשר להשתמש במקרה ארגומנטים האלו כמשתנים מן המניין בתחום הסוגרים המסוללים של הפונקציה. מה שחשוב הוא שהפונקציה תעשה return. כשתקראו לפונקציה, תכניסו שלושה ארגומנטים בקריאה:

```
multiply(1, 2, 3);
```

כל ארגומנט יופרד בפסיק.

ארגומנטים עם ערכים דינמיים

נשאלת השאלה, מה יקרה אם יש פונקציה שמקבלת ארגומנטים אבל לא מעבירים לה ארגומנט? למשל:

```
function multiply(arg1) {
  const answer = arg1 * 2;
  return answer;
}
let foo = multiply();
console.log(foo);
```

יש פונקציית **multiply** שמקבלת ארגומנט (הוגדר בפונקציה כ-`arg1`), אבל בקריאה של הפונקציה:

```
let foo = multiply();
```

לא הועבר שום ארגומנט. איזה ערך יקבל `arg1`? התשובה היא `undefined`, וזה הקוד שליל יקלש שגיאה, כי אי-אפשר להכפיל `undefined` ב-2. התוצאה תהיה `NaN` (כאמור, ראשי התיבות של `Not a Number` – לא מספר).

אפשר להכניס ערך בריית מחדל (דינמי) לארגומנטים שייכנס אליהם אם מי שקרה לפונקציה לא העביר לה ארגומנטים. עושים זאת באמצעות פונקציית `default` – כך:

```
function multiply(arg1 = 1) {
  const answer = arg1 * 2;
  return answer;
}
let foo = multiply();
console.log(foo);
```

אם בקריאה מעבירים ערך, כל ערך, `arg1` יקבל אותו. אבל אם לא מעבירים ערך, `arg1` יקבל במקרה זה את הערך 1 ואז התשובה תהיה 2. יש לזכור שהשמה של ערך נעשית על ידי הסמן `=`.

אם לפונקציה יש כמה ארגומנטים, בג'אווהסקריפט אפשר להכניס לכולם ערך בריית מחדל.

הסתכלו על הדוגמה זו:

```
function multiply(arg1 = 0, arg2 = 0, arg3 = 0) {
  const answer = arg1 * arg2 * arg3
  return answer;
}
let foo = multiply(1); // 1*0*0 = 0
let bar = multiply(4, 5); // 4*5*0 = 0
let baz = multiply(undefined, 5, 6); // 0*5*6 = 0
```

כאן לכל הארגומנטים יש ברירת מחדל של המספר 0. אם לא מעבירים ארגומנט כלשהו, הוא יקבל 0 (ואז המכפלה של שלושת הארגומנטים תהיה 0).

שימוש לב לדוגמה האחרונה: הארגומנט הראשון שמעבירים הוא undefined, שהוא מילה שומרה שהוזכרה בפרק על סוגי מידע. אני בעצם מצהיר שהargonment הראשון arg1 הוא undefined ומשמעותו את ברירת המחדל. שימוש לב שמדובר ב-undefined אמייתי ולא בערך ריק כמו מחוץ לריקה או אפילו null.

שימוש לב: זה נחשב לנוהג רע להכניס יותר מחמישה ארגומנטים לפונקציה. אם בפונקציה שלכם יש יותר מחמישה ארגומנטים סימן שצורך לפחות שתי פונקציות או יותר.

הפונקציה כאובייקט

פונקציה ניתנת להגדירה גם כך:

```
let multiply = function (arg1 = 0) {
  const answer = arg1 * 2;
  return answer;
}

let foo = multiply(1);
console.log(foo)
```

זה בדוק אותו דבר כמו להגיד פונקציה בדרך שלנו. שימוש לב שהגדירת הפונקציה היא כמו הגדרת סוג מידע פרימיטיבי מסווג מחרוזת טקסט, מספר או `Symbol`. אם תעשו `:typeof` למשתנה שהוגדר כפונקציה, תגלו שהסוג של המשתנה הוא `function`

```
let multiply = function (arg1 = 0) {
  const answer = arg1 * 2;
  return answer;
}
let foo = typeof multiply;
console.log(foo); // "function"
```

מדוע? כי פונקציה בג'אווהסקריפט היא מבנה נתונים חדש. בניגוד לערבים הפרימיטיביים שהכרתם עד כה, פונקציה היא ערך לא פרימיטיבי ומורכב יותר. צריך לזכור שפונקציה בסופו של דבר היא מבנה נתונים שחייבים להכניס למשתנה בבדיקה כמו מספר, טקסט,ערך בוליאני וחבריהם. מסיבות היסטוריות, אפשר להגיד פונקציה בשתי הדרכים, או בשם:

```
function foo() { }
```

או במשתנה:

```
let foo = function () { }
```

אבל התוצאה היא אותה תוצאה, המשתנה `foo` שיש בתוכו פונקציה. זה הכל. למעשה הבדל אחד קטן ומשמעותי שנקרא Hoisting – העמסה.

Hoisting

כאשר מגדירים פונקציות, המנוע של ג'אווהסקריפט מזיז את כלן למעלה. לשם ההדגמה, מה לפיה דעתכם תהיה תוצאת הקוד הזה?

```
console.log(foo()); // 5
function foo() { return 5; }
```

משתמשים בפונקציה לפני שהיא מוגדרת, והקוד הזה עובד. למה בדיק הוא עובד? כי המנוע של ג'אויסקייפ, לפני שהוא מריץ את הקוד – מזיז את כל הפונקציות למעלה. כלומר, הקוד מורץ כך בפועל, אפילו שלא נכתב כך:

```
function foo() { return 5; }
console.log(foo()); // 5
```

אבל פונקציות שהוגדרו כמשתנים לא עוברות Hoisting. אז מהו זהה:

```
console.log(foo()); // ERROR! foo wasn't loaded yet
let foo = function () { return 5; }
```

וקבל שגיאה, כי כאמור קוראים לפונקציה לפני שמגדירים אותה. יש לזה משמעות כאשר עובדים בקוד מתקדם יותר ולא בהתחלה, כמובן.

closure

הזכירתי קודם סקופ והראיתי איך לפונקציה יש "מרחב בטוח" משל עצמה. המשתנים שמוגדרים בפונקציה נותרים בתוכה בשלווה ולא כל הפרעה. אבל זה לא תמיד מדויק. בעוד המשתנים שוגדרים בפונקציה נותרים בתוכה, המשתנים המוגדרים בחוץ, בסקופ הגלובלי יותר, כן חשובים לפונקציה, ואני אדגים:

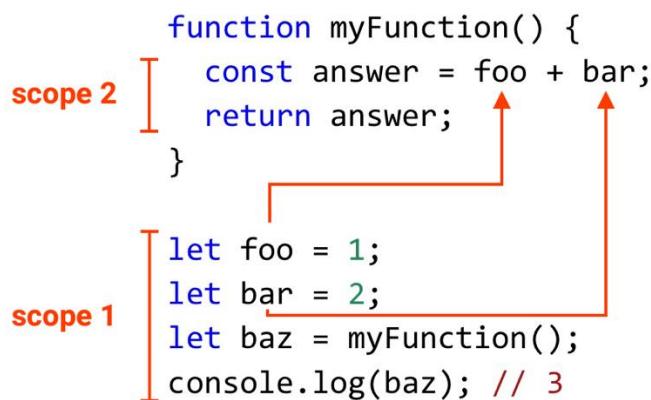
```
function myFunction() {
    console.log(foo);
}
let foo = 'Hello';
myFunction(); // Hello
```

מה קורה פה? הפונקציה `myFunction` היא פשוטה למדי ומדפסה משתנה בשם `foo`. אבל שימושו לב ש-`foo` מוגדר מחוץ לפונקציה! ועודין, כשמכניסים את הקוד הזה ומריצים אותו, רואים שהפונקציה יודעת את ערך המשתנה הזה!
הינה דוגמה נוספת:

```
function myFunction() {
    const answer = foo + bar;
    return answer;
}
let foo = 1;
let bar = 2;
let baz = myFunction();
console.log(baz); // 3
```

פה הפונקציה תדוע מה הערך של `foo` ושל `bar` אף על פי שהם לא מוגדרים בה אלא מחוץ לה. ככלומר, `foo` ו-`bar` לא מוגדרים בסקופ של הפונקציה אלא בסקופ הגלובלי וודאי שלא מועברים לפונקציה כארגומנטים, ועודין הפונקציה מכירה אותם.

הדיagramה זו אמורה להבהיר את העניין:

התמונה זו נקראת בג'אווהסקריפט **closure**. המשמעות שלה היא שימושים שהוגדרו בסקופ האב (אם קיים) של הפונקציה יהיו מוכרים בסקופ של הפונקציה (סקופ הבן). זו תכונה חשובה מאוד בג'אווהסקריפט והיא מאפשרת גמישות, אך היא גם מסוכנת מאוד.

ובן שאם דורסים את המשתנים בסקופ של הפונקציה, המשתנים בסקופ הגלובלי לא נדרסים, אבל מהרגע שהגדירתם משתנה עם אותו שם, ה-`closure` במשתנה זהה לא יתבצע יותר. למשל:

```

function myFunction() {
    let foo = 2;
    const answer = foo + bar;
    return answer;
}
let foo = 1000;
let bar = 2;
let baz = myFunction();
console.log(baz); // 4

```

כאן אפשר לראות שבתוך הסקופ של הפונקציה דורסים את `foo`. `foo` שמוגדר מחוץ לפונקציה כמו כן לא נפגע, אבל מה שמתתרחש בתוך הפונקציה הוא ש-`foo` הופך לעצמאי לחלוטין.

ובן שה-`closure` הוא דו-כיווני ושהאפשר לשפייע על המשתנים בסקופ האב דרך סקופ הבן.

למשל:

```
function myFunction() {
  foo = 'Hello!';
}
let foo = 'Bye!';
myFunction();
console.log(foo); // Hello
```

שימוש לב שבתוֹן הפונקציה לא הוגדר משתנה `foo` באמצעות `let`. מהרגע שעושים את זה משנים נमובן את המשתנה שנמצא בסcopּה האב.

כלומר, כל משתנה שמוגדר מבחוּץ חשוף לפונקציה הפנימית. זה כדי חזק שעלול ליצור כאוס שימושתי. בגרסאות קודמות של ג'אווהסקריפט (ES5 ומטה) הכאוס היה גדול אף יותר כיוון שהגדרת המשתנה, שנעשתה באמצעות `var`, אפשרה ל-`var` להיכנס תמיד לסקופּ הגלובלי. ה-`let` מוגבל יותר.

שימוש לב: כרגע זה נראה תיאורטי למדי ואולי מטופש, אבל יש חשיבות עליונה להבנת `closure`. בלולאות ובפונקציות רקורסיביות, ובתוח ובתח באפליקציות מורכבות יותר, יש הושענות רבה על התוכנה זו. לפיכך כדאי להשקיע זמן בלימוד שלה ועוד אחזר לנושא בהמשך.

פונקציה אונימית ופונקציית חץ

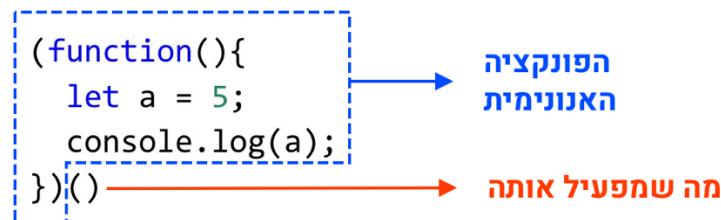
פונקציה אונימית היא פונקציה ללא שם. אחד השימושים המוכרים יותר הוא פונקציה שמריצה את עצמה. איך זה נראה בדרך כלל? ככה:

```
(function () {
    let a = 5;
    console.log(a);
})
```

שים לב שיש כאן הגדרת פונקציה ללא שם, באופן די דומה למה שהכרתם: המילה השמורה `function`, סוגרים פותחים וסגורים והסוגרים המסלולים שבתוכם הפונקציה עצמה. בדוגמה זו הפונקציה מגדרה משתנה `a` ומדפיסה אותו בקונסולה. אבל הדבר הזה לא יroz כי אף אחד לא קורא לפונקציה. איך קוראים לה? מוסיפים סוגרים פותחים וסגורים מייד בסוף.

```
(function () {
    let a = 5;
    console.log(a);
})()
```

אם לא תתעלמו ותריצו את קטע הקוד שלעיל, תראו שהוא אכן רץ. למה? כי הפעלתם את הפונקציה האונימית מיד לאחר היצירה שלה.

פונקציות אונימיות, ככלומר كانوا ללא שם, משמשות בהמון מקרים ומקומות בג'אווהסקריפט, בין שמריצים אותן מיד לאחר הפעלה ובין שלא.

בג'אווהסקריפט מודרנית, אפשר לכתוב פונקציה אונונימית ללא שימוש במילה השמורה אלא באמצעות **פונקציית חץ** או, באנגלית, **function**:

```
(() => {
  let a = 5;
  console.log(a);
})()
```

זה בדוק אותו דבר, אבל מבחינת הסkop יש לפונקציות חץ כמה יתרונות גדולים ונכדי להשתמש בהן. נשאלת השאלה, למה להשתמש בכלל בפונקציה אונונימית? ויש לה כמה תשובות.

פונקציה אונונימית כמשתנה

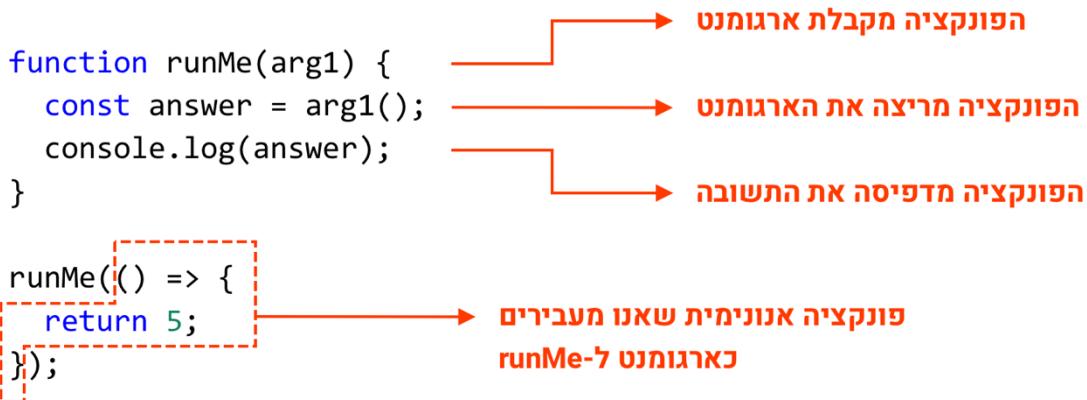
יש פונקציות שמקבלות משתנים שאמורים להיות פונקציות.
מה זאת אומרת? למשל הפונקציה זו:

```
function runMe(arg1) {
  const answer = arg1();
  console.log(answer);
}
function returnSomething() {
  return 100;
}
runMe(returnSomething);
```

מה שמתתרחש פה הוא שיש שני פונקציות. פונקציית `returnSomething` ממחישה 100. פונקציית `runMe` מקבלת משתנה. מה היא עשו בו? לוקחת אותו ו"מירותה" אותו באמצעות סוגרים פותחים וסגורים. ככלומר היא מניחה שהארגון הוא פונקציה. במקרה זה הוגדרה פונקציה בשם `returnSomething` והועברה כמשתנה לפונקציית `runMe`. אבל אפשר להעביר לפונקציית `runMe` גם פונקציית חץ אונונימית:

```
function runMe(arg1) {
  const answer = arg1();
  console.log(answer);
}
runMe(() => {
  return 5;
});
```

אם תרצו את זה תראו הדפסה של מה שהפונקציה האונונימית ממחישה.

זה נראה מעט אבסטרקטי ואף מיותר, אבל משתמשים בזה בהמון מקומות בג'אווהסקריפט. המוקם הראשון שבו רואים את השימוש בפונקציות אונונימיות הוא בลอלאות, אבל לא רק שם. יש לא מעט מקומות שבהם מעבירים פונקציה כารוגמנט. הפונקציה שעוברת כארוגמנט נקראת **"콜백"** ובאנגלית **callback**. השם הזה נותן לה כי היא **"נקראת בחזרה"** על ידי הפונקציה ברגע המתאים. זכרו את השם **"콜בק"**, עוד אשוב אליו.

אפשר להעביר גם ארגומנטים ל科尔בק. שימו לב לדוגמה זו:

```

function runMe(arg1) {
  const answer = arg1(2);
  console.log(answer);
}
runMe((myVar) => {
  return 5 * myVar;
});

```

היא זהה כמעט לchlוטין לדוגמה הקודמת, אבל במקרה זה מצפים שבפונקציה האונונימית שמעבירים יהיה ארגומנט אחד. במקרה הזה מעתירם 2 לארוגמנט. אם העניין אבסטרקטי מדי זה בסדר, רק זכרו שקולבקים יכולים לקבל ארגומנטים שהפונקציה הקוראת להם מעבירה. במקרה הזה פונקציית Me~~shn~~, שאליה מעבירים ארגומנט שהוא פונקציה (או קולבק), מעבירה 2 כארוגמנט ל科尔בק.

פונקציה אונימית שמבודדת מהסקופ הגלובלי

פונקציה אונימית שמריצה את עצמה היא נהדרת בכל מה שקשרו לבידוד מהסקופ הגלובלי ולמתן אפשרות למכנת להגדיר שכבה שرك דרכה אפשר להגיע אל רכיב הקוד שהוא כתב. זה מעט מתקדם מדי נוכח לעכשו, אבל אנסה להסביר בכל מקרה. שימושו בפונקציה זו:

```
let jQuery = {};
((jQuery) => {
    let foo = 'Hello';
    jQuery.bar = 'World!'
})(jQuery);
console.log(jQuery.bar); // World!
console.log(foo); // foo is not defined because it is private and in
the function scope
```

הפונקציה האונימית שמריצה את עצמה מקבלת ארגומנט בשם jQuery. כל מה שתרחש בתחום הפונקציה זו נשאר חסוי מסקופים אחרים. אם מגדירים foo (לא משנה אם בעזרת let או var) אז הוא יישאר חסוי. אפשר לבחור לחושף את bar אם מצמידים אותו לאובייקט jQuery. אם הסתם, אם רוצים להשתמש באובייקט jQuery על מנת לתקשר עם הסביבה החיצונית, הסביבה החיצונית תctruck ליצור אותו.

כאמור, אם זה נשמע תלוש מעט זה בסדר גמור. בשלב הזה של הלימוד טוב לזכור שפונקציה אונימית שמריצה את עצמה לגיטימית לשימוש בספריות ג'אוوهסקריפט שונות (כמו ספריית jQuery) ובכל מודול שהוא, שבו רוצים למש סקופ נפרד ופרטי. לא נDIR לראות בראשת דוגמאות של פונקציות אונימיות שמריצות את עצמן.

תרגיל:

צרו פונקציה בשם myFunc שמחזירה null למשתנה. הדפיסו את המשתנה בקונסולה.

פתרון:

```
function myFunc() {
    return null;
}
let foo = myFunc();
console.log(foo); // null
```

הסבר:

יצרים פונקציה באמצעות המילה השמורה function וסוגרים עגולים. בסוגרים המסלולים רואים מה שקורה בתוך הפונקציה. בפונקציה לא קורה כלום והוא מחזיר רק null. מפעילים את הפונקציה באמצעות () myFunc() ומכניסים את מה שהוא מחזיר, במקרה זהה null, אל המשתנה foo, שאותו מדפיסים בקונסולה בשורה הבאה.

תרגיל:

צרו פונקציה בשם ahlaBahla שמחזירה את המספר 100 למשתנה. הדפיסו את המשתנה בקונסולה.

פתרון:

```
function ahlaBahla() {
    return 100;
}
let foo = ahlaBahla();
console.log(foo); // 100
```

הסבר:

יצרים פונקציה באמצעות המילה השמורה function וקוראים לה ahlaBahla. מיד אחרי שמה שמים סוגרים עגולים (). בתוך הסוגרים המסלולים, שחייבים לשים, מתקיים הפונקציה. במקרה זה היא לא עושה הרבה אלא רק מחזיר 100. איך היא מושה? באמצעות המילה השמורה return, שמחזירה את מה שכותב אחרת, במקרה זהה .100.

הפונקציה לא תתקיים ולא תרוץ אם לא תקרו לה. את זה עושים באמצעות:

```
let foo = ahlaBahla();
```

כאן יש קרייה לפונקציה והכנסה של מה שהיא מחרוזת foo. הדפסה של foo תראה את זה.

תרגיל:

צרו פונקציה בשם yay שמחזירה את מחזורות הטקסט "yay". הכניסו את מה שהיא מחרוזת למשתנה foo והדפיסו את המשתנה בקונסולה.

פתרון:

```
function yay() {
    return 'yay';
}
let foo = yay();
console.log(foo); // yay
```

הסבר:

יצרים פונקציה בשם yay עם המילה השמורה function. מיד אחרי ההגדלה יש סגירים מסוללים, שבהם מתרחש כל מה שקרה בפונקציה. במקרה זה, דבר לא מתרחש. הפונקציה מחזירה את מחזורות הטקסט "yay" באמצעות המילה השמורה return.

מה שקורא לפונקציה – כי לא הקראיה היא לא תופעל - הוא הקוד הבא:

```
let foo = yay();
```

הקוד הזה עושה שני דברים – קורא לפונקציה ועביר את מה שהיא מחרזר למשתנה foo. המשתנה foo יודפס ויכיל את מה שיש בו, כולם מה שהפונקציה החזירה.

תרגיל:

כתבו פונקציה שמקבלת ארגומנט, מדפיסה אותו בקונסולה ואז מוסיפה לו 1 ומוחירה אותו. קראו לפונקציה עם ארגומנט 1 והכניסו את התוצאה שלה למשתנה. הדפיסו אותו בקונסולה.

פתרון:

```
function addMe(arg1) {
  console.log(arg1);
  const answer = arg1 + 1;
  return answer;
}
let foo = addMe(1);
console.log(foo);
```

הסבר:

כתבת הפונקציה שמקבלת ארגומנט היא פשוטה. ראשית עושים את זה:

```
function addMe(arg1) {  
}
```

כלומר, מגדירים פונקציה ובתוכה הסוגרים העגולים מכניסים ארגומנט. עכשו צריך להוסיף את ההדפסה בקונסולה:

```
function addMe(arg1) {  
  console.log(arg1);  
}
```

הารוגמנט הוא משתנה לכל דבר והוא חי בתחום הפונקציה ברגע שקוראים לה. אפשר להדפיס אותו בקונסולה, כמובן, כמו כל משתנה אחר. עכשו צריך להוסיף לו 1 ולהחזיר את התוצאה. את זה כבר הכרתם:

```
function addMe(arg1) {  
  console.log(arg1);  
  const answer = arg1 + 1;  
  return answer;  
}
```

אחריו שכותבים את הפונקציה, צריך לקרוא לה. את הקראיה מבצעים כך:

```
let foo = addMe(1);
console.log(foo);
```

מעבירים כารוגמנט את המספר 1 לפונקציה ומכניסים את מה שהיא ממחישה לתוך המשתנה foo, שאותו מדפיסים.

תרגיל:

צרו פונקציה בשם whoAmI שמקבלת ארגומנט. אם הארגומנט זהה הוא מספר חיובי היא תדפיס בקונסולה +. אם הארגומנט הוא מספר שלילי היא תדפיס בקונסולה -. אם הארגומנט הוא לא מספר חיובי ולא מספר שלילי היא תדפיס בקונסולה ?. בצעו שלוש קראיות לפונקציה - עם מספר חיובי, עם מספר שלילי ועם 0 - כדי לראות שהכל עובד.

פתרונות:

```
function whoAmI(number) {
    if (number > 0) {
        console.log('+');
    } else if (number < 0) {
        console.log('-');
    } else {
        console.log('?');
    }
}
whoAmI(1); // +
whoAmI(-1); // -
whoAmI(0); // ?
```

הסבר:

委副书记 את הפונקציה כמו כל פונקציה אחרת עם ארגומנט שהוא מקבלת. בחרתי את השם number עבור הארגומנט. הארגומנט הזה הוא משתנה לכל דבר בתוך הסkop של הפונקציה, ואפשר לכתוב עליו משפטי תנאי כפי שלמדנו בפרק הקודמים. שימו לב שלפונקציה זו אין return כיון שהיא לא ממחישה ערך אלא מדפסה בקונסולה בלבד. לפיכך גם לא צריך להכניס את מה שהיא ממחישה לתוך משתנה אלא לבצע קראיה בלבד שמאפיילה אותה.

תרגיל:

כתבו פונקציה שמקבלת מספר ובודקת אם הוא מספר או סוג מידע אחר. אם הוא סוג מידע אחר היא תדפיס בקונסולה a/h ותשאיר את פעלתה. אם הוא מספר היא תחזיר true אם הוא זוגי או false אם הוא אי-זוגי.
רמז – את הבדיקה אם הארגומנט הוא מספר עושים באמצעות האופרטור typeof. את הבדיקה אם הוא זוגי או לא זוגי עושים באמצעות %, אופרטור הבודק חילוק לפי שארית. למדנו על האופרטורים האלה בפרקם הקודמים.

פתרונות:

```
function whoAmI(number) {
    if (typeof number !== 'number') {
        console.log('n/a');
        return;
    }
    if (number % 2 === 0) {
        return true;
    } else {
        return false;
    }
}
let foo = whoAmI(2);
console.log(foo); // true
let bar = whoAmI(1);
console.log(bar); // false
let baz = whoAmI('a');
console.log(baz); // n/a & undefined
```

הסבר:

את הפונקציה מגדירים כרגע, כמו בתרגילים הקודמים, כולל ארגומנט. הארגומנט חי וקיים בפונקציה כמו כל משתנה.שמו הוא number. ראשית בודקים אם סוג המידע שלו שונה ממספר באמצעות האופרטור typeof שמחזיר את סוג המידע הקיים במשתנה. אם הוא לא מספר מדפיסים בקונסולה a/h ומביצים return. ה-h return זהה, כפי שלמדנו, יסייע את פעולה הפונקציה סופית, אבל הוא יופעל, כמובן, רק אם התנאי יתממש. בהנחה שההתנאי לא התממש, ניגשים לבדוק היזוגי/אי-זוגי ואת זה עושים באמצעות האופרטור שארית, שסימנו %. האופרטור הזה, להזכירכם, מחזיר את השארית של החלוקה. אם מספר מתחלק ב-2 ללא שארית סימן שהוא זוגי. אם יש שארית סימן שהוא אי-זוגי. כתובים את התנאי ומחזירים ערך בוליאני באמצעות המילים השמורות true או false. כל מה שנוטר לעשות הוא לבדוק את הפונקציה עם כמה ארגומנטים שונים.

תרגיל:

צרו פונקציה שמקבלת ארגומנט. הארגומנט-Amor להיות פונקציה. אם הוא לא פונקציה מופעלת שנייה. אם הוא אכן פונקציה מרים אותו ומדפיסים את התוצאה. בדקו פעמיים – עם פונקציה אונונית שמחזירה מחוזת טקסט ועם פונקציה אונונית שמחזירה מספר.

פתרונות:

```
function callMe(arg1) {
  if (typeof arg1 !== 'function') {
    console.log('Not a function');
    return;
  } else {
    const answer = arg1();
    console.log(answer);
  }
}
// Test
callMe(() => { return 'hello'; }); // hello;
callMe(() => { return 5; }); // 5
```

הסבר:

פונקציית callMe מקבלת את arg1. בודקים אותו באמצעות האופרטור typeof. אם הוא לא פונקציה, מדפיסים הודעת שנייה ומוחזירים את הפונקציה כריקה. אם arg1 הוא פונקציה, מתיחסים אליו כפונקציה וקוראים לה. את מה שהוא מוחזירה מדפיסים.

עד כאן זה פשוט; הבדיקה מעט יותר מסובכת. על מנת לבדוק צריך ליצור פונקציה שמחזירה משהו. את זה עושים באמצעות פונקציית חץ אונונית. הפונקציה האונונית הרשונה מוחזירה מחוזת טקסט והפונקציה האונונית השנייה מוחזירה מספר.

פרק 9

אובייקטים

אובייקטים

כבר למדנו על סוגים מיידע פרימיטיביים בג'אווהסקריפט – מחרוזות טקסט, מספרים, אנת, undefined, Symbol וboleean. בפרק הקודם למדנו על פונקציה והסבירתי שמדובר בסוג מיידע שאינו פרימיטיבי (כלומר סוג מידע מורכב) מסוג function. אם יוצרים פונקציה ובודקים את הסוג שלה באמצעות operator typeof מגלים שהוא function.

סוג מיידע נוסף שאינו פרימיטיבי הוא **אובייקט**, ומדובר בסוג המידע החשוב ביותר בג'אווהסקריפט. המטרה של אובייקט היא ליצור סוג מידע מורכב שיכול להכיל סוגים מיידע אחרים, פרימיטיביים או אפילו אובייקטיבים ומערכות (עליהם מדובר בפרק הבא). איך יוצרים אובייקט? הדרך הפשוטה ביותר היא זו:

```
let myObject = {};
```

אם מרים typeof על המשתנה שמכיל את האובייקט, מגלים שהוא מסוג object.

```
let myObject = {};
let foo = typeof myObject;
console.log(foo); // object
```

אובייקט יכול להכיל בתוכו מידע לפי "מפתחות". מפתחות הם דרך להכניס מידע נוסף תחת שם מסוימת לאובייקט – כך שיהיה לנו קל לראות את המידע הזה ולשייך אותו לקטגוריה (שהיא בעצם ה"פתח"). כך למשל מכנים מידע לאובייקט תחת המפתח id:

```
let myObject = {};
myObject.id = 1;
console.log(myObject); // Object {id: 1}
```

יוצרים אובייקט ומכוונים אותו למשתנה myObject. יצירת המפתח נעשית באמצעות החלטה על שם המפתח (במקרה זה id) והכנסת ערך, בדיקת כמו משתנה. שימוש לבנקודה בין myObject ל-id. זהו אחד המבנים הבסיסיים של השפה.

אפשר להכניס עוד מפתחות, כמובן. למשל מחרוזת טקסט:

```
let myObject = {};
myObject.id = 1;
myObject.name = 'Moshe';
console.log(myObject); // Object {id: 1, name: "Moshe"}
```

גישה למפתח נועשית באמצעות שם המשתנה שמכיל את האובייקט, נקודה ואז שם המפתח. כך אפשר לקבל את שם הערך או לשנות אותו:

```
let myObject = {};
myObject.id = 1;
myObject.name = 'Moshe';
console.log(myObject.id); // 1
console.log(myObject.name); // Moshe
```

בכל שלב שהוא אפשר להכניס מפתחות לאובייקט וכמובן לשנות אותם. בדיק-בדיק כמו משתנים! כאן לדוגמה משנים את ה-*id* כמו פעים:

```
let myObject = {};
myObject.id = 1;
myObject.name = 'Moshe';
console.log(myObject); // Object {id: 1, name: "Moshe"}
myObject.id = 1223;
console.log(myObject); // Object {id: 1223, name: "Moshe"}
myObject.id = 'foo';
console.log(myObject); // Object {id: "foo", name: "Moshe"}
```

אפשר לראות שכשמדפיסים את האובייקט, המפתחות והערכים מסודרים באופן זהה:

```
key1: value1,
key2: value2,
```

וכן הלאה. אפשר ליצור את האובייקט **ישירות**, ממש כך:

```
let myObject = {
  id: 1,
  name: 'Moshe',
};
console.log(myObject); // Object {id: 1, name: "Moshe"}
```

זה בדיק כמו ליצור את המפתחות בדרך הקודמת. הכל מאוד-מהודר גמיש וצריך לזכור את זה. הדרך הפשוטה ליצור האובייקט – קלומר יצירה שלו כבר עם כל המפתחות מראש – מקובלת יותר וגם עדיפה מבחינת ביצועים.

שימוש לב: יש פסיק בסיום כל הגדרת משתנה. בתקנים הישנים יותר, פסיק בשורה האחרונה באובייקט (במקרה שלנו הפסיק מייד אחרי Moshe) נחשב לשגוי, אך משנה 2016 אפשר להשתמש בפסיק גם בשורה האחרונה בהגדרת האובייקט.

אובייקט בג'אווהסקריפט הוא גמייש. מובן שאפשר להכניס לתוכו ערכים עם משתנים, למשל באופן הבא:

```
let id = 1;
let name = 'Moshe';
let myObject = {
  id: id,
  name: name,
};
console.log(myObject); // Object {id: 1, name: "Moshe"}
```

לא להתבלבל! יוצרים כאן שנישמות משתנים שבמקרה זהים לחלוטין לשםות המפתחות. נcone, name עלול לבלב – אבל הראשון הוא המפתח והשני הוא הערך או, נכון יותר, שם הערך שהמפתח נכנס אליו. חשוב לציין שמדובר ההצבה של המשתנה במפתח המתאים באובייקט, הקשר בין המשתנה לערך נעלם. המשתנה יכול להשנות, אבל הערך יישאר כפי שהוא ברגע ההצבה. זה קורה כי למעשה נוצר אובייקט בזיכרון שמכיל את הערך ולא הפניה למשתנה שנמצא במקום אחר בזיכרון. הנה דוגמה:

```
let id = 1;
let name = 'Moshe';
let myObject = {
  id: id,
  name: name,
};
console.log(myObject); // Object {id: 1, name: "Moshe"}
name = 'yakkov';
console.log(myObject); // Object {id: 1, name: "Moshe"}
```

זה אכן מבלבל, אבל זה קורה המון בפונקציות – מתכנתים אוהבים מאוד להשווות את שמות הארגומנטים לשמות המפתחות. משהו בסגנון זהה:

```
function createMyObject(id, name) {
  let myObject = {
    id: id,
    name: name,
  };
  return myObject;
}
let result = createMyObject(1, 'Moshe');
console.log(result); // Object {id: 1, name: "Moshe"}
```

כמפתחי ג'אוوهסקריפט מנוסים, אתם לא אמורים להוביל מהקוד הזה – יש פונקציה שמקבלת שני ארגומנטים, מכניסה אותם לאובייקט ומחזירה אותו. זה משהו שאתם אמורים להכיר אחרי הפרק הקודם על פונקציות. את הקוד הזה תראו חזר כמה וכמה פעמים במערכות מבוססות ג'אוوهסקריפט, עד כדי כך שהכניםו לג'אוوهסקריפט את היכולת ליצור מפתחות וערכים באופן אוטומטי לפי שמות הערכים. כך הפונקציה שלעיל תהווה שколה ל:

```
function createMyObject(id, name) {
  let myObject = {
    id,
    name,
  };
  return myObject;
}
let result = createMyObject(1, 'Moshe');
console.log(result); // Object {id: 1, name: "Moshe"}
```

יצירת המפתחות האוטומטית זו נקראת "יצירה מקוצרת" והיא הולכת ותופסת תאוצה בשנים האחרונות. לא משתמש בה בדוגמאות, אבל אני זכרו שהוא קיימת כי נעשה בה שימוש רב, בעיקר על ידי מתכנתים מנוסים (כולל עבדכם הנאמן).

כאמור, אובייקט יכול להכיל כל נתון שהוא בתווך ערך, כולל... אובייקטים אחרים! שימוש לב לדוגמה זו למשל:

```
let user = {
  id: 1,
  name: 'Moshe',
};

let profileExtendedData = {
  profileImg: null,
  address: 'Derech Hashalom',
  language: 'HE-IL',
}

user.moreData = profileExtendedData;
console.log(user); // Object {id: 1, name: "Moshe", moreData: Object}
/*
id:1
name:"Moshe"
moreData:
{
  address:"Derech Hashalom"
  Language:"HE-IL"
  profileImg:null
}
*/
```

אם אתם רואים בקונסולה {...} ולא את האובייקט המלא, לחזו על השורה זו והאובייקט המלא יוצג לפניכם.

זאת דוגמה כמעט אמיתית – יש אובייקט `user` ואובייקט מידע מורחב. מכניםים את האובייקט של המידע המורחב אל מפתח שנקרא `moreData` באובייקט `user`. כשהמבצעים הדפסה של `user` בקונסולה אפשר לראות את האובייקט `profileExtendedData` מופיע במלואו תחת המפתח `moreData`. נפלא, לא?

אפשר לגשת אל מפתח גם באמצעות סוגרים מרובעים ולא באמצעות נקודה:

```
let myObject = {};
myObject.id = 1;
myObject.name = 'Moshe';
console.log(myObject.id); // 1
console.log(myObject['id']); // 1
console.log(myObject.name); // Moshe
console.log(myObject[ 'name' ]); // Moshe
```

משתמשים בזה בעיקר כאשר שם המפתח נמצא בתחום משתנה מסווג מחרוזת טקסט. כך:
למשל:

```
let myObject = {};
let propertyName = 'name';
myObject[propertyName] = 'Moshe';
console.log(myObject.name); // Moshe
console.log(myObject[propertyName]); // Moshe
```

זה קורה המון בפונקציות ובלולאות. פעמים רבות מקבלים את המפתח כמחרוזת טקסט. על מנת לקרוא למפתח מתוך האובייקט משתמשים בסוגרים מרובעים, ובתוכם שמיים את המשתנה שמכיל את שם המפתח.

אם תנסה לעשות משהו זהה (propertyName) הוא המשתנה שמכיל את שם המפתח
תקבלו undefined.

```
console.log(myObject.propertyName); // Undefined
```

לפיכך לעולם לא משתמשים בנקודה אם שם המפתח נמצא בתחום המשתנה, אלא בסוגרים מרובעים.

מחיקת מפתח

מחיקת המפתח נעשית באמצעות האופרטור **delete**:

```
let myObject = {};
myObject.id = 1;
myObject.name = 'Moshe';
console.log(myObject); // Object {id: 1, name: "Moshe"}
delete myObject.name;
console.log(myObject); // Object {id: 1}
```

אפשר להשתמש, כמובן, בנקודה או בסוגרים מרובעים כדי להסביר לאופרטור `delete` איזה מפתח הוא צריך למחוק.

הכנסת פונקציה כערך

כפי שצייתי קודם, כל סוג מידע יכול להיכנס לאובייקט כערך. הדגמתי זאת באמצעות סוגי מידע פרימיטיביים, כמו מספר וטקסט, וגם הראיתי שאפשר להכניס אובייקט כערך לאובייקט אחר. מובן שגם פונקציה יכולה להיכנס כערך ואפשר ליצור פונקציות כערך באופן הבא:

```
let myObject = {
  id: 1,
  alertMe: function () {
    console.log('hi!');
  }
};
console.log(myObject); // Object {id: 1, alertMe: f () }
myObject.alertMe(); // hi!
```

כאן יוצרים אובייקט כפי שהוא קודם. משתמשים במפתח `alertMe` ומכוונים אותו לפונקציה שלל מה שהוא עושה הוא להדפיס בקונסולה את מחזורת הטקסט "`hi!`". יצירת הפונקציה זהה במאה אחוז ליצירת פונקציה רגילה והכנסתה לתוך משתנה. הקראיה לפונקציה בתוך אובייקט גם כן זהה לחלווטין לקרוא אותה לפונקציה ונעשה כפי שקוראים לכל ערך אחר.

לפונקציה בתוך אובייקט יש חשיבות גדולה מאוד ואדון בה בהמשך. כרגע, מה שחשוב הוא שתדעו שלל מבנה מידע יכול להיכנס לאובייקט, בין שמדובר בסוגי מידע פרימיטיביים ובין שבסוגי מידע מורכבים יותר.

אפשר להכניס פונקציה גם כתיב מקוצר (פונקציית חצ', שעלייה למדנו בפרקים הקודמים) באופן הבא:

```
let myObject = {
  id: 1,
  alertMe: () => {
    console.log('hi!');
  }
};
console.log(myObject); // Object {id: 1, name: "Moshe"}
myObject.alertMe();
```

אובייקט קבוע

אחד הדברים החשובים שצריך לזכור הוא שם מגדריים אובייקט קבוע, אין שום בעיה לשנות אותו. נכון, אי-אפשר לשנות את הסוג שלו (זאת אומרת, קבוע שמעצשו במקומ אובייקט יכול קבוע מס'ר), אבל אפשר להוסיף לו תכונות או לשנות תכונות קיימות, כלומר לשנות את השדות בתוך האובייקט ולא לעשות השמה לאובייקט אחר. מדובר בהבדל ממשמעותי:

```
const myObject = {};
myObject.name = 'Moshe';
myObject.id = 22;
console.log(myObject); // Object {name: "Moshe", id: 22}
myObject = 1; // Uncaught TypeError: Assignment to constant variable.
```

בדוגמה שלעיל אפשר לראות איך מגדריים את `myObject` קבוע, אך למרות זאת אפשר לשנות את הערכים בתוכו. אבל אם מנסים לשנות את הסוג מאובייקט למשהו אחר (במקרה הזה מס'ר), נתקלים בשגיאה.

יש כמה הבדלים משמעותיים בין סוגי מידע פרימיטיביים לבין אובייקטים וסוגי מידע מורכבים יותר. אחד השינויים הכח מבלבלים הוא עניין ההצבעה, שאינו כל כך מורכב כפי שהושבבים. כשכתבתי על משתנים פרימיטיביים, צייתי שאפשר להעתיק את המשתנה למשנה אחר. אם משנים את המשתנה الآخر, המשתנה המקורי נשאר כשהיה. הנה דוגמה:

```
let a = 5;
let b = a;
b = 6;
console.log(a); // 5
```

אבל מה קורה כשהעושים משהו דומה באובייקט? אם מעתיקים אותו למשתנה אחר? אם עושים את זה ומשנים את המשתנה الآخر, רואים שהאובייקט העיקרי השתנה! נסו להריץ את הקוד הזה למשל:

```
let objectA = { value: 5 };
let objectB = objectA;
objectB.value = 6;
console.log(objectA); // {value: 6}
```

שינוי באובייקט, שאמור להיות במשתנה השני, משפיע על האובייקט המקורי! זה קורה כי כשמעתיקים אובייקט שנמצא במשתנה A למשתנה B לא מבצעים העתקה אלא הפניה, וההבדל ביןיהן ממשמעותי. הסיבה לכך היא שיקולי זיכרון. אם רוצים לבצע העתקה של אובייקט ולשנות אותו בלי שהוא ישפיע על האובייקט המקורי, צריך לעשות הליק שננקרא `clone` ואפשרי לביצוע באמצעות לולאות, ועל כך בפרק הבאים.

תרגיל:

צרו אובייקט של computer שיש לו id, modelName ו price.

פתרון:

```
let computer = {
  id: 1,
  name: 'Name',
  price: 20,
};
console.log(computer); // Object {id: 1, name: "Name", price: 20}
```

הסבר:

יוצרים משתנה ומכו尼斯ים אליו אובייקט, באובייקט יש שלושה מפתחות: id, name ו price. כל אחד מהם קיבל ערך. ההגדרה של האובייקט נעשית באמצעות סוגרים מסוללים, שבתוכם שם המפתח, נקודתיים ואז הערך. אפשר ליצור את האובייקט גם באופן הבא:

```
let computer = {};
computer.id = 1;
computer.name = 'Name';
computer.price = 20;
console.log(computer); // Object {id: 1, name: "Name", price: 20}
```

בפועל יוצרים כאן אובייקט ריק ואז מכניסים את המפתחות שלו בזה אחר זה. הקריאה למפתח נעשית כמו משתנה – שם האובייקט, נקודת ואז שם המפתח.

תרגיל:

צרו פונקציה שמקבלת מספר מ-1 עד 7. הפונקציה מחזירה אובייקט בפורמט זהה:

```
{
  dayName: 'Sunday',
  dayNumber: 1,
}
```

פתרונות:

```
function findDayName(dayNumber) {
  let dayName;
  switch (dayNumber) {
    case 1:
      dayName = 'Sunday';
      break;
    case 2:
      dayName = 'Monday';
      break;
    case 3:
      dayName = 'Tuesday';
      break;
    case 4:
      dayName = 'Wednesday';
      break;
    case 5:
      dayName = 'Thursday';
      break;
    case 6:
      dayName = 'Friday';
      break;
    case 7:
      dayName = 'Saturday';
      break;
    default:
      console.log('Not 1-7 number');
      return {};
  }
  let answer = {
    dayNumber: dayNumber,
    dayName: dayName,
  }
  return answer;
}
let foo = findDayName(1);
console.log(foo); // Object {dayNumber: 1, dayName: "Sunday"}
```

הסבר:

הפונקציה ארכנה, אך לא צריך להיבהל. היא מקבלת ארגומנט שקוראים לו `dayNumber` והמטרה היא למצוא את מספר היום. לצורך כך משתמשים במשפט **switch case**. אם המספר הוא לא בין 1 ל-7 מופיעים הודעת שגיאת ומצביעים אובייקט ריק. אם המספר הוא בין 1 ל-7 מוצאים את היום ומכניסים אותו למשתנה `dayName`. את `dayName` ואת `dayNumber` מכניסים לאובייקט ומצביעים אותו. זה הכל.

כיוון שהשמות המפתחות זהים לשמות הערכים, אפשר ליצור את האובייקט באופן מקוצר:

```
let answer = {
  dayNumber,
  dayName,
}
```

תרגיל:

צרו פונקציה שמקבלת שלושה ארגומנטים: אובייקט, שם מפתח וערך. הפונקציה מקבלת את שם המפתח והערך לאובייקט ולאחר מכן מחזירה את האובייקט.

פתרון:

```
function addThisProperty(obj, property, value) {
  obj[property] = value;
  return obj;
}
let myObject = {};
myObject = addThisProperty(myObject, 'id', 1);
myObject = addThisProperty(myObject, 'name', 'moshe');
console.log(myObject); // Object {id: 1, name: "Moshe"}
```

הסבר:

যוצרים פונקציה עם שלושה ארגומנטים. הראשון הוא האובייקט, השני הוא שם המפתח והשלישי הוא הערך שצריך להיכנס למפתח. כיוון שם המפתח מגיע כמשתנה, אי-אפשר לעשות משהו זהה:

```
object.property = number;
```

אלא צריך להשתמש בסוגרים מרובעים להגדירה. כל שנותר לעשות אחרי הוספת התוכונה והערך הוא להחזיר את האובייקט ולבזוק. זה הכל.

תרגיל:

צרו אובייקט שיש בו שני פונקציות. הראשונה מדפיסה בקונסולה את מה שמוסבר אליה והשנייה מחזירה אובייקט שיש בו {id: 1, name: 'Moshe'}

פתרונות:

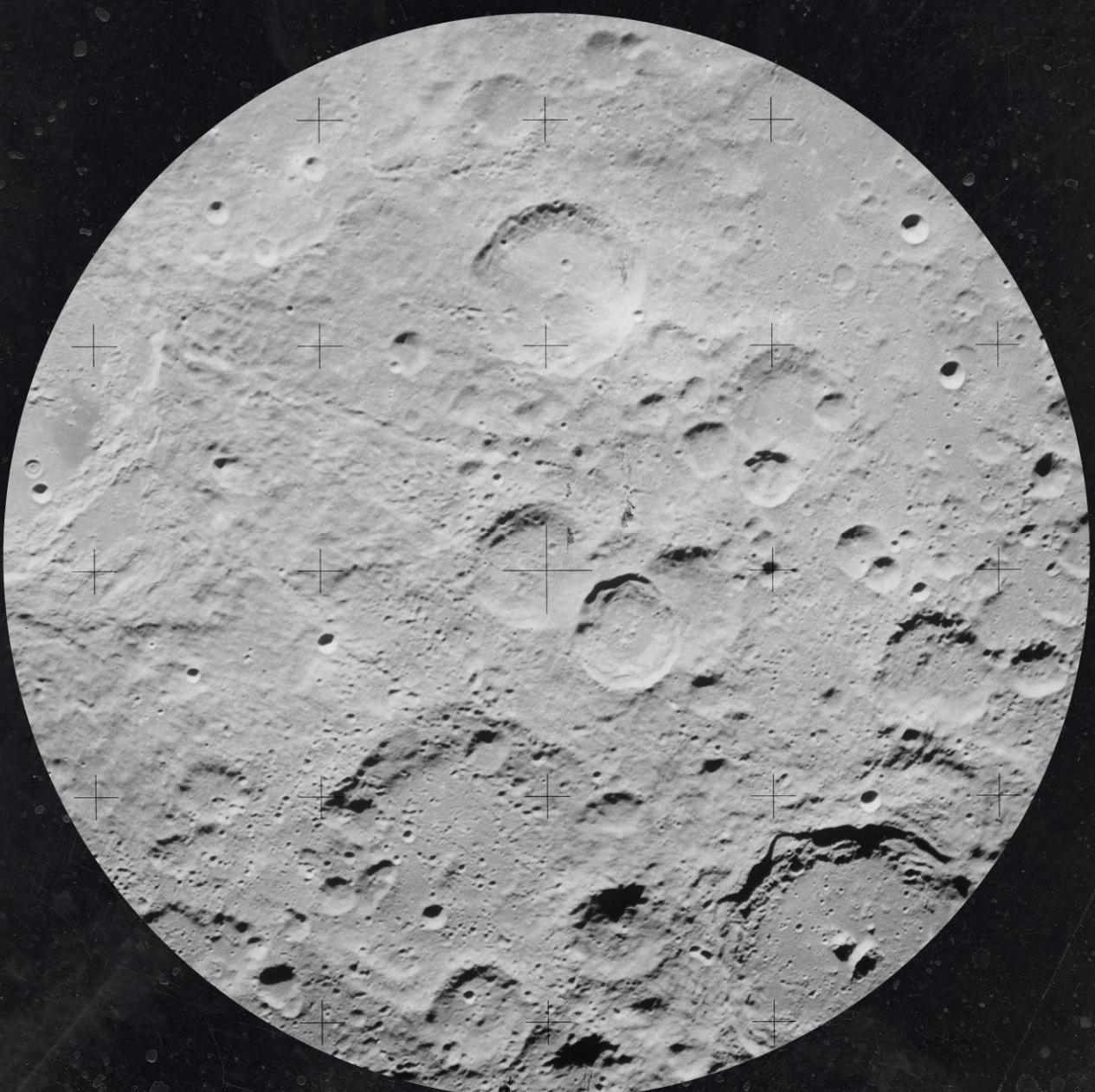
```
let object = {
    say: function (arg1) {
        console.log(arg1);
    },
    returnObject: function () {
        const answer = {
            id: 1,
            name: 'Moshe',
        }
        return answer;
    },
};
object.say('Hello world!!'); // Hello world!!
let foo = object.returnObject(); // Object {id: 1, name: "Moshe"}
console.log(foo);
```

הסבר:

יצירת האובייקט היא פשוטה. יוצרים שני מפתחות: מפתח בשם `say`, שהוא פונקציה המתקבלת ארגומנט אחד ומדפיסה אותו, ומפתח `returnObject` שהוא פונקציה שמחזירה אובייקט. זה הכל. אחר כך כל מה שנותר לעשות הוא לקרוא לפונקציות באמצעות המפתחות.

פרק 10

מערנים

מערכים

מערכים הם סוג מידע מורכב המשמש לאחסון מידע. הם דומים למדדי לאובייקטים, אך המפתחות שלהם הם מספרים מ-0 עד אינסוף. אל המערך אפשר להכנס כל סוג מידע שהוא. מקובל להתייחס אל הערכים שנמצאים במערך כאל איברים; האיבר הראשון נמצא במקומות 0, האיבר השני נמצא במקומות 1 וכן הלאה.

זה דבר שתמיד מבבל מתכנתים. כשאדרר על לולאות תבינו את ההיגיון של להתחיל מ-0, אבל חשוב לשנן ולזכור שבכל הנוגע למערכים תמיד סופרים מ-0.

יצירת המערך נעשית כך:

```
let myArr = [];
```

כאן יוצרתי מערך ריק. על מנת להכניס לתוך המערך איבר, אפשר לעשות את הדבר הבא:

```
myArr[0] = 'someValue';
```

הדפסה של המערך תראה את האיבר שהכנסתי:

```
console.log(myArr); // ["someValue"]
```

אם רוצים להכניס עוד איבר, אפשר להוסיף אותו כך:

```
myArr[1] = 'someValue';
```

אפשר להכניס איברים כבר בשלב הייצור של המערך ולגשת אליהם בכל שלב:

```
let myArr = ['value1', 'value2', 'value3'];
console.log(myArr[0]); // value1
myArr[0] = 'new value';
console.log(myArr[0]); // new value
```

כאן למשל יוצרים מערך ונבר בשלב הייצור מכנים לתוכו שלושה איברים לפי הסדר - למיקום 0, למיקום 1 ולמיקום 2. אחרי הייצור מדפיסים בקונסולה את האיבר שבמקום הראשון

(מיקום 0), משנים אותו ומדפיסים אותו שוב.

שימוש לב: פניה לקבלת ערך מתוך מערך נעשית על ידי סוגרים מרובעים וגם האינדקס של האיבר.

אפשר כמובן להכניס גם אובייקטים לתוכם מערכים זהה אfilo מקובל:

```
let usernameObject = [{ id: 1, userName: 'Avraham' }, { id: 2, userName: 'Itzhak' }, { id: 3, userName: 'Yaakov' }];
console.log(usernameObject[0]); // {id: 1, userName: 'Avraham'}
console.log(usernameObject[0].id); // 1
```

כאן יוצרים מערך שכל איבר שלו הוא אובייקט שבו יש שני מפתחות – `id` ו-`userName`, ואז שולפים את האובייקט הראשון מהמערך ואfilo לא את כל האובייקט הראשון, אלא מפתח נבחר מהאובייקט הראשון.

וכן, בדוק כיצד שערך יכול להכיל כל סוג מידע שהוא, כולל אובייקטים, מערך יכול להכיל גם מערכים. מערך שמכיל מערכים נוספים קוראים מערך דו-ממדית. הנה דוגמה לערך כזה:

```
let myArray = [
  ['a', 'b', 'c'], // 1st array
  ['d', 'e', 'f'], // 2nd array
];
```

ערך בעצם ממש מבנה נתונים שידוע בתכנות כ"מחסנית". כמו שיש מחסנית ובה כדורים, כך יש מחסנית של נתונים. הכנסה של איבר חדש נקראת "Ճחיפה", ואפשר למשמש אותה באמצעות שימוש בפונקציה מיוחדת לסוג המידע מערך בלבד, שנקראת `push`:

```
let myArray = ['oldValue'];
myArray.push('newValue');
console.log(myArray); // ["oldValue", "newValue"]
```

`push` היא פונקציה מיוחדת שעובדת אך ורק על סוג מידע שהם מערכים. ככל-mdno על סוג מידע, הריאתי כל מיני פעולות שאפשר לעשות על מחזוזות טקסט או על מספרים; ובכן, `push` היא פעולה שאפשר לעשות אך ורק על מערך. מכניסים לתוכה ארגומנט את המידע שרצים להכניס למערך בתור האיבר החדש והאחרון – בין שמדובר במספר ובין שבמחוזות טקסט, באובייקט, מערך וכו'. כל דבר יוכל ארגומנט ב-`push`, ויוצר איבר חדש בסוף.

Ճחיפה מוסיפה איבר חדש למערך על גבי האיברים האחרים. אם היה איבר אחד במיקום 0,Ճחיפה תוסיף איבר חדש למיקום 1.

משינה היא בדיק ההפען מדחיפה – היא מאפשרת למשוך את האיבר האחרון מהמערך ולקבל אותו כמשמעותה. המשינה נעשית באמצעות פקודה **pop**, שגם היא ייחודית לסוג המידע מערך ועובדת כך:

```
let myArray = ['a', 'b', 'c'];
let foo = myArray.pop();
console.log(myArray); // ["a", "b"]
console.log(foo); // c
```

כשמשתמשים ב-**pop** על המערך, מקבלים בחזרה את האיבר האחרון של המערך, והמערך שעבר שניוי (מוחטיה), או נכוון יותר המחסנית, מתקצר באיבר אחד.

בעוד **push** מכניס איבר לסוף המערך, הפקציה **unshift** מכניסה איבר לתחילת המערך. כמו שתי הפקציות הקודמות, גם **unshift** ייחודית למערך ולא תעבור בסוגי מידע אחרים. הנה דוגמה לאייך **unshift** פועל:

```
let myArray = ['a', 'b', 'c'];
myArray.unshift('z');
console.log(myArray); // ["z", "a", "b", "c"]
```

בדוגמה יש מערך שבו שלושה איברים, הראשון הוא **a** והאחרון הוא **c**. אם מכניסים את מחוץテקסט z לתוך המערך באמצעות **unshift**, אז האיבר הראשון כבר לא יהיה **a** אלא **z**. האיבר האחרון עדין נותר **c**.

ולבסוף, שיליפת האיבר הראשון במערך נעשית באמצעות פונקציית **:shift**:

```
let myArray = ['a', 'b', 'c'];
let foo = myArray.shift();
console.log(myArray); // ["b", "c"]
console.log(foo); // a
```

בדוגמה זו רואים מערך שבו האיבר הראשון הוא מחוץテקסט **a** והאיבר האחרון הוא מחוץテקסט **c**. שימוש בפקציה **shift** מוחזר את האיבר הראשון. כרגע במערך האיבר הראשון הוא **a** והאיבר האחרון הוא **c**. המערך קצר משלושה איברים לשניים.

אפשר לסכם את ארבע הפעולות שניתן לעשوت על מערכים באופן הבא:

תיאור	פעולה
שלילת האיבר האחרון של המערך	pop
הכנסת איבר לתחילת המערך	unshift
שלילת האיבר הראשון של המערך	shift
הכנסת איבר לסוף המערך	push

תמונה נוספת שקיימת וייחודה לסוג המידע של מערך היא אורך. מדידת האורך של המערך נעשית באופן הבא:

```
let myArray = ['a', 'b', 'c'];
let foo = myArray.length;
console.log(foo); // 3
```

כך אפשר לראות את אורך המערך. שימוש לב שמדובר במשהו טריקי. אם למשל יוצרים מערך ומכוונים אליו שני ערכים בלבד – אחד במקומות-0 (שהוא המקום הראשון), אנו זוכרים שהמקום הראשון במערך הוא 0 והשני במקומות-99 – האורך של המערך יהיה :100

```
let myArray = [];
myArray[0] = 'a';
myArray[99] = 'b';
let foo = myArray.length;
console.log(foo); // 100
```

למה? כי ברגע שמכניסים ערך לערך וקובעים את המיקום שלו, ג'אווהסקריפט תיצור את כל האיברים האחרים במערך עד המיקום שהוכנס. כל איבר כזה יהיה מסוג undefined (שימוש לב – לא null אלא undefined).

מצד שני, במקרה תמיד אפשר לקבל את הערך האחרון במערך, שהוא תמיד length-1 פחות :1

```
let myArray = [];
myArray[0] = 'a';
myArray[99] = 'b';
let last = myArray[myArray.length - 1]
console.log(last); // b
```

למה פחות 1? כי המערך מתחילה מ-0. האיבר הראשון תמיד יהיה במקומות 0. כמו באובייקט, מחייבת איבר במערך תבוצע באמצעות האופרטור **delete** שבעצמו לוקח את האיבר ומכניס אליו **undefined**:

```
let myArray = ['aba', 'ima', 'bamba', 'savta'];
delete myArray[2];
console.log(myArray); // ["aba", "ima", undefined, "savta"]
```

שימוש לב שכרוצים למחוק את הערך השלישי, צריך לציין [2] כיוון שהמערך מתחילה מ-0.

הבעיה בכך היא שמערך נשאר בה גודל קבוע, והאיבר שעושים לו delete הופך undefined. כדי למחוק איבר במערך ולקצר אותו יש להשתמש ב-splice.

כמו המתודות הקודמות שלמדנו עליון, גם המתודה splice שייכת לערך בלבד. היא מקבלת כמה ארגומנטים. הראשון הוא מאייזה מקום במערך להתחיל והשני הוא כמה איברים למחוק.

נניח שיש מערך של אבות ורוצחים להוריד את משה, כי הוא לא אחד האבות המקוריים.

```
let fathers = ['Avraham', 'Itzhak', 'Moshe', 'Yaakov'];
```

אם מורידים את משה באמצעות **delete**, יהיה undefined במערך וככינול יהיה "ארבעה אבות" והשיר "אחד מי יודע" ישتبש לגמרי. אז מה עושים? משתמשים ב-splice. מה המקום של האיבר שרצו למחוק (משה)? המוקם ה-2; זה אברהם, 1 זה יצחק ו-2 משה. כמה איברים רוצים למחוק? אחד. אין תיראה המחייבת כה:

```
let fathers = ['Avraham', 'Itzhak', 'Moshe', 'Yaakov'];
fathers.splice(2, 1);
console.log(fathers); // ["Avraham", "Itzhak", "Yaakov"]
```

מערכות ומחרוזות טקסט

כדי להגדיל את השמחה ואת הבלבול הכללי, בג'אווהסקריפט מחרוזות טקסט חולקות לא מעט תכונות עם מערכיהם והן מתנהגות בחלק מהמקרים כמו מערכיהם שבהם האיבר הראשון הוא האות הראשונה, האיבר השני הוא האות השנייה וכן הלאה. שימוש לב למשל לדוגמה זו:

```
let myString = 'Hello World!';
console.log(myString[0]); // H
console.log(myString[myString.length - 1]); // !
```

כאן יש מחרוזת טקסט חביבה בשם "Hello World". אם רוצים לקבל את האות הראשונה, אפשר להתייחס אליה כמערך ולשלוף את האות הראשונה באמצעות [0] ואפשר גם לשלוף את האות האחרון בדיק ניפוי ששולפים את האיבר האחרון במערך. האופרטורים **push** ו**pop** לא יעבדו, אך כל שאר האופרטורים כן. כרגע אין לזה שימוש אופרטיבי, אבל כדאי לזכור את זה.

תרגיל:

צרו מערך שמכיל את המספרים 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10.

פתרונות:

```
let myArray = [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10];
console.log(myArray); // [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10]
```

הסבר:

יצירת מערך נעשית באמצעות סוגרים מרובעים ואז כל איברי המערך מופרדים בפסיק. האיברים יכולים להיות כל נתון שהוא.

תרגיל:

למערך הקודם שיצרתם, הוסיפו את המספר 11 בסוף.

פתרונות:

```
let myArray = [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10];
myArray.push(11);
console.log(myArray); // [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11]
```

הסבר:

באמצעות פונקציית `push`, הייחודית למערך בלבד, אפשר לדוחף ערך בטור האיבר האחרון במערך. בתוך הסוגרים העגולים שלאחר ה-`push` מכניסים את הערך שרצים שייהי במערך.

תרגיל:

למערך הראשון שיצרתם, הוסיפו את הספירה 0 בהתחלה, כך שהאיבר הראשון יהיה 0.

פתרונות:

```
let myArray = [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10];
myArray.unshift(0);
console.log(myArray); // [0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10]
```

הסבר:

הדיחה של ערך כאיבר הראשון של המערך והזהה של כל האיברים נעשות באמצעות הפונקציה `unshift`, כמו `push` מקבלת את הערך שרצים שייהי ראשון במערך, במקרה זה 0.

תרגיל:

במערך הראשון שיצרתם, הורידו את האיבר הראשון.

פתרונות:

```
let myArray = [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10];
myArray.shift();
console.log(myArray); // [2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10]
```

הסבר:

הפונקציה `shift`, שייחודה למערך, מסירה את האיבר הראשון ומציצה את כל שאר האיברים.

תרגיל:

במערך הראשון שיצרתם, הורידו את האיבר החמישי.

פתרונות:

```
let myArray = [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10];
delete myArray[4];
console.log(myArray); // [1, 2, 3, 4, undefined, 6, 7, 8, 9, 10]
```

הסבר:

האופרטור `delete` יכול למחוק משתנים וגם איברים במערך. במקרה זה רציתם למחוק את האיבר החמישי ולפיכך הייתם צריכים לכתוב `delete myArray[4]` למה ? כיון שהמערך מתחילה ב-0 והאיבר החמישי יהיה `myArray[4]`;

this-1 new

אפשר ליצור אובייקטים מufs באמצעות המילה השמורה **new**. בג'אווהסקריפט משתמשים המון בטכנית זו ליצירת אובייקטים שונים דרך פונקציות. מגדירים פונקציה אז, באמצעות **new**, יוצרים אובייקט:

```
let ObjMaker = function () { };
let myObj = new ObjMaker();
console.log(myObj); // {}
```

ראשית מגדירים פונקציה פשוטה כמו כל פונקציה אחרת. עושים את זה באמצעות הכנסה למשתנה. את הפונקציה זו מתחלים באמצעות **new**. שימוש לב שמשם מתחלים את הפונקציה. ברגע שימושים במילה **new**, הפונקציה מחזירה אובייקט.

הפונקציה שמתוכננת להיקרא באמצעות **new** נקראת **פונקציה בנאית**, ובאנגלית **constructor**. בתשעיה מקובל לכתוב שם של פונקציה בנאית באות גדולה בהתחלה, למשל **ObjMaker** ולא **obj**, כמו פונקציה רגילה.

יצירת אובייקט ריק פשוטה מאד, אבל הגדולה של הפונקציה זו היא יצירת אובייקט בעל תכונות. יצירת אובייקט בעל תכונות נעשית באמצעות המילה השמורה **this**. בתוך פונקציה בנאית המשמעות של **this** היא האובייקט שיוצג כתוצאה מהפונקציה. **this** מצביע לאובייקט – כלומר הוא מפנה אל האובייקט זהה. אם למשל רוצים להוסיף תכונה בשם **foo**, עושים משהו כזה:

```
let ObjMaker = function () {
    this.foo = 'bar';
};
let myObj = new ObjMaker();
console.log(myObj); // { foo: "bar" }
```

מגדירים את אותה פונקציה בנאיות שהוגדרה קודם, אבל במקום פונקציה ריקה, יש בתוך הפונקציה הכרזה על תכונת `foo` שיש לה ערך `bar`. האובייקט שנוצר מהפונקציה הבנאית הוא לא רק אובייקט ריק אלא אובייקט שיש לו `foo`. כל מה שמכריזים עליו באמצעות `this` יקבל ביתוי באובייקט. למשל:

```
let ClientObjMaker = function () {
    this.userFirstName = 'Moshe';
    this.userLastName = 'Cohen';
    this.userCity = 'Holon';
    this.userCar = 'Subaru';
};

let mosheObject = new ClientObjMaker();
console.log(mosheObject);
```

כאן יוצרים אובייקט באמצעות פונקציה בנאיית. הפונקציה הבנאית הכרזה על שם פרטי, על שם משפחה ועל תכונות נוספות של הלוקוט. אם תיצרו אל האובייקט באמצעות הקונסולה, תראו שהוא מכיל את כל הארגומנטים שהגדרתם באמצעות `this`:

```
Object {
    userCar: "Subaru",
    userCity: "Holon",
    userFirstName: "Moshe",
    userLastName: "Cohen"
}
```

משתמשים בדרך כלל בפונקציות בונות על מנת ליצור אובייקטים קבועים. למשל, אם רוצים ליצור אובייקטי ל��och אחידים, יוצרים פונקציה בונה אחידה לאובייקט ל��och ומכניסים בכל פעם משתנים אחרים:

```
let ClientObjMaker = function (firstName, lastName, city, car) {
    this.userFirstName = firstName;
    this.userLastName = lastName;
    this.userCity = city;
    this.userCar = car;
};

let mosheObject = new ClientObjMaker('Moshe', 'Cohen', 'Holon',
'Subaru');
let aviObject = new ClientObjMaker('Avi', 'Levi', 'Bat Yam', 'Opel');
console.log(mosheObject);
console.log(aviObject);

דוגמה זו יוצרים פונקציה בנאייה אחידה לאובייקט משתמש. משתמשים במילה השמורה new על מנת להחזיר למשתנה בכל הפעלה אובייקט אחר, בהתאם למשתנים שמכניסים לפעולה הבונה.
```

אפשר להוסיף לפועלה הבונה גם הגדרות של פונקציה שהן חלק אינהרנטי מהאובייקט שהפעולה הבונה יוצרת. לפעולות אלו קוראים "מתודות" (וביחיד "מתודה"). מדובר בפונקציה שמצוירת לאובייקט ואפשר להפעילה בקלות מהאובייקט שהפונקציה הבנאית יוצרת:

```
let ClientObjMaker = function (firstName, lastName, city, car) {
    this.userFirstName = firstName;
    this.userLastName = lastName;
    this.userCity = city;
    this.userCar = car;
    this.getFullName = function () {
        return this.userFirstName + ' ' + this.userLastName;
    }
};
let mosheObject = new ClientObjMaker('Moshe', 'Cohen', 'Holon',
'Subaru');
let fullName = mosheObject.getFullName();
console.log(fullName); // "Moshe Cohen"
```

כאן למשל יוצרים מתודה בפונקציה הבנאית שנקראת `getFullName`. היא מוצמדת ל-`this` כמו התכוונות, אבל היא פונקציה ולא מחרוזת טקסט. במקרה זהה היא מחזירה את השם המלא של המשתמש המורכב מתוכנת השם הפרטי, שם המשפחה ורוחם ביניהם.

אפשר להגדיר משתנים פרטיים בתחום הפונקציה הבנאית – פרטיים במובןuai-אפשר לקבל אותם מן החוץ אלא אם כן מגדרים פונקציה שתגדיר אותם. למשל:

```
let clientObjMaker = function (firstName, lastName, city, car) {
    this.userFirstName = firstName;
    this.userLastName = lastName;
    this.userCity = city;
    this.userCar = car;
    const id = '6382020';
};
let mosheObject = new clientObjMaker('Moshe', 'Cohen', 'Holon',
'Subaru');
console.log(mosheObject.id); // undefined
```

כאן יש הגדרת משתנה בשם `id` בתחום הפונקציה הבנאית. בניגוד לחבריו, המשתנה הזה לא מוצמד ל-`this` אלא מוגדר ממש בתחום פונקציה. האם אפשר לגשת אליו מרוחק? לא. רק מה שמצוידים ל-`this` יהיה נגיש החוצה. מה שלא, מוגדר כפרטי.

לכן צריך לכתוב פונקציה נוספת:

```
let clientObjMaker = function (firstName, lastName, city, car) {
    this.userFirstName = firstName;
    this.userLastName = lastName;
    this.userCity = city;
    this.userCar = car;
    const id = '6382020'; // It doesn't have to be const
    this.getId = function () {
        return id;
    }
};
let mosheObject = new clientObjMaker('Moshe', 'Cohen', 'Holon',
'Subaru');
let id = mosheObject.getId();
console.log(id); // 6382020
```

פונקציה מהסוג הזה נקראת **פונקציית get**, כיון שהיא פונקציה שמשמשת לקבלה (באנגלית `(get)`) של משתנים פרטיים שאין גישה אחרת אליהם. כמו שיש גם **set** שזו פונקציה שקובעת את המשתנה הפרטי:

```
let clientObjMaker = function (firstName, lastName, city, car) {
    this.userFirstName = firstName;
    this.userLastName = lastName;
    this.userCity = city;
    this.userCar = car;
    let id = '6382020';
    this.getId = function () { // Get function
        return id;
    }
    this.setId = function (newId) { // Set function
        id = newId;
    }
};
let mosheObject = new clientObjMaker('Moshe', 'Cohen', 'Holon',
'Subaru');
mosheObject.setId('246810');
let id = mosheObject.getId();
console.log(id); // 246810
```

נשאלת השאלה, למה בדיקות `set`-`get` אמ' אפשר פשוט לחושף את ה-`this`-`id` כמו שאר המשתנים? התשובה נעוצה במימוש. לעיתים רוצים לעשות ולידzieה. למשל, רוצים לוודא ש-`id` הוא תמיד מספר.

הדרך הכי טובה לעשות זאת היא לאנוסף את זה באמצעות `set`:

```
let clientObjMaker = function (firstName, lastName, city, car) {
    this.userFirstName = firstName;
    this.userLastName = lastName;
    this.userCity = city;
    this.userCar = car;
    let id = '6382020';
    this.getId = function () { // Get function
        return id;
    }
    this.setId = function (newId) { // Set function
        if (typeof newId === 'number') {
            id = newId;
        } else {
            console.log('Error! not a number!!!');
        }
    };
};

let mosheObject = new clientObjMaker('Moshe', 'Cohen', 'Holon',
    'Subaru');
mosheObject.setId('Some String'); // "Error! not a number!!!"
let id = mosheObject.getId();
console.log(id); // 6382020
```

בפונקציית `set` בודקים באמצעות האופרטור `typeof` את סוג הארגומנט שהועבר. אם הוא מסוג מספר מכוונים אותו ל-`-p`, ומעכשיו המשנה `p` מכיל את הערך הזה. אם לא, מחזירים שגיאה ולא משנים את ה-`-p` המקורי.

از מה ההבדל בין הגדרה רגילה של אובייקט לפונקציה בנאית? בדרך כלל משתמשים בפונקציה בנאית על מנת להגדיר אובייקטים שיש להם תפקיד – ייחידת תוכנה שיש לה תכונות ומethods. דבר על כך בהמשך. בדרך כלל קוד מודרני של ג'אוּהַסְקְּרִיפְט ארוז באובייקטים שבבסיסם על פונקציה בנאית. ומה עם אובייקטים רגילים? בהם משתמשים בדרך כלל לאחסון מידע בלבד.

בהמשך תראו את התועלות שיש בפונקציה בנאית כאשר מפתחים מערכות מורכבות יותר. בינהמם, זכרו שברגע שאתה רואים `new`, זה סימן שתקבלו אובייקט חדש. הדבר על פונקציות בנאיות בפרק על אובייקטים מובנים בג'אוּהַסְקְּרִיפְט.

תרגיל:

צרו פונקציה בנית לאובייקט מכונית מקבלת שם, צבע ונפח מנוע. לכל מכונית יש מספר זיהוי ייחודי המורכב מחיבור של דגם, צבע ונפח מנוע. למשל, אם שם היצרן של המכונית הוא opel, הצבע הוא white ונפח המנוע הוא 1,200, מספר הזיהוי שלו יהיה opelwhite1200. צרו לאובייקט מכונית פונקציה המחזיר את מספר הזיהוי. הדגם, הצבע ונפח המנוע הם נתונים שחשופים החוצה.

פתרון:

```
let carObjMaker = function (name, color, engine) {
    this.name = name;
    this.color = color;
    this.engine = engine;
    const modelNumber = this.name + this.color + this.engine;
    this.getModelNumber = function () {
        return modelNumber;
    }
};
let opelObject = new carObjMaker('opel', 'white', '1200');
let id = opelObject.getModelNumber();
console.log(id); // opelwhite1200
```

הסבר:

যוצרם פונקציה בנית המכבלת שלושה ארגומנטים: שם, צבע ונפח מנוע. שלושת הארגומנטים האלו נחשפים החוצה באמצעות `this`. בתוך הפונקציה הבנית יוצרים `modelNumber`, שמורכב משלושת הארגומנטים האלו. לא חושפים אותו החוצה באמצעות `this`. השלב הבא הוא ליצור פונקציה שתחזיר אותו. הפונקציה נחשפת החוצה באמצעות `this` ומחזירה את המשתנה הפרטיאי.

תרגיל:

במה שך לתרגיל הקודם, כתבו פונקציה `set` שתאפשר לשנות את ה-`modelNumber`. כראזונכם.

פתרונות:

```
let carObjMaker = function (name, color, engine) {
    this.name = name;
    this.color = color;
    this.engine = engine;
    let modelNumber = this.name + this.color + this.engine;
    this.getModelNumber = function () {
        return modelNumber;
    }
    this.setModelNumber = function (newModelNumber) {
        modelNumber = newModelNumber;
    }
};
let opelObject = new carObjMaker('opel', 'white', '1200');
opelObject.setModelNumber('test');
let id = opelObject.getModelNumber();
console.log(id); // test
```

הסבר:

התשובה זהה לתשובה של התרגיל הקודם, למעט הפונקציה `set` שיש לה מטרה אחת – לשנות את משתנה ה-`modelNumber`. היא מקבלת ארגומנט אחד וקובעת אותו כמשתנה ה-`modelNumber`. זו גם הסיבה שה-`modelNumber` מוגדר כמשתנה.

פרק 11

תבנית טקס

מבנה טקסט

מבנה טקסט מאפשר ליצור מחרוזות טקסט בклות משתנים שונים. למדנו בפרק על מחרוזות טקסט שאפשר לחבר בין מחרוזות טקסט. ככלمر אם קיימים משתנה שיש בו "Hello" וממשתנה שיש בו "World", יתקבל משагה כזה אם תחברו אותם:

```
let var1 = 'Hello';
let var2 = 'World';
let combined = var1 + var2;
console.log(combined); // "HelloWorld"
```

אם רוצים רווח בין שני המשתנים, צריך להוסיף אותו. למשל משагה כזה:

```
let var1 = 'Hello';
let var2 = 'World';
let combined = var1 + ' ' + var2;
console.log(combined); // "Hello World"
```

אם לדוגמה יש מספר ורוצים להציג אליו את התו \$ (כמו במחירים) צריך לעשות משאגה כזה:

```
let price = 10;
let currency = '$';
let combined = price + currency;
console.log(combined); // "10$"
```

אפשר גם לא להכניס את סימן הדולר (\$) כמשתנה ולה לחבר אותו ישירות אל המשתנה הראשון:

```
let price = 10;
let combined = price + '$';
console.log(combined); // "10$"
```

הבעיה היא שהה מסורבל מאד, וככל שחלף הזמן ותוכנות הג'אויסקייפ התפתחו והפכו למורכבות יותר. היה אפשר למצוא בתוכנות מבוססות ג'אויסקייפ תפלצות מהסוג הזה (למשל):

```
const user = {
    name: 'Ran',
    localtime: 'Morning',
};

let welcomeString = 'Hello, ' + user.name + '. How are you doing? Good
' + user.localtime + '!';
```

```
console.log(welcomeString); // "Hello, Ran. How are you doing? Good Morning!"
```

כל החיבורים האלה מסורבים מאד. אבל מואוד. לפיכך נוצרה דרך להגדיר "תבנית" בג'אוּהַסְקָרִיפֶט או, נכון יותר, דרך ליצור מחרוזת טקסט מורכבת בעלי כל אופרטורי החיבור האלה. איך עושים את זה? יש גרש מסולסל (backtick), שנמצא במקלדות סטנדרטיות משמאלי למספרה 1 ומעל ה-Tab. הוא נראה כך:

מדובר בגרש שעבוד בדיקן כמו גרש רגיל' או גרשיהם כפולים " בכל מה שנוגע לטקסט. כמובן, משה זהה:

```
let myVar = `Hello world`;
```

בהחלט יעבד, ו-myVar ייחס למחרוזת טקסט לגיטימית לכל דבר. אבל לגורש המסולסל יש יכולת שאין לגורשיים הרגילים, והוא להכיל התבנית. אם רוצים להכניס משתנה מסוימת בתוך מחרוזת הטקסט צריך להקיף אותה בדולר (\$) ובסוגרים מסולסים, והוא יוכל למכיר מחרוזת הטקסט בשלמותו. הנה דוגמה:

```
const user = {
  name: 'Ran',
  localtime: 'Morning',
};

let welcomeString = `Hello, ${user.name} How are you doing? Good
${user.localtime}!`;

console.log(welcomeString); // "Hello, Ran. How are you doing? Good
Morning!"
```

וכמובן, הדבר הזה:

```
let welcomeString = `Hello, ${user.name} How are you doing? Good
${user.localtime}!`;
```

זהה לחלוטין לדבר הזה:

```
let welcomeString = 'Hello, ' + user.name + '. How are you doing? Good
' + user.localtime + '!';
```

מה נראה טוב יותר ומובן יותר? התשובה ברורה. התבניות מטפלות באופן נאה מאוד בRibivo שורות, ואילו מחרוזות טקסט רגילות לא מסוגלות להתמודד עם Ribivo שורות. אם נוסיף ירידת שורה בדוגמה שלעיל, הדוגמה תראה כך:

```
let welcomeString = `Hello, ${user.name},
How are you doing? Good ${user.localtime}!`;
let welcomeString = 'Hello, ' + user.name + '\nHow are you doing? Good
' + user.localtime + '!';
```

מה עדיף? אני חשב שהתשובה ברורה. בשנים האחרונות יש מעבר חד-משמעות אל שימוש בתבניות טקסט בג'אווהסקריפט, ואני ממליץ גם לכם להשתמש בהן.

תרגיל:

נתון מערך שיש בו בוקר וערב.

```
const timeOfDay = [ 'Morning', 'Evening' ];
הדףו באמצעות התבנית טקסט את המשפט "Good Morning" ללא שימוש באופרטור
chiebor.
```

פתרונות:

```
const timeOfDay = [ 'Morning', 'Evening' ];
let welcomeString = `Good ${timeOfDay[0]}`;
console.log(welcomeString); // "Good Morning"
```

הסבר:

מחרוזת הטקסט שאויהה מדפים מוקפת בגרש מסולסל ` מכל צד. הגרש מסמל התבנית טקסט. כיוון שרוצים את האיבר הראשון במערך, קלומר את:

```
timeOfDay[0]
```

מקיפים אותו בסוגרים מסולסלים שבתחילהם יש \$:

```
 ${ timeOfDay[0] } 
```

ומשביצים אותו בתוך מחרוזת הטקסט המוקפת בגרש מסולסל מכל צד. הערך של הביטוי ייכנס לתוך מחרוזת הטקסט.

תרגיל:

כתבו פונקציה שמקבלת שני ארגומנטים, מספר וסמל מטבע, ומחזירה מחרוזת טקסט של שני הארגומנטים מחוברים. למשל, אם מעבירים 30 ו-'₪' הפונקציה תחזיר 30₪.

פתרונות:

```
function giveMeLocalAmount(amount, currency) {
    let answer = ` ${amount} ${currency}` ;
    return answer;
}
let NISAmount = giveMeLocalAmount(30, '₪');
console.log(NISAmount); // "30₪"
```

הסבר:

cotבאים פונקציה רגילה שמקבלת שני ארגומנטים, amount ו-`currency`. שני הארגומנטים הללו נכנסים למחרוזת טקסט אחת שמקפת בגרש מסולסל ` מכל צד. הגרש זהה מצביע על הימצאותה של תבנית טקסט שכל משותנה שנמצא בתוכה ומוקף בסוגרים מסולסים ו-₪ – ערכו ייכנס למחרוזת הטקסט. מחרוזת הטקסט פה היא פשוטה:

```
` ${amount} ${currency}` ;
```

כלומר, מחרוזת הטקסט היא המספר והערך צמודים. מוחזירים את מחרוזת הטקסט הזו. על מנת לבדוק אותה בודקים את הפונקציה – קוראים לה עם שני ארגומנטים, 30 וסמל המטבע של השקל (مוקף בגרשיים כיון שהוא מחרוזת טקסט), ובודקים את התוצאה. ההדפסה תראה שצדקתם.

פרק 12

לולאות

לולאות

לולאות מאפשרות לעבור על האיברים של מערך או של אובייקט בклות רבה. יש לא מעט לולאות בג'אוּהַסְקְּרִיפְט. חלון מיועד למכרים וחילון לאובייקטים, וכל אחת מהן משמשת למטרה אחרת עם יתרונות וחסרונות משלها. לשם הבהרה – אני משתמש במונח "lolaea" לכל איטציה שהיא.

לולאות **for**

לולאות מאפשרות, בעצם, להריץ קוד שוב ושוב, כמה פעמים שרוצים. מספר הפעמים תלוי בתנאי מסוים. כך למשל אם רוציםSKUוד ירוץ עשר פעמים, יוצרים משתנה ומצביעים שהSKUוד הזה ירוץ כל עוד המשתנה קטן מ-10 ובכל ריצה מעלים את המשתנה ב-1. כשהמשתנה הגיע ל-10 הריצה תיעצר.

איך עושים את זה? כה:

```
for (let i = 0; i < 10; i++) {
    console.log('Iteration number ' + i)
}
```

קטע הקוד הזה נקרא "**lolaea for**" והוא ירוץ עשר פעמים בדיק, מ-0 ועד 9. הנה ננתח אותו: ביטוי ה-for מורכב מהמיליה השמורה **for** ומסוגרים עגולים שבתוכם ביטוי ה-for, המורכב משלושה חלקים:

<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>
for (let i = 0; i < 10; i++) {	console.log('Iteration number' + i);	
}		

החלק הראשון הוא הגדרת המונה. המונה הוא המשתנה שעולה, או יורדת, בכל פעולה של הלולאה. במקרה הזה קבועים את שמו ומנדרים שהוא יהיה שווה 0.

החלק השני עד متى תרצו הלולאה. קבועים שהוא תרצו כל עוד שהוא קטן מעשר. אפשר להשתמש פה בכל אופרטור השוואתי.

החלק השלישי הוא מה שקוורה למונה בכל פעולה של הלולאה. במקרה הזה משתמש באופרטור שמוסיף 1. ככלمر בכל פעם שהlolaea רצתה,ți, יעללה ב-1.

בתוך הסוגרים המסוללים נמצא מה שקרה בכל פעם שהלולאה רצתה.

הבה נראה מה קורה בדרכה הראשונה:

דרכה ראשונה

```
מעלים את ? באחד עומד בתנאי i = 0
↑ ↑ ↑
for (let i = 0; i < 10; i++) {
  console.log('Iteration number' + i);
}
```

ו שווה ל-0. נעשית בדיקה אם ? קטן מ-10. כיוון שהוא קטן מ-10, מה שיש בתחום הלולאה עובד, הקונסולה מדפיסה את ? ומעלים את ? ב-1. מגיעים לדרכה הבאה:

דרכה שנייה

```
מעלים את ? באחד עומד בתנאי i = 1
↑ ↑ ↑
for (let i = 0; i < 10; i++) {
  console.log('Iteration number' + i);
}
```

פה כבר ? שווה ל-1. נכון, כתוב פה `i = let`, אבל זה תקף אך ורק לדרכה הראשונה של הלולאה. בדרכה השנייה תזכור שלא צריך לאתחל את ? אלא רק להעלות אותו. כיוון ש-1 קטן מ-10 מרייצים את מה שיש בתחום הסוגרים המסוללים ואחריו כן מעלים את ? ב-1. בדרכה הבאה הוא יהיה שווה ל-2, ונמשיך לדרכה הבאה.

דרכה שלישית

```
מעלים את ? באחד עומד בתנאי i = 2
↑ ↑ ↑
for (let i = 0; i < 10; i++) {
  console.log('Iteration number' + i);
}
```

פה ? שווה ל-2, כיוון שהועלה ב-1 בפעם הקודמת. 2 קטן מ-10 והתנאי עדיין תקף. הלולאה מרייצה את מה שיש בתחום הסוגרים ומעלה את ? ב-1. בדרכה הבאה הוא יהיה שווה ל-3 וכן הלאה. עד שנגיע לדרכה الأخيرة:

ריצה עשרית ואחרונה

מעלים את i באחד עומד בתנאי $i = 9$

```
↑      ↑      ↑
for (let i = 0; i < 10; i++) {
    console.log('Iteration number' + i);
}
```

הריצה الأخيرة היא הריצה העשרית. i כבר שווה ל-9. מרים את מה שקרה בתחום הסוגרים המסולסים ומעלים את i ב-1. עכשו הוא שווה ל-10. בריצה הבאה התנאי לא מתקיים, 10 לא קטן מ-10 והלולאה נעצרת.

שימוש לב: כל ריצה או סיבוב של הלולאה נקראים "**איטרציה**". זה המונח הסטנדרטי. מובן שאפשר לעשות לוולה שיורדת. שימוש לב:

```
for (let i = 5; i > 0; i--) {
    console.log('Iteration number ' + i);
}
```

אם מרים את הלולאה הזו מקבלים את ההדפסות הבאות בקונסולה:

```
"Iteration number 5"
"Iteration number 4"
"Iteration number 3"
"Iteration number 2"
"Iteration number 1"
```

שלושת חלקיו שלולאה הם:

1. אתחול מונה הלולאה והציבתו על 5.
2. קביעת התנאי שהלולאה תרוץ כל עוד i גדול מ-0.
3. בכל איטרציה i יורד ב-1.

הבה נראה מה קורה באיטרציה הראשונה:

ריצה ראשונה

באייטרציה הבאה יהיה שווה ל-4 עומד בתנאי

```

for (let i = 5; i > 0; i--) {
    console.log('Iteration number' + i);
}

```

באייטרציה הראשונה מתחילה את `i` וקובעים אותו על 5. האם הוא עומד בתנאי? כן. 5 גדול מ-0. מדפיסים את מה שיש בתחום הסוגרים המסוללים ומורידים את ז-1 באמצעות האופרטור `--`.

עוברים לאייטרציה השנייה:

ריצה שנייה

באייטרציה הבאה יהיה שווה ל-3 עומד בתנאי

```

for (let i = 5; i > 0; i--) {
    console.log('Iteration number' + i);
}

```

באייטרציה השנייה צ' כבר שווה ל-4. הוא עומד בתנאי, 4 גדול מ-0, לפיכך מה שכתוב בתחום הסוגרים המסוללים קורה (יש הדפסה בקונסולה) ו-ז מופחת-ב-1. הלאה!

ריצה שלישית

באייטרציה הבאה יהיה שווה ל-2 עומד בתנאי

```

for (let i = 5; i > 0; i--) {
    console.log('Iteration number' + i);
}

```

באייטרציה השלישית צ' שווה ל-3, עדין יש עמידה בתנאי. מרכיבים את מה שקרה בתחום הסוגרים המסוללים ואז מורידים את ז-1.

ריצה רביעית

באייטרציה הבאה יהיה שווה ל-1 עומד בתנאי $i = 2$

```
for (let i = 5; i > 0; i--) {
    console.log('Iteration number' + i);
}
```

באייטרציה הרביעית זו שווה ל-2. עדין גדול מ-0. מתבצעת הריצה נוספת של מה שיש בסוגרים המסלולים והפחתה של 1 מ- i .

ריצה חמישית ואחרונה

באייטרציה הבאה יהיה שווה ל-0 עומד בתנאי $i = 1$

```
for (let i = 5; i > 0; i--) {
    console.log('Iteration number' + i);
}
```

באייטרציה החמישית והאחרונה זו שווה ל-1. 1 גדול מ-0 ולפיכך מה שיש בסוגרים המסלולים ירוץ. וירד ב-1 ובሪיצה הבאה יהיה 0.

באייטרציה שלא תתקיים יש לבדוק אם i שווה ל-0, התנאי לא תתקיים. 0 לא גדול מ-0 ולפיכך האיטרציה לא תרוץ. הולאה נוצרת:

אייטרציה שלא תתקיים

לא עומד בתנאי $i = 0$

```
for (let i = 5; i > 0; i--) {
    console.log('Iteration number' + i);
}
```

שימוש לב: מקובל מאוד לקרוא למשתנה של הולאה בשם j או $index$.

אמנם לוולאות של הפחתה או הוספה הן הלוואות הקלאסיות, אבל אפשר באמצעות להתרעם. הנה לדוגמה שמוסיפה לנו בכל איטרציה 4 ותפעל כל עוד קטון מ-12 או שווה לו:

```
for (let i = 0; i <= 12; i = i + 4) {
  console.log('Iteration number ' + i);
}
```

הפלט של לוולאה כזו יהיה:

```
"Iteration number 0"
"Iteration number 4"
"Iteration number 8"
"Iteration number 12"
```

תרגול טוב יהיה לנכון את הלוואה על נייר ולנסות להבין למה הפלט הוא זהה. הבה נתחיל באיטרציה הראשונה, מ-0 הסתום הוגדר כך שהיא שווה ל-0. כיוון ש-0 קטון מ-12, ההדפסה בקונסולה מתבצעת ואז מעלים את 4.

איטרציה מס' 1

```
i = 0           i = 4
↑             ↑
for (let i = 0; i <= 12; i+4) {
  console.log('Iteration number' + i);
}
```

באיטרציה השנייה, מ-4 השווה ל-4. מ-4 הסתום 4 קטון מ-12 ומה שיש בתוך הסוגרים המסולסים יקרה. ו-4 עלה ועוד 4.

איטרציה מס' 2

```
i = 4           i = 8
↑             ↑
for (let i = 0; i <= 12; i+4) {
  console.log('Iteration number' + i);
}
```

באיטרציה השלישית, מ-8 השווה ל-8. עדין קטון מ-12 והפעולה בלולאה תתקיים. ו-8 עלה ב-4.

אייטרציה מס' 3

```
i = 8           12 = ברייצה הבאה
↑             ↑
for (let i = 0; i <= 12; i+4) {
    console.log('Iteration number' + i);
}
```

זו האיטרציה האחרונה שתתקיים. **i** שווה ל-12 ועדיין עומד בתנאי. למה? כי התנאי הוא קטן או שווה 12 שווה ל-12 ויש עמידה בתנאי. הפעולה תרוץ ו-**i** יעלה ל-16. ברייצה הבאה נראה ש-16 גדול מ-12, ולפיכך הפעולה לא מתאפשרת לעולם. **בום!**

אייטרציה מס' 4 ואחרונה

```
בפעם הבאה, שלא תרוץ
i = 12           16 = i
↑             ↑
for (let i = 0; i <= 12; i+4) {
    console.log('Iteration number' + i);
}
```

דיברתי על **סקופים** בפרק על הפונקציות. גם בלולאות יש סkop. כל מה שකורה בתחום הסוגרים המסוללים נחשב לסקופ מסויל. גם אם אחת החוזקות של **let** לעומת **var** הישן יותר, יהיה נהוג בעבר **let** שומר על סkop שלו בלולאה. אם תנסה לגשת אליו מחוץ ללולאה תקבלו שגיאה. למשל:

```
for (let i = 0; i <= 12; i = i + 4) {
    console.log('Iteration number ' + i);
}
console.log(i); // Uncaught ReferenceError: i is not defined
```

אבל באמצעות **var** כן אפשר לגשת אליו מבחוץ, וזה מילכך את הסkop הכללי בצורה שלא תיאמן.

```
for (var i = 0; i <= 12; i = i + 4) {
    console.log('Iteration number ' + i);
}
console.log(i); // 16
```

אם אתם רוצים לשמור על הסkop הכללי שלכם נקי – ואתם רוצים, תאמינו לי שאתם רוצים – **אל תשתמשו ב-var**. יש בתקן החדש `let`, הבה נשתמש בו. צריך לזכור שהסקופ עובד גם פה, ול-for יש סkop משלו שמתפוגג בכל איטרציה.

לולאת `for` ממשחקת יפה מאד עם מערכים. הבה נציג. נניח שיש מערך שרוצים להדפס את כל תוכנו. איך אפשר לעשות את זה? כך:

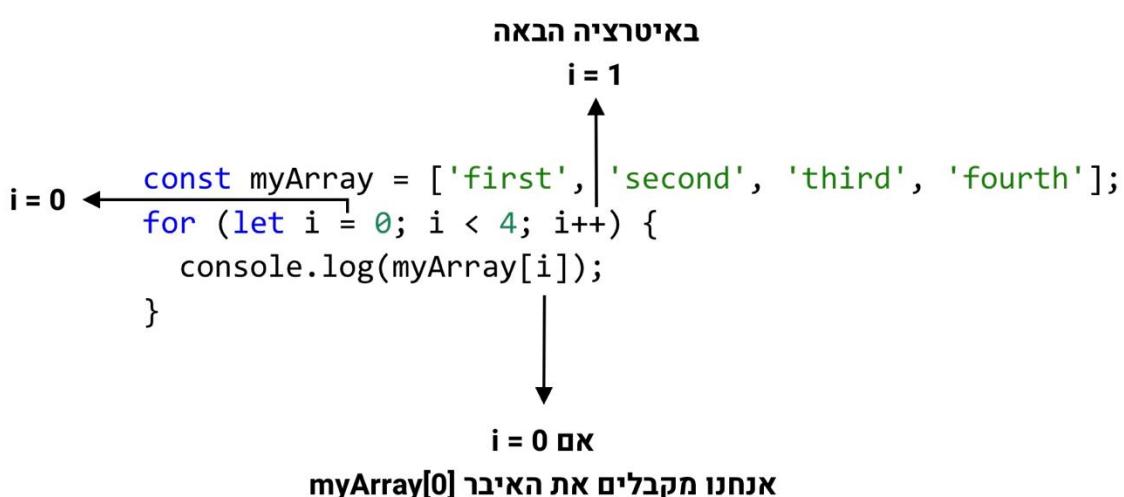
```
const myArray = ['first', 'second', 'third', 'fourth'];
console.log(myArray[0]);
console.log(myArray[1]);
console.log(myArray[2]);
console.log(myArray[3]);
```

אבל זה ארוך ומעצמן, במיוחד אם יש הרבה איברים. במקרה זה אפשר לכתוב לולאת `for` פשוטה:

```
const myArray = ['first', 'second', 'third', 'fourth'];
for (let i = 0; i < 4; i++) {
    console.log(myArray[i]);
}
```

כידוע, משתנה בכל איטרציה, מ-0 ועד 4 (0, 1, 2, 3). אפשר להציב אותו בתור מספר האיבר במרקם ולקבל אותו! הבה נבחן את האיטרציות:

1 איטרציה מס' 1

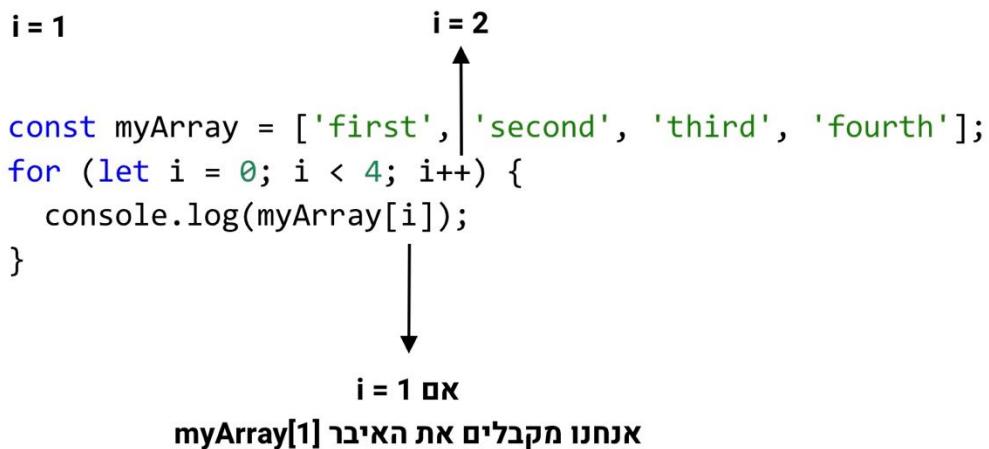
באייטרציה הראשונה ? מאותחל ושווה ל-0. מן הסתם 0 קטן מ-4, ומה שיש בתחום הסוגרים המסולסים מתקיים. כיוון ש-0= אפשר להשתמש בו. זה בדוק כמו כתוב:

```
let i = 0;
console.log(myArray[i]);
```

פשוט במקרה הזה ? כבר קיים. לא צריך להגדיר אותו. מה שיודפס בקונסולה הוא first. עוביים לאייטרציה הבאה.

אייטרציה מס' 2

באייטרציה הבאה

באייטרציה הבאה ? כבר שווה ל-1. התנאי מתקיים כי 1 קטן מ-4, ומה שיש בתחום הסוגרים המסולסים רצ. אפשר להדפיס את האיבר הראשון (שהוא האיבר השני, כי במערכות מתחילה מ-0). עוביים לאייטרציה הבאה, שבה ? עולה ל-2.

אייטרציה מס' 3

באייטרציה הבאה

```
i = 2
      ↑
const myArray = ['first', 'second', 'third', 'fourth'];
for (let i = 0; i < 4; i++) {
    console.log(myArray[i]);
}
      ↓
אם i = 2
אנחנו מקבלים את האיבר myArray[2]
```

גם פה, כמו באיטרציות הקודמות, התנאי מתקיים. 2 קטן מ-4. אפשר להשתמש בו, שכרגע הוא 2, להדפיס את האיבר השלישי במערך ולבור לאייטרציה הבאה, שבה זה עולה שוב, הפעם 3-4.

אייטרציה מס' 4

באייטרציה הבאה

```
i = 3
      ↑
const myArray = ['first', 'second', 'third', 'fourth'];
for (let i = 0; i < 4; i++) {
    console.log(myArray[i]);
}
      ↓
אם i = 3
אנחנו מקבלים את האיבר myArray[3]
```

באייטרציה الأخيرة שווה ל-3 ועדיין עומד בתנאי. אפשר לקחת אותה ולהדפיס את האיבר הרביעי בסדרה. באיטרציה הבאה שווה ל-4, אבל זה כבר לא מעניין כי 4 לא קטן מ-4 והתנאי לא מתקיים. זו הריצה الأخيرة של הלולאה הזאת ומערך הופס.

הבעיה בגישה זו היא שמניחים שגודל המערך הוא 4. אבל מה אם לא יודעים מה גודל המערך? זכריהם שאפשר לחלץ את גודל המערך באמצעות שימוש בתוכונה המיוחדת `length`? אפשר להשתמש בה בולולאה:

```
const myArray = ['first', 'second', 'third', 'fourth'];
for (let i = 0; i < myArray.length; i++) {
    console.log(myArray[i]);
}
```

למערך `myArray` הוי 4, בדוק גודל המערך.

לולאה אינסופית

יש כאן לולאה בעייתית. מה הבעיה בה?

```
for (let i = 0; i >= 0; i = i++) {
    console.log('Iteration number ' + i);
}
```

הבעיה בלולאה זו היא שהיא לא תעצור לעולם. למה? כי היא תתקיים כל עוד i גדול מ-0, ו- i גדול ב-1 כל הזמן ולעולם לא יהיה קטן מ-0. הלולאה זו, שלא تستופט לעולם, נקראת לולאה אינסופית. בדרך כלל, דברים כאלה יקריםו אחרי המון איטרציות. אם מרכיבים את זה בדף, מתישהו הלשונית תהיה לא יציבה ותקרוס. כשכתבם לולאה (ולא משנה מאייה סוג) והדף קופא, סביר להניח שזאת הסיבה.

לולאות while

לולאה נוספת היא לולאת **while**. היא פשוטה יותר מlolאת **for** ומכללה תנאי אחד שכל עוד הוא נכון הלולאה מתקיים. למשל:

```
let i = 0;
while (i < 10) {
    console.log(i);
    i++;
}
```

כל עוד התנאי מתקיים, הלולאה רצה.

```
let i = 0;
                    ↑
                    →   כל עוד התנאי הזה שווה ל-true
while (i < 10) {           ←   הלולאה תרוץ
    console.log(i);
    i++;
}
```

בלולאות כאלה, כמובן, חייבים להגיד את מהו לולאה, אחרת בכל ריצה של הלולאה יתאפשר משתנה ה- i .

התנאי יכול להיות כל תנאי שהוא, כולל תנאים מורכבים, ובגלל זה הלולאה זו שונה בעיקרון מlolאת `for` שמקובל לכתוב אותה רק עם תנאי אחד. למשל הלולאה המורכבת הזו:

```
let i = 0;
let n = 20;
while (i < 100 && n > 0) {
  console.log('n' + n);
  console.log('i' + i);
  i++;
  n--;
}
```

היא עובדת כל עוד `i` חיובי ו-`n` קטן מ-100. ברגע שאחד משנייהם לא נכון, היא תעצור. קצת מורכב ומבלבל, אבל כדאי לזכור את זה. אחד השימושים שלה הוא אם (מסיבה מסוימת) רוצים ליצור לולאה אינסופית, אז כתבים ממשו זהה:

```
while (true) {
```

אבל צריכה להיות לכם סיבה טובה מאוד ליצור לולאה אינסופית.

לולאת do while

עוד סוג של לולאת while הוא לולאת **do**. סוג הלולאה זהה מאוד לא שכח אבל כדאי להכיר אותו. הלולאה זו ייחודית כי ברגע לולאת **for** ולולאת **while**, היא תמיד מבצעת פעולה אחת ואז בודקת את התנאי, במקום לבדוק את התנאי ואז לrox. כלומר, תמיד הלולאה רצה לפחות פעם אחת.

הינה דוגמה:

```
let i = 100;
do {
    console.log(i);
    i++;
}
while (i < 0); // 100
```

יש כאן מילה שומרה, ספ, ומיד אחריה סוגרים מסולסים. מה שיש בתוכם תמיד יקרה, ורק אחר כך יגיע ה-while שבודק את התנאי. כאן, למשל, הלולאה תתקיים כל עוד **i** הוא שלילי. לפניה התנאי קובעים את **i** על 100. לפי כל הלולאות שלמדנו זה אומר שהלולאה לא תרוץ לעולם, אבל כיוון שימושים ב-**while do**, הלולאה תרוץ לפחות פעם אחת.

לולאת forEach

הלולאות שלמדנו עד כה הן לולאות שעובdot עם תנאים, אבל בעולם הג'אוּהַסְקְּרִיפְט מקובלות יותר לולאות שעובdot עם אובייקטים או עם מערכim באופן שלם יותר. למה צריך את זה? באחד התרגילים בפרק על מערכim רואים שאפשר למחוק כל איבר במערך.

למשל:

```
let myArray = [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10];
delete myArray[4];
console.log(myArray); // [1, 2, 3, 4, undefined, 6, 7, 8, 9, 10]
```

אפשר לראות שיש איבר ריק. אם משתמשים בלולאת **for** או **while** להסתבר כי אי-אפשר להיות בטוחים שהאיבר אכן מוגדר. במקום להתחיל לשבור את הראש על גודל המערך ועל התאמתו ללולאת **for**, שלא לדבר על מה שיקרה אם יש איברים ריקים, יש דרכim אלגנטיות יותר לעבור על כל האיברים בו. הדרך הראשונה והידועה מכולן היא שימוש **forEach**.

מדובר במתודה שקיימת אך וرك במבנה נתוני מסווג מערך (לא אובייקט) ומתקבל פונקציה אנונימית עם שני ארגומנטים – `value` שהוא האיבר של המערך ו-`key` שהוא המספר של המפתח. איך זה עובד? ככה:

```
let myArray = ['first', 'second', 'third'];
myArray.forEach((value, key) => {
  console.log(`value: ${value}, key: ${key}`);
});
// "value: first, key: 0"
// "value: second, key: 1"
// "value: third, key: 2"
```

יש לנו מערך בשם `myArray` ובו שלושה איברים. האיבר במיקום 0 הוא מחרוזת טקסט `first`. האיבר במיקום 1 הוא מחרוזת טקסט `second` והאיבר האחרון, במיקום 2, הוא מחרוזת טקסט `third`. כיוון שמדובר בערך, אפשר להציג לו את מתודות `:forEach`

```
myArray.forEach();
```

המתודה הזו היא פונקציה שצריכה לקבל ארגומנט. מה הארגומנט? פונקציה נוספת, שבדרך כלל היא אנונימית. על פונקציות חוץ אנונימיות למדנו בפרק על הפונקציות. הפונקציה שאותה מעביריםפה תורוץ בכל איבר של המערך. הארגומנטים שלה הם האיבר עצמו והמספר שלו:

```
(value, key) => {
  console.log(`value: ${value}, key: ${key}`);
}
```

זה כמו לכתוב משהו זהה:

```
let myArray = ['first', 'second', 'third'];
myArray.forEach(iteratorFunction);
function iteratorFunction(value, key) {
  console.log(`value: ${value}, key: ${key}`);
}
```

הקוד שלעיל זהה כמעט לחלוtin לקוד של פונקציה אנונימית, אבל בה יוצרים עוד פונקציה ו"מלככים" את הסkop. מקובל מאוד להשתמש בפונקציה אנונימית זהה מה שעשושים כאן. הפונקציה האונימית רצתה על כל איבר. מאיפה באים הארגומנטים `value` ו-`key` בלי שקראו להם? זה הכוח של `forEach`, הוא שותף אותם שם.

```
let myArray = ['first', 'second', 'third'];
myArray.forEach((value, key) => {
  console.log(`value: ${value}, key: ${key}`);
});
```

הבה נבחן את הרצאה. בפעם הראשונה, האיבר הראשון מגיע לפונקציה:

```
let myArray = ['first', 'second', 'third'];
myArray.forEach((value, key) => {
  console.log(`value: ${value}, key: ${key}`);
});
```

first 0

מה שיש בפונקציה מופעל. זה הכוח של `.forEach`. אל תתבללו מהסינטקס המזרע עם החץ, בסופו של דבר זו פונקציה. מה שיש בתוך הסוגרים המסלולים רץ וرك האריגומנטים מתחלפים. ברגע הראשונה של `forEach`, תור האיבר הראשון להיכנס לפונקציה האנונימית. יש `value` שהוא האיבר של המערך ויש `key` המיקום של האיבר במערך. למה `0`? כי מערך תמיד מתחילה מ-`0`.

אחרי שהאיבר הראשון רץ והפונקציה מסתיימת, מגיע תור האיבר השני:

```
let myArray = ['first', 'second', 'third'];
myArray.forEach((value, key) => {
  console.log(`value: ${value}, key: ${key}`);
});
```

second 1

הפונקציה רצתה שוב, אבל ה-`key` וה-`value` שלה שונים. הפעם אלו ה-`key` וה-`value` של האיבר השני. ה-`value` הוא מה שיש בתוך האיבר השני במערך, ובמקרה זה - מחוץ לטקסט. ה-`key` הוא המיקום של האיבר השני במערך. למה `1`? כי מערכים מתחילה מ-`0`.

בפעם השלישית והאחרונה, האיבר השלישי ייכנס לפונקציה האנונימית:

```
let myArray = ['first', 'second', 'third'];
myArray.forEach((value, key) => {
  console.log(`value: ${value}, key: ${key}`);
});
```

The diagram illustrates the execution of the `forEach` loop. A blue dashed box encloses the entire loop body. Two red arrows point from the word "third" in the array to the value "third" in the log statement, and from the number "2" to the key "2".

שמות הארגומנטים נקבעו בהתאם לבחירה. גם אם תקראו להם arg1 ו-arg2 הם יעבדו:

```
let myArray = ['first', 'second', 'third'];
myArray.forEach((arg1, arg2) => {
  console.log(`value: ${arg1}, key: ${arg2}`);
});
// "value: first, key: 0"
// "value: second, key: 1"
// "value: third, key: 2"
```

מה החיסרון של הלולאה? עם forEach אין-אפשר לשבור את הלולאה. היא תרוץ לכל אורך איברי המערך. למה רצימ לשבור את הלולאה? בגלל אלף ואחת סיבות. בדרך כלל אם מחפשים משהו ומוצאים אותו, אין צורך בהרצת כל הלולאה. בדיק בשביל זה יש את לולאת `for of`.

הפונקציה שאנו מעבירים יכולה להיות גם לא אונומית. אבל מקובל להעביר אונומית.

lolat of

לולאת `for of` פועלת כך: היא לא מחזירה את האינדקס של האיבר במערך, אבל כן מקבלים את האיבר. הנה נניח שיש מערך שהאיברים שלו הם אובייקטים של חפצים. יש את החפץ ויש את המחיר. משווה בסגנון הזה:

```
let orderArray = [{ name: 'pen', price: 11 }, { name: 'pencil', price: 5 }, { name: 'TV', price: 2345 }];
```

לא צריך להיבהל. מדובר במערך שבמוקום מסוימים או מחרוזות טקסט יש בו אובייקטים. לכל אובייקט יש שתי תכונות – `name` ו-`price`. `name` מכיל מחרוזת טקסט ו-`price` מכיל מספר. לולאת `for of` שתעביר עליו תיראה כך:

```
let orderArray = [
  { name: 'pen', price: 11 },
  { name: 'pencil', price: 5 },
  { name: 'TV', price: 2345 }
];
for (let order of orderArray) {
  console.log(`The price of ${order.name} is ${order.price}.`);
}
// "The price of pen is 11."
// "The price of pencil is 5."
// "The price of TV is 2345."
```

מה יש פה? שימוש במילה השמורה `for`, שאotta הכרנו בולולאת `for`. אך במקום הסינטקס המוכר יותר, יש הגדרת משתנה שהוא בעצם האיבר התווך במערך, המילה השמורה `of` ושם המערך. בתוך הסוגרים המסלולים יירוץ בכל פעם האיבר התווך במערך:

```

let orderArray = [
  { name: 'pen', price: 11 },
  { name: 'pencil', price: 5 },
  { name: 'TV', price: 2345 }
];
for (let order of orderArray) {
  console.log(`the price of ${order.name} is ${order.price}`);
}

```

הבה נראה את האיטרציה הראשונה:

```

let orderArray = [
  { name: 'pen', price: 11 },
  { name: 'pencil', price: 5 },
  { name: 'TV', price: 2345 }
];
for (let order of orderArray) {
  console.log(`the price of ${order.name} is ${order.price}`);
}
{ name: 'pen', price: 11 },

```

באייטרציה הראשונה, האיבר הראשון הוא שנכנס לתוך המשתנה `order`. יש לו תכונה בשם `name` ותכונה בשם `price`. כיוון שאנו מדפיסים אותו, מה שראויים הוא:

```
// "The price of pen is 11."
```

בהרצתה השנייה, האיבר השני נכנס אל תוך המשתנה זהה ומה שיש בסוגרים המסמלים
כך שוב:

```
let orderArray = [
    { name: 'pen', price: 11 },
    { name: 'pencil', price: 5 },
    { name: 'TV', price: 2345 }
];
for (let order of orderArray) {
    console.log(`the price of ${order.name} is ${order.price}`);
}
{ name: 'pencil', price: 5 },
```

מה שראאים בהדפסה הוא:

```
// "The price of pencil is 5."
```

בהרצתה الأخيرة, האיבר השלישי ייכנס אל תוך המשתנה `order` בבדיקה כמו האיברים
שלפניו.

עכשו נverb לשבירת לולאה. בואו נניח שהדרישה היא להציג את המוצר הראשון
שהמחיר שלו נמוך מ-10. לא את כל המוצרים אלא את המוצר הראשון. דרישתנו כזו יכולה
כמובן להיות אמיתייה לחלוتين. איך שוברים את הלולאה? באמצעות המילה השמורה

`:break`

```
let orderArray = [
    { name: 'pen', price: 11 },
    { name: 'pencil', price: 5 },
    { name: 'TV', price: 2345 }
];
let answer;
for (let order of orderArray) {
    console.log(`I am passing ${order.name}.`);
    if (order.price < 10) {
        answer = order;
        break;
    }
}
// "I am passing pen."
```

```
// "I am passing pencil."
```

מה יש פה? תנאי שאומר שברגע שמחיר של מוצר כלשהו קטן מ-10, מכניסים את המוצר למשתנה `answer` ושוברים את הלולאה. אפשר לראות באמצעות העזרות שהלולאה אכן נשברת ולא ממשיכה אל האיבר השלישי כיון שהאיבר השני שעונה לתנאי מוחזר ו-`break` מופעלת.

כך למשל באיטרציה הראשונה רואים:

```
let orderArray = [
  { name: 'pen', price: 11 },
  { name: 'pencil', price: 5 },
  { name: 'TV', price: 2345 }
];
let answer;
for (let order of orderArray) {
  console.log(`I am passing ${order.name}.`);
  if (order.price < 10) {
    answer = order;
    break;
}
}
```

וש הדפסה של:

```
// "I am passing pen."
```

אך התנאי אינו מופעל כיון שהמחיר הוא 11 והתנאי הוא מחיר קטן מ-10.

באייטרציה השניה:

```

let orderArray = [
  { name: 'pen', price: 11 },
  { name: 'pencil', price: 5 },
  { name: 'TV', price: 2345 }
];
let answer;
for (let order of orderArray) {
  console.log(`I am passing ${order.name}.`);
  if (order.price < 10) { עונה לתנאי!
    answer = order;
    break; הלוואה נשברת
  }
}

```

וש הדפסה:

```
// "I am passing pencil."
```

כיוון שהתנאי מתקיים, המשפט `break` מופעל והלוואה לא עוברת לאייטרציה השלישית.
זה היתרון הגדול של `for of` – שהוא ממזגת את היכולת של `while` מבחינת שבירה ואת האלגורitmיות של `.forEach`.

לולאות map

פעמים רבים רוצים לשנות את המערך עצמו. למשל, הבה נניח שלקוח שמניע מישראל רואה את המחיר ורוצה להציג לו אותו ב שקלים, כלומר להכפיל את המחיר פי ארבעה. איך עושים את זה? אפשר להשתמש בלולאת `for`, בלולאת `while`, בלולאת `forEach` או בלולאת `of` – אך אם רוצים לשנות את האובייקטים בתוך המערך מקובל מאד להשתמש ב-`map`, שמאחורי הקulisם לוקחת את האובייקטים במערך המקורי ומשנה אותם ומחזירה את המערך המקורי עם המשתנים החדשניים. לולאת `map` מיועדת לשינוי אובייקטים מערכים או במערכות והוא פועלת באופן דומה ל-`forEach`, אלא שהפונקציה האנונימית יכולה להחזיר את האובייקט החדש שייכנס במקום האובייקט המקורי, כלומר לעשות לו מותציה. בואו נבדוק את הדוגמה:

```
let orderArray = [
  { name: 'pen', price: 11 },
  { name: 'pencil', price: 5 },
  { name: 'TV', price: 2345 }
];
orderArray.map((value) => {
  let newPrice = value.price * 4;
  value.price = newPrice;
  return value;
});
console.log(orderArray);
/*
[
  { name: 'pen', price: 44 },
  { name: 'pencil', price: 20 },
  { name: 'TV', price: 9380 }
]
*/
```

זה דומה מאוד ללולאת `forEach` שעליה כבר למדנו. ה-`value` שהפונקציה הפנית מקבלת הוא האיבר שיש במערך. אבל אפשר לראות שכן הפונקציה מחזירה משהו. מה היא מחזירה? את האובייקט שנמצא באיבר החדש ש עבר שינוי. האובייקט החדש ייכנס במקום האיבר הקודם, כולל כל השינויים שהכנסתם אליו:

```

let orderArray = [
  { name: 'pen', price: 11 },
  { name: 'pencil', price: 5 },
  { name: 'TV', price: 2345 }
];
orderArray.map((value) => {
  let newPrice = value.price * 4;
  value.price = newPrice;
  return value; → { name: 'pen', price: 44 },
});

```

נכנס למקום הראשוני
במערך המקורי

אפשר להחזיר מה שרצוי, אפילו מחירוזת או אובייקט מורכב יותר. כל מה שמננישים
ויכנס במקום האיבר הראשוני של המערך. באירועה השניה מושנים את האיבר השני, ומה
שמוחזרים ונכנס במקום האיבר השני. הנה:

```

let orderArray = [
  { name: 'pen', price: 11 },
  { name: 'pencil', price: 5 }, ←
  { name: 'TV', price: 2345 }
];
orderArray.map((value) => {
  let newPrice = value.price * 4;
  value.price = newPrice;
  return value; → { name: 'pencil', price: 20 },
});

```

נכнес למקום השני
במערך המקורי

ולסימן, באיתרציה האחרונה מקבלים את האיבר השלישי ומה שמחזירים יוכנס למקום השלישי במערך המקורי:

```
let orderArray = [
  { name: 'pen', price: 11 },
  { name: 'pencil', price: 5 },
  { name: 'TV', price: 2345 } ];
```

orderArray.map((value) => {
 let newPrice = value.price * 4;
 value.price = newPrice;
 return value;
});

נכns למקומ השליישי
והאחרון במערך
ה המקורי

{ name: 'TV', price: 9380 }

זהו. מה שיש במערך המקורי הוא לא מה שהיה פעם אלא האובייקטים החדשניים.

אם אנו משנים מערך פשוט קיימ, הערכים לא השתנו ויש להורות לפונקציית `map` להחזיר את המערך שהשתנה לערך אחר:

```
let orderArray = [11, 12, 13, 14];
let newArray = [];
newArray = orderArray.map((value) => {
  let newPrice = value * 4;
  return newPrice;
});
console.log(orderArray); // [11, 12, 13, 14]
console.log(newArray); // [44, 48, 52, 56]
```

lolat filter

הלוֹלָאַה האַחֲרָוָנָה הִיא לוֹלָאַה שְׁמוֹצִיאָה אַיְבָּרִים מִהְמָעָרָךְ. בָּעוֹד **map** רַק מְשֻׁנָּה אַיְבָּרִים, בָּאמְצָעָות לוֹלָאַה **filter** אָפָּשָׂר לְצִמְצָם אֶת המָעָרָךְ. הַבָּה נְסַתֵּל עַל המָעָרָךְ הַזֶּה, לְמַשְׁלַח:

```
let writingArray = [
  { name: 'pen', price: 11 },
  { name: 'pencil', price: 5 },
  { name: 'paper', price: 10 },
  { name: 'brush', price: 12 },
  { name: 'ink', price: 6 },
];
```

נְנִיחַ שְׁמַבְקָשִׁים לְהַצִּיג לְלִקְוֹחַ רַק דְּבָרִים שְׁהַמְּחֵיר שְׁלָהֶם גְּבוֹה מ-7. אָפָּשָׂר לְעַשְׂתָּה מְשֻׁהָוָה כֵּזה:

```
writingArray.forEach((value, key) => {
  if (value.price <= 7) {
    delete writingArray[key];
  }
});
```

כְּלֹוֹמֶר, לְקַחַת אֶת המָעָרָךְ וְלַעֲבֹר עַלְיוֹ עַם לוֹלָאַה. בְּכָל אִיטְרָצִיה (מַעַבָּר) של הַלוֹלָאַה בְּוֹדֶקִים אֶת המְחֵיר של האַיְבָּר הַנוֹּכָחִי. אִם הוּא קָטָן מ-7 או שׁוֹהָה לוֹ, מַוחְקִים אֹתוֹ. האַיְבָּר הַרְאָשׁוֹן, לְמַשֵּׁל, הוּא `pen`, שָׁה-`price` שְׁלֹו הוּא 11. הַתְּנָאי לְאִתְקִיּוּם כִּי `value.price` כִּי-`7`. בָּמָקָרָה 11 וְהוּא לֹא קָטָן מ-7 או שׁוֹהָה לוֹ. האַיְבָּר הַשְׁנִי הוּא `pencil` וְה-`price` שְׁלֹו הוּא 5. בָּמָקָרָה הַזֶּה הַתְּנָאי מַתְקִיּוּם. כִּי-וּן שְׁלֹוֹלָאַת ה-`key` נְוֹתַנְתָּה גַּם אֶת ה-`key`, הַלֹּאַה הוּא מִסְפָּר הָאַיְבָּר, שְׁבָמָקָרָה שְׁלָהֶם הַשְׁנִי הוּא 1 (זָוֶכְרִים שְׁמַעָרָךְ מִתְחִיל מ-0, נְכוֹן?). אָפָּשָׂר לְהַשְׁתָּמֵשׁ בְּאוֹפְרָטוֹר `delete`, שְׁעַלְיוֹ לְמַדְנוֹ בְּפִרְקָעָל מִעָרְכִּים, כִּדי לְמַחְזֹק אֶת האַיְבָּר הַזֶּה, וְכֵךְ הַלָּאַה. מֵה שְׁנָקְבָּל בְּסוֹף הוּא מָעָרָךְ עַמְשִׁי `undefined`, הַיְכַן שְׁהִיוּ כָּל האַיְבָּרִים שְׁמַחְיִים נְמֹוק מ-7.

```
[{ name: 'pen', price: 11 },
undefined
{ name: 'paper', price: 10 },
{ name: 'brush', price: 12 },
undefined]
```

זֶה קָצֶת מְבָאָס, וְאָפָּשָׂר לְעַקְוֹף אֶת זה בְּכָל מִינִי דְּרָכִים או בָּאמְצָעָות `filter`. מַדוּבָּר בְּלוֹלָאַה שְׁזַהָּה ל-`map` אָךְ הַפּוֹנְקִזְצִיה שְׁרָצָה בָּה מְחַזֵּרָה רַק `true` או `false`. אִם הִיא מְחַזֵּרָה `true`

האיבר נשאר במערך. אם היא ממחישה `false` האיבר מתפוגג מהמערך וכךילו לא יהיה שם. בኒיגוד לlolאאת `map`, הלולאה זו לא משנה את המערך המקורי וצריך להחזיר את התוצאה `למשתנה אחר`.

הינה דוגמה:

```
const writingArray = [
    { name: 'pen', price: 11 },
    { name: 'pencil', price: 5 },
    { name: 'paper', price: 10 },
    { name: 'brush', price: 12 },
    { name: 'ink', price: 6 },
];
let filteredArray = writingArray.filter((value) => {
    if (value.price <= 7) {
        return false;
    } else {
        return true;
    }
});
```

הו `writingArray` הוא מערך המכיל אובייקטים של מוצרי כתיבה. לכל אחד מהם יש שם וממחיר. כדי לסנן את כל האיברים שהמחירם שלהם נמוך מ-7, משתמשים בפונקציה ייחודית למערך שנקראת `filter`. הפונקציה הזו מקבלת פונקציה אנוונימית שאזורה כתובים כפונקציה חז. אני רק מזכיר - פונקציית חז היא דרך מסוימת לכתוב פונקציה אנוונימית (כלומר פונקציה שאין לה שם אלא עובייה כארוגומנט). הפונקציה האנוונימית ממחישה `true` או `false`. אם היא ממחישה `true` האיבר נשאר במערך. אם היא ממחישה `false` הוא עף מהמערך. פונקציית `filter` ממחישה את המערך החדש.

הבה ננסה לפרק את זה. בסבב הראשון, מי שנקנס לטור הבדיקה של ה-filter הוא האיבר הראשון:

```
let writingArray = [
  { name: 'pen', price: 11 },
  { name: 'pencil', price: 5 },
  { name: 'paper', price: 10 },
  { name: 'brush', price: 12 },
  { name: 'ink', price: 6 },
];
let filterArray = writingArray.filter((value) => {
  if (value.price <= 7) { price = 11
    return false;
  } else {
    return true; הfonkzia mchizra true
  }
}); הaiver zonha liyisar b'murak
```

באייטרציה השנייה מגיע תור האיבר השני:

```
let writingArray = [
  { name: 'pen', price: 11 },
  { name: 'pencil', price: 5 },
  { name: 'paper', price: 10 },
  { name: 'brush', price: 12 },
  { name: 'ink', price: 6 },
];
let filterArray = writingArray.filter((value) => {
  if (value.price <= 7) { price = 5
    return false; הfonkzia mchizra false
  } else {
    return true; הaiver hza la zonha liyicnus laiwer ha'hadash
  }
});
```

הוא כבר לא זוכה להיכנס, כיון שהמחיר שלו הוא 5 והתנאי הוא שכל מה שקטן מ-7 או שווה לו מקבל `false`. וכך הלאה. כמו כל לולאה אחרת, הלולאה הזאת עוברת על כל המערך.

הפונקציה שהעבכנו מחזירה true או false לגבי כל איבר. האיברים שמקבלים true זוכים להיכנס לערך החדש, ואלו שמקבלים false – לא. בסופה של תהליך חייבים להחזיר את מה ש-filter מחזירה אל משתנה חדש. המערך המקורי נשמר כמו שהוא:

חייבים להחזיר את התוצאה אל מערך חדש


```
let filterArray = writingArray.filter((value) => {
  if (value.price <= 7) {
    return false;
  } else {
    return true;
  }
});
```

lolcats sort

לולאה חשובה נוספת משמשת למיזון מערכים. הלולאה הזו לא משנה איברים ולא את גודל המערך, אלא פשוט מסדרת את האיברים בערך. בנגד לאייטציות אחרות, לא חייבים להעביר פונקציה אונומית שתעשה את הסדר. כבירות מחדל האיטציה הזו מסדרת לפי סדר הא'-ב' – היא מミירה את הערכים לחרוזות טקסט ועורכת השווואה ביניהם, וכן מבצעת את הסדר. הינה דוגמה פשוטה מאוד שמדגימה את זה:

```
let months = ['March', 'Jan', 'April', 'Dec'];
months.sort();
console.log(months); // ["April", "Dec", "Jan", "March"]
let numbers = [1, 42, 5, 7, 565656];
numbers.sort();
console.log(numbers); // [1, 42, 5, 565656, 7]
```

ובן שהענינים מתחילה אם בערך יש אובייקטים ולא רק מספרים או מחרוזות טקסט, אבל לא נכנסה את אייטציית `sort` במלואה בספר הזה.

lolcats על אובייקטים

כל הלולאות שלמדונו עד כה משחקות יפה עם מערכים ובאמצעותן אפשר לעבור על כל אובייקט או אובייקט בערך. אך נשאלת השאלה – איך לעבור על אובייקט? הכוונה למשהו בסגנון זהה:

```
const userObject = {
  userId: 12,
  userName: 'barzik',
  age: 40,
};
```

מדובר באובייקט שיש בו נתונים על משתמש מסוים. נניח שרוצים להדפיס את כל נתונים האובייקט (בלי לדעת מה שמות התכונות שלו). איך עושים את זה? לולאת `for` או לולאת `while` לא יעזור ולולאות `forEach` או `of` מיועדות למערכים בלבד ויניבו שגיאות אםנסה להשתמש בהן. יש שתי שיטות לעבור על אובייקטים. הראשונה "לפי הספר", שמעטם משתמשים בה, והשנייה הפופולרית יותר.

לולאות **for in**

מדובר בלולאה שעובדת על כל תכונות האובייקט בדומה ל-**for**. כך היא נראה:

```
const userObject = {
  userId: 12,
  userName: 'barzik',
  age: 40,
};

for (let key in userObject) {
  console.log(`key: ${key}, value: ${userObject[key]}`);
}

/*
"key: userId, value: 12"
"key: userName, value: barzik"
"key: age, value: 40"
*/
```

לולאת **for in** מכילה כמה חלקים. ראשית המילה השמורה **for**, ומיד אחריה סוגרים עגולים. בסוגרים העגולים מגדירים משתנה שהוא המפתח. בתוך הלולאה יקבל המשתנה זה את שם המפתח התוורן. אחר כך מכניסים את המילה השמורה ח'ו ואות המשתנה שבתוכו נמצא המערך.

בתוך הסוגרים המסורלים מתחוללת האיתרציה של כל מפתח. ברגע שיש את המפתח **key**, אפשר לגשת אל הערך שלו באמצעות סוגרים מרובעים כפי שראינו בפרק על האובייקטים. המפתח של האובייקט הוא המשתנה **key** והערך הוא:

`userObject[key]`

באו נראה איך זה קורה. ראשית, חשוב להבין ש-**key** מגע מהמפתחות של האובייקט. הוא לא מכיל את הערכים:

```
const userObject = {
  userId: 12,
  userName: 'barzik',
  age: 40,
};

for (let key in userObject) {
  console.log(`key: ${key}, value: ${userObject[key]}`);
}
```

באייטרציה הראשונה שמתרכשת, key הוא המפתח הראשון שיש באובייקט, הלווא הוא מחוץ לטקסט userId. באמצעות המפתח אפשר לחוץ את הערך. איך? למדנו בפרק על אובייקטים שם המפתח נמצא בשם של משתנה אפשר לחוץ אותו באמצעות שימוש בסוגרים מרובעים, וזה בדוק מה שעושים. את המפתח ואת הערך מדפיסים באמצעות שימוש בתבנית טקסט פשוטה, גם עליה למדנו:

```
const userObject = {
  userId: 12,
  userName: 'barzik',
  age: 40,
};

for (let key of userObject) {
  console.log(`key: ${key}, value: ${userObject[key]}`);
}

userObject[userId] = 12
```

באייטרציה השנייה, key הוא המפתח השני של האובייקט, במקרה זה userName. ושוב, גם כאן מחלצים את הערך באמצעות שימוש בסוגרים מרובעים כמו בפעם הקודמת:

```
const userObject = {
  userId: 12,
  userName: 'barzik',
  age: 40,
};

for (let key of userObject) {
  console.log(`key: ${key}, value: ${userObject[key]}`);
}

userObject[userName] = 'barzik'
```

באייטרציה الأخيرة, key הוא age.

```

const userObject = {
    userId: 12,
    userName: 'barzik',
    age: 40,
};

for (let key of userObject) { key = age
    console.log(`key: ${key}, value: ${userObject[key]}`);
}
    userObject[age] = 40

```

הלוואה זו ניתנת לשבירה על ידי `.break`.

בסק הכל פשטונח ונהemd, נכון? אבל האמת היא שנדיר למצוא מתכנת שמשתמש בשיטה זו, מפני שלולאת `in` מביאה נתונים גם מאובייקטים אחרים שהם **פרוטוטיפ** – אבל טיפוס – של האובייקט שלנו. כרגע זה נשמע סינית ועודין לא דיברנו על זה, אבל על קצה המזלג אצין שבדרך כלל אובייקטים לא מגעים כלוח חלק והם העתק של אובייקטים אחרים שיש להם מפתחות נוספים. לרוב לא מעוניינים בפתחות של אובייקטים האחרים, ולפיכך לוולאת `in` עלולה להיות הרת אסון, וזה הסיבה שבkowski משתמשים בה. אם כבר משתמשים בה, מקובל מאד לוודא שהתמונה שבודקים היא התמונה של האובייקט, באמצעות שימוש בפונקציה `hasOwnProperty` שנקראת `hasOwnProperty`, באופן הבא:

```

const userObject = {
    userId: 12,
    userName: 'barzik',
    age: 40,
};

for (let key in userObject) {
    if (userObject.hasOwnProperty(key)) {
        console.log(`key: ${key}, value: ${userObject[key]}`);
    }
}

```

ואם כל מה שכתבתי נשמע לכם כמו סינית זה בסדר. זכרו שלולאת `in` לשימוש באובייקטים היא בעייתית ונדר שמשתמשים בה.

Object.keys

הדרך השנייה והপופולרית ביותר היא להשתמש בפונקציה שנקראת `Object.keys` לחילוץ כל המפתחות של האובייקט כמערך, אז לעומת המערך הזה באיזו LOLAH שורצים, כי זה מערך. אין ניגשים לערך באובייקט? כמו בЛОולאת `for`; ברגע שיש את המפתח יש גם את הערך.

שימוש לב דוגמה הבאה:

```
const userObject = {
    userId: 12,
    userName: 'barzik',
    age: 40,
};

const userObjectKeys = Object.keys(userObject); // ["userId",
"userName", "age"]

userObjectKeys.forEach((key) => {
    console.log(`key: ${key}, value: ${userObject[key]}`);
});

/*
"key: userId, value: 12"
"key: userName, value: barzik"
"key: age, value: 40"
```

מה קורה פה? יש לנו את אותו אובייקט מהדוגמה הקודמת. באמצעות שימוש בפונקציית `Object.keys` מקבלים את כל המפתחות כמערך שנכנס ל-`userObject`, ועליו עושים

`forEach`. כיוון שמדובר במערך, אפשר לעשות עליו `forEach`. נחדר ואלגנטי.

נסכם בטבלה המסבירה על כל סוג הЛОולאות:

חסרוןות	יתרונות	שם LOLAH
ЛОולאות למערכים		
לא תנאים מורכבים צריך לדעת את גודל המערך קל להיכנס לLOOPAh אינסופית מגיעים גם לאיברי <code>undefined</code>	פשוטה למימוש ניתנת לשבירה באמצעות <code>break</code>	LOOPAh <code>for</code>
צריך לדעת את גודל המערך קל להיכנס לLOOPAh אינסופית מגיעים גם לאיברי <code>undefined</code>	פשוטה למימוש ניתנת לשבירה באמצעות <code>break</code> אפשר לכתוב תנאים מורכבים	LOOPAh <code>while</code>

צריך לכתוב פונקציית חצ'ק אין ניתנת לשבירה	לא צריך לדעת את גודל המערך אין לולאה אינסופית לא נכנסים לאיברים ריקים	לולאת forEach
מקבלים רק את הערך של אברי המערך וצריכים לחלץ את המפתח בלבד	פשוטה למימוש ניתנת לשבירה באמצעות break לא צריך לדעת את גודל המערך אין לולאה אינסופית לא נכנסים לאיברים ריקים	לולאת of
לא מוחקת איברים מהמערך לא משנה את המערך וויצרת ממנו מערך חדש באותו גודל. אפשר לשנות את האיברים בקבוקות.	לולאה שעוברת על המערך מוחקת איברים	לולאת map
לולאות להמרת מערכים		
צריכים להחזיר את התוצאה למשתנה אחר לא משנה את המערך המקורי	מוחקת איברים	לולאת filter
לולאות לאובייקטים		
מקבלים רק את המפתח של האובייקט וצריכים לחלץ את הערך בלבד חייבים להשתמש ב-hasOwnProperty	פשוטה למימוש ניתנת לשבירה באמצעות break לא צריך לדעת את גודל האובייקט אין לולאה אינסופית לא נכנסים לאיברים ריקים	לולאת in
מקבלים רק את המפתח של האובייקט וצריכים לחלץ את הערך בלבד אפשר להשתמש בלולאות של המערך ואז מקבלים את כל היתרונות של הלולאה שבחירתם מקבלים את כל החסרונות של הלולאה שבחירתם	אפשר להשתמש בלולאות של המערך ואז מקבלים את כל היתרונות של הלולאה שבחירתם	שימוש – ב- Object.keys

תרגיל:

באמצעות לולאות `for`, הדפיסו שלוש פעמים על המסך "I know how to use for loop".

פתרונות:

```
for (let i = 0; i < 3; i++) {
    console.log('I know how to use for loop');
}
```

הסבר:

זו לולאה `for` פשוטה שמתחליה כאשר `i` שווה ל-0. היא אמורה להימשך כל עוד `i` קטן מ-3. באיטרציה הראשונה כאמור `i` שווה ל-0. בשנייה הוא שווה ל-1, בשלישית הוא שווה ל-2 ורביעית הוא שווה ל-3 ולא עונה על התנאי. לפיכך תהיה הדפסה רק שלוש פעמים.

תרגיל:

נתון מערך של שמות לקוחות:

```
const customersArray = ['Moshe', 'Yaakov', 'Yossi', 'Baruch', 'Yael'];
```

צרו לולאה המדפיסת את שמות הלקוחות.

פתרונות:

```
const customersArray = ['Moshe', 'Yaakov', 'Yossi', 'Baruch', 'Yael'];
for (let i = 0; i < customersArray.length; i++) {
    console.log(customersArray[i]);
}
```

הסבר:

משתמשים בלולאת `for`. המונה הוא `i` ששויה ל-0 והתנאי הוא שהולאה תרוץ כל עוד המספר קטן מאורך המערך, במקרה זה 5. משתמשים במונה `i` שזמן על מנת להדפיס את האיבר המתאים בערך. למשל, באיטרציה הראשונה `i` שווה ל-0. התנאי מתקיים כי `i` קטן מ-5 (אורך המערך). משתמשים בו על מנת להדפיס את האיבר שנמצא במקומות 0. באיטרציה השנייה, `i` שווה ל-1, התנאי מתקיים כי `i` קטן מ-5 (אורך המערך) ומשתמשים בו כדי להדפיס את האיבר שנמצא במקומות 1, וכך הלאה.

תרגיל:

נתון מערך של אובייקטי הזמנות:

```
const invoices = [{ id: 1, price: 10 }, { id: 2, price: 32 }, { id: 3,
price: 40 }];
```

הציגו את סכום הזמנות במערך:

```
const invoices = [{ id: 1, price: 10 }, { id: 2, price: 32 }, { id: 3,
price: 40 }];
let amount = 0;
for (let i = 0; i < invoices.length; i++) {
    amount = amount + invoices[i].price;
}
console.log(amount); // 82
```

הסבר:

যוצרים לולאה שעוברת על המערך. המערך הוא לא של ערכים פרימיטיביים אלא של אובייקטים, אבל גם אובייקטים אפשר לשולף באמצעות [i], כשה-*i* משתנה לפי מספר האיטרציה. לפני שהלולאה רצה, יוצרים משתנה בשם *amount* בשם שווה ל-0, ובכל פעם מוסיפים לו את ה-*price* באובייקט שיש באיטרציה. זה נעשה באמצעות הנקודה. במקרה הזה האובייקט נמצא באיבר במערך ולא במשתנה עם שם משלו, אז אפשר לגשת למחרץ באמצעות:

invoices[i].price

כש-*i*, להזכירם, משתנה לפי האיטרציה.

תרגיל:

צרו לולאת while שמקבלת מספר וסופרת ממנו עד 0.

פתרונות:

```
let i = 10;
while (i >= 0) {
    console.log(i);
    i--;
}
```

הסבר:

לולאת while פשוטה שעובדת כל עוד i גדול מ-0 או שווה לו. בלולאה עצמה מדפיסים את המספר ואז מורידים 1 מ- i באמצעות כתיב קצר.

תרגיל:

צרו לולאת while שמקבלת מספר וסופרת ממנו עד 0. אם המספר הוא 0 או שלילי עדיין תהיה הדפסה אחת של המספר, למשל 1- זהו.

פתרונות:

```
let i = -1;
do {
    console.log(i);
    i--;
} while (i >= 0);
```

הסבר:

לולאת while do היא אידיאלית אם רוצים פועלה אחת לפחות, גם אם התנאי לא מתקיים. במקרה הזה קודם הלולאה עובדת לפחות פעם אחת אז התנאי נבדק. כיוון שהמספר הוא שלילי, התנאי לא מתקיים והlolאה לא תמשך לroz, אבל היא עבדה פעם אחת והדפסה את המספר.

תרגיל:

נתון מערך:

```
let myArray = [
    { userName: 'Moshe', age: 20, },
    { userName: 'Yaakov', age: 25, },
    { userName: 'Ran', age: 40, },
]
```

מזכיר בפוחטילים של משתמשים באתר היכרויות. כתבו פונקציה `forEach` שתתבצע בקונסולה אך ורק את המשתמשים שהם בני פחות מ-30.

פתרונות:

```
let myArray = [
    { userName: 'Moshe', age: 20, },
    { userName: 'Yaakov', age: 25, },
    { userName: 'Ran', age: 40, },
];
myArray.forEach((value, index) => {
    if (value.age < 30) {
        console.log(value.userName);
    }
});
/*
"Moshe"
"Yaakov"
*/
```

הסבר:

משתמשים בפונקציה forEach שמקבלת פונקציה אונונימית מסווג חז. הפונקציה הזו נראה כך:

```
(value, index) => {
    if (value.age < 30) {
        console.log(value.userName);
    }
}
```

לא צריך להיבהל ממנו. זו פונקציה רגילה שרצה על כל איבר במערך באופן אוטומטי. יש ערך שבחרתי לקרוא לו `value` והמספר של האיבר במערך. מה שמשמעותו הוא הערך. הערך הוא בעצם האיבר התווך במערך. בכל איטרציה יש איבר אחר. באיטרציה הראשונה מדובר באיבר הראשון, באיטרציה השנייה מדובר באיבר השני ובאיטרציה השלישית מדובר

באיבר האחרון. זה הכל. בודקים את האובייקט שיש באיבר אן, נכון יותר, את תוכנתה – age שלו, ומדפישים את מי שגילו פחות מ-30.

תרגיל:

נתון מערך (אותו מערך כמו בתרגיל הקודם):

```
let myArray = [
    { userName: 'Moshe', age: 20, },
    { userName: 'Yaakov', age: 25, },
    { userName: 'Ran', age: 40, },
];
```

צרו פונקציה שמקבלת מספר וערך ומחזירה אך ורך מערך משתמשים שהגיל שלהם שווה למספר זה או גדול ממנו.

פתרונות:

```
function getUsersAge(requestedAge, allUsersArray) {
    const answer = allUsersArray.filter((value) => {
        if (value.age < requestedAge) {
            return false;
        } else {
            return true;
        }
    });
    return answer;
}
const age40Users = getUsersAge(40, myArray);
console.log(age40Users); // [{ userName: 'Ran', age: 40, }]
```

הסבר:

יצרים פונקציה שמקבלת שני ארגומנטים – מספר מסוים וערך. משתמשים בפונקציית filter על מנת לסנן את המערך ולהשאיר שם רק את המשתמשים שרוצים. איך נראה פונקציית filter? בדוק ככה:

```
(value) => {
    if (value.age < requestedAge) {
        return false;
    } else {
        return true;
    }
}
```

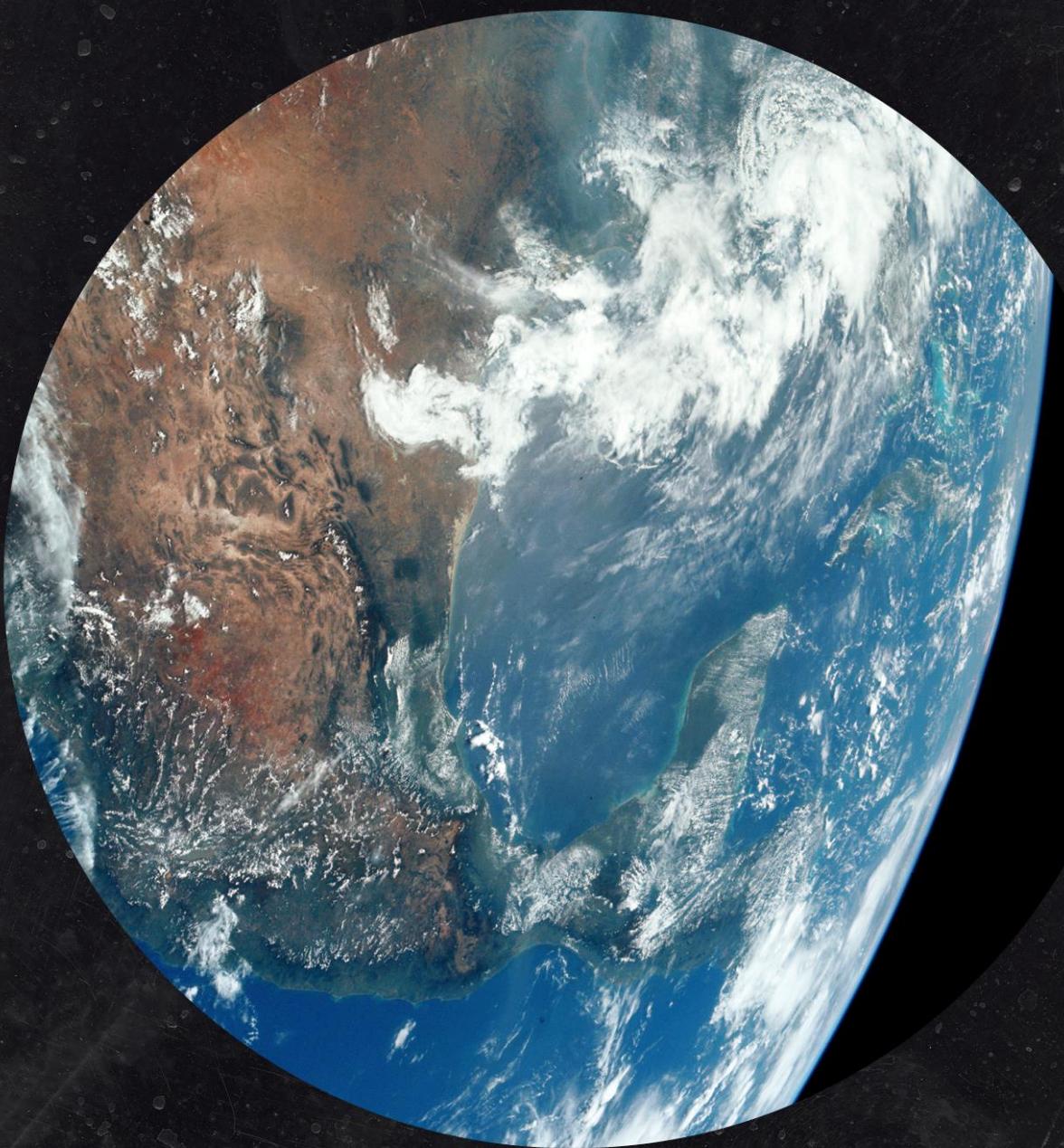
הפונקציה פשוטה יחסית ולא צריך להתבלבל מהhz. ב-`value` יש בכל פעם איבר אחר מהמערך. אם פונקציית החז מחזירה `true` הוא נשאר במערך. אם לא, הוא עף החוצה בובשת פנים. במקרה הזה מחזירים `false` על כל מי שהגיל שלו קטן מהמשנה `requestedAge`, שאותו מקבלים מהפונקציה.

אל תשחחו שחייבים להחזיר את מה שמתקבל מה-`filter` אל משתנה אחר, כיון שפונקציית `filter` לא משנה את המערך המקורי.

כל מה שנותר לעשות הוא לבדוק את הפונקציה. מעבירים לה 40, לדוגמה, ואת המערך של המשתמשים וראים שמקבלים משתמש אחד שהוא בן 40, כיון ש-40 לא קטן מ-40, הוא מקבל `true` בפונקציית הפילטר.

פרק 13

ג'אווהסקריפט בסביבת דפדף

ג'אווסקריפט בסביבת דף

עד כה, כל התרגולים היו עם הקונסולה בלבד. סביבת העבודה היא בדף ועם עורך טקסט, אבל בגודל הדבר הייחודי שעשויהם בדף היה בקונסולה. הגיע הזמן להתחיל למש את הידע שלמדנו ולראות מה אפשר לעשות בעזרתו במקרים.

כיום ג'אווסקריפט רצה במגוון אדריכל סביבות, אבל בעבר הסביבה הייחודית שבה היא רצתה הייתה הדף. כאמור, באתר אינטרנט השתמשו בה כדי ליצור התנהלות עם המשתמש, אнимציות, אפקטים, וידיאו ועוד. באופן עקרוני, כל הידע אינטראקטיביות עם המשתמש, אнимציות, אפקטים, וידיאו ועוד. באופן עקרוני, יכול להיות שלמדנו עד עכשו הוא הבסיס הנדרש ליצור כל הדברים האלה בדף. יכול להיות שלולאות, אובייקטים ופונקציות נראים לא מעניינים לעומת אнимציות וסרטונים, אבל הם מה שפועל מאחורי הקלעים כדי לאפשר את כל הדברים היפנים בדף.

הספר הזה מלמד ג'אווסקריפט ולא HTML, שהוא עולם ומלאו. פרק זהה מלמד HTML באופן בסיסי בלבד, רק מספיק כדי להבין איך ג'אווסקריפט קשורה לכך. לשפת ג'אווסקריפט יש קשר הדוק עם ה-HTML של הדף.

הסבר כללי על HTML

ראשי התיבות של **HTML** הם Hyper Text Markup Language והוא בעצם הטקסט המרכיב את כל דפי האינטרנט שאתה מכיר. כשהנכנים אל דף כלשהו בראשת, ולא משנה אם מדובר באתר חדשות או באתר משחקים או סרטים – רואים דף HTML. דף זה הוא בעצם דף טקסט. בדיקן כמו קוד ג'אווסקריפט שאפשר לכתוב ב-notebook, גם קוד HTML הוא קוד שאפשר לכתוב בכל מקום. אם אתם רוצים לראות את קוד ה-HTML של כל דף, לחצו על הכפתור ימני בעבר וucz על "הראה מקור" או "view source". תראו מיד המונ-המון טקסט עם סימנים נאלו < וכאלו >. הדברים שנמצאים בתוך החצים נקראים "אלמנטים של HTML" ויכולים להכיל טקסט או אלמנטים אחרים. אלמנט בסיסי של HTML נראה ככה:

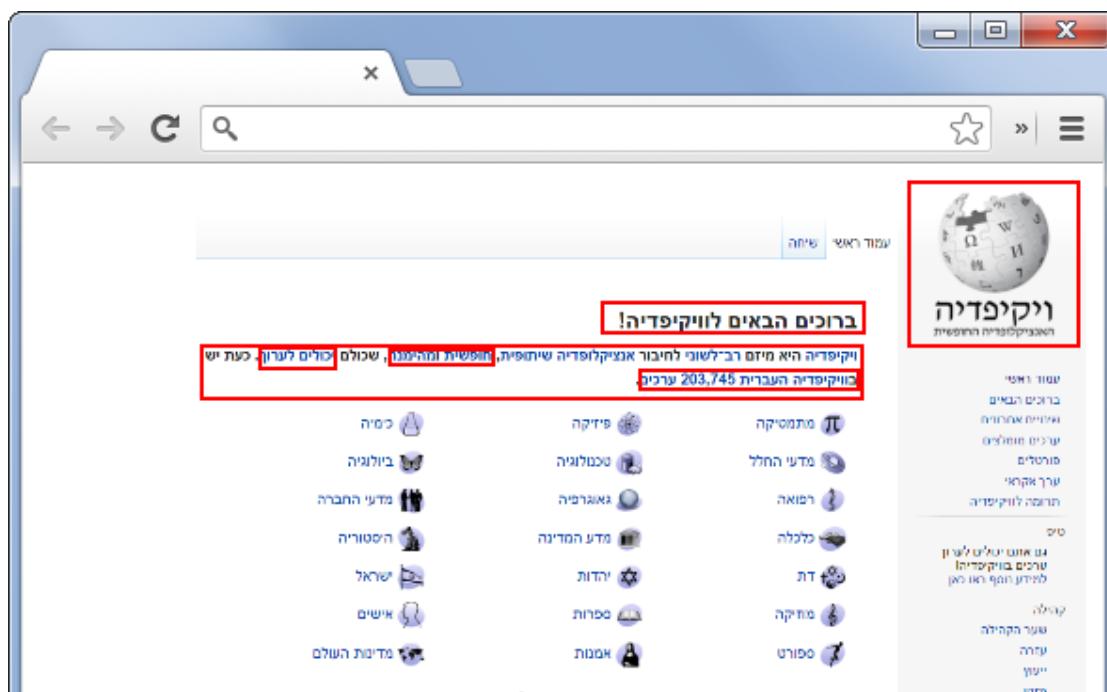
```
<elementName>Element Content</elementName>
```

אלמנט מורכב מתגיית פתיחה עם סוג האלמנט, תוכן האלמנט, במקרה זה טקסט פשוט, ותגיית סגירה שמורכבת מлокסן ושם האלמנט.

אם מדובר באלמנט שנקרא "אלמנט שנוצר מאליו", הוא נראה כך:

```
<elementName />
```

בגدول, נלדבר שוראים בדף אינטרנט כלשהו עשויים אלמנטים של HTML. כל דבר. למשל:

כאן רואים את דף הבית של ויקיפדיה. כל אובייקט, קישור או טקסט בו הם אלמנט HTML. הקפתוי כמו אלמנטים בריבועים. למשל הלוגו של ויקיפדיה הוא אלמנט מסווג תמונה. הטקסט "ברוכים הבאים לוויקיפדיה!" הוא אלמנט מסוג `h1`, ככלומר כותרת ראשית. יש גם אלמנטים בתוך אלמנטים. טקסט הפתיחה הוא אלמנט ויש לו אלמנטים בניים של קישורים (סימניתי כמה מהם). כאמור אלמנט HTML נראה כך:

```
<elementName attributeName="attributeValue" id="elementId"
class="elementClass">
</elementName>
```

ה-`elementName` הוא שם האלמנט. למשל `img` הוא תמונה, `h1` הוא כותרת ראשית, `h2` הוא כותרת שנייה, `k` הוא פסקה, `a` הוא קישור, `div` הוא אלמנט כללי וכן הלאה. יש عشرות סוגים נוספים.

לכל אלמנט יכולות להיות תכונות (attributes). למשל, אם יש קישור, אחת התכונות של האלמנט היא המקום אליו ה קישור מפנה. התכונה זו נקראת `href`. תכונה אחרת

שיכולה להיות ל קישור היא `title` – הטקסט שופיע אם מציבים את העכבר מעל הקישור.

הינה דוגמה למה שראויים אם כתבים בתוך מסך HTML אלמנט של קישור:

```
<a href="https://google.com" title="Link to google">Google.com</a>
```


אפשר לראות איך כל תכמה של האלמנט יכולה לשנות מהו בהתנהגו.

יש אלמנטים שכיליהם טקסט כמו קישור או פסקה:

```
<p>This is paragraph.</p>
```

יש כאלה שלא, כמו תמונה. למשל:

```

```

הבדל הוא שהאלמנטים ללא הטקסט נסגרים בלוכסן בסופם ולא בשם האלמנט. קלומר

ממש לא כה:

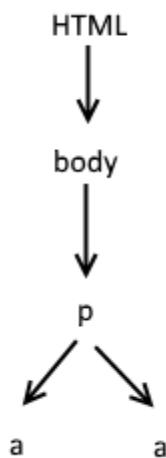
```
</img>
```

כאמור, יכולים להיות אלמנטים בתוך אלמנטים.

הינה למשל פסקה שכילה שני אלמנטים של קישור:

```
<p>There are several search engines like <a href="https://google.com"
title="Link to google">Google</a> and <a
    href="https://duckduckgo.com/" title="Link to
DuckDuckGo">DuckDuckGo</a>
</p>
```

במקרה זהה המבנה של המסמך הוא:

כלומר ה-HTML עצמו שוחשב אבא, תגית ה-`body`, ואז אלמנט הפסקה שהוא אלמנט האב. לאלמנט הפסקה (האב) יש שני ילדים שהם ה-`a` – שני קישורים, אחד לגולגל אחד ל-Duckduckgo. בכל דף HTML ממוצע יש מאות אלמנטים כאלה מסוגים רבים ו��ונים ועל כולם אפשר להשפיע באמצעות ג'אווסקריפט.

מזהים של תגיות HTML

לאלמנטים של HTML יכולים להיות מזהים, שהוא שבuzzרתו אפשר לזהות את האלמנט לצרכים שונים. בדיק נמו בני אדם שיש להם שם פרטי ושם משפחה, גם לאלמנטים שיש שני מזהים. המזהה הראשון הוא כללי וקוראים לו `class`. לא להתבלבל עם קלאס של ג'אווסקריפט. במקרה של HTML, `class` הוא מקביל לשם משפחה, ובבדיקה כפי שיש כמה אנשים בעולם עם שם המשפחה שלי, אפשר לחת את אותו `class` לכמה וכמה אלמנטים אחרים. הם יכולים להיות בקשר אב-ילד או לא. אין גבולות! אפשר גם לחת כמה שמות משפחה לאותו אלמנט. המזהה השני נקרא `id` והוא מזהה ייחודי. אסור לחת את אותו `id` לשני אלמנטים באותו דף. ה-`id` הוא ייחודי ומיחוק לכל אלמנט, ואפשר לחת `id` אחד בלבד לכל אלמנט.

אפשר כמובן להציג גם מזהה `class` וגם מזהה `id` לאלמנט אחד. במא משמשים? תלוי بما שורוצים לבצע ומבנה הדף. לאלמנטים מיוחדים שורוצים להגיע אליהם בקלות באמצעות ג'אווסקריפט נתונים `id` בלבד.

גישה אל תגיות באמצעות ג'אוּהַסְקְּרִיפְט

לתרגול, צרו דף HTML לדוגמה ותציבו בו ג'אוּהַסְקְּרִיפְט. הדף זהה לדף שהסבירתי עליו בפרק על בניית סביבת העבודה, אבל חשוב להזכיר על דבר אחד – דףדף מריצ' את קוד הג'אוּהַסְקְּרִיפְט ומרנדיר את האלמנטים בסדר מקביל למלמעלה למטה. לצורך התרגול חשוב מאד שקובצי הג'אוּהַסְקְּרִיפְט והקוד של הג'אוּהַסְקְּרִיפְט יהיו בתחום הדף, כיון שם הקוד יחפש את האלמנטים של ה-HTML או יתייחס אליהם, הדףדף יהיה חייב להכיר אותם לפני שהוא מריצ' את הקוד – ככלומר קובצי הג'אוּהַסְקְּרִיפְט שמתיחשים לאלמנטים חייבים להיות מתחת לאלמנטים. זו הסיבה שבגללה יש להזכיר, לפחות כרגע, קוד הג'אוּהַסְקְּרִיפְט יהיה מתחת לאלמנטים.

```
<!doctype html>
<html>

<head>
  <meta charset="utf-8">
</head>

<body>
  <!-- HTML elements will be here -->
  <script src="../source.js"></script>
</body>

</html>
```

בקוד יש הערת HTML. כל מה שמוקף ב-HTML בתגיות <--> נחשב להערה ולא מודפס, בדומה להערת ג'אוּהַסְקְּרִיפְט. היכן שיש הערת HTML – זה המקום שבו כתבים את האלמנטים. תגיית הסקריפט תכיל קישור לקובץ הג'אוּהַסְקְּרִיפְט, ולפיכך היא חייבת להיות מתחת ל-HTML.

אלמנטים של HTML מתרגמים לאובייקטים של ג'אוּהַסְקְּרִיפְט

כל אלמנט שיש ב-HTML יכול להיות מתרגם לאובייקט ג'אוּהַסְקְּרִיפְטי כשר למהדרין. כשકוד ג'אוּהַסְקְּרִיפְט חি בתוך HTML הוא יכול לגשת אל ה-HTML הזה באופן ישיר בלי צורך בטעינה. ה-HTML מתרגם לסוג של ישות שנקראת DOM, ראשית התיבות של Document Object Model. הישות הזאת נמצאת בזיכרון זמיןנה דרך קוד

הג'אווסקריפט. נשמע אבסטרקטי מדי? הבה נראה. אחרי שמציבים את הג'אווסקריפט בתוך ה-HTML, יוצרים בתוכו אובייקט `h1`, שהוא בסגנון זהה:

```
<body>
  <!-- HTML elements will be here -->
  <h1 id="myHeader">Headline</h1>
</body>
```

בקובץ של הג'אווסקריפט מכנים אותו הקוד הבא:

```
let header = document.getElementById('myHeader');
header.innerHTML = 'Hello world';
```

אם טוענים את העמוד אפשר לראות שהטקסט שבכותרת הוא לא "Headline" אלא "Hello world". איך עושים את זה? ראשית משתמשים באובייקט הגלובלי `document`. האובייקט הזה קיים בכל ג'אווסקריפט שנמצא בתוך HTML ומכיל את כל ה-DOM. הוא אובייקט כמו כל אובייקט אחר והוא לו מתודות.

אחת המתודות היא `getElementById`, שמקבלת ארגומנט אחד. איזה ארגומנט? את ה-`id`. במקרה שלנו ה-`p` הוא הערך שהושם ב-`attribute` מסווג `p` של האלמנט `h1`. המתודה מחזירה את הייצוג של האלמנט ב-DOM עם כל המתודות שלו. ומעכשיו? חנוכה שלמה. אחד המאפיינים הוא `innerHTML`, שמאפשר לשנות את תוכן האלמנט.

אפשר גם ליצור אלמנטים חדשים לוחוטין ולהכניס אותם למסך:

```
let p = document.createElement('p');
p.innerHTML = 'I am a paragraph';
document.body.appendChild(p);
```

כאן לדוגמה משתמש במתודה `createElement` כדי ליצור אלמנט מסווג פסקה או תגית `<p></p>`, להכניס אליו תוכן ואז להציגו אותה אל ה-`body` של המסמך באמצעות `appendChild`. עד שימושים במתודה `appendChild`, הייצוג של האלמנט נמצא בזיכרון. עד שהוא לא מחובר ל-DOM אין לו ייצוג ויוזל.

אירועים עם HTML וג'אווהסקריפט

אפשר גם להאזין לאירועים שתרחשים בדף. אירוע יכול להיות קליק, מעבר של העכבר על אלמנט והמון דברים אחרים. בדוגמה הבאה אטמקד באירוע של קליק. הנה ניצור ב-HTML נפוץ שיש לו פונקציית חישוב:

```
<!doctype html>
<html>

<head>
  <meta charset="utf-8">
</head>

<body>
  <button id="myButton" type="button">Click me!</button>
  <script src=".js"></script>
</body>

</html>
```

אם תפתחו את הדף, תראו שנוצר כפתור עם הכיתוב "Click Me!". בקובץ ה-**ג'אווהסקריפט** תופסים את אלמנט ה-**כפתור** כרגע עם מנגנון `document.getElementById`:

```
let button = document.getElementById('myButton');
```

עכשיו נרצה שבכל פעם שיקליקו על ה-**כפתור** יראו משהו בקונסולה. את זה עושים בעזרת אירוע DOM. אירוע DOM מופעל על ידי אינטראקציה עם המשתמש שלוחץ על ה-**כפתור**, והטיפול באירוע מתבצע באמצעות ה-**פונקציה** `addEventListener` שמנדרים אותה כמתפלת באירוע. מתודת `addEventListener` זמינה בכל אלמנט. היא מקבלת שני ארגומנטים. הראשון הוא סוג האירוע, ובמקרה זה: `click`. השני הוא פונקציה שפועלת בכל פעם שיש קליק. משתמשים במקרה הזה בפונקציה חוץ בסיסית שכבר הופיעה בדוגמה הרבה קודם:

```
button.addEventListener('click', (event) => {
  console.log('click!');
});
```

הקוד במלואו יהיה:

```
let button = document.getElementById('myButton');
button.addEventListener('click', (event) => {
    console.log('click!');
});
```

אם תרצו את זה תוכלו לראות שבל פעם שלוחצים על הcptor, בקונסולה רואים "קליק". אבל למה להסתפק רק בקונסולה? אפשר ליצור אלמנט שכותב בו "קליק" ולהכניס אותו אל המסלול!

```
let button = document.getElementById('myButton');
button.addEventListener('click', (event) => {
    let myP = document.createElement('p');
    myP.innerHTML = 'Click!';
    document.body.appendChild(myP);
});
```

במקום `console.log` אפשר לשים כל קוד אחר, ובמקרה הזה הקוד שאתם כבר מכירם, שיוצר אלמנט. הקליק של המשתמש הוא בעצם הקלט. הפלט הוא הרינדור של האלמנט. אפשר ליצור קלט משוכל יותר באמצעות אלמנט ה-`HTML` שנקרא `input`. האלמנט הזה יוצר שדה טקסט והוא נראה כך:

```
<input id="myInput" />
```

אפשר לגשת אליו כמו אל כל אלמנט `HTML`. תופסם את האלמנט באמצעות `getElementById` וזו ניגשים אל תכונת `value` שלו:

```
let input = document.getElementById('myInput');
let content = input.value;
```

הצעד הבא יהיה לחת את מה שיש ב-`input` ולהציב אותו ב-`HTML` בכל פעם שהמשתמש לוחץ על קליק:

```
let button = document.getElementById('myButton');
let input = document.getElementById('myInput');
button.addEventListener('click', (event) => {
    let myP = document.createElement('p');
    myP.innerHTML = input.value;
    document.body.appendChild(myP);
});
```

אסביר שוב על הקוד המלא: ב-`HTML` יש שני אלמנטים, אלמנט אחד שיש לו `id` בשם `myButton` והוא cptor, ואלמנט נוסף של שדה טקסט שה-`id` שלו הוא `myInput`. שנייהם

נכניםים אחר כבוד למשתנים המתאיםים כדי שיתאפשר להתייחס אליהם. בשלב הבא מцыידים אירוע קליק לנפתור. האירוע עובד בכל פעם שיש לחיצה. מדובר בפונקציה טהורה, כלומר צו שהוא ג'אוوهסקריפט בלבד, שבמקרה זה יוצרת אלמנט מסווג פסקה. ב-HTML פסקה היא תגית <k>. היא לוקחת את מה שהמשתמש הכניס לתוך שדה הטקסט, מכניסה אותו לתוכנת `innerHTML` של אלמנט הפסקה ומczyיד את אלמנט הפסקה אל גוף ה-HTML, וכן אפשר לראות אותו.

מה שחשוב להבין הוא שמדובר כאן בג'אוوهסקריפט לכל דבר אך בשילוב ה-DOM – ככלומר אובייקטים וAIRועים שמנגנים מהאלמנטים שיש ב-HTML. ברגע שימושים בו `document` כדי ליצור אלמנט או לקרוא לו, הוא מקבל גם תכונות כמו `innerHTML` ואפשר להציג אליו AIRועים מיוחדים כמו "קליק" באמצעות `.addEventListener`.

הצמדת אלמנטים של HTML לאלמנטים אחרים של HTML באמצעות ג'אווהסקריפט

בכל הדוגמאות עד כה הריאתי אין מцыידים את האלמנט שיצרנו ישירות ל-`document.body`, שהוא בעצם תגית ה-<body> שיש ב-HTML. זו תגית ייחודית שמופיעה רק פעם אחת במסמך HTML. אפשר להציג אלמנטים לכל אלמנט אחר! אdegim באמצעות תגיות <a> ו-<a>. מדובר בתגיות של רשימה ב-HTML, שנראית כך:

```
<ul>
  <li>פריט ראשון</li>
  <li>פריט שני</li>
  <li>פריט שלישי</li>
</ul>
```

הבה ניצור דף אינטרנט שבו רשימת קניות שהמשתמש יוכל להכניס אליה פריטים. הדף HTML יוכל חלון של שדה טקסט, כדי שהמשתמש יוכל להכניס פריטים, קופטור של "הכנס" וCOMMBOON של הרשימה:

```
<!doctype html>
<html>

<head>
  <meta charset="utf-8">
</head>

<body>
```

```

<button id="myButton" type="button">Click me!</button>
<input id="myInput" />
<ul id="myList"></ul>
<script src=".source.js"></script>
</body>

</html>

```

קוד הג'אווהסקריפט יהיה פשוט. בדיק כמו בדוגמה הקודמת, מגדירים את שלושת השחקנים במשחק: הכתור שמאזיל את כל הפונקציה של ההוספה, שדה הטקסט שבו המשמש מכניס את מה שהוא רוצה להכניס לרשימה והרשימה הריקה.

```

const button = document.getElementById('myButton');
const input = document.getElementById('myInput');
const list = document.getElementById('myList');

```

ועכשיו להצמדת האירוע לכפטור. את זה עושים באמצעות המתוודה `.addEventListener` מעבירים שני ארגומנטים. הראשון הוא סוג האירוע (קליק), והשני הוא ארגומנט של הפונקציה שתעבד כשהארגומנט יפעיל. מעבירים אותה כפונקציית חץ:

```

button.addEventListener('click', (event) => {
});

```

הקוד שבתוך הפונקציה הוא פשוט. יוצרים אלמנט חדש מסוג `li`, מאכלסים את ה-`innerHTML` שלו בערך המתקבל משדה הטקסט – `value`, ואז מצרפים אותו אל הרשימה:

```

button.addEventListener('click', (event) => {
    const myListItem = document.createElement('li');
    myListItem.innerHTML = input.value;
    list.appendChild(myListItem);
});

```

שינוי עיצוב

ה-DOM מאפשר לא רק ליצור אלמנטים חדשים אלא גם לעצב אותם באמצעות CSS. כאמור, הספר הזה אינו מלמד CSS או HTML. אבל קל ללמידה CSS, ובגדיול אפשר לשנות בעזרתו על העיצוב ועל המיקום של כל אלמנט HTML. לכל תכונת CSS יש הערך שלה. למשל, אם רוצים לקבוע את רוחב האלמנט, התכונה היא width והערך הוא (למשל) 10px, שמשמעו רוחב של 10 פיקסלים. תכונת background-color קובעת את צבע הרקע, והערך יכול להיות צבע (כמו red) או ערך הקסדצימלי של צבע כמו #ff0000.

על מנת לשנות תכונת CSS או ליצור תכונה חדשה משתמש בתכונת style, שקיים בכל אלמנט DOM. לשם ההדגמה אוצר אלמנט HTML מסווג div עם id מסוים ב-HTML. אלמנטים מסווג div הם אלמנטים בסיסיים שאין להם עיצוב:

```
<!doctype html>
<html>

<head>
  <meta charset="utf-8">
</head>

<body>
  <div id="myDivId"></div>
  <script src=".source.js"> </script>

</body>
</html>
```

אם תציגו את הדף זהה באמצעות הדפסן לא תראו כלום. הנה נכניס קצת צבע לאלמנט זהה באמצעות ג'אווסקורייפט:

```
const div = document.getElementById('myDivId');
div.style.height = '100px';
div.style.width = '100px';
div.style.backgroundColor = 'red';
```

יווצרם תכונות של גובה, של רוחב ושל צבע ורקע על מנת ליצור ריבוע אדום. זה ממש נחמד. אפשר להכניס, לשנות או לקרוא כל תכונה של style באופן חופשי כמובן. שימוש לב שמדובר בהשפעה על תגיota style של האלמנט ולא בשינויו קובץ CSS הקשור למסנן. לרוב לא מקובל לשנות צבעים באופן ישיר בג'אווסקורייפט, אלא ליצור class

של CSS שמכיל את התכונות המבוקשות ואז להוסיף את הקלאסים האלה לאלמנטים או להוריד אותם באמצעות ג'אווהסקריפט.
למשל, בקובץ ה-CSS יהיה סלקטור של `:activated`:

```
.activated {
    background-color: red;
    height: 100px;
    width: 100px;
}
```

ובקוד עצמו:

```
const div = document.getElementById('myDivId');
div.classList.add('activated');
```

במשתנה. אם כל מה שכתוב לעיל נשמע לכם ג'יבריש – זה הזמן ללימוד CSS. כאמור, אני לא מכשה HTML או CSS בספר זה.

סלקטורים של DOM

סלקטור הוא שם כללי למетодות שמוצאות אלמנט. עד כה השתמשנו ב-`document.getElementById`, שהוא סלקטור שמוצא אלמנטים לפי ה-`id` שלהם. אך יש סלקטורים אחרים שאינם מבוססים על `id`. הסלקטור של `p` הוא ייחודי כי יוצאים מנקודות הנחיה שתמיד יש אלמנט אחד שיש לו את ה-`p` הזה. במקרים שיש סלקטורים מבוססים על `class` או על תכונה אחרת, יתקבל מערך של תוכאות שאפשר להתייחס אליו כלם יחד, אלא שבמערך זה יהיו אלמנטים של DOM.

הבה נדגים באמצעות ה-`getElementsByClassName`. ה-`getElementsByClassName` מוחזיר מערך של כל האלמנטים שיש להם `class` מסוים. קיימ HTML זהה:

```
<div class="rectangle">Rec 1</div>
<div class="rectangle">Rec 2</div>
```

(שימוש לב: לשם הנוחות אני לא מציב כאן את ה-HTML המלא כולל ה-`body` והקישור לקובץ הג'אווהסקריפט החיצוני.)

על מנת לבחור את כל האלמנטים שיש להם את ה-class זהה ולבזבז אוטם באדום (לצורך העניין)

עושים משהו כזה:

```
const recs = document.getElementsByClassName('rectangle'); //  
[div.rectangle, div.rectangle]  
for (let el of recs) {  
    el.style.backgroundColor = 'red';  
    el.style.height = '100px';  
    el.style.width = '100px';  
};
```

מקבלים מערך של כל האלמנטים שיש להם class בשם rectangle באמצעות השורה:

```
const recs = document.getElementsByClassName('rectangle');
```

עוברים על המערך הזה בדיק כמו על כל מערך רגיל בג'אוوهסקריפט, במקרה זהה באמצעות of, אבל אפשר להשתמש בכל לולהה שהיא. למדנו על לולאת for of בפרק על לולאות, אז אתם אמרוים להבין מה קורה פה. עוברים על כל איבר בלולאה ונונטנים לו גובה, רוחב וצבע. אם רוצים לתת אותם רק לאלמנט הראשון, צריך לעשות משהו כזה:

```
recs[0].style.backgroundColor = 'red';  
recs[0].style.height = '100px';  
recs[0].style.width = '100px';
```

חשוב להבין שאף על פי שמדובר באלמנטי DOM, אנחנו בג'אווהסקריפט. כל מה שלמדנו עד עכשיו – אובייקטים, לולאות, מערכימים, סוגים מדיע – הכל רלוונטי גם לג'אווהסקריפט בסביבת דף. כשריצים ג'אווהסקריפט בסביבת דף – גם ה-DOM וגם הג'אווהסקריפט חיים בתוך הדף והוא מנהל את עצ ה-DOM ואת המנווע של הג'אווהסקריפט ודואג לחבר בין השניים. למען האמת, מפני שאתם כבר מכירים את היסודות התיאורתיים של השפה, אתם אמרוים לשЛОט גם בג'אווהסקריפט בסביבת דף. מדובר באותה שפת ג'אווהסקריפט בדיק.

אפשר להעביר כארגומנט רשימה של קלאסים עם הפרש של רווח ביניהם. אפשר גם לבחור אלמנטים לפי שם התגית. למשל, הקוד הזה בוחר את כל התגיות שהן מסוג `div` וצובע אותן באדום. העיקרון הוא אותו עיקרון כמו ב-

`:getElementsByClassName`

```
const divs = document.getElementsByTagName('div'); // [div, div]
for (el of divs) {
    el.style.backgroundColor = 'red';
    el.style.height = '100px';
    el.style.width = '100px';
};
```

סלקטור נוסף הוא `querySelectorAll`, שבוחר את האלמנטים לפי סלקטורים של CSS. CAN נדרש הינה ב-CSS, אבל כל סלקטור מורכב של CSS יכול להיות שימושי גם בג'אווהסקריפט. למשל נסתכל על ה-HTML הזה:

```
<div class="good_parent">
    <div class="rectangle">Rec 1</div>
    <div class="rectangle">Rec 2</div>
</div>
<div class="bad_parent">
    <div class="rectangle">Rec 3</div>
    <div class="rectangle">Rec 4</div>
</div>
```

אם רוצים לבחור אך ורק את ה-`div` שה-`class` שלו הוא `rectangle` והם יולדים של `.good_parent div.rectangle`, אפשר להשתמש בסלקטור של CSS שהוא:

`.good_parent div.rectangle`

אם המילים "סלקטור של CSS" נשמעות לכם כמו סינית, סימן שאתם צריכים לחזור על ה-CSS שלכם. הספר הזה אינו מכסה CSS ו-HTML.

הקוד ייראה כך:

```
const divs = document.querySelectorAll('.good_parent div.rectangle');
// [div.rectangle, div.rectangle]
for (el of divs) {
  el.style.backgroundColor = 'red';
  el.style.height = '100px';
  el.style.width = '100px';
};
```

גם פה זה לא מסובך במיוחד. ברגע שambilינו שיש סלקטורים שמחזירים מערך של אלמנטי DOM במקומ אלמנט DOM אחד, וההערך הזה הוא מערך ג'אווסקריפטי לכל דבר ועניין אלא שהוא מכיל אלמנט DOM – נגמר הסיפור.

ל-`All`-`querySelector` יש גם גרסה של פונקציה בשם `querySelectorAll` רק את התוצאה הראשונה של הסלקטור ולא מערך שלהם. כך למשל הקוד הזה:

```
const div = document.querySelector('.good_parent div.rectangle');
div.style.backgroundColor = 'red';
div.style.height = '100px';
div.style.width = '100px';
```

זהה לchlוטין 7:

```
const divs = document.querySelectorAll('.good_parent div.rectangle');
// [div.rectangle, div.rectangle]
const firstDiv = divs[0];
firstDiv.style.backgroundColor = 'red';
firstDiv.style.height = '100px';
firstDiv.style.width = '100px';
```

לשם הנוחות אצף רשימה של סלקטורים נפוצים ותפקידם:

תפקיד	שם הסלקטור
בוחר אלמנט אחד ויחיד לפי ה-ID מחזיר אלמנט אחד	document.getElementById
בוחר כמה אלמנטים לפי קלאס אחד או יותר (הklassים מועברים כמחרוזת טקסט עם רווח) מחזיר מערך של אלמנטים	document.getElementsByClassName
בוחר כמה אלמנטים לפי שם האלמנט - סימן לכל האלמנטים ב-DOM מחזיר מערך של אלמנטים	document.getElementsByTagName
בוחר כמה אלמנטים לפי תכונת השם – name מחזיר מערך של אלמנטים	document.getElementsByName
בוחר כמה אלמנטים לפי סלקטור של CSS אפשר להכנס כמה סלקטורים עם פסיק ביןיהם מחזיר מערך של אלמנטים	document.querySelectorAll
בוחר את האלמנט הראשון שמציאת סלקטור של CSS- מחזיר אלמנט אחד	document.querySelector

אירועים נוספים

עד כה למדנו רק על אירוע קליק, אך יש אירועים נוספים הקשורים לאלמנטים של DOM. למשל `hover`, המופעל בכל פעם שהעכבר עובר מעל אלמנט מסוים. למשל, להלן HTML זהה:

```
<div id="rectangle">Rec 1</div>
```

אפשר לקבוע את הצבע ואת הגודל באמצעות/amcuim שכבר למדנו:

```
div.style.backgroundColor = 'red';
div.style.height = '100px';
div.style.width = '100px';
```

אבל אפשר גם לגרום לשינוי את הצבע באמצעות אירוע, אם העכבר יעלה עליו. את זה עושים באמצעות הצמדת אירוע בשם `mouseover` בתכניתה שכבר למדנו:

```
const div = document.getElementById('rectangle');
div.style.backgroundColor = 'red';
div.style.height = '100px';
div.style.width = '100px';
div.addEventListener('mouseover', (event) => {
    div.style.backgroundColor = 'yellow';
});
```

הפקציה `addEventListener` מקבל שני ארגומנטים. הראשון הוא שם האירוע והשני הוא הפקציה שעבדת כשהאירוע מופעל. משתמשים בפקציית `click`, בדיק כמו ב-`click`. אם תריצו את הקוד הזה תגלו שצבע הריבוע משתנה לצהוב ברגע שהעכבר עולה על הריבוע האדום.

חשוב לציין שעושים את זה בג'אויסקייפ לשם התרגול והסביר. במקרה אפקטיבם كانوا נעשים באמצעות CSS בלבד.

אני רוצה להתעכ卜 קצת על הארגומנט שפונקציית החץ מקבלת, והוא ה-`event`. כשלמדנו על פונקציות חץ ועל קולבקים בפרק על הפונקציות, הסבירתי שכל קולבק יוכל לקבל כמה ארגומנטים שמי שמפעיל אותו מעביר.

במקרה הזה הארגומנט שמקבלים הוא אובייקט האירוע עצמו, שמכיל שירותים פרטיים. למשל, אם הԿפטורים Alt, Shift או Ctrl היו לחובצים, מה המיקום המדוקיק של האירוע, באיזו שעה הוא התקיים וכו' וכו'. כך למשל אפשר להפעיל את אירוע הקליק רק אם הԿפטור Alt לחוץ באופן הבא:

```
const div = document.getElementById('rectangle');
div.style.backgroundColor = 'red';
div.style.height = '100px';
div.style.width = '100px';
div.addEventListener('click', (event) => {
    if (event.altKey === true) {
        div.style.backgroundColor = 'yellow';
    }
});
```

במקרה של הקוד הזה, רק לחיצה בשילוב כפטור Alt לחוץ תגרום ליריבוע להשתנות לצבע צהוב. אובייקט ה-`event` (אפשר לקרוא לו בכלל שם נমובן) הוא אובייקט כמו כל אובייקט. אפשר לעשות עליו `console.log` כדי לתחות על קנקנו ואפילו מומלץ להביט בו. אפשר לעשות אותו דברים מעניינים מאוד.

אפשר להפעיל כמה אירועים על אותו אובייקט. כאן למשל גורמים ליריבוע להפוך לצהוב כשהעכבר נמצא עליו ולהיות שב אדם כאשר הוא ממשיך הלאה. האירוע הראשון משתמשים בו הוא `mouseenter`, שਮופעל ברגע שהעכבר נכנס אל האלמנט, והאירוע השני שמשתמשים בו הוא `mouseleave`, שמאופעל ברגע שהעכבר יוצא מהאלמנט:

```
const div = document.getElementById('rectangle');
div.style.backgroundColor = 'red';
div.style.height = '100px';
div.style.width = '100px';
div.addEventListener('mouseenter', (event) => {
    div.style.backgroundColor = 'yellow';
});
div.addEventListener('mouseleave', (event) => {
    div.style.backgroundColor = 'red';
});
```

שימוש לב שיש משמעות לאיורים. למה לא השתמשתי ב-`mouseover`? כיון שהוא מופעל בכל פעם שהעכבר נמצא מעל האלמנט, ככלומר המון פעמים – בכל פעם שהעכבר זו והпозה שלו היא מעל האלמנט. האירוע `mouseenter` מופעל רק פעם אחת – כשמדובר העכבר נכנס לתוך האלמנט. זה הכל.

יש המון איורים, מאירועי מקלדת ועד אירועי עכבר. יש גם איורים של אלמנטים (למשל אירוע שמוספעל אם מישחו משנה את ה-CSS של האלמנט) וαιורים הקשורים ל-`clipboard`. הינה רשימה של כמה אירועים עיקריים:

אירוע	הסבר
<code>click</code>	אירוע של הקלקה באמצעות העכבר
<code>mouseenter</code>	סמן העכבר נכנס אל תחום האלמנט
<code>mouseleave</code>	סמן העכבר יוצא מתחום האלמנט
<code>mousedown</code>	המשתמש לווח על כפתור העכבר בתחום האלמנט
<code>mouseup</code>	המשתמש שחרר את כפתור העכבר בתחום האלמנט
<code>wheel</code>	המשתמש מגלגל את גלגלת העכבר כאשר הסמן נמצא על האלמנט
<code>keydown</code>	לחיצה על כפתור במקלדת
<code>keyup</code>	שחרור של כפתור במקלדת
<code>focus</code>	המשתמש מבצע פוקוס על האלמנט (למשל באמצעות הטאב או העכבר)
<code>blur</code>	המשתמש יוצא מפוקוס על האלמנט (למשל באמצעות הטאב או הקלקה על אלמנט אחר)

פעוף של אירועים

פעוף (באנגלית **bubbling**) הוא שם של תופעה שחווב להכיר באירועים, והוא מתרכחת כאשר יש יותר מכמה אלמנטים. למשל כמו בדוגמה זו:

```
<div id="parent">
  <button id="button">Click me</button>
</div>
<div id="result"></div>
```

כאן יש שלושה אלמנטים. אלמנט div אחד עם id של parent שבתוכו יש כפטור עם id של button. בתחתית יש div שכותב בו result.

קוד הג'אויסקייפ הבא רץ באותו דף. מקבלים את שלושת האלמנטים כאלמנטים של parent DOM באמצעות `getElementById` בהתאם ל-id של כל אחד מהם, צובעים את ה-`style` באפור ונוטנים לו מידים:

```
const parent = document.getElementById('parent');
const result = document.getElementById('result');
const button = document.getElementById('button');
parent.style.backgroundColor = 'gray';
parent.style.height = '200px';
parent.style.width = '200px';
```

התוצאה צריכה להיות משהו זהה:

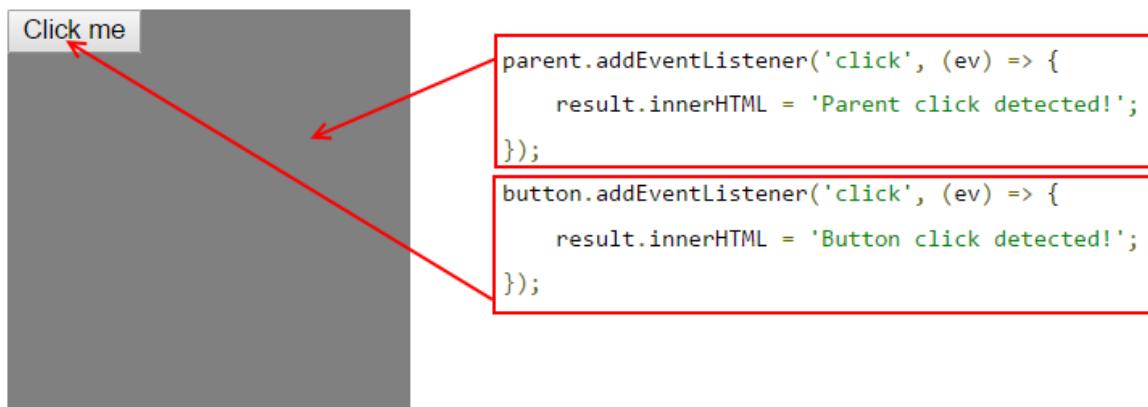
מה קורה אם מגדירים לאלמנט האב אירוע? תזכורת: אלמנט האב הוא ה-`div` שמכיל את הcptor. בדוגמה זו לאלמנט האב יש `po` ששמו `parent` (דיברנו על אלמנטים אבות וילדים מוקדם יותר בפרק).

```
parent.addEventListener('click', (event) => {
    result.innerHTML = 'Parent click detected!';
});
```

זה קל – אם לוחצים על האב, רואים שבדף התוצאה כתוב: Parent click detected. מה יקרה אם לוחצים על cptor? אותו הדבר! למה? כי האירוע מופיע גם לאלמנטים של ההורים. האירוע מתחילה בcptor ומופיע לעלה עד שיש אלמנט שמתפל בו (ובמקרה זה האב). כלומר, אם אני אלמנט ויש אירוע על האלמנט שמכיל אותו (או על האלמנט שמכיל את האלמנט שמכיל אותו וכו'), אז האירוע יופיע לפני מעלה עד שיופיע באירוע כלשהו (או עד שהוא `body`). לוחצים על cptor, אין בו אירוע לחיצה. האירוע עולה למעלה. האם באלמנט האב יש אירוע? כן! אז האירוע מופעל וממשין לעלות לעלה, והוא מפעיל את כל האירועים באלמנטי האב השונים.

זה נחמד ו שימושי, אבל העסק מתחילה בסתובן כאשר יוצרים אירועים לאלמנט אב ולאלמנט בן:

```
parent.addEventListener('click', (event) => {
    result.innerHTML = 'Parent click detected!';
});
button.addEventListener('click', (event) => {
    result.innerHTML = 'Button click detected!';
});
```


מה יקרה כשהלחצו על cptor? האירוע של cptor יתרחש, ואכן ב-`div` של התוצאה יודפס Button click detected, אבל מיד אחר כך, האירוע יופיע לעלה ויפעל את האירוע של parent, שבתווך ידפיס מיד ב-`div` של התוצאה Parent click detected.

לעולם לא תראו את האינדיקציה של הלחיצה על הכפתור ב-`div` ה-`result`! זה>Kact בעייתי אם אנחנו רוצים לראות בלחיצה על הכפתור,Button click detected ווק כשלוחצים על ה-`div` של האב לקבל Parent click detected.

מה יקרה אם לא רצים שהאירוע יופיע למעלה? באירוע שבו רצים לעזר את הפעופן חיברים להפעיל את:

`event.stopPropagation();`

שזמן באירוע עצמו, לצד שאר תכונות האירוע. קחו למשל הקוד הזה:

```

const parent = document.getElementById('parent');
const result = document.getElementById('result');
const button = document.getElementById('button');
parent.style.backgroundColor = 'gray';
parent.style.height = '200px';
parent.style.width = '200px';
parent.addEventListener('click', (event) => {
    result.innerHTML = 'Parent click detected!';
});
button.addEventListener('click', (event) => {
    result.innerHTML = 'Button click detected!';
    event.stopPropagation();
});

```

הוא יעשה בדיקת מה שרצים שהוא יעשה. לחיצה על האב תדייס שלחצתם על האב. לחיצה על הכפתור תפעיל את האירוע של הכפתור, אך האירוע לא יחלחל להלה והאירוע של האב לא יופעל.

הצמדת אירועי ג'אווהסקריפט לאלמנטים ב-HTML

השיטה של `addEventListener` נחשבת לעדיפה בהרבה, אבל אפשר גם להצמיד אירועים של ג'אווהסקריפט ב-HTML באמצעות תכונת `onclick` לקליקים. למשל מהה צזה:

```

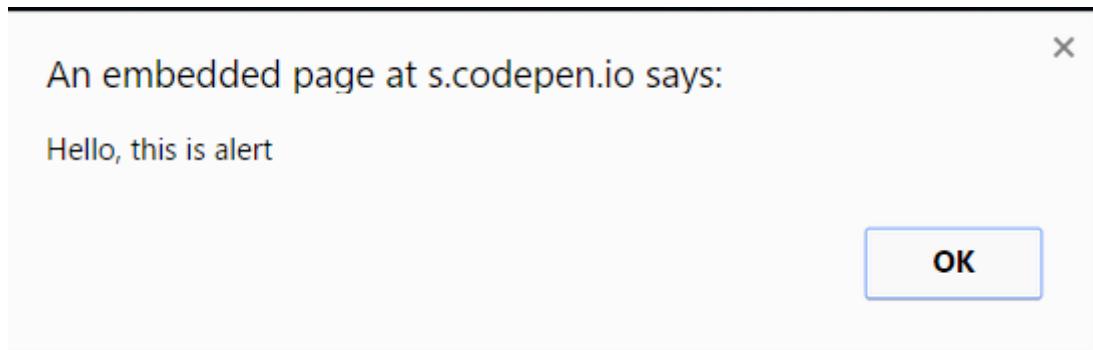
```

יצירת `prompt` ו-`alert`

עוד דרך מיושנת לתקשר עם משתמשים היא באמצעות `alert`. מדובר בפונקציה גלובלית זמיניםה בכל ג'אווהסקריפט שחייה בסביבת דף-דף. משתמשים בה כך:

```
alert('Hello, this is alert');
```

מה שהמשתמש יראה הוא חלון לא גרפי שיקפוּץ עם ההודעה.

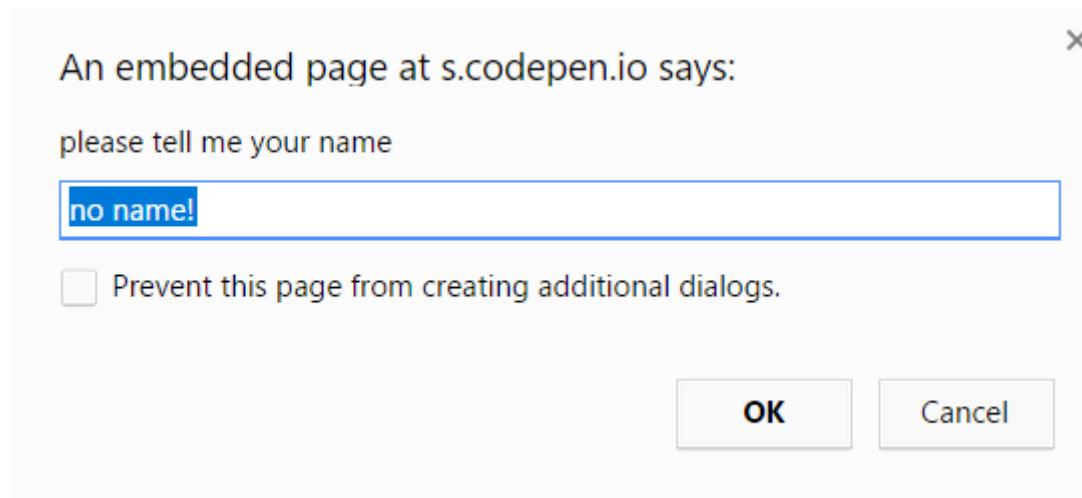

עיצוב החלון תלוי בדף-דף, בעיקר מפני שהוא בחלון של מערכת הפעלה. כאמור, מדובר בדרך מיושנת להציג הודעות למשתמש וכיום מעתים משתמשים בה. מומלץ מאוד להציג למשתמש הודעות בדרך אחרת, כפי שהראיתי לכם – הקצתה `div` מיוחדת והדפסת הודעות עליו.

דרך נוספת לתקשר עם המשתמש היא באמצעות הפונקציה הגלובלית `prompt`, גם היא זמיניםה בכל ג'אווהסקריפט שחייה בסביבת דף-דף. הפונקציה זו מקבלת שני ארגומנטים. הארגומנט הראשון מכיל את המחרוזת למשתמש. כשם פעילים אותה, מוצגת למשתמש המחרוזת שהוכנסה בארגומנט הראשון עם שדה טקסט שבו הוא יכול להכניס מחרוזת טקסט מסוילו, ואוותה פונקציית `prompt` מחזירה. הארגומנט השני הוא ערך ברירת המחדל שומותג למשתמש.

```
const result = prompt('please tell me your name', 'no name!');  
alert(result);
```

הקוד הזה למשל יציג את השאלה:

אם המשתמש יכנס שם, מייד אחר כך יוקפץ alert עם השם שהוא הכניס. גם כאן מדובר בדרך מינonta מאוד ועדייף לא להשתמש בה. אם רוצים לתקשר עם המשתמש, עושים זאת ב-[טנקו](#), כפי שראינו בדוגמאות הקודמות.

תרגיל:

צרו אלמנט מסוג `span` עם תוכן של "אני יודע קוד" והכניסו אותו ל-HTML.

פתרון והסביר:

יצרים HTML בסיסי עם קישור לקובץ ג'אוوهסקריפט, שייהי בתחתית קובץ ה-HTML.

```
<!doctype html>
<html>

<head>
  <meta charset="utf-8">
</head>

<body>
  <!-- HTML elements will be here -->
  <script src="../source.js"></script>
</body>

</html>
```

בקובץ ה-HTML מוכנסים את הקוד הבא:

```
let myObj = document.createElement('span');
myObj.innerHTML = 'אני יודע קוד';
document.body.appendChild(myObj);
```

הקוד עצמו פשוט למדי. יוצרים אלמנט באמצעות `createElement` שנמצא באובייקט `document`. האובייקט זמין בכל קובץ ג'אוوهסקריפט שנמצא ב-HTML. את התוצאה של המתודה מוכנסים למשתנה `myObj`. מעכשו יש אלמנט DOM שיש לו מתודות משלו, וכל אחת מהן משפיעה עליו. אחת החשובות שבהן היא `innerHTML`, שמנήישה את התוכן לאלמנט שנוצר. כל מה שנותר לעשות אחרי שיוצרים את האלמנט ואת התוכן שלו הוא להכניס את האלמנט לגוף ה-HTML באמצעות `appendChild`.

תרגיל:

צרו דף אינטרנט שבו שדה טקסט וכפתור. אם המשתמש מכניס מספר לשדה הטקסט ולוחץ על הכפתור, הדף מציג רשימה ממושפרת באורך של המספר. למשל, אם המשתמש המכניס 3, תתקבל הרשימה:

- 1 •
- 2 •
- 3 •

פתרונות:

קובץ HTML:

```
<!doctype html>
<html>

<head>
  <meta charset="utf-8">
</head>

<body>
  <button id="myButton" type="button">Click me!</button>
  <input id="myNumber" />
  <ul id="myList"></ul>
  <script src=".//source.js"></script>
</body>

</html>
```

בקוד עצמו:

```
const button = document.getElementById('myButton');
const number = document.getElementById('myNumber');
const list = document.getElementById('myList');
button.addEventListener('click', (event) => {
  const numberValue = number.value;
  for (let i = 0; i < numberValue; i++) {
    const myListItem = document.createElement('li');
    myListItem.innerHTML = i + 1;
    list.appendChild(myListItem);
  }
});
```

הסבר:

ב-HTML יוצרים שלושה אלמנטים: שדה טקסט שבו המשתמש יוכל להכניס מספר, רשימה ריקה וכפטור להפעלת הפונקציה שתיקח את המספר ותכניס פרטיים לרשימה. ב-HTML יהיה קישור לקובץ ג'אויסקייפ שבו יהיה הקוד. אלו שלושת השחקנים.

בקוד הג'אויסקייפ מגדירים את שלושת השחקנים באמצעות `document.getElementById`.

```
const button = document.getElementById('myButton');
const number = document.getElementById('myNumber');
const list = document.getElementById('myList');
```

מצמידים אירוע קליק שמתקבל שני ארגומנטים באמצעות `addEventListener`. הראשון הוא שם האירוע והשני הוא מה שקורה כשהוא מופעל. שימוש לב שהשתמשי כאן בפונקציית `click`:

```
button.addEventListener('click', (event) => {
});
```

בפונקציה עצמה מגדירים את המספר שמקבלים מהמערך:

```
const numberValue = number.value;
```

ברגע שיש מספר, מפעילים לו את `for` שתרוץ לפיו:

```
for (let i = 0; i < numberValue; i++) {
```

בתוך הלולאה יוצרים אלמנט `li` (`li` הוא אלמנט של ITEM ברשימה) ומכניסים אותו לרשימה. מכךשים את תוכנו באמצעות `+ i`. זה הכל.

תרגיל:

צרו כפתור ואלמנט מסווג div. לחיצה על הכפתור תהפוך את האלמנט לצהוב, ברוחב של 100 פיקסלים וגובהה של 100 פיקסלים.

פתרון והסביר:

קוד ה-HTML:

```
<!doctype html>
<html>

<head>
  <meta charset="utf-8">
</head>

<body>
  <button id="myButton">Click to change color</button>
  <div id="myDiv"></div>
  <script src=".source.js"></script>
</body>

</html>
```

קוד הג'אוּזְקְרִיפְט:

```
const button = document.getElementById('myButton');
const div = document.getElementById('myDiv');
button.addEventListener('click', (event) => {
  div.style.height = '100px';
  div.style.width = '100px';
  div.style.backgroundColor = 'yellow';
});
```

בקוד ה-HTML יוצרים שני אלמנטים. אחד הוא כפתור והשני הוא div. מקפידים לקשר בין ה-HTML לג'אוּזְקְרִיפְט.

בג'אוּזְקְרִיפְט מגדירים את שני השחקנים הראשיים – הכפתור וה-div. עושים את זה באמצעות getElementById. לאחר מכן מזמנים אל הכפתור אירוע איזורע מסוג קלייק, שਮופעל בכל פעם שלוחצים על הכפתור. באירוע עצמו משתמשים ב-`style`, שזמין לאלמנטים של DOM על מנת לקבוע את הגובה, את הרוחב ואת הצבע.

תרגיל:

במה שאל תרגיל הקוד, כתבו קוד שיגרום לכך שלחיצה על הכפתור תקבע את האלמנט בצהוב, לחיצה נוספת יתבצע נספה תקבע אותו שוב בצהוב וכן הלאה.

פתרון והסביר:

קוד ה-HTML:

```
<!doctype html>
<html>

<head>
  <meta charset="utf-8">
</head>

<body>
  <button id="myButton">Click to change color</button>
  <div id="myDiv"></div>
  <script src=".source.js"></script>
</body>

</html>
```

קוד ה-ג'אויסקייפ:

```
const button = document.getElementById('myButton');
const div = document.getElementById('myDiv');
let activated = true;
div.style.height = '100px';
div.style.width = '100px';
div.style.backgroundColor = 'yellow';

button.addEventListener('click', (event) => {
  if (activated === true) {
    div.style.backgroundColor = 'yellow';
    activated = false;
  } else {
    div.style.backgroundColor = 'red';
    activated = true;
  }
});
```

קוד ה-HTML אין שונה מהקוד בתרגיל הקודם. שני השחקנים העיקריים הם `div` ו-`button`.

בקוד המקורי מגדירים את שני השחקנים כאלמנטים של DOM באמצעות `getElementById`. מגדירים משתנה בוליאני בשם `activated` ומגדירים אותו כ-`true`. נוסף על כן מתחלים את הריבוע הצהוב. צובעים את הרוחב, את הגובה ואת הצבע ההתחלתיים.

מצמידים אירוס קליק לנפתור באמצעות `addEventListener`, שכבר חरנו בתרגילים קודמים. הפונקציה ש-`addEventListener` מפעילה בכל קליק מורכבת מעט. ראשית בודקים אם הוא `true`. אם כן, צובעים את האלמנט בצהוב ומשנים את ה-`false`-ל-`true`. ואם הוא `false`, הוא נקבע באדום ומשנים את ה-`true`-ל-`false`.

פרק 14

דיבאגיניג

דיבאגינג

בכל כלי מפתחים שהוא – בין שמדובר בכרום ובין שבפיירפוקס או באdag' – יש אפשרות להפעיל כליו שנקראו "דיבאגר". כלוי מפתחים הוא רכיב תוכנה שנמצא בכל דףון ללא צורך בהורדה או בהפעלה. מדובר בשם כלוי לכלוי שימוש למפתחים לבחון את הקוד שלהם. בדףון הכלוי הזה עוזר לפטור תקלות בג'אוوهסקריפט ולהבין מה קורה בנבכי הקוד. עד כה השתמשנו בעיקר ב-`console.log` על מנת להדפיס דברים בקונסולה. הכלוי הזה חוסך את התהליך של הדפסת פלט בקונסולה ומאפשר לראות בדיקות מה קורה בג'אווהסקריפט.

כדי לתרגל שימוש בדיבאגר, נניח שבפרויקט שלכם יש קובץ HTML סטנדרטי וקובץ ג'אווהסקריפט שמקשור אליו, בדיקת כמו שהסבירתי בפרק על התקנת סביבת העבודה. קובץ HTML נראה כך:

```
<!doctype html>
<html>

<head>
  <meta charset="utf-8">
</head>

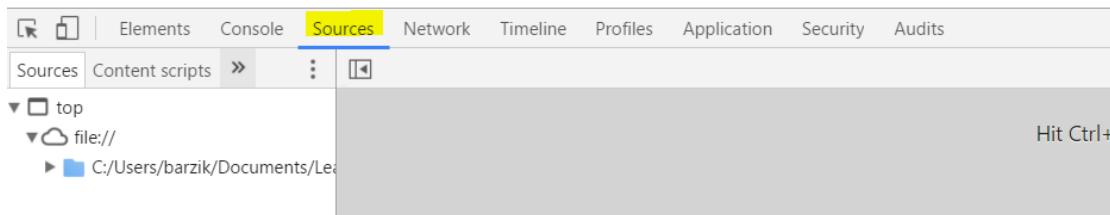
<body>
  <script src=".source.js"></script>
</body>

</html>
```

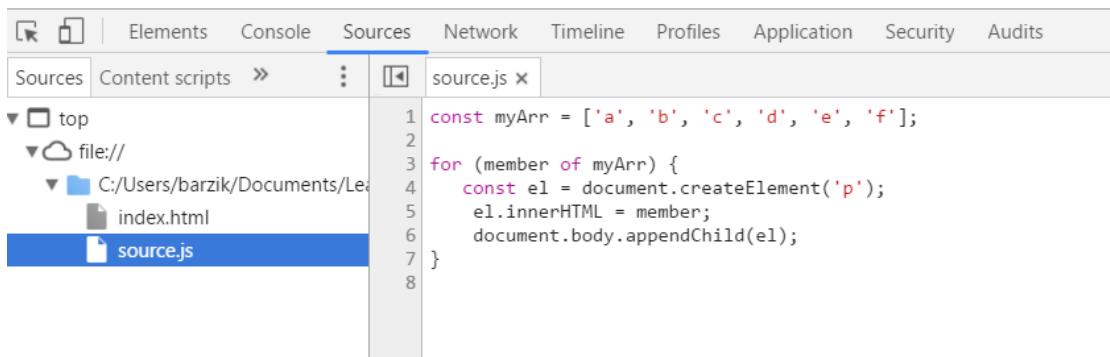
אפשר לראות שיש כאן קישור ל-`source.js`, שנמצא באותה תיקייה של קובץ HTML. התוכן ב-`source` יהיה משהו זהה:

```
const myArr = ['a', 'b', 'c', 'd', 'e', 'f'];
for (member of myArr) {
  const el = document.createElement('p');
  el.innerHTML = member;
  document.body.appendChild(el);
}
```

כדי להריץ את הפרויקט פעם אחת בדף על מנת לוודא תקינות. אם הכל נכון, הבה נפתח את הדיבאגר. בכרום, לחצו על F12 אם אתם עובדים בחלונות או על Cmd + Shift+N + אם אתם במק. עכשו מזוין את לשונית sources:

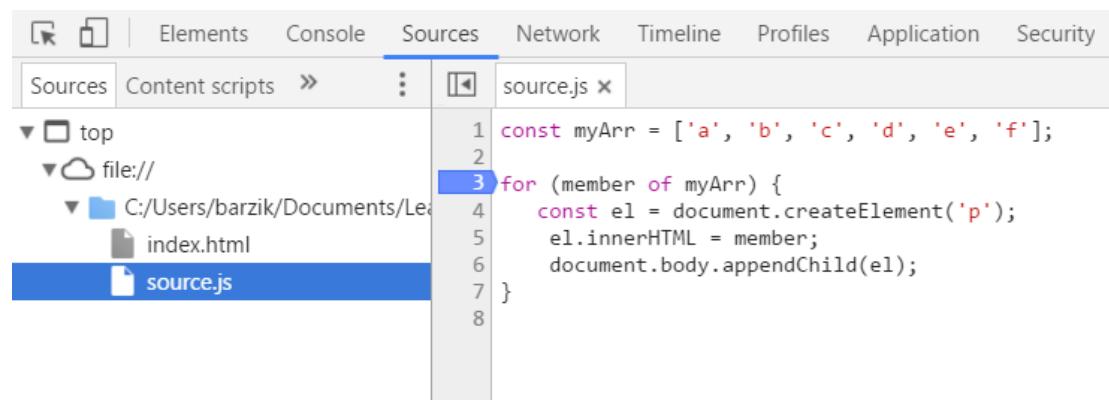

מצד שמאל אפשר לראות את כל עץ הפרויקט. פותחים אותו ומחפשים את קובץ `ג'אווהסקריפט.js`. ברגע שלוחצים עליו אפשר לראות את כל הקוד מצד ימין.

במקרה זה העץ מצומצם מאוד כיון שהוא כולל תיקייה אחת בלבד. אם העץ מורכב, אפשר ללחוץ על k (או k + Cmd/Binck) ולהקליד את שם הקובץ.

הדייבאגר עובד באופן עקרוני עם נקודות עצירה (breakpoints) (באנגלית breakpoints). אפשר לבחור נקודה (או כמה נקודות) בסקריפט שבו הוא יעצור ויאפשר לבדוק את מה שקרה. הנה נראה! נלחץ על השורה השלישית, ממש היכן שנמצאת לולאת `for of`. מיד יופיע סימון כחול המאשר שנקבעת העצירה קיימת:

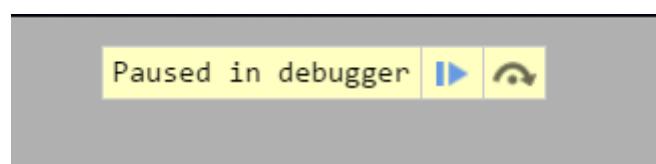
The screenshot shows the Chrome DevTools interface with the 'Sources' tab selected. In the left sidebar, under 'File://', there is a folder 'C:/Users/barzik/Documents/Le...' containing 'index.html' and 'source.js'. The 'source.js' file is currently open. On line 3 of the code, there is a blue rectangular highlight indicating a breakpoint. The code itself is as follows:

```

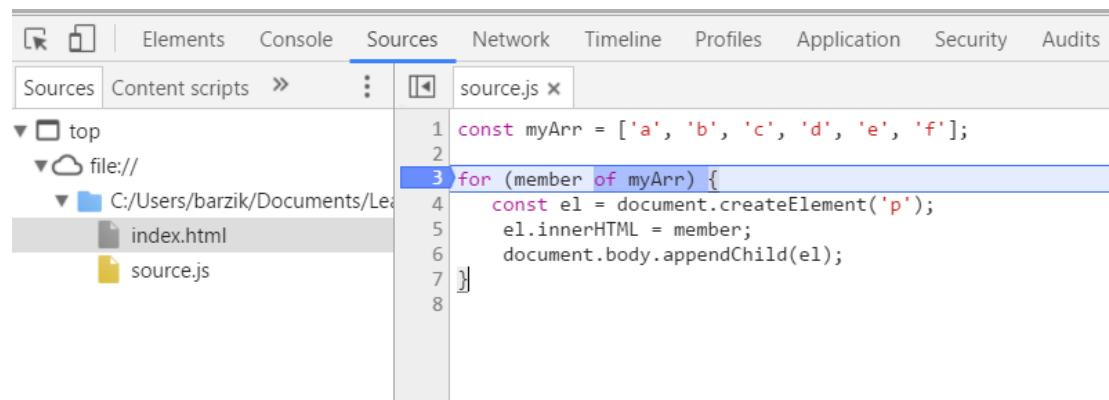
1 const myArr = ['a', 'b', 'c', 'd', 'e', 'f'];
2
3 for (member of myArr) {
4   const el = document.createElement('p');
5   el.innerHTML = member;
6   document.body.appendChild(el);
7 }
8

```

עכשו חביבים להפעיל את הסקריפט מחדש. את זה עושים על ידי טעינה של הדף שוב. שימושו לב שברובם מקרים לא צריך להפעיל את הסקריפט מחדש. אם מציבים את נקודות העצירה באירוע שומופעל בלחיצה על קליק, אין צורך בהפעלה מחדש. כאן מדובר במקרה נדיר כיון שהסקריפט הזה כבר רץ ולא ירצו אם לא נטען את הדף מחדש. טעינה חדשה של הדף לא תציג שוב את התוכן המקורי, אלא יופיע לפתע דף אפור ובו אינדיקציה שהדייבאגר מופעל.

בדיבאגר עצמו תוכלו לראות שערכותם בנקודות העצירה:

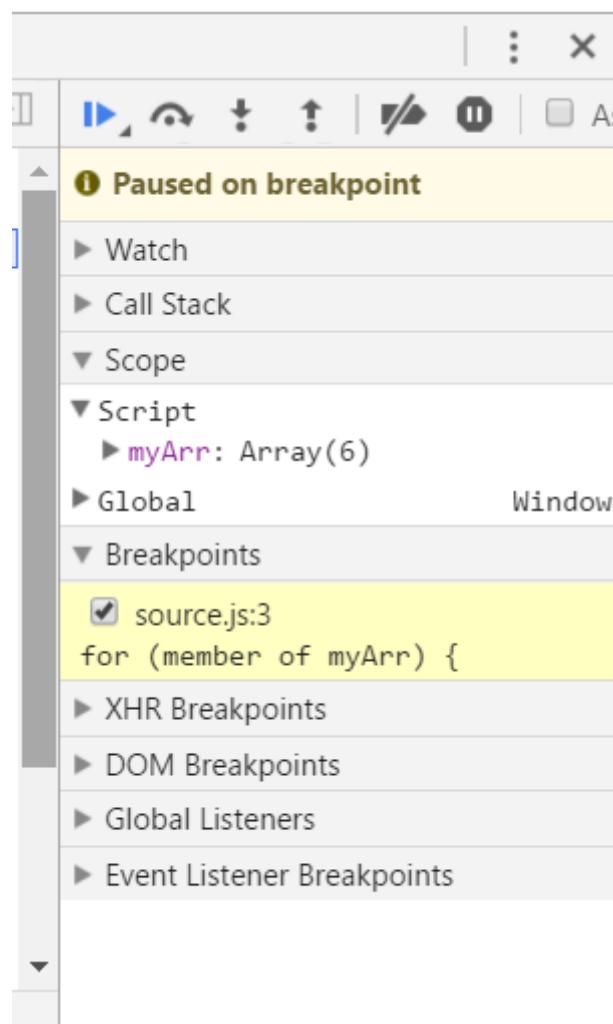
The screenshot shows the Chrome DevTools interface with the 'Sources' tab selected. In the left sidebar, under 'File://', there is a folder 'C:/Users/barzik/Documents/Le...' containing 'index.html' and 'source.js'. The 'source.js' file is currently open. A blue rectangular highlight is on line 3 of the code. The code is identical to the one in the previous screenshot. The right pane shows the variable values for the current scope:

```

1 const myArr = ['a', 'b', 'c', 'd', 'e', 'f'];
2
3 for (member of myArr) {
4   const el = document.createElement('p');
5   el.innerHTML = member;
6   document.body.appendChild(el);
7 }
8

```

מצד ימין אפשר לראות פרטיים על המצב הנוכחי:

ב-`scope` למשל אפשר לראות את כל המשתנים הקיימים באותו `scope`, ובמקרה זה רק `myArr`. אפשר גם לראות את כל האלמנטים/globalים (כמו `document` שלמדו עליון בפרק על HTML וג'אויסקייפ) ואובייקטים מובנים אחרים שעוז נלמד עליהם. אם עוברים לkonsole, אפשר להקליד פקודות שייעבדו בנקודת הזמן זו של הסкриיפט. מעל דיווח המצב יש שורת פקדים שבהם אפשר להפעיל את הדיבאגר:

בלחץ הראשון אפשר להריץ את הסкриיפט עד נקודת העצירה הבאה, אם יש כזו. אם אין כזו, הסкриיפט ורוץ עד הסיום. בלחץ השני אפשר לעשות `step over` – קלומר להריץ את הסкриיפט לשורה הבאה. הלחץ השלישי והרביעי, `step out`/`step in`, שמורים לכינסה אל פונקציות ולא נזון בהם בשלב זה. אפשר גם למחוק את כל נקודות העצירה.

הבה נלחץ על **step over**. אפשר גם ללחוץ על F10. תוכלו לראות שהתקדמתם צעד אחד מעבר לנקודת העצירה וכרגע אתם בתוך הלולאה:

עכשו יש בסkop שני חלקים – גם זה של הבלוק, כלומר של `for of`. אפשר לראות שיש את ה-`el`, אבל הוא עדין לא מוגדר. הוא יהיה מוגדר רק בשורה הבאה. בואו נتقدم אליה באמצעות לחיצה שנייה על הפקד או על F10:

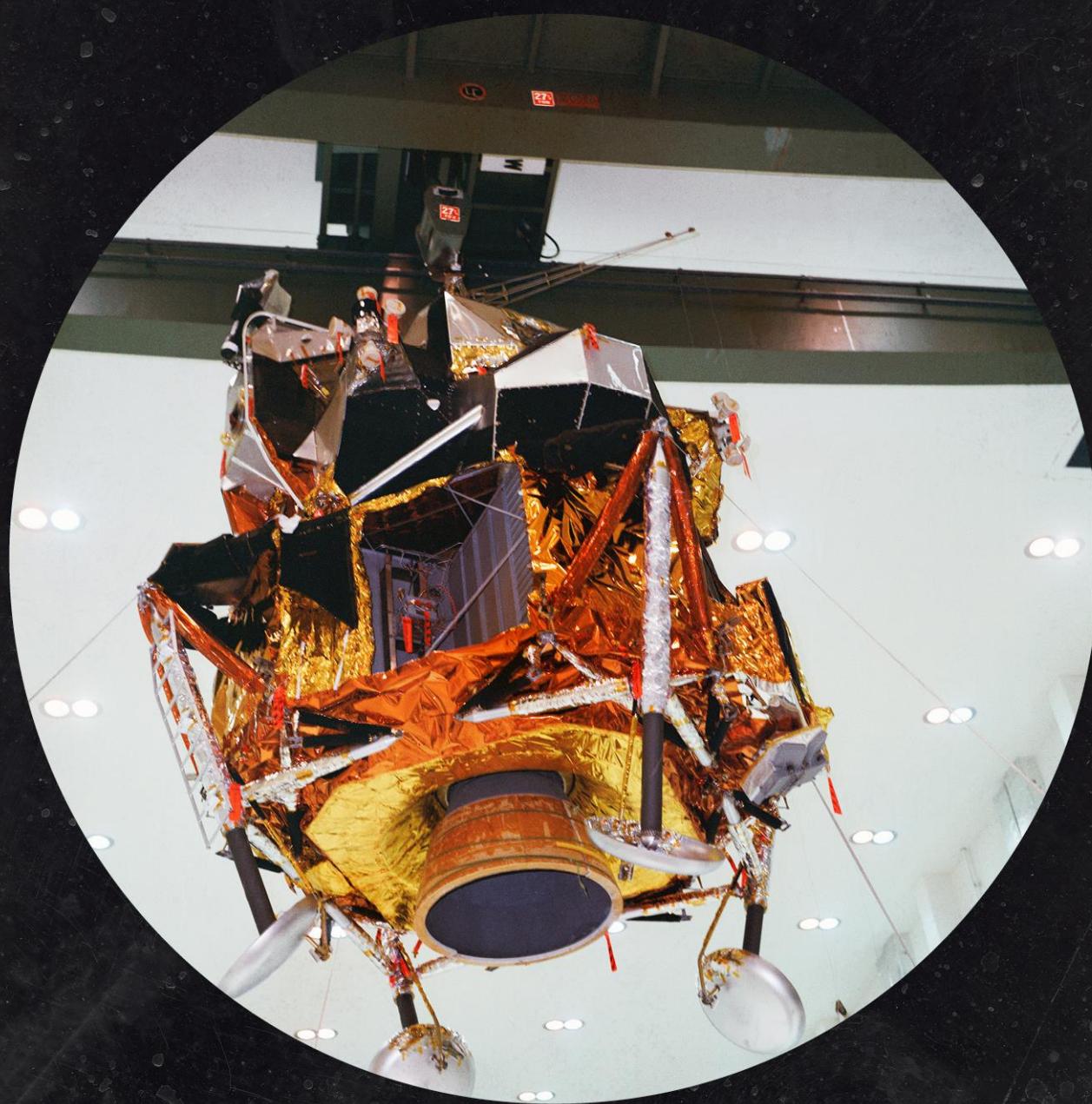
כעת אפשר לראות שה-`el` הוא אלמנט מסווג `p`. אם לוחצים על החץ הקטן שלצד ה-`el` אפשר לראות את האובייקט של ה-DOM במלוא תפארתו, לצד כל התוכנות המיעילות של ה-DOM והתכונות שבאות ייחד עם הגדרתו כאובייקט, וזה המון.

בגדיול, אין פה יותר מדי, אך מדובר באחד הכלים החשובים ביותר למתקנים וכדיי מאד ללימוד להשתמש בו – וזה להשתמש בו – כבר בשלב הначала. היכולת המרהיבה של הדיבאג' לסייע במציאת תקלות היא חשובה מאוד, והוא גם נותן תמונה מלאה על מה שתרחש בקוד – כולל המשתנים המופיעים בסקוב או בקלוזרים השונים (אם שכחتم מה זה, חזרו לפרק על הפונקציות).

שימוש לב: מطبع הדברים עיצוב של דפדף משנתה כל הזמן וייתכן שצלומי המסך המופיעים פה לא מעודכנים מספיק. אם כן, לא צריך להיחוץ – העיקרון הוא אותו עיקרון גם אם לשונית קוראים בשם אחר או אם האיקון נראה קצת אחרת.

פרק 15

אובייקטים גלובליים ואובייקטים מוגנים

אובייקטים גלובליים ואובייקטים מובנים

הראיתי בכמה ההזדמנויות שקיימים אובייקטים שיש גישה אליהם. הדוגמה הטובה ביותר היא `document`. על אף שה-`document` היא לא מילה שמורה כמו `if` או `function`, יש גישה אל אובייקט ה-`document` המכיל מתודות ותכונות שונות. יש גישה אל `console`, למשל, על פונקציית הלוג שלו. מדובר באובייקטים גלובליים הקיימים לג'אווהסקריפט. ב"אובייקטים גלובליים" אני מתכוון לאובייקטים שמוגדרים בrama הגלובלית ומשם מחלחים לכל סCOPE:

```
console.log('I am global');
(() => {
  console.log('I am inside my scope');
  const myArray = [1, 2, 3, 4];
  for (member of myArray) {
    console.log(member);
  }
})();
```

בדוגמה הקוד הזה, למשל `console` הוא אובייקט שזמן מיד בrama הגלובלית, בסCOPE של הפונקציה האנונימית המרצה את עצמה (שלמדנו עליה בפרק על הפונקציות) וגם בסCOPE של לולאת `for`. אם דורסים את `console` בrama הגלובלית ויוצרים אותו מחדש כאובייקט עם פונקציית `log` ריקה, ה-`log` לא יעבד:

```
console.log('I am global'); // Only this will work

(() => {
  let console = {
    log: () => { };
  }
  console.log('I am inside my scope');
  const myArray = [1, 2, 3, 4];
  for (member of myArray) {
    console.log(member);
  }
})();
```

בדוגמה שלעיל, למשל, דורסים בתוך הסCOPE של הפונקציה האנונימית את `console`.`console` שלא מדובר במילה שמורה אלא באובייקט גלובלי, אפשר לעשות את זה בקלות. זה אומר

שכל `log` בסkop של הפונקציה האנונימית וכל ה-`log` `console` שהוצבו באותו skop באמצעות closure (שגם עליו למדנו בפרק על הפונקציות), לא יעבדו כיון שפונקציית `log` תהיה ריקה ב-`console`. לעומת זאת, הטקסט שנעביר ב-`log` פשוט לא יוצג.

כל ההקדמה הארוכה זו נועדה להסביר שיש הבדל משמעותי בין מילה שמורה, שהיא עצם מעצמותיה של ג'אווהסקריפט, לבין אובייקטים גלובליים שהם מכובדים וחשובים, אך עדין רק אובייקטים שמצויתים לכללי השפה. יש אובייקטים גלובליים שזמינים אך `window` ורך לג'אווהסקריפט שעבוד בסביבת HTML, HTML, כמו `document` שהכרנו קודם, `Screen`, `URL` וכוכו, ויש כמובן שזמינים אך ורק לג'אווהסקריפט שעבוד בסביבת שרת, כמו `process` למשל. אובייקטים גלובליים רבים זמינים לכל ג'אווהסקריפט שהוא, כמו `console`. כל האובייקטים האלה נקראים Web APIs.

לכל אובייקט גלובי יש תכונות או מתודות. על מנת לבחון אותן, אפשר לחפש אותן בתיעוד בראשת או פשט להסתכל בקונסולה. בדוגמה הבאה פותחים את כלי המפתחים בכרום, עוברים לקונסולה, מקלידים `console` ולוחצים על `Enter`. בבת אחת רואים את כל המתודות שיש לקונסולה.

```
> console
< ▼Object {debug: function, error: function, info: function, log: function, warn: function...} ⓘ
  ► assert: function assert()
  ► clear: function clear()
  ► count: function count()
  ► debug: function debug()
  ► dir: function dir()
  ► dirxml: function dirxml()
  ► error: function error()
  ► group: function group()
  ► groupCollapsed: function groupCollapsed()
  ► groupEnd: function groupEnd()
  ► info: function info()
  ► log: function log()
  ► markTimeline: function markTimeline()
    memory: ...
  ► profile: function profile()
  ► profileEnd: function profileEnd()
  ► table: function table()
  ► time: function time()
  ► timeEnd: function timeEnd()
  ► timestamp: function timestamp()
```

אפשר לראות שיש שם `error`, למשל. ואכן, אם כותבים בקוד:

```
console.error('This is error!');
```

רואים שהקונסולה שולחת את הטקסט על רקע אדום כשגיאה. אם משתמשים ב-`console.info` רואים שמתקבלות התרעות בגוון אחר.

כאמור, ה-`API` Web מאפשר לקבל המון מידע מהתקנים שונים. אחד האובייקטים השימושיים ביותר הוא אובייקט `window`, שיש לו תוכנות וمتודות רבות. למשל `window.location`, שמחזיר את ה-`URL`, כלומר הכתובת, של הדף שבו הסקריפט רץ. כך אפשר להעביר את המשתמש למקום אחר. הקוד הזה, לדוגמה, מעביר את המשתמש לאתר גוגל.

```
window.location = 'https://google.co.il';
```

יש המון אובייקטים גלובליים כאלה, ונדריך רק לזכור שהם לא מגיעים משום מקום אלא מזורקים לסקופ הגלובלי על ידי ג'אווהסקריפט עצמה. מי שרוצה לראות את רשימת האובייקטים המלאה של `Web APIs` מוזמן לגשת לאתר המקיף והטוב ביותר של תיעוד ג'אווהסקריפט: [MDN Mozilla Developer Network](#). שם יש פירוט מקיף ביותר על כל האובייקטים. עם כל שינוי והתקדמות של הדפינים נוספים אובייקטים.

שימוש לב: ניתן לגשת לאובייקט הגלובלי `window` גם באמצעות `globalThis`. האובייקט זהה הוא כינוי לאובייקט הגלובלי המשתנה מסביבה לסביבה. במקרה של סביבת דפדפן, הוא מחליף את `window`. כך למשל, ניתן לכתוב:

```
globalThis.location = 'https://google.co.il';
```

למשל, בשנת 2015 נוספו אובייקטים גלובליים שמאפשרים תקשורת באמצעות ג'אווהסקריפט עם מצלמת הרשת, וכך כל קוד ג'אווהסקריפט יכול לגשת אל מצלמת הרשת, לאחר בקשת רשות מהמשתמש, ולהשתמש בפייד המגיע ממנה למטרות שונות. הרשימה, כאמור, נמצאת באתר MDN:

<https://developer.mozilla.org/docs/Web/API>

בדומה לאובייקטים גלובליים, יש בג'אווהסקריפט גם אובייקטים מובנים. ההבדל הוא שכן האובייקטים לא מזורקים מהדף או מסביבת העבודה אלא מוגדרים בתוכניות של השפה עצמה, כלומר הם חלק מהשפה. נשמע אולי שמדובר בהבדל דק, אך הוא ממשועודי מאד.

אובייקט `document` מגיע מהדף. הוא לא חלק رسمي מהשפה אלא סוג של API שהדף מימוש. אובייקט מוגנה מסוג `Math`, למשל, והוא אובייקט שמניגע מהשפה עצמה ומופיע בהגדרותה שלה. בעוד אובייקט גלובלי כמו `console.error` יכול להיות מיום בדף כרום בצורה אחרת, בפירופוקס בצורה אחרת ובסביבת שרת בצורה אחרת, אובייקט מוגנה `PI` שמחזיר את ערך הפאי מתנהג באופן זהה לחלווטין בלי שום קשר לדף.

או אם ג'אויסקריפט רצה בסביבת שרת.

חלק מהאובייקטים הם אובייקטים של ממש וחלקם ממומשים כפונקציה (שגם היא אובייקט).

גם את האובייקטים המוגנים אפשר לדרוס. כאן לדוגמה את האובייקט `Math` וגורמים לו-`PI` להחזיר ערך של 5:

```
console.log(Math.PI); // 3.141592653589793
(() => {
  let Math = {
    PI: 5,
  }
  console.log(Math.PI); // 5
})();
```

בהמשך הפרק נעבור על כמה אובייקטים מוגנים חשובים.

parselnt

הfonקציה הגלובלית `parselnt` מקבלת ממירה מחרוזת טקסט למספר. הfonקציה מקבלת שני ארגומנטים. הראשון הוא מחרוזת הטקסט והשני הוא הבסיס. המלצת הרשמית היא להשתמש בשני הארגומנטים, אבל בפועל צריך רק ארגומנט אחד. כך זה עובד:

```
const convertedNumber = parseInt('10230');
console.log(convertedNumber);
```

אפשר לראות שהารוגומנט הראשון הוא מחרוזת טקסט, אבל מייד אחרי שמעבירים אותו ב-`parselnt` רואים בקונסולה ש-`convertedNumber` הוא מספר. הfonקציה תעבור גם אם יש המון רווחים:

```
const convertedNumber = parseInt('      10230      ');
console.log(convertedNumber);
```

אבל אם היא מקבלת משוה שהוא לא יכול להתחזק אליו, היא מחזירה `NaN` (כאמור, הקיצור ל-`Not a Number`, לא מספר):

```
const convertedNumber = parseInt('Ahla Mispar 10230');
console.log(convertedNumber); // NaN
```

ראוי לציין שבמקרה ההפוך פונקציית `parselnt` דוקא עובדת. אם היא נתקلت במספר שיש אחריו טקסט, היא נזנתת את המספר:

```
const convertedNumber = parseInt('10230 ze yofi shel mispar');
console.log(convertedNumber); // 10230
```

eval

`eval` היא פונקציה גלובלית שמקבלת ארגומנט אחד, שאמור להיות מחרוזת טקסט. `eval` לוקחת את הטקסט זהה ומריצה אותו כailo מדובר בג'אוּהַסְקְּרִיפְט. כמובן הוא מעריצה אותו (evaluation) כאילו הוא ג'אוּהַסְקְּרִיפְט ומחזירה את התוצאה.

בדוגמה זו למשל לוקחים את מחרוזת הטקסט `1 + 4` ומריצים אותה כאילו היא ג'אוּהַסְקְּרִיפְט. התוצאה של זהה דבר היא `5`, וזה בדיק מה שמתקיים:

```
let result = eval('1 + 4');
console.log(result); // 5
```

אפשר לקחת את זה רוחק יותר ולהכניס לתוך מחרוזת הטקסט הגדרות של משתנים ממש:

```
let a;
let result = eval('a = 1 + 4');
console.log(a); // 5
```

פה למשל מציבים במחרוזת הטקסט מספר לתוכה `a` שהוגדר בסkop הגלובלי. כיוון שפונקציית `eval` ממש מריצה את מחרוזת הטקסט כמו ג'אוּהַסְקְּרִיפְט, משתנה `a` מקבל ערך. כל מה שמוקף ב-`eval`, לא משנה מה אורכו, יירץ כמו ג'אוּהַסְקְּרִיפְט. כתיבה של מהו זהה:

```
let a;
let result = eval('a = "Hello";');
console.log(a); // Hello
```

דוגמא לכתיבה של מהו זהה:

```
let a;
a = "Hello";
console.log(a); // Hello
```

אחד המשפטים הכי נפוצים בקרב מתכנתים הוא **eval is evil**. באופן עקרוני צריך להשתמש ב-`eval` רק אם אתם יודעים באמת מה אתם עושים. הסיבה היא ענייני אבטחת מידע – בדרך כלל מחרוזת הטקסט מגיעה בדרך זו או אחרת משתמש, וממן אפשרות למשתמש להריץ מה שהוא רוצה בקוד הואفتح אפשרות לביעות אבטחה ולביעות אחרות. לפיכך למדנו כאן את `eval`, אבל רק לצורך ההסביר מדוע מומלץ לא להשתמש בה לעולם...

Math

Math הוא אובייקט גלובלי שמאפשר לבצע פעולות הקשורות ל... מתמטיקה. אל תופלו מהכיסא פה. יש לאובייקט לא מעט מתודות ותכונות, שאחת מהן (וון) הכרנו בתחילת הפרק. רוב המתכנתים פוגשים את האובייקט זהה כאשר הם רוצים ליצור מספר רנדומלי, למשל כשמותיהם למשתמש שם משתמש חדש או כאשר מדמים משתמש, משחקים, אНИמציות וכו'.

באמצעות `math.random` יוצרים מספר רנדומלי מ-0 (כולל 0) עד 1 (לא כולל 1). המספר הוא שבר עם 16 ספרות לאחר הנקודה. אתם מוזמנים להריץ את הקוד הזה ולבדק:

```
let result = Math.random();
console.log(result);
```

האם המספר הזה רנדומלי? לא ממש, כיון שהוא מבוסס על הזמן ועל האלגוריתם שלוקח את חלקיק הזמן ויוצר מספר רנדומלי. אבל התהיליך הזה רנדומלי מספיק כדי שייתקבל מספר אקרי. נשאלת השאלה, איך לוקחים את המספר הזה והופכים אותו למספר הרנדומלי שרוצים לקבל – למשל מספר מ-1 עד 10. האמת היא זהה די קל – רק צריך להכפיל את המספר שיוצא ב-10 ואז לעגל את התוצאה. למשל, אם המספר הרנדומלי שיצא הוא 0.9181803844895979 מכפילים אותו ב-10 ומעגלים כלפי מטה. התוצאה תהיה 9. איך מעגלים? באמצעות תקונה נוספת נוספת של `Math` שמשמשת ליצירת עיגול, שנראית `round`. כך:

```
let result = Math.random();
result *= 10;
result = Math.round(result);
console.log(result);
```

בגרסאות ישנות יותר של ג'אווהסקריפט, לפני שהייתה קיימת אופרטור `*` שעליו למדנו באחד הפרקים הקודמים, היו משתמשים במתודה `pow` (קיצור של power) לביצוע חזקה. המתודה קיבלה שני ארגומנטים, המספר שעליו החזקה פועלת ומספר החזקה. בדוגמה הבאה מחשבים את המספר 2 בחזקת 3 (התוצאה היא 8):

```
let result = Math.pow(2, 3);
console.log(result); // 8
```

Date

התאריכים בג'אוהסקריפט מחושבים כמלילשניות (אלפיות השנה) ומותאמים לשעון של המחשב. בעידן המודרני, שבו השעונים מסונכרנים באופן אוטומטי עם הרשת, התאריך מדויק במידה ניכרת. התאריך הוא מספר המילישניות שעברו מ-1.1.1970 והוא מוסכם על כל מערכות המחשב כ-epoch time, הזמן שבו כביכול מערכת היבונית הראשונה החלה לפעול. כמעט כל שפות התכונות המוכרכות משתמשות במוסכמה זו. חל肯 סופרות את השניות שעברו וחילקן את המילישניות. בג'אוהסקריפט סופרים מילישניות.

כשנדרשים לחשב תאריכים בג'אוהסקריפט, צריך לחשב אותם עם Date. בנגדօד לאובייקטים הגלובליים שלמדנו עד כה, Date הוא פונקציה בנאיית SMAתחלים עם המילה השמורה new. על פונקציה בנאיית ועל new למדנו בפרק על this ועל new. לשם תזכורת, new מחזיר אובייקט שלהם. הפונקציה הבנאיית Date מקבלת ארגומנט של הזמן שמעוניינימ לחקור. כאשר אין ארגומנט, הזמן הוא epoch time. ברגע SMAתחלים את Date, נוצר אובייקט שמכoon לתאריך האתחול של האובייקט – קלומר היום, ברגע זהה בדוק.

הבה נדגים:

```
const dateObject = new Date();
let epochElapsedTme = dateObject.getTime();
console.log(epochElapsedTme);
```

כאן יוצרים date ללא ארגומנט, קלומר תאריך האתחול והוא הרגע הזה ממש. משתמשים במתודה getTime כדי לקבל את מספר המילישניות שעברו מהתאריך של epoch time (1.1.1970 עד היום. נסו ותראו!

אם רוצים לאותל את אובייקט date לתאריך מסוים, אפשר להכניס ארגומנטים של תאריך. הארגומנט הראשון הוא שנה, השני חודש, השלישי יום, הרביעי שעה, החמישי דקה, השישי שנייה והשביעי והאחרון מילישניה. אפשר גם להכניס רק ארגומנט של שנה וחודש, אז האובייקט יאותל ביום הראשון של החודש. שנה וחודש הם המינימום הנדרש, אבל אפשר להוסיף עוד ארגומנטים, עד המילישניה. כאן למשל SMAתחלים את האובייקט בתאריך המלא 16.09.1977, 14:30, 20 שניות ו-500 מילישניות. אחרי SMAתחלים את האובייקט אפשר להשתמש

ב-getTime כדי לבדוק כמה זמן עבר מהתאריך של epoch time עד התאריך זהה. שזה 245,849,420,500 מילישניות בדיק.

```
const dateObject = new Date(1977, 9, 16, 14, 30, 20, 500);
let myBirthdayElapsed = dateObject.getTime();
console.log(myBirthdayElapsed);
```

זה נראה מעט אבסטרקטי. הנה נראה שימוש אמיתי באפשרות הזאת. נניח שמקבלים את גילו של לקוח ורוצים לדעת בן כמה הוא בדיק. ראשית יוצרים אובייקט עם יום הולדתו, ואז יוצרים אובייקט של התאריך הנוכחי ומחסירים ממנו את הזמן של יום הולדתו. זה אפשרי כי הזמן הוא במספר, מילישניות, משנת 1970:

```
const customerDateObject = new Date(1977, 9, 16);
const currentDateObject = new Date();
let gap = currentDateObject - customerDateObject;
console.log(gap);
```

יש לנו את אובייקט התאריך של הלוקח ואת אובייקט התאריך הנוכחי, ופושט מחסירים אחד מהאחר. אם השנה עכשו היא 2018 ונולדתם בשנת 1978, חישוב הגיל הוא פשוט: $2018 - 1978 = 40$. כאן במקום בשנים סופרים במילישניות, אבל קשה לומר לבן אדם, "הי אתה בן 1,305,505,055 מילישניות!" – צריך להשתמש בפורמט של בני אדם. פה נכנסת המתמטיקה לסייע, ועשה חישוב פשוט שבו מחלקים את הפער במילישניות במספר המילישניות שיש בשנה:

```
const customerDateObject = new Date(1977, 9, 16);
const currentDateObject = new Date();
let gap = currentDateObject - customerDateObject;
console.log(gap);
const years = gap / (365 * 24 * 60 * 60 * 1000);
console.log(`You are ${years} old!`);
```

הינה דרך החישוב:

מילישניות בשניה	1000
שניות בדקה	60
דקות בשעה	60
שעות ביוםמה	24
ימים בשנה	365

מספר המילישניות בשנה הוא לפיכך: $31,536,000,000 = 1000 \times 60 \times 60 \times 24 \times 365$, כלומר 31,536,000,000. אבל אם מחלקים את מספר המילישניות במספר זהה, מגלים את מספר השנים. מובן שיצא מספר עם הרבה ספרות אחרי הנקודה, אך בדיקות לשם כך קיימות.

`.Math.round`

נוהג לשמר תאריכים כמעט תמיד כמספר המילישניות (או מספר השניות, אז להכפיל באלף כמשמעותם לג'אווהסקריפט) ולא כמחרוזות טקסט. זה נראה מעט מסורבל בהתחלה, אבל בזכות האובייקט `Date` ממש קל לעשות את זה.

JSON

לא מעט פעמים נדרשים להעביר נתונים אל סקריפט מסוים או ממנו, למשל לקבל נתונים מרשת ולבוד אותם או לטען או לשמור קובץ אם עובדים בג'אוּהַסְקְּרִיפְט לצד השרת. ג'אוּהַסְקְּרִיפְט בנזיה לעבוד היטב עם פורמט נתונים שנקרא **JSON**, ראשי תיבות של JavaScript Object Notation. בגדול, הפורמט זהה הוא אובייקט ג'אוּהַסְקְּרִיפְט שעליו למדנו כבר בעבר, אך בשינויים קלים:

1. מירכאות כפולות בלבד.
2. מירכאות סביב כל מחוץ טקסט, גם סביב התוכנות.
3. אין פסיק בסוף התוכנה האחורה.
4. אסור לנתח העורות בתוך JSON.
5. אין מתודות.

למשל, הקוד הבא הוא קוד ג'אוּהַסְקְּרִיפְט תקין המגדיר אובייקט, אך הוא אינו JSON תקין:

```
let myObject = {
    name: 'Ran',
    birthdate: 245849420500,
}
```

הקוד הבא הוא אותו קוד, אבל בפורמט JSON:

```
{
  "name": "John",
  "birthdate": 245849420500
}
```

מה ההבדל? כפי שנכתב לעיל – מירכאות כפולות סביב כל מחוץ טקסט וגם סביב כל התוכנות ואין פסיק בסוף התוכנה האחורה.

כאמור, JSON אמור להיות אינטואיטיבי לכל מי שמכיר ג'אוּהַסְקְּרִיפְט מספיק זמן. למעשה השינויים הקלים הללו, מדובר בפורמט פשוט וקל, וכמעט כל השפות בשירותים השונים עובדות איתתו, מה שהופך אותו למש נוח. אבל כדי לעבוד איתו צריך להמיר אובייקט ג'אוּהַסְקְּרִיפְט-JSON ולהפנ. עושים את זה בקלות באמצעות אובייקט JSON הגלובלי, שיש לו שתי מתודות – האחת הופכת אובייקט ג'אוּהַסְקְּרִיפְט ל-JSON תקין והאחרת ממירה JSON תקין לאובייקט ג'אוּהַסְקְּרִיפְט שאפשר להשתמש בו:

```
let someObject = {
  name: 'Ran',
  birthdate: 245849420500
}
let JSONObject = JSON.stringify(someObject);
console.log(JSONObject) // {"name": "Ran", "birthdate": 245849420500}
```

בדוגמה שלעיל לוקחים אובייקט ג'אווהסקריפט והופכים אותו באמצעות `JSON.stringify` לאובייקט JSON מן המניין בפורמט של מחוץ, ומכאן השם של המתודה: `stringify` להפוך למחוץ. את האובייקט זהה אפשר לשגר לשרת באמצעות פקודת AJAX, לשמר על השרת או להעביר אותו בכל צורה אחרת. הוא נחשב מחוץ טקסט לכל דבר. במקרה של שרת, כל שפה יודעת להתמודד עם JSON, שהפוך אותה פקטו לפורמת המרכזית של הרשת.

שימוש לב שאובייקט JSON הוא מחוץ טקסט לכל דבר. קלומר דבר זה:

```
let someObject = {
  name: 'Ran',
  birthdate: 245849420500
}
let JSONObject = JSON.stringify(someObject);
JSONObject.name = 'Moshe'; // Will get Uncaught SyntaxError: Unexpected token o in JSON at position 1
```

לא יעבד ויזרוק הודעת שגיאה. על מנת לעבוד עם מחוץ טקסט שהוא אובייקט JSON כשר למחדرين, צריך להמיר אותה לג'אווהסקריפט. את זה עושים באמצעות `JSON.parse`

באופן הבא:

```
const JSONObject = '{"name": "Ran", "birthdate": 245849420500}';
let regularObject = JSON.parse(JSONObject);
regularObject.name = 'Moshe';
console.log(regularObject); // Object {name: "Moshe", birthdate: 245849420500}
```

כאן היה אובייקט JSON שהוא בעצם מחוץ טקסט. במקרה הזה הוא הוקליד ידנית, אבל במקרים מסוימים, ממסד נתונים או בכל צורה אחרת. באמצעות `JSON.parse` הוא הומר לאובייקט רגיל שעליו אפשר לעבוד כרגיל, למשל להחליף את שם הלוקו-*Moshe* כפי שנעשה כאן.

setTimeout

מדובר בפונקציה גלובלית שמאפשרת לעכב את הקוד או לזמן אותו. בדרך כלל בקוד רגיל אין בה שימוש, אבל בלי מעת דוגמאות משתמשים בקוד הזה. כמו כן, בקוד ג'אווהסקריפט שבודק UI יש חשיבות רבה לזמן או לעיבוד, אבל בדרך כלל השימוש בפונקציה זו נחשב לתכנות גרווע. אם התוכנה שלכם צריכה עיכוב (timeout), סימן שיש בעיה בסקריפט. אז למה לומדים את הפונקציה הזאת? בעיקר כי צריך אותה לשם לימוד קוד אסינכרוני בהמשך.

נוסף על כך, זו פונקציה שכאמור נמצאת בדוגמאות רבות בראש בכל מה הקשור לאספקטים מתקדמים יותר של ג'אווהסקריפט (כמו גנרטורים – שם חלק מתקדם בשפה שלא הגיע אליו בסוף זהה, אבל אפשר לגשת ל-MDN שהזוכר קודם כדי לבדוק), אחרת לא הייתה שום סיבה לכתוב עליה במיוחד. אז מומלץ להתודע לסייעת שלה ולהכיר אותה, אבל מאוד לא מומלץ להשתמש בה בקוד אמיתי בלי סיבה ממש- ממש טובה (סיבה טובה היא יצירת אнимציות או משחקים, למשל).

חמושים באזהרות האלו,בואו נלמד את הפונקציה של **timeout**. מדובר בפונקציה גלובלית שזמין נמעט בכל הסביבות – דפדפן או סביבת שרת. איך היא עובדת? זו פונקציה שמקבלת שני ארגומנטים, פונקציה אנוונימית (הmovebraת כפונקציית חצ) שרצה מיד אחרי זמן העיכוב, וזמן העיכוב במלישניות.

הינה הפונקציה:

```
console.log('start the code');
setTimeout(() => {
  console.log('After 5 seconds');
}, 5000);
console.log('end the code');
```

פונקציית החצ, שמועברת כารגומנט הראשון, תروع מיד לאחר זמן העיכוב, שמועבר כargonmant השני, יסתהים. הקוד לפיך ידפיס את מה שיש בקונסולה בשורה הראשונה – "start the code", ויריץ את פונקציית העיכוב שתחכה חמיש שניות. הסקריפט לא יעצור וירוץ את השורה الأخيرة "end of code". רק לאחר חמיש שניות, שנן 5,000 מילישניות, יוצג "After 5 seconds".

```
start the code
end the code
undefined
After 5 seconds
```

סדר הרצה

```
1 console.log('start the code');

        ↗️ ารוגמנט ראשון - פונקציה אונומית
2 setTimeout(() => {
    ↗️ ארוגמנט שני - מספר המילישניות
3     console.log('After 5 seconds');
}, 5000);

2 console.log('end the code');
```

מה שחשוב להבין הוא ששאר הסקריפט רץ, וברגע שהזמן שהוקצב יסתתיים, מה שהועבר בפונקציית החץ יירוץ מיד. לא כל הסקריפט עוצר; הרצה של שאר הסקריפט מתקיימת כרגע.

פונקציית `setTimeout` מחזירה מספר חיובי שבו אפשר להשתמש כדי לzechות אותה בהמשך הקוד. לאיזה צורך זה שימושי? אם רוצים מסיבה כלשהי בהמשך להשמיד את ה-`setTimeout`. ההשמדה של `setTimeout` נעשית באמצעות פונקציה מובנית אחרת `clearTimeout`, והיא מקבלת כารוגמנט את המספר המזהה של ה-`setTimeout`, שהוא רצוי להרוג:

```
console.log('start the code');
const timeoutID = setTimeout(() => {
    console.log('After 5 seconds');
}, 5000);
console.log('end the code');
console.log(timeoutID); // Some positive number
clearTimeout(timeoutID); // setTimeout will never happen
```

בדוגמה שלעיל יוצרים `setTimeout` בדגם הקודמת, אבל הפעם מקבלים את ה-ID שלה ומשתמשים בו כדי להרוג מידית את ה-`setTimeout`, שלאulos לא יתבצע.

תרגיל:

צרו פונקציה שמחזירה מספר רנדומלי, עגול, מ-1 עד 100 (לא כולל 100).

פתרונות:

```
function getRandom() {
    let result = Math.random();
    result *= 100;
    result = Math.round(result);
    return result;
}
const randomNumber = getRandom();
console.log(randomNumber);
```

הסבר:

ויצרים פונקציה עם שם כלשהו. ראשית יוצרים מספר רנדומלי באמצעות `Math.random`. המספר הוא בין 0 ל-1 (לא כולל 1). מכפילים את התוצאה ב-100. כך למשל אם המספר הרנדומלי שיצא הוא 0.512, התוצאה תהיה 51.2. כיוון שהחיר מספרים שלמים, לוקחים את המספר, מעגלים אותו באמצעות `Math.round` ומוחזירים אותו כמו כן פונקציה רגילה.

תרגיל:

צרו פונקציה שמחזירה מספר רנדומלי, עגול, מ-1 עד הארגומנט שהפונקציה מקבלת

פתרונות:

```
function getRandom(span = 10) {  
    let result = Math.random();  
    result *= span;  
    result = Math.round(result);  
    return result;  
}  
const randomNumber = getRandom(1000);  
console.log(randomNumber);
```

הסבר:

כמו בפתרון הקודם, רק שכאן מכפילים את המספר הרנדומלי בארגומנט שמקבלים מהפונקציה, כך שהטוווח הוא בין 0 לארגומנט.

תרגיל:

צרו פונקציה שמקבלת גיל משתמש בשנים (למשל 1980) ובחודש (למשל 1) ומחשבת אם המשתמש בן יותר מ-21. אם כן, היא מחזירה true. אם לא, היא מחזירה false.

פתרונות:

```
function verify21(costumerYear, costumerMonth) {
    const currentDate = new Date();
    const costumDate = new Date(costumerYear, costumerMonth);
    const age = currentDate - costumDate;
    const years = age / (1000 * 60 * 60 * 24 * 365);
    if (years > 21) {
        return true;
    } else {
        return false;
    }
}
console.log(verify21(1977, 9)); // true
console.log(verify21(2017, 1)); // false
```

הסבר:

יצרים פונקציה שמקבלת שני ארגומנטים, הראשון של שנה והשני של חודש. ראשית יוצרים אובייקט תאריך של התאריך הנוכחי, ללא ארגומנט. שנית יוצרים אובייקט תאריך של שנת הלידה והחודש. כל מה שנשאר לעשות הוא לחשב את הפער. הוא מתקבל במיילישניות, וכך להסב אותו לשנים מחלקיים אותו במספר המילישניות שיש בשנה. עכשו יש את מספר השנה שהוא הפער בין גיל המשתמש לתאריך הנוכחי. אם מספר השנה גדול מ-21 מחזירים true, ואם מספר השנה קטן מ-21 מחזירים false. איזה יופי.

תרגיל:

צרו פונקציה שמקבלת מספר X ומדפיסה בקונסולה את המשפט "רצתי לאחר X שניות".

פתרונות:

```
function delayFunction(int) {
    const delaySeconds = int * 1000;
    setTimeout(() => {
        console.log(`After ${int} seconds`);
    }, delaySeconds);
}
delayFunction(2);
```

הסבר:

יצרים פונקציה בשם delayFunction שיש לה ארגומנט אחד. את הארגומנט זהה מכפילים ב-1,000 כדי לקבל מספר במילישניות ומכניסים אותו לקבוע delaySeconds. קוראים לפונקציה הגלובלית setTimeout. הפונקציה זו קיימת בכל ג'אווהסקריפט חלק מהשפה, לא צריך ליצור אותה. היא מקבלת שני ארגומנטים. הראשון הוא פונקציה שרצה אחרי מספר המילישניות שמעבירים בארגומנט השני. בארגומנט הראשון המעבירים פונקציה אונימית מסווג ח'ז, שעליה למדנו בפרק על הפונקציות, שכל מה שהיא עשו הוא להדפיס בקונסולה "אחרי X שניות". שימוש בההדרסה נעשית עם תבנית שגם עליה כבר למדנו, בפרק על תבנית טקסט.

בארגומנט השני שהוא מקבלת מעבירים את delaySeconds – מספר המילישניות. זה הכל. נותר רק לבדוק את הקוד ולראות שהוא עובד.

ביטויים רגולריים

בביטוי רגולרי משתמשים על מנת לעבוד עם טקסטים, והוא פשוט טקסט שמאפשר לבצע חיפוש בטקסט אחר. לא מעט פעמים מקבלים לתוכה משתנה כמות גדולה של טקסט שרוצים לעבוד איתה – למשל לבדוק אם מילים מסוימות נמצאות או לא נמצאות שם וכו'. אם רוצים לדוגמה לבצע אימות של אימיל, אפשר להשתמש בביטוי רגולרי פשוט כדי להבין אם מדובר באימייל או לא. הדרך הכי טובה למצוא מילים, משפטיים או כל דבר אחר בטקסט היא באמצעות ביטוי רגולרי.

קשה לתכנת בכל שפה ובמיוחד בג'אווהסקריפט ולא להיתקל בביטוי רגולרי. למשל, אם משתמש בחומר סיסמה שלא מציאות לנכל מסויים או לחיפוש והחלפה של טקסט. בכל פעם שעושים פעולה מורכבת בטקסט או מנתחים אותו, צריך להשתמש בביטוי רגולרי. בביטויים רגולריים נמצאים בהמון שפות ולא רק בג'אווהסקריפט.

בג'אווהסקריפט, ביטוי רגולרי הוא מוקף בסלאשים (לוכסנים) בלבד, אף על פי שהוא מסווג אובייקט, וככה אפשר לזרות אותו. ביטוי רגולרי יכול להיראות כך:

```
const regularExpression = /abc/;
```

כל מה שיש בין הסלאשים הוא הביטוי הרגולרי. מיד אחרי הסלASH השערון יש אופציות (modifiers). למשל:

```
const regularExpression = /abc/ig;
```

מקובל מאד להציב מיד אחרי הביטוי הרגולרי אופציות. במקרה זה האותיות `i` ו-`g` מסמלות אופציות – וגם הביטוי הזה תקין לחולוטין. יש לא מעט אפשרויות שונות שאפשר להצמיד. הנה טבלה קצרה של אפשרויות לדוגמה:

מה הוא עושה	התו המיצג את ה-modifier
הביטוי הרגולרי לא יתייחס להבדל בין אותיות הראשית לרגילות. <code>c</code> יהיה זהה ל- <code>ABC</code> או ל- <code>ABC</code> וכך הלאה	i
הביטוי הרגולרי יתחשב בრיבוי שורות בסימן של התחלת או סוף	m
כאשר יש כמה התאמות בחיפוש, הביטוי הרגולרי יחזיר את כלן במקומן אחד בלבד	g

אפשר ליצור ביטוי רגולרי גם באמצעות פונקציה בנית:

```
const regularExpression = new RegExp('abc', 'ig');
```

אם משתמשים בפונקציה בנית, אפשר להשתמש במשתנים בביטוי הרגולרי. כל הדוגמאות להלן ייעשו בדרך הראשונה והפשיטה יותר, אבל אתם מוזמנים לנסתן גם את הדרך השנייה, באמצעות הפונקציה הבנית, כאשר אתם מתרגלים.

הביטוי הרגולרי הראשון הוא `/abc/` שאומר פשטוטו כמשמעותו – כל ביטוי שכלל את האותיות `abc` ללא רווח ביןיהן ולא אותיות אחרות, כולל המחרוזת פשוטה `abc`. נראה איך ג'אווהסקריפט עובדת עם ביטויים רגולריים ואחר כך עמוק יותר היביטויים ומשמעותם, ולשם כך הביטוי הבסיסי הזה יספיק. כאשר יוצרים ביטוי רגולרי, יש לו באופן אוטומטי את המתודות של הביטוי הרגולרי (בדיקות כמו `slimark` יש את המתודות של `forEach` למשל).

הmethodה הראשונה שנלמד היא `test`, שמאפשרת לבדוק שהביטוי הרגולרי נמצא במחוץ לテקסט כלשהו. נניח שרצו לבדוק אם יש בביטוי `abcdefg` את הביטוי הרגולרי `/abc/`:

```
const regularExpression = /abc/;
const textString = 'abcdefg';
const result = regularExpression.test(textString);
console.log(result); // true
```

ראשית, יוצרים משתנה המכיל ביטוי רגולרי. הביטוי הרגולרי מוקף בסלאשים בלבד, ללא מירכאות. זה מראה שהוא ביטוי רגולרי. שנית, יוצרים מחוץ לテקסט שאותה בודקים. ביחסים האמיתיים, מן הסתם, מחוץ לテקסט הזו תועבר על ידי המשמש או על ידי שירות חיצוני כלשהו, אבל כאן, לשם הדוגמה, נכתב אותה לתוך משתנה קבוע.

כיוון שהמשנה `regularExpression` הוא ביטוי רגולרי, יהיה לו מתודות של ביטוי כזה. מתודת `test` מקבלת כารוגמנט מחוץ לテקסט ואם הביטוי הרגולרי נמצא במחוץ לテקסט, מחזירה `true`. זה בדוק מה שהוא עושה כאן, כיוון שיש `abc` ב-`defg`.

אם ננסה את זה במחוץ אחר, שלא כולל את הצירוף `abc`, יתקבל `false`:

```
const regularExpression = /abc/;
const textString = 'Nothing is here';
const result = regularExpression.test(textString);
console.log(result); // false
```

ובן שביטוי רגולרי יכול להיות הרבה יותר מורכב מזה. אפשר לסמן, למשל, שרוצים שהביטוי יהיה נכון רק אם מחוץ לテקסט מתחילה ב-`abc`. לדוגמה, הביטוי `abcdef` יעבור את הבדיקה, אבל הביטוי `defabc` לא יעבור. את זה עושים באמצעות התו `^` שמשמעותו "התחלת", אם הוא לא נמצא בתוך סוגרים מרובעים. הביטוי `/^abc/` יהיה נכון רק לגבי ביטויים כאלה:

```
const regularExpression = /^abc/;
const textString = 'abcdef';
const result = regularExpression.test(textString);
console.log(result); // true
```

אתם מוזמנים לחת את הדוגמה זו ולנסות לשנות את מחזורת הטקסט לנכון דבר אחר: `false`

```
const regularExpression = /^abc/;
const textString = 'defabcdef';
const result = regularExpression.test(textString);
console.log(result); // false
```

כמו שיש התחלה, יש גם סוף. התו `$` מסמל את סוף המשפט שהביטוי הרגולרי מסתיים ב-:

```
const regularExpression = /abc$/;
const textString = 'defabc';
const result = regularExpression.test(textString);
console.log(result); // true
```

הביטוי הרגולרי זה יהיה תואם אך ורק את מה שנגמר ב-`.abc`. אפשר לשלב ולסמן גם התחלה וגם סוף, מה שאומר שרק הביטוי `abc` בלבד יתאים:

```
const regularExpression = /^abc$/;
const textString = 'abc';
const result = regularExpression.test(textString);
console.log(result); // true
```

כל ביטוי אחר לא יתאים, כי תחমנו את `abc` בהתחלה ובסוף.

אפשר גם לציין אותיות חופשיות (wildcards). למשל, אם רוצים ביטוי שמתחל ב-`a` ומסתיים ב-`bc` ובאמצע יש אחת אחת, אפשר להשתמש בביטוי `".(נקודה)`, שמשמעותו תו אחד (בלבד) מכל סוג:

```
const regularExpression = /^a.bc$/;
const textString = 'a1bc';
const result = regularExpression.test(textString);
console.log(result); // true
```

אפשר לציין גם ביטוי תו אחד לפחות באמצעות הסימן `+`. + משמעותו 1 או יותר.
או יותר ממה? מהה שמשמעותו לפניו. למשל:
`+a` – הכוונה היא לאות `a` אחת או יותר.
`+.` – הכוונה היא לכל סימן אחד או יותר.

כלומר הביטוי:

`^a.+bc$`

תקף גם `l-a1bc` וגם `l-a12bc` וגם `a123bc` וכך הלאה. ולא רק מספרים נכללים כאן, אלא גם אותיות, רווחים, סימנים מיוחדים וכל דבר אחר. נקודה(.) היא סוגתו כלל. אפשר גם לציין את סוג התו. למשל, אם רוצים רק מספרים, ללא אותיות או סימנים מיוחדים, לא משתמשים בביטוי שמשמעותו "כל אות" אלא בביטוי:

`^a[0-9]+bc$`

מה הביטוי הזה מציין? שהtekסט חייב להתחיל ב-`a` ולהסתיים ב-`bc`. באמצע יש מספר (`[0-9]`) אחד או יותר (זו משמעותו `+`). אפשר להשתמש גם בתווים. למשל, כאןאפשרותם גם אותיות קטנות וגם מספרים:

`^a[0-9a-z]+bc$`

הביטוי הזה מתחילה ב-`a` ומיד אחריו מופיע הביטוי `[z-9a-0]`, שמשמעותו כל אות בין `0` ל-`9` או בין `a` ל-`z`, כולל אותיות קטנות ומספרים. כמה פעמים? `"+"` – כולל פעם אחת או יותר.

אפשר להשתמש באיזה טווח שרוצים, למשל `A-Z` או `0-5`.

לא חייבים להשתמש ב-`+`, יש עוד כמה ביטויי נמות:

* – כוכבית, 0 עד אינסוף.

? – סימן שאלה, 0 עד 1.

אפשר לסכם את הביטויים הרגולריים בטבלה הבאה:

פירוש הסימן	סימן
התחלת – מה שאמור הגיע בתחילת הביטוי	^
סוף – מה שיש בסוף הביטוי	\$
כל תו	.
בתוך הסוגרים המרובעים יהיו טווחים של אותיות	[]
אחד לפחות מהביטוי המופיע לפני	+
אפס או ביטוי אחד מהביטוי המופיע לפני	?
אפס או יותר מהביטוי המופיע לפני	*

תחום הביטויים הרגולריים הוא עולם ומלאו, ומספרים שלמים מוקדשים לו. חשוב לדעת שיש דבר זה ומשתמשים בו לנитוח טקסט. שליטה בביטויים רגולריים היא מעבר לתחומו של ספר זה, אבל אתם חייבים לדעת שיש דבר זה ולשלוט בו באופן בסיסי ביותר, מכיוון שמדובר בחלק משפט ג'אווהסקריפט שמתכונתים משתמשים בו.

בעברית הביטויים הרגולריים קשים יותר. אי-אפשר לכתוב טקסט בעברית אלא צריך להשתמש ביצוג היוניוקודי שלו. יוניוקוד הוא הקידוד שבו מקובל להשתמש בשנים האחרונות והוא מונע את כל הג'יבריש. כל צורות הכתב בעולם נמצאות ביוניוקוד, וכל אותן בכל מערכת כתוב מוצגת על ידי מספר סידורי. כך למשל האות א' ביוניוקוד היא 0D05+U, וזה מה שצריך לכתוב, וכן, יש גם יוניוקוד ל... ניקוד. כאמור, הנושא הזה לא מכוסה בספר זהה.

תרגיל:

נתונה מחרוזת הטקסט "ahla bahla". כתבו ביטוי רגולרי הבודק אם היא כוללת את המילה ahla.

פתרונות:

```
const regularExpression = /ahla/;
const textString = 'ahla bahla';
const result = regularExpression.test(textString);
console.log(result); // true
```

הסבר:

יצרים קבוע בשם regularExpression ומכניסים אליו את הביטוי הרגולרי ahla, שמשמעו מחרוזת טקסט של ahla. הביטוי הרגולרי מוקף ב-/-. כך מסמנים ביטויים רגולריים. לאחר מכן יוצרים קבוע שבו יש את מחרוזת הטקסט שאותה בודקים. בשלב הבא הוא להשתמש במתודת test. כיוון שלכל ביטוי רגולרי יש אותה באופן אוטומטי, יש את המתודה הזו גם ל-regularExpression שמניל ביטוי רגולרי. המתודה הזאת מקבלת טקסט כארגומנט, וזה בדיק מה שהועבר לה.

תרגיל:

נתונה סיסמה. כתבו ביטוי רגולרי הבודק אם היא כוללת אות גדולה אחת לפחות.

פתרונות:

```
const regularExpression = /[A-Z]+/;
const textString = 'passworD';
const result = regularExpression.test(textString);
console.log(result); // true
```

הסבר:

הביטוי הרגולרי הוא מה שחשוב פה. הסוגרים המרובעים מציננים טווח: A-Z. המשמעו כל אות גדולה שהיא. כמה אותיות גדולות אנחנו רוצים? אחת או יותר. לפיכך משתחשים ב-+. הביטוי:

[A-Z]+

משמעו אותן אחת לפחות מהטווח A-Z, ככלMORE אות גדולה אחת. אחרי שמנסחים את הביטוי הרגולרי, אפשר לבדוק אותו בכל מחרוזת טקסט. יוצרים אותו באמצעות // ומכניסים אותו

לקבוע בשם `regularExpression`. לוקחים מחרוזת טקסט (כמו בדוגמה: `DpassworD`) ומשתמשים במתודה `test`, שקיימת באופן אוטומטי בכל ביטוי רגולרי, על מחרוזת הטקסט הזו. המתודה מחזירה `true` אם המחרוזת מציינת לביטוי הרגולרי. כיוון שיש בה אות אחת גדולה, היא מציינת ויתקבל `true`.

תרגיל:

נתונה סיסמה. כתבו ביטוי רגולרי הבודק אם היא כוללת אות גדולה אחת לפחות ומספר אחד לפחות. כשהאות היא לפני המספר. למשל `D1passwor`.

פתרונות:

```
const regularExpression = /[A-Z][0-9]/;
const textString = 'passworD1';
const result = regularExpression.test(textString);
console.log(result); // true
```

הסבר:

כמו בתרגיל הקודם, עיקר הבעיה פה הוא לנתח את הביטוי הרגולרי. במקרה זהה:

`[A-Z]` הטעות הוא `A-Z` (כלומר אות גדולה).

`[0-9]` הטעות הוא `0-9` (כלומר מספר).

הביטוי המשולב משמעו מחרוזת טקסט שיש בה אות גדולה אחת לפחות ומיד אחריה מספר אחד. אחרי שמנסחים את הביטוי הרגולרי, יוצרים אותו בג'אווהסקריפט בין // ומכניסים אותו לקבוע `RegularExpression`. קבוע זה, מהרגע שיש בו ביטוי רגולרי, יש את מתודת `test` שמקבלת כארגומנט מחרוזת טקסט, במקרה הזה את הסיסמה שהוזנה, ובודקת אם היא מציינת לתנאי.

טיפול בשגיאות

כמתכנתי ג'אווהסקריפט מנוסים, בוודאי יצא לכם לראות שגיאות בקונסולה במהלך העבודה. השגיאות הללו נוצרות בדרך כלל אם טועים בסינטקס, למשל בקריאה למשתנה שלא ממש הוגדר. אם למשל כתבם:

```
console.log(myVar);
```

ולא טורחים להגיד קודם את `myVar`, מקבלים שגיאה כזו:

`Uncaught ReferenceError: myVar is not defined`

אם משתמשים בדפדפן, רואים את השגיאה בקונסולה באופן הבא:

`▶ Uncaught ReferenceError: myVar is not defined`

הודעות השגיאה מכילה מידע גם על השגיאה וגם על המקום שלה. עד עכשו התיחסתי אל שגיאות כאלו שהוא בלתי רצוי, אבל הרבה פעמים כן רוצים שגיאות. שגיאות והטיפול בהן הם חלק מכל מערכת פונקציה חשובה. אם למשל כתבם פונקציה שבודקת סיסמה וממשתמש McNis סיסמה בעברית בלבד, זו שגיאה שהיבטים לתפוס ולטפל בה. אם כתבם פונקציה שקוראת קובץ אבל הקובץ לא שם, חייבם ליצור שגיאה עבור מי שכותב את הפונקציה.

יצירת שגיאה היא ממש פשוטה. שנייה היא אובייקט שנוצר מפונקציה בנאית ויוצרים אותו כך:

```
const myError = new Error('Oy Vey');
throw myError;
```

ראשית יוצרים את השגיאה עם הטקסט המוחד לה. במקרה זהה "Oy". אחרי שיש אובייקט שגיאה אפשר בכל שלב של הסקריפט לזרוק אותו. ברגע שיש שגיאה, כל קוד שירוץ אחריה יפסיק לroz מידית, ממש כמו שגיאת הרצה מהסוג המוכר (זההוב?).
כלומר הקוד הזה:

```
function testMe() {
    const myError = new Error('Oy Vey');
    throw myError;
}
testMe();
console.log('Hello'); // Will never run
```

ההדפסה של Hello בקונסולה לא תרצו לעולם, אלא אם כן מדובר במקרה נדיר שבו חייבים להפעיל מערכת. בדרך כלל יוצרים שגיאה כחלק מהניסיונות לנהל משהו. שגיאה שמנפילה את כל הסкриיפט לא ממש תעזר כאן. בגלל זה לרוב זורקים את השגיאות לתוך блוק שנקרא **.try-catch**.

בלוק של try הוא בעצם דרך לזרוק שגיאות ולטפל בהן בלי השבתה של הסкриיפט כלו. בגודל הוא מורכב מהמילה השמורה try שאחריה סדריים מסולסים, וביהם הקוד רץ. אם לא תהיה שגיאה – טוב ויפה. אם תהיה שגיאה, קוד השגיאה ייכנס לבлок catch, שבו יש את ארגומנט השגיאה:

```
function testMe() {
    const myError = new Error('Oy Vey');
    throw myError;
}

try {
    testMe();
} catch (error) {
    console.log(error);
}
console.log('Hello');
```

```
function testMe() {
    const myError = new Error('Oy Vey');
    throw myError;
}

try {
    testMe();
} catch (error) {
    console.log(error);
}
console.log('Hello');
```

הפלט שיוצג בקונסולה

```
Error: Oy Vey
at testMe (VM552 pen.js:2)
at VM552 pen.js:7
Hello
```

ה-`catch` מקבל את ארגומנט השגיאה שנזרקת

הקוד הזה ירוץ כרגע

בבלוק של ה-try קוראים לפונקציה. אם הפונקציה רצתה ללא שגיאה, הכל תקין והקוד מתנהל כרגע. אם יש שגיאה, הבלוק של catch נכנס לפעולה. כל קוד אחר שמוחזק ל--try רץ כרגע והסקריפט לא קורס. במקרה זה, testMe תמיד זורקת שגיאה. בחרתי להדפיס את השגיאה בבלוק ה-`catch`. ההדפסה של>Hello, מחוץ ל--try, try-catch, תודפס כרגע.

כל קוד שעתופך ב-try ויזרק שגיאה, אפילו שגיאת קומפילצייה, לא יפריע למהלך התקין של הקוד ויהיה אפשר לנוהל את דרך הטיפול בשגיאה באמצעות ה-catch. האם תדפיסו הודעה למשתמש? האם תנסה להריץ מחדש את הפונקציה? הכל אפשרי.

בדרכ נכל מקובל שמודולים זורקים שגיאות וסומכים על מי שמאפייע אותם שיטפל בהן לפי מיטב הבנותו. נניח למשל שיש אובייקט כזה:

```
const passwordTester = function (password) {
    if (/^[A-Z]+/.test(password) === false) {
        const error = new Error('No capital in password');
        throw error;
    }
    if (password.length < 8) {
        const error = new Error('Password is shorter than 8');
        throw error;
    }
    this.password = password;
};
```

האובייקט בודק סיסמות והוא אובייקט מורכב שנבנה בעזרת פונקציה בנית, מהסוג שכבר למדנו עליו. במקרה זהה, בתוך האובייקט עצמו בודקים את הסיסמה באמצעות ביטוי רגולרי. אם הסיסמה לא מכילה אות גדולה, זורקים שגיאה מסוג אחד. אם הסיסמה קצרה מדי, זורקים שגיאה מסוג אחר. כל זריקה של הסיסמה עוצרת את הסקריפט בתחום האובייקט.

אם מישמים את האובייקט כמו שצරיך, צריך לעטוף אותו ב-try וב-catch:

```
try {
    new passwordTester('12345678');
} catch (error) {
    console.log(error);
}
```

בתוך ה-catch אפשר לנוהל את השגיאה, ככלmor להדפיס אותה למשתמש, למשל. מקבלים את האובייקט של השגיאה, והטקסט מופיע בתחום אובייקט השגיאה תחת השדה message. אפשר להדפיס את הטקסט של השגיאה, כמובן, או לעשות בו מה שרצים.

כמעט לכל מודול חיצוני או אפילו פנימי בג'אוּהַסְקְּרִיפְט יש מדיניות שגיאות שא-אי-אפשר לתפוס ולנהל. לא את כל השגיאות אפשר לנוהל בצורה ממש טובה, והבחירה מה לעשות היא של המתכנן; לעיתים מעדייפים להשיב את כל הסקריפט, לעיתים מציגים הודעה

שגיאה, לפעמים מתקנים את הקלט ומריצים שוב – מה שיש בתוך ה-`catch` הוא באחריותכם.

זו גם הסיבה שבגללה זה לא נחשב להברקה גדולה לעטוף את **כל** הקוד ב-`try-catch`. כנה רק מונעים הדפסת שגיאות, אבל מפספסים את הנוקודות החשובות של ניהול שגיאות – ניהול השגיאה הוא חשוב אם יודעים מאייפה היא מגיעה ומה לעשות אליה. אם הסקריפט מורכב, בשלבعلיוון(`try-catch`) אי-אפשר לעשות כלום עם השגיאות וקשה לדעת מהיכן הן הגיעו. לפיכך, מומלץ שתעתטו את חלקו הקוד שלכם `try-catch` רק אם יש לכם תוכנית מסודרת בנוגע למה צריך לעשות במקרה של קריישה או במקרים שאתם צופים שבהם יעופו שגיאות.

finally

כטוספת ל-`try` יש את `finally`. זה בלוק קוד נוסף יכולם להוסיף לביטוי ה-`:catch` והוא תמיד יירוץ בין `try` לבין `catch`:

```
const passwordTester = function (password) {
    if (/[^A-Z]+/.test(password) === false) {
        const error = new Error('No capital in password');
        throw error;
    }
    if (password.length < 8) {
        const error = new Error('Password is shorter than 8');
        throw error;
    }
    this.password = password;
};
try {
    new passwordTester('12345678');
} catch (error) {
    console.log(error);
} finally {
    console.log('Try again!');
}
```

אם תרצו את הקוד הזה, תראו ש-`Try again!` מודפס בקונסולה, גם אם תשנו את הסיסמה למשהו שעובר. בדרך כלל משתמשים ב-`finally` על מנת לבצע עבודות ניקיון. למשל אם מבצעים טעינה של משאב, לפני ה-`try-catch` תהיה הצגה של איקון טעינה וב-`finally` תהיה מחיקה שלו.

תרגיל:

כתבו פונקציה שמקבלת שני ארגומנטים שאמורים להיות מספרים, לחברת אותם ומחזירה את התשובה. אם אחד הארגומנטים הוא לא מספר (אפשר לבדוק את סוג הארגומנט באמצעות `typeof`), צרו שגיאה.

פתרונות:

```
function addNumbers(arg1, arg2) {
    if (typeof arg1 !== 'number' || typeof arg2 !== 'number') {
        const numberError = new Error('What?!? no number?? :(');
        throw numberError;
    } else {
        return arg1 + arg2;
    }
}
console.log(addNumbers(3, 2)); // 5
console.log(addNumbers('3', 2)); // Uncaught Error: What?!? no number?? :(
:(
```

הסבר:

על הפונקציה עצמה אין מה להסביר מילימ. יש כאן פונקציה שמקבלת שני ארגומנטים ובודקת במשפט תנאי פשוט אם אחד מהם הוא לא מספר. אם הוא לא מספר, יוצרים שגיאה וזרקים אותה. שתי השורות האלה הן לב **התרגיל**:

```
const numberError = new Error('What?!? no number?? :(');
throw numberError;
```

כאן זורקים את השגיאה שיש בפונקציה. אפשר לראות שהשגיאה זו תודפס גם אם אין כאן כלל שגיאת קומפיולציה. ג'אווהסקריפט בהחלט יכולת לחבר מחרוזת טקסט ומספר (היא פשוט תמיר את המספר לטקסט), אבל במקרה זהה, הפונקציה לא מאפשרת זה ותזרוק שגיאה.

תרגיל:

נתון משתנה שהוא מספר. כתבו פונקציה שמקבלת אותו, ואם מדובר במספר שלילי היא זורקת שגיאה. עטפו את הפונקציה שכתבتم ב-try-catch. אם הפונקציה תזרוק שגיאה, הציבו 0 במשתנה.

פתרונות:

```
function checkNegative(arg1) {
  if (arg1 < 0) {
    const numberError = new Error('Negative Number');
    throw numberError;
  }
}
let number = -1;
try {
  checkNegative(number);
} catch (e) {
  number = 0;
}
console.log(number); // 0
```

הסבר:

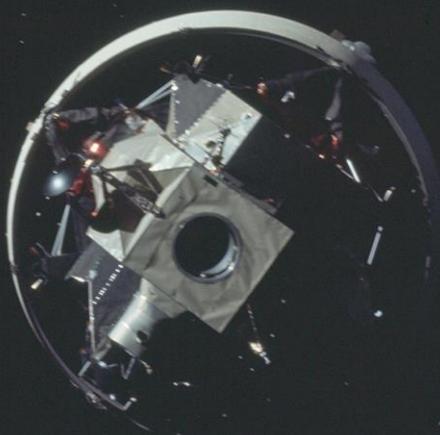
הfonקציה פשוטה למדי, היא מקבלת ארגומנט. אם הארגומנט הוא שלילי, זורקים שגיאה באמצעות:

```
const numberError = new Error('Negative Number');
throw numberError;
```

כדי לנצל את השגיאה, עוטפים את הקוד ב-try-catch. אם יש שגיאה, מאפסים את המשתנה. זה הכל. מה שיש בתחום `try` יזרוק את השגיאה אך לא יפריע למלאך התקין של שאר הסקריפט. מה שיש בתחום `catch` ינהל את השגיאה. במקרה זהה דרך ניהול השגיאה היא לאפס את המשתנה.

פרק 16

SET-1 MAP מבני נתונים מסוג

מבנה נתונים מסוג Set-1 Map

בפרק על מערכים למדנו שאפשר לאחסן בהם נתונים. אבל יש בעיה – במערכות, המפתח הוא מספר ואי-אפשר לקבוע אותו. אפשר לאחסן מידע באובייקטים, אך לא נוח לעשות זאת כיון שקשה לעבוד עם איטרציות באובייקטים, קשה למחוק ערך לפי המפתח שלו וקשה לספור את מספר הערכים. ג'אוּהַסְקְּרִיפְט מספקת שני מבני נתונים מתוחכמים יותר לאחסן נתונים, וכן אפשר ליהנות מה יתרונות של אובייקטים אבל גם מהפונקציות של המערכים.

Map

מבנה הנתונים הראשון מאפשר להכניס ולאخזר ערכים בפורמט `key value` פשוט שבפשוטים. בנגדו לאובייקט, אפשר לעשות עליו לולאות פשוטות. אין ערכים כפולים. בגדול, הוא דומה לערך, אלא שבמקום מספרים יש שם מפתח וערך. על מנת ליצור `Map` צוריכים להשתמש בפונקציה הבנאית `Map new`, שמחזירה אובייקט שיש לו את התכונות ואת המתודות של `Map`.

למשל, כך יוצרים `Map` בסיסי עם המפתחות `:phone`-`1` `city`, `username`

```
let myMap = new Map();
myMap.set('userName', 'Ran');
myMap.set('city', 'Petah Tiqwa');
myMap.set('phone', '6382020');
```

הפונקציה `set` מאפשרת להכניס ערכים ל-`Map` והערכים יכולים להיות, כאמור, כל דבר, לא רק מחרוזות טקסט כמו פה אלא גם מספרים, מערכים ואפילו `Map` אחר. בזמן היצירה אפשר ליצור את `Map` עם מפתחות. למשל:

```
let myMap = new Map([['userName', 'Ran'], ['city', 'Petah Tiqwa']]);
```

איך מzechרים את השמות? באמצעות методת `get` שיש בה ארגומנט של המפתח המתאים. ממש כן:

```
const phone = myMap.get('phone');
console.log(phone); // 6382020
```

אם רוצים לדעת כמה איברים יש במערך, משתמשים בתוכנת `size`. שימוש לב שבשונה מערכיים, כאן משתמשים ב-`size` ולא ב-`length`.

הינה דוגמה:

```
const size = myMap.size;
console.log(size); // 3
```

מחיקה נעשית באמצעות המתודה `delete`, שמקבלת כารוגומנט את המפתח של הערך שורוצים למחוק. למשל:

```
let myMap = new Map();
myMap.set('userName', 'Ran');
myMap.set('city', 'Petah Tiqwa');
myMap.set('phone', '6382020');
console.log(myMap.size); // 3
myMap.delete('city');
console.log(myMap.size); // 2
```

שימוש לב שבניגוד למערך, שם אם מוחקים איבר האורך שלו נותר כשהיה, כאן האורך משתנה בהתאם לערכיהם.
על מנת למחוק את כל המפה, צריכים להשתמש במתודה `clear` שלא מקבלת שום ארגומנט:

```
console.log(myMap.size); // 3
myMap.clear();
console.log(myMap.size); // 0
```

אפשר להשתמש בולולאת `forEach` ממש פשוטה על מנת לעבור על כל ה-`Map`, ממש כמו מערך, אלא שכן המפתחות הם לא מספריים:

```
let myMap = new Map();
myMap.set('userName', 'Ran');
myMap.set('city', 'Petah Tiqwa');
myMap.set('phone', '6382020');
myMap.forEach((value, key) => {
  console.log(key);
  console.log(value);
})
```

גם לולאת `for of` עובדת יפה עם `Map`.

בגدول, מבנה הנתונים `Map` אמרור להכיל כל מבנה נתונים שהמפתחות שלו הם לא מספריים, ויש המון כאלו, מאובייקט של משתמש, דרך אובייקט של פועלה שהמשתמש עושה ועוד כל דבר בעצמו. היתרון האדיר של `Map` הוא שאפשר להיות בטוחים שיש רק

מפתח אחד מכל סוג. אין צורך ולא צריך לנחל את הדופליקציות. נוסף על כך מרוחים יופי של איטרציות, ממש כמו במערכות.

Set

מדובר במבנה נתונים דומה ל-Map, אך מעט פשוט יותר, שיש בו ערכים בלבד ללא מפתחות. בניגוד למערכות, שבהם המפתחות הם מספרים, או לאובייקטים ול-Map, יש מפתחות שיכולים להיות מחרוזת טקסט רגילה, ב-Set יש רק ערכים - כלומר אין ערכים כפויים. אם מנסים להכניס ערך ל-Set והוא כבר קיים, הוא פשוט "ידرس". Set נוח מאוד לאחסון נתונים כמו תגיות, רשימת מצריכים וכל נתון שהוא חשוב בו הוא רק הערך שלו.

יצירת Set נעשית גם היא באמצעות פונקציה בנאית, כמו יצירת Map:

```
const tags = new Set();
```

מהרגע הזה יש Set שאפשר להכניס לתוכו ערכים. שימוש לב שהכנסתי את ה-Set לתוכו קבוע. מהנקודה הזאת איז-אפשר להכניס לקבוע משהו אחר, אבל מן הסתם אפשר להכניס ערכים לתוך ה-Set.

איך מכניסים ערכים? באמצעות המתודה `add`, שקיימת לכל משתנה מסווג Set. הארגומנט היחידי שיש בה הוא הערך:

```
tags.add('tag1');
tags.add('tag2');
tags.add('tag3');
console.log(tags); // Set(3) {"tag1", "tag2", "tag3"}
```

ל-Set יש בדיק אוטומטי איטרציות שיש למערכות ול-Map, כלומר אפשר בנחת להשתמש ב-`forEach`. בפונקציית הקולבך של ה-`forEach` יש כמובן רק את הערך, כי אין מפתחות ב-Set:

```
tags.forEach((value) => {
  console.log(value); // tag1, tag2, tag3
});
```

נחמד, נכון? אפשר לבדוק אם יש ערך מסוים ב-Set בעזרת Method `has`, שמחזירה `true` או `false`:

```
tags.has('tag1'); // true
tags.has('Not here'); // false
```

כמו ב-Map, גם כאן מוחקם ערכים באמצעות `delete` ובודקים את גודל ה-Set בעזרת תכונת `theSize`. מובן שאין מפתח אלא משתמשים בערך בלבד:

```
console.log(tags.size); // 3
tags.delete('tag1');
console.log(tags.size); // 2
```

כל ה-Set מתנקה אוטומטית בעזרת Method `clear`. כן, גם כאן יש דמיון ל-Map:

```
tags.clear();
console.log(tags.size); // 0
```

כאמור, Set שימושי מאד לאחסנת ערכים שאין צורך בمضתחות שלהם, כגון רכיבי מתכוון, תגיוט, שמות וכו'. Set יכול להכיל כל נתון, ולא רק מחרוזות טקסט.

תרגיל:

צרו `Map` שיכיל עיר, רחוב, מספר בית ומיקוד.

פתרונות:

```
const address = new Map();
address.set('city', 'Petah Tiqwa');
address.set('street', 'Kaplan');
address.set('streetNumber', 10);
address.set('zip', '6382020');
console.log(address);
```

הסבר:

יצרים קבוע בשם `address` מסוג `Map`. שימוש לב שהשתמשתי במילה השמורה `new` על מנת להפעיל את הפונקציה הבנאית `Map`. מהרגע שיש `Map` בתוך הקבוע, אי-אפשר לשנות את הסוג שלו, אבל כמו אובייקט שנכנס לתוך קבוע – אפשר להוסיף ל-`Map` ולהוריד ממנו.

זה בדוק מה שעושים – ברגע שהקבע `address` הוגדר כ-`Map`, אפשר להשתמש במתודה `set` על מנת להכניס לתוכו מפתחות וערכים. הדפסה של האובייקט ב קונסולה תראה את ה-`Map` במלואו.

תרגיל:

צרו `Set` של רשימת משתמשים שמכילה את המשתמשים `moshe`, `yaakov` ו-`itzhak`.
הציגו גם את הגודל שלו.

פתרונות:

```
const names = new Set();
names.add('moshe');
names.add('yaakov');
names.add('itzhak');
console.log(names.size); // 3
```

הסבר:

יצירת ה-`Set` נעשית באמצעות פונקציה בנית מסוג `Set`. מכניסים את ה-`Set` החדש לתוך קבוע. זה לא אומר שא-י-אפשר להכניס דברים ל-`Set` או למחוק דברים מתוכו, אבל אי-אפשר לשנות את `names` לסוג אחר. קל ונחמד.

משתמשים בMETHOD `add`, שקיים בכל `Set` להכנסת ערכים בלבד. אתם זוכרים שב-`Set` יש אך ורק ערכים ולא מפתחות? זו הייחודה של `Set` לעומת `Map`. הצגת מספר הערכים נעשית באמצעות תכונת `size`. זה הכל.

פרק 17

תכנות אסינכרוני - הולבוקים

תכנות אסינכרוני – קולבקים

כדי להבין מה זה תכנות אסינכרוני, כדאי להבין מה זו אסינכרוניות. כשהוחשבים על תוכנה, בעצם חשובים על תוכנה סינכרונית. למשל התוכנה הבאה:

1. לטען את מערך A.
2. לטען את מערך B.
3. למין את מערך A.
4. למין את מערך B.

מה קורה אם שלב 1 ושלב 2 (טעינת המרכיבים) הם ארוכים? בכל הדוגמאות, מנוע היג'אומסתקריפט פשוט חיכה. שלב 1 מתבצע, אחרי זה שלב 2, אחריו שלב 3 ואז שלב 4. תכנות אסינכרוני עובד קצת אחרת. בעצם כותבים את התוכנה לפי שלבים. הרוי אין היגיון לחכות לטיענת מערך B אם מערך A כבר נמצא ואפשר למין אותו בזמן שמערך B נטען.

תוכנה אסינכרונית נראה כך:

1. טוענים את מערך A. כשהוא נטען (אם אין פעולה אחרת שמתריצעת) – ממיינים אותו.
2. טוענים את מערך B. כשהוא נטען (אם אין פעולה אחרת שמתריצעת) – ממיינים אותו.

קל לראות שההlixir יעל בהרבה. טוענים את מערך A ואת מערך B. ברגע שהראשון נטען, ממיינים אותו. זה לוקח הרבה זמן. לא מבצעים כלום במקביל – אבל בזמן שמתתייחסים למשהו שיטען, יכולים לעשות דברים אחרים. כדאי לשים לב שזה שונה מעשות דברים במקביל.

תכנות אסינכרוני הוא אחד מהפתרונות החזקים של הפלטפורמות השונות שמריצות ג'אומסתקריפט (מדפסן ועד שרף), וג'אומסתקריפט תומכת באסינכרוניות באופן מושלם, בטח ובטח בשימושים מודרניים. כשכתבים סקריפט, יש המון פעולות שמריצים והתוצאה שליהן מגיעה מאוחר יותר. הנה נדים זאת ונשתמש שוב בדוגמה של תוכנה פשוטה של המרת מtekudeot. הסקריפט פשוט זה מקבל קלט מהמשתמש (למשל סוג המטבח וכמותו), ניגש לשירות חיצוני כלשהו באמצעות האינטרנט, על מנת לקבל את שער ההמרה, מכפיל את שער ההמרה בכמות המטבח ומציג את התוצאה למשתמש.

סדר פעולה	מה קורה בפעולה
1	קיבלת קלט מהמשתמש – שם המطبع וכמותו
2	גישה לשרת חיצוני כדי לקבל את שער המקרה
3	קיבלת הנתון מהשרת החיצוני, חישוב הסכום והצגה למשתמש
4	מוכנים לקלט נוסף מהמשתמש

פעולה 2 דורשת זמן. בעוד פעולה 1 ופעולה 3 הן מיידיות, עבור פעולה 2 צריכים לבצע קריאה לשרת מרוחק ולהוכיח עד שתגיע תשובה. גם אם השרת המרוחק הוא מאד-מאוד מהיר והרשת של המשמש סופר-יעילה, עדין הפעולה הזאת תיקח כמה מילישניות לפחות, ואז יש בעיה. אי-אפשר לעבור לשלב 4. האם עוצרים את פועלות הסקריפט והמשתמש "נעעל"? או שמסמיכים את פועלות הסקריפט לדברים אחרים? למשל, המשמש אומר רוצה גם לבצע המקרה לשער אחר או להפעיל סקריפט אחר.

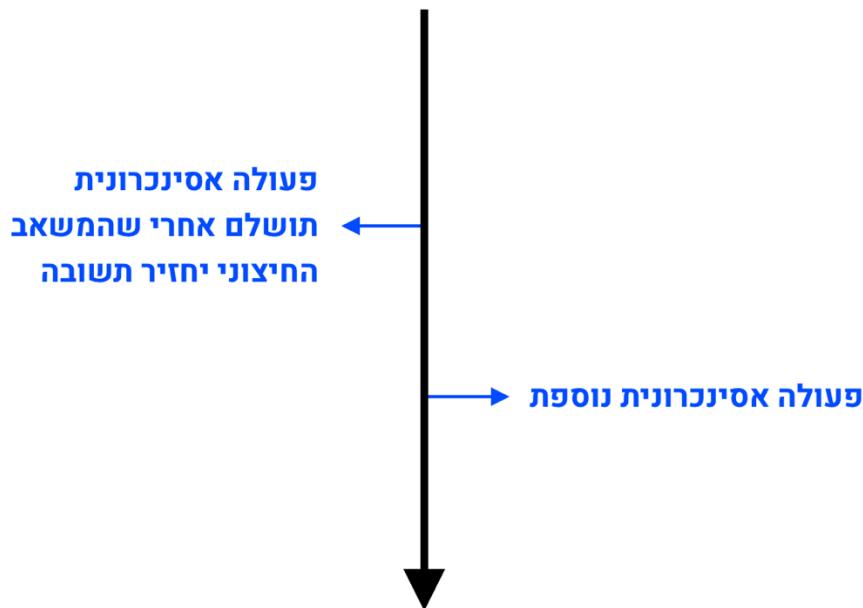
יש שתי אפשרויות:

האפשרות הסינכרונית – כל שלב נועל את השלב הבא. מ-1 עוברים ל-2. עד ש-2 לא מושלם לא עוברים ל-3 ובטח ובטח שלא עוברים ל-4. זו בעצם האפשרות הקלאסית שאותה למדנו עד עכשוו. בקוד הבא:

```
console.log('1');
console.log('2');
console.log('3');
console.log('4');
```

2 יודפס אך ורק אחרי 1-3 תמיד יודפס אחרי 2. הקוד רץ לפי סדר הכתיבה/קריאה. זה נקרא סדר סינכרוני. כל פעולה בג'אווהסקריפט היא סינכרונית וקוד תמיד ירוז מההתחלת עד הסוף.

האפשרות האсинכרונית היא מעט מורכבת יותר. אם שלב 2 חיוני רק לשלב 3, אפשר לומר לסקריפט, "שמע נא, מר בחור, שלח את הקריאה לשרת. ברגע שהשרת ייזור עם תשובה, תציג את הפלט למשתמש. אבל עד שזה יגיע, אל תחכה לי. רוץ להלאה לשלב 4 ולשלבים שאחריו". ככלומר הקוד האсинכרוני לא חוסם ולא בולם את המשך הרצת הסקריפט. והוא כן חוסם את מה שצורך.

קוד אסינכרוני מופיע סקריפטים מודרניים. באפליקציות או אתרים כיום יש המון פועלות כאלה. למשל, רישום לדיסק קשיח, קריאה למשאב חיצוני, הפעלת מצלמת וידיאו או מיקרופון. במקום לנעול את המשטח,אפשרים לו לעבור הלאה. בדיק שbanggal דוקס, למשל, השמירה נעשית ברקע ואפשר לכתוב מסמך בלי הפרעה או "נעילה". בדיק כי שבפייסבוק, לדוגמה, אם רוצים ליום שיחת וידיאו, עד שהמשטח השני מקבל את הבקשה אפשר לגלו בפייד או לעשות לijk. כל מה שנכתב לעיל נכתב בג'אווהסקריפט ומשתמש בקוד אסינכרוני.

בתיאוריה זה טוב ויפה, אבל איך מתרגמים את זה למציאות? יש כמה שיטות ליישום אסינכרוניות. השיטה הראשונה היא שיטת הקולבקים. זו שיטה שקל ללמידה ולהבין, ולמדנו עליה בפרק על הפונקציות. בואו נחזור ונסביר מה זה קולבק.

על מנת להמחיש את השיטה ניצור הדמיה של פונקציה שקוראת לשירות. הפונקציה זו תשתמש ב-`setTimeout`, שאותו כבר הכרנו:

```
function getService() {
  setTimeout(() => {
    return 'Result from remote service';
  }, 1);
}
const answer = getService();
console.log(answer); // undefined
```

פונקציית `getService` היא פונקציה פשוטה. בתוכה יש `setTimeout`. מה שהוא עושה זה להחזיר תשובה עם עיקוב של מילישניה אחת. אפשר להעמיד פנים שהתשובה הזו הגיע משרת מרוחק. בפונקציה אמיתית, לא יהיה `setTimeout` אלא תהיה קריאה אחרת, אבל בכל מקרה הקריאה הזו תיקח זמן. אפילו מילישניה אחת (שהה מעולга) היא עדין זמן.

אם מנסים לקרוא לפונקציה הזו, מקבלים `undefined`. למה? כי הפונקציה עדין לא רצתה בכלל, אף על פי שמדובר בעיקוב של מילישניה אחת בלבד!

```
2 function getService() {
  setTimeout(() => {
    return 'Result from remote service'; ←
  }, 1);
}
1 const answer = getService();
3 console.log(answer); // undefined
```

לא מספיק לחזור

כלומר, כשהנמצאים בשלב 3, שלב 2 עדין לא הספיק להתרחש.

יש דרכים סינכרוניות לטפל בכך, אבל הנה נטפל בכך באופן אסינכרוני. אם רוצים שהשלב 3 יתרחש רק לאחר שלב 2 יושלם, הדרך לעשות זאת היא להכניס את שלב 3 לפונקציה ולגרום לפונקציה בשלב 2 לקרוא לה באופן אוטומטי. הדרך הזו נקראת "קולבק".

איך גורמים לפונקציה `getService` להריץ פונקציה אחרת? מعتبرים לה ארגומנט שהוא בעצם פונקציה וקוראים לפונקציה זו עם מה שמניע מהשרת המרוחק:

```
function getService(cb) {
  setTimeout(() => {
    cb('Result from remote service');
  }, 1);
}
```

למדנו את זה לעומק בפרק על הפונקציות, אבל ארכיב שוב. ארגומנטים יכולים להיות פונקציות. בג'אווהסקריפט פונקציות הן אובייקטים. כמו שאפשר להעביר מחרוזת טקסט, מספר, מערך וכל דבר אחר, אפשר להעביר פונקציה. ברגע שהיא בתוך משתנה, קוראים לה כמו פונקציה וגילה ומכירים לה Aiזה ארגומנט שרצים. במקרה זהה, הארגומנט הוא סתם מחרוזת טקסט מומצאת. בקריאה לשרת הוא יכול להיות מחרוזת טקסט ממשועית או אובייקט מייד.

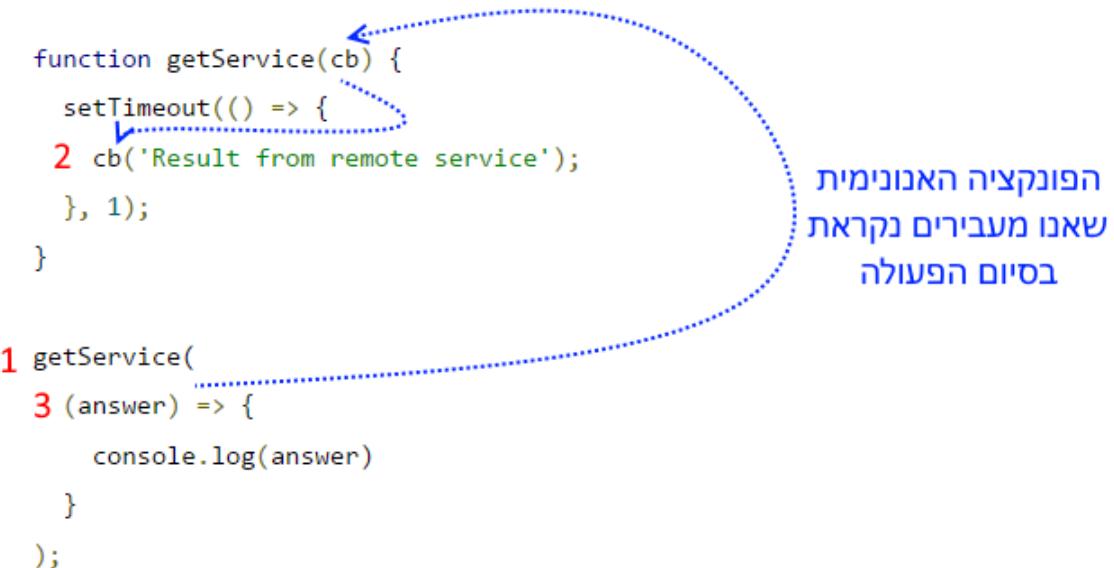
הפונקציה מקבלת ארגומנט של פונקציה וקוראת לו אך ורק כשהפעולה מסתיימת, ובמקרה הזה, אחרי מילישניה אחת:

```
function getService(cb) {
  setTimeout(() => {
    cb('Result form remote service');
  }, 1);
}
```

ה콜בק מופעל רק בסוף הפעולה

עכשו מפעילים את הפונקציה. צריך רק לקרוא ל-`getService`, כשהארוגמנט הוא הפונקציה שרצים שתעבד מיד לאחר שהפעולה של `getService` תושלם. מعتبرים כargonmnt פונקציה אונימית מסווג חוץ שתדפיס את מה שמעבירים אליה, זה הכל. שימוש לב שה-`cb` זה הארגומנט שאותו מعتبرים והוא אומר להיות פונקציה, כמובן:

```
function getService(cb) {
  setTimeout(() => {
    cb('Result from remote service');
  }, 1);
}
getService(
  (answer) => {
    console.log(answer)
  }
);
```


ככה עובד קוד אסינכרוני עם קולבקים. הפעם מתחילה כшибואים ממחוזות הדוגמה אל מחוזות המציאות. נניח שיש אפליקציה שבה הלוקח מכניס מספר שקליםים ובודק כמה מנויות של חברה זרה הוא יכול לקנות. צריך לעשות את הפעולות הבאות:

1. לקבל את הקולט מהлокוח – מחיר שקליםים וסוג מניה.
2. לראות מה שער הדולר באמצעות קריאה לשירות חיצוני ולבדק כמה דולרים שקליםים האלו שווים.
3. לקבל את מחיר המניה באמצעות שירות חיצוני אחר ולראות כמה מנויות אפשר לקנות.
4. להציג את המידע ללקוח.

כלומר, אם הлокוח רוצה לרכוש ב-40 שקל מנויות של חברת אינטל, קוראים לשירות מסוים שיראה מה שער הדולר. נניח שהוא 4, ולлокוח יש 10 דולרים. אחרי כן קוראים לשירות אחר שיראה את מחיר המניה, נניח שהוא 5 דולרים. הפלט שיוצג ללקוח הוא 2 מנויות. 40

לחילק ל-4 לחילק ל-5, או בתרגיל: 40:4:5

איך ממשים את זה? הינה השירותים שمدמים קריאה לשער הדולר וקריאה למחיר מניה:

```
function getCurrencyRate(cb) {
    setTimeout(() => {
        cb(4);
    }, 1000);
}
function getStockPrice(stockSymbol, cb) {
    setTimeout(() => {
        cb(5);
    }, 1000);
}
```

השירות המזוייף הראשון `getCurrencyRate` דומה לזה שתרגלנו – הוא קורא לקולבק שմבקרים לו ומחזיר 4. השירות המזוייף השני הוא `getStockPrice`. מעבירים לו שני ארגומנטים – הארגומנט הראשון הוא סימן המניה והשני הוא קולבק. השירות המזוייף לא משתמש בסימן המניה, אבל הוא כן קורא לקולבק עם 5:

```
function getCurrencyRate(cb) {
    setTimeout(() => {
        cb(4);
    }, 1000);
}
function getStockPrice(cb) {
    setTimeout(() => {
        cb(5);
    }, 1000);
}
const amount = 40;

getCurrencyRate(
    (rate) => {
        getStockPrice((price) => {
            const finalResult = amount / rate / price;
            console.log(finalResult); // 2
        });
    }
);
```

از מבצעים קריאה ל-`getCurrencyRate` כמספרים פונקציית חץ כארוגומנט. פונקציה החץ מקבל את שער הדולר מהשירות המזוייף ותקרה מיד לשירות שמחזיר את מחיר המניה. שער הדולר ומחיר המניה יסייעו לחשב כמה מניות אפשר לרכוש. במקרה הזה – שתיים.

אפשר לראות שהמבנה הזה מסובך מדי. קולבק בתוך קולבק.

```

function getCurrencyRate(cb) {
  setTimeout(() => {
    cb(4);
  }, 1000);
}

function getStockPrice(cb) {
  setTimeout(() => {
    cb(5);
  }, 1000);
}

const amount = 40;

getCurrencyRate(
  (rate) => {
    getStockPrice((price) => {
      const finalResult = amount / rate / price;
      console.log(finalResult); // 2
    });
  }
);

```

콜백 ראשון

콜백 שני

המצב הזה עוד יכול להסתיים ככל שהסקריפט מורכב יותר, וاز בהחלט אפשר לראות הרבה שלושה וארבעה קולבקים ואולי יותר מקננים זה בתוך זה. מצב כזה נקרא **"גיהינום הקולבקים"** (callback hell). איך פותרים את זה? בעזרת promises, כפי שנלמד בפרק הבא.

תרגיל:

נתונה פונקציה `getCurrencyRate`, שמדמה החזרה של שער הדולר באמצעות שרת חיצוני.

```
function getCurrencyRate(cb) {
  setTimeout(() => {
    cb(4);
  }, 1000);
}
```

קראו לפונקציה זו והציגו את התוצאה שלה בקונסולה.

פתרונות:

```
getCurrencyRate(
  (answer) => {
    console.log(answer)
  }
);
```

הסבר:

קוראים לפונקציה `getCurrencyRate` עם ארגומנט אחד. איזה ארגומנט? פונקציה אונימית מסווג ח' שמקבלת ארגומנט. הארגומנט הזה יודפס. איך זה עובד בפועל? פונקציית `getCurrencyRate` מצפה לקבל ארגומנט שהוא קולבך. היא מדמה קריאה לשרת ומפעילה את הקולבך עם ארגומנט שהוא התשובה. הפונקציה האונימית שיצרתם מקבלת את התשובה ומחזירה אותה.

תרגיל:

צרו שירות מזויף המדמה קריאה לדיסק הקשיח וקריאתקובץ. השירות המזויף יקבל שם קובץ וקולבק. הוא תמיד יחזיר טקסט שבו כתוב "this is from filename", שם הקובץ יהיה השם שמוסבר לו. קראו לשירות המזויף והדפיסו את התוצאה בקונסולה.

פתרונות:

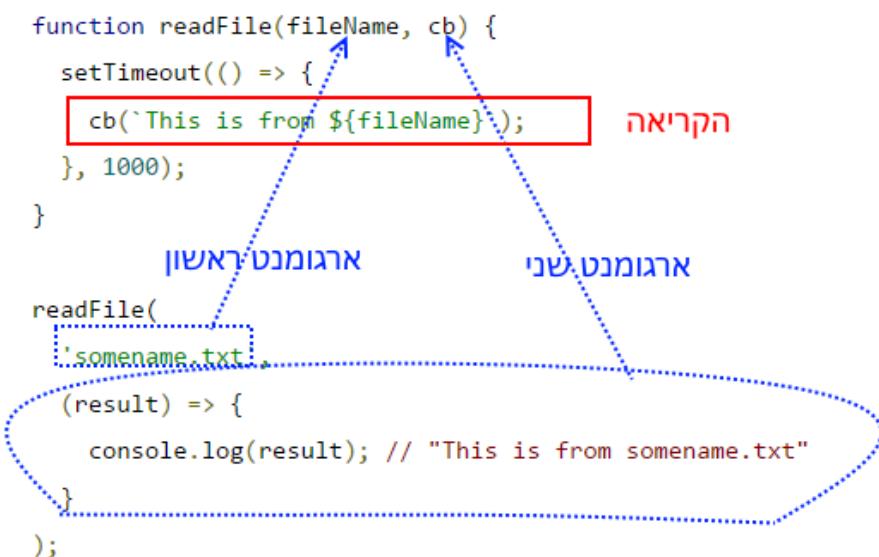
```
function readFile(fileName, cb) {
    setTimeout(() => {
        cb(`This is from ${fileName}`);
    }, 1000);
}

readFile(
    'somename.txt',
    (result) => {
        console.log(result); // "This is from somename.txt"
    }
);
```

הסבר:

השירות `readFile` הוא שירות מזויף מהסוג שכבר ייצרנו. הוא מקבל שני ארגומנטים, שם הקובץ וקולבק. את הקולבק הוא מפעיל לאחר עיכוב של שנייה ומשתמש בשם הקובץ כדי להעביר אותו כARGINENT לקולבק.

עכשו רק צריך לקרוא לשירות ולהעביר אליו שם קובץ מזויף ופונקציית חץ אNONIMIת שתופעל בסיום הפעולה. בפונקציית החץ האNONIMIת רק מבצעים הדפסה של התוצאה:

Promises

כפי שראינו, קולבקים הם שיטה ייעילה מאוד לעבוד עם קוד אסינכרוני, אבל יש להם חסרונות, ובראשם הסרבלן הגדול מאוד של הקוד או "גיהינום הקולבקים", וגם חסרונות אחרים – כמו למשל חוסר יכולת לתפוס שגיאות (את עניין ה-try-catch למדנו באחד הפרקים הקודמים). כדי לנצל את השגיאות קיימים פורמייסטים (promises, "הבטחות" באנגלית).

העיקרון מאחוריהם הוא פשוט: פונקציה אסינכרונית מחזירה "הבטחה" שהיא יכולה להפוך או לאפשר. אם למשל יש פונקציה שකוראת לשירות חיצוני, היא יכולה לקיים את ההבטחה בכך שתחזיר את התוצאה מהשירות המרוחק או להפר אותה אם השירות המרוחק נכשל. במקרה שקוראת לפונקציה אפשר להחליט מה קורה אם ההבטחה מתאפשרת ומה קורה אם לא.

איך יוצרים promises? הנה נשתמש בשירות המזמין מהפרק הקודם. השירות מחייב שנייה ואז מחזיר 4. הוא מדמה שירות שמחשב שעריו מטבעות וקורא לשירות חיצוני. הקוד הוא פשוט מאוד:

```
setTimeout(() => {
  return 4; // Return 4
}, 1000);
```

ובכן שזו יכולה להיות קריאה לשרת אחר, קריאה למאגר נתונים או לכל מקום שהוא. בסופו של דבר, מדובר בפקודה שמקבלת קולבק שפועל אחרי 1,000 מילישניות. למדנו על כך בפרק על setTimeout גם בפרק הקודם.

מה שעושים הוא ליצור אובייקט הבטחה בעזרת פונקציה בנאית. האובייקט מקבל ארגומנט אחד שהוא קולבק, שיש לו שני ארגומנטים – פונקציית resolve, שלה קוראים כשההבטחה מצליחה, ופונקציית reject, שלה קוראים אם רוצים שההבטחה תיכשל. ייצור ההבטחה נראה כך:

```
let myPromise = new Promise((resolve, reject) => {
```

כأن ממש אפשר לראות את יצרת ה-Promise באמצעות פונקציה בナイית שמקבלת כารגוונט פונקציית חץ אונונימית, שלה יש שני ארגומנטים שהם בעצם קולבקים.

כל מה שנשאר לעשות הוא להכניס את השירות המזוייף ולקרא ל-`resolve` שבתוכו. CAN רוצים למש את הבדיקה עם 4:

```
function readFile() {
    let myPromise = new Promise((resolve, reject) => {
        setTimeout(() => {
            resolve(4);
        }, 1000);
    });
    return myPromise;
}
```

אפשר לראות שהפונקציה הבנאית מקבלת פונקציית חץ אוניברסלית שיש לה שני ארגומנטים – `resolve` ו-`reject`. מדובר בשני קולבקים שאפשר להפעיל. הראשון הוא בעצם הפעלה במקרה של הצלחה, וזה בדוק מה שעושים בשירות המזוייף.

```
function readFile() {
    let myPromise = new Promise(resolve,reject) => {
        setTimeout(() => {
            resolve(4);
        }, 1000);
    };
    return myPromise;
}
```

Annotations in Hebrew:

- פונקציית החץ מבילה שני ארגומנטים שם בעצם פונקציות
- פונקציית החץ שאotta אנו מעבירים לאובייקט הבדיקה

השירות המזוייף מחייב שנייה אחת (1,000 מילישניות) אז קורא ל-`resolve` ו מעביר את הארגומנט 4. הכל א Roz בתוך פונקציית `readFile`. הפונקציה מחזירה הבדיקה. אפשר לקרוא לפונקציה זו ו לקבל את הבדיקה.

מה עושים עם הבדיקה? אפשר בעצם לבוא ולומר, "תשמעי, הבדיקה, ברגע שתתמלאי, תריצי את הקוד הזה". איך עושים את זה? לכל הבדיקה יש מתודת `then` שמקבלת כARGINMENT ראשון פונקציה שמופעלת כשההבדיקה מתממשת:

```
readFile().then((result) => { console.log(result) });
```

הקוד הזה רץ בכל פעם שההבדיקה הנמצאת ב-`readFile` מתממשת. בואו נמחיש את זה באמצעות דוגמה נוספת: הפעם אFILEO בלי `setTimeout`: יוצרים פונקציה שמחזירה הבדיקה. שמה `readFile`, והוא לא מקבל שום ARGUMENT. מה שהוא

עשה הוא ליצור הבטחה. בתוך הבטחה, במקומות שונים לקרווא לשירות זה או אחר, פשוט עושים ומקיימים את הבטחה.

כשקוראים לפונקציה, משתמשים ב-`then` ומעבירים כารוגמנט פונקציה שמאזינה להבטחה. ברגע שהוא תקין, היא תפעל. כך נראה הקוד:

```
function readFile() {
  let myPromise = new Promise(
    (resolve, reject) => {
      resolve('Promise resolved!')
    }
  );
  return myPromise;
}
readFile().then(
  (result) => {
    console.log(result);
  }
);
```

הشرطוט הבא ימחיש טוב יותר את העניין. בפונקציית `readFile` יוצרים את הבטחה. הבטחה מקבלת ארגומנט של פונקציה חז שבתוכו מקיימים אותה ומחזירים תגובה. בחלק השני קוראים לפונקציה:

```
function readFile() {
  let myPromise = new Promise(
    (resolve, reject) => {
      resolve('Promise resolved!')
    }
  );
  return myPromise;
}
```

קריאה לפונקציה המחזירה הבטחה
הfonקציה הראשונה המועברת כארוגמנט תיקרא
באשר הבטחה תתקיים

הבטחה שיצרתי

חזרת הבטחה למי שקורא לפונקציה

קריאה לפונקציה המחזירה הבטחה
הfonקציה הראשונה המועברת כארוגמנט תיקרא
באשר הבטחה תתקיים

ירץ באשר הבטחה תתקיים

מה שחשוב להבין הוא שיש לשימוש בהבטחות שני חלקים – החלק הראשון הוא יצירת הפונקציה שבה יש את הבטחה וכטיבת הבטחה, כולל החלק שבו מבצעים `resolve` או `reject` את הבטחה. החלק השני הוא ההאזנה, באמצעות `then`, לפונקציה שמחזירה הבטחה.

כמו שאפשר לקיים הבטחה, אפשר גם להפר אותה. למשל אם השירות מחזיר שגיאה כי השרת לא נמצא, כי מסד הנתונים נפל או מכל סיבה אחרת. הפרת ההבטחה נעשית באמצעות המתוודה `reject`. זה נראה כך:

```
function waitTwoSeconds() {
  let secondsPromise = new Promise((resolve, reject) => {
    setTimeout(() => {
      reject('ERROR! ERROR!');
    }, 2000);
  });
  return secondsPromise;
}
waitTwoSeconds().then(
  (result) => { console.log(result) }, // Will never happen
  (error) => { console.log("Bad error:" + error) } // "Bad
error:ERROR! ERROR!"
);
```

כאן יש את ה-`setTimeout` שראינו קודם, אבל במקום לקיים את ההבטחה אחריו שתי שניות, מפירים אותה בgesot. שימו לב שהכול נראה אותו דבר: בנית הפונקציה שעוטפת את ההבטחה והשימוש ב-`setTimeout`. השוני העיקרי כאן הוא השימוש ב-`reject`. וכך מפירים את ההבטחה. גם פה אפשר לשלוח ארגומנט שייתפס בפונקציה שකולטת את ה-`reject`.

הפונקציה שתופסת את הפרת ההבטחה נכנסת כארוגמנט השני של פונקציית `then`. הערה: בקוד מורכב מומלץ לעשות `reject` עם אובייקט שגיאה מסודר, אחרת לא מקבלים לוג שגיאות מסודר וזה עלול לבלב.

```

function waitTwoSeconds() {
  let secondsPromise = new Promise((resolve, reject) => {
    setTimeout(() => {
      reject('ERROR! ERROR!');
    }, 2000);
  });
  return secondsPromise;
}

```

```

waitTwoSeconds().then(
  (result) => {console.log(result)}, // Will never happen
  (error) => {console.log("Bad error:" + error)} // Bad error:ERROR! ERROR!
);

```

הfonקציה הראונה תרוץ במקרה וההבטחה תקיים
הfonקציה השני תרוץ במקרה וההבטחה תופר

הfonקציה הראונה מתממשת רק כשההבטחה מקיימת. במקרה זה – זה לעולם לא יקרה.

הfonקציה השנייה היא חידוש פה: מעבירים אותה כארוגומנט השני של the-then והוא תפעל אך ורק כאשר ההבטחה תופר. במקרה זה היא מדפיסה את מה שהוא קיבלת בקונסולה בתוספת המילים Bad error. כיון שבഫוטה ההבטחה מחזיר את המילים "Bad error: ERROR! ERROR!", מקבלים בקונסולה את המשפט:

"Bad error: ERROR! ERROR!"

בשימוש בהבטחות צריך לזכור את כל המקרים, כדי שלא יקרה שהקוד פשוט יפסיק לroz מפני ששכחתי להשתמש ב-resolve/reject באחד ממשפטי התנאי.

שרשור הבטחות

אחד הפיצ'רים החזקים ביותר בהבטחות הוא יכולת לשרוך אותן – כאמור ה-`then` יכול להחזיר `promise` שיתפס על ידי `then` שימושו אליו. ראשית נשאלת השאלה – למה צריך את זה? התשובה פשוטה: פעמים רבות פונקציה לשרת, ואת התגובה שמקבלים ממנה שולחים לשרת אחר או שומרים במסד הנתונים או כל דבר אחר. שרשור הבטחות או פונקציות אסינכרוניות הוא נפוץ מאוד.

בדוגמה הבאה נראה איך עושים את זה. יש שתי פונקציות שممמשות הבטחה. אחת היא `writeNumber` שתמיד מקיימת את הבטחה ומחזירה 100, והאחרת היא `getNumber` שבודקת את המספר. אם המספר הוא 100, היא מקיימת את הבטחה ומחזירה OK. כאן אפשר לראות את התלות – הfonקציה `writeNumber` תלויות בפונקציה `getNumber` שתחזיר לה את המספר. הן מממשות כמו כל הבטחה שכבר ראינו, אבל מה מיוחד בשרשור הבטחות הוא מי שקורא לפונקציות הללו:

```
function getNumber() {
    let myPromise = new Promise((resolve, reject) => {
        resolve(100);
    });
    return myPromise;
}
function writeNumber(number) {
    let myPromise = new Promise((resolve, reject) => {
        if (number === 100) {
            resolve('OK');
        }
    });
    return myPromise;
}
getNumber()
    .then(
        (number) => { return writeNumber(number); }
    )
    .then(
        (result) => { console.log(result) }
    )
}
```

אפשר לראות שימושים את הקראה ל-`getNumber` כרגע ומשתמשים ב-`then` כדי לתפוס את הקראה הראשונה. מה מיוחד פה הוא שלוקחים את התוצאה של קיום הבטחה הראשונה (שתיהי מן הסתם 100) ובמוקם להחזיר אותה לפונקציה, מבצעים קראה של הפונקציה השנייה עם התוצאה (ש כאמור היא 100) ומחזירים אותה! זו הבטחה

לכל דבר ועניין אפשר לתפוס אותה עם `then`, שם מופיעים את התוצאה,ermen הסתם היא OK.

אומחיש זאת בעזרת דוגמה נוספת:

```
function myPromise() {
    let promise = new Promise(function (resolve, reject) {
        resolve('promise resolved');
    });
    return promise;
}
myPromise().then((data) => {
    return data + ' 1 ';
})
    .then((data) => {
        return data + ' 2 ';
    })
    .then((data) => {
        console.log(data); // promise resolved 1 2
    });
}

function myPromise() {
    let promise = new Promise(function(resolve, reject) {
        resolve('promise resolved');
    });
    return promise;
}

myPromise().then((data) => {
    return data + ' 1 ';
})
    .then((data) => {
        return data + ' 2 ';
    })
    .then((data) => {
        console.log(data); //promise resolved 1 2
    });
}
```

אפשר לראות איך `then` מחזיר תמיד הבטחה, גם אם לא קוראים לפונקציה שמחזירה את הבטחה יותר מפעם אחת. ואין תופסים בשיטה זו הבטחה שנכשלה? בעזרת מתודת `catch` שמקבלת לתוכה את מה ששולחים ב-`reject`, בדוק כמו במתודה השנייה ב-`then` הרגיל שלמדנו עליון בסעיף הקודם. הנה דוגמה ל-`catch`:

```
function myPromise() {
  let promise = new Promise(function (resolve, reject) {
    reject('promise rejected!');
  });
  return promise;
}
myPromise().then((data) => {
  return data + ' 1 ';
})
  .then((data) => {
    return data + ' 2 ';
})
  .then((data) => {
    console.log(data);
  })
  .catch((error) => {
    console.log(error); // promise rejected!
});
```

הדוגמה זו זהה לדוגמה הקודמת למעט שני דברים: נוסף catch שתווסף ומדפיס כל ואות ה-error מוחזרים כ-reject. הוספה ה-catch מאפשרת לתפוס שינויים בכל רגע נתון כשרשרים .then

קיבוץ הבטחות

אם יש כמה הבטחות שאין תלויות זו בזו ורוצים לשולח את כולן יחד ולקבל את התוצאות של כולן בצורה מסודרת, אפשר להשתמש ב-`Promise.all`. מדובר בפונקציה גלובלית של האובייקט `Promise` שמקבלת מערך של הבטחות. אפשר לרשור לה `then` שיטף במצב שבו כולן עוברות או שאחת מהן לפחות נכשלה, אף על פי שסדר השילחה וההפעלה אינו מובטח.

כלומר אם יש שלוש הבטחות, אפשר להאזין לקיום של שלושתן במת אחת. אם כולן עוברות, הפונקציה הראשונה ב-`then` מופעלת. אם אחת נכשלה, הפונקציה השנייה מופעלת, ממש כמו בהازנה להבטחה בודדת, ואין זה משנה אם שאר הבטחות קיימו או לא:

```
function myPromiseA() {
    let promise = new Promise(function (resolve, reject) {
        resolve('promise # 1 resolved');
    });
    return promise;
}
function myPromiseB() {
    let promise = new Promise(function (resolve, reject) {
        resolve('promise # 2 resolved');
    });
    return promise;
}
function myPromiseC() {
    let promise = new Promise(function (resolve, reject) {
        resolve('promise # 3 resolved');
    });
    return promise;
}
Promise.all([myPromiseA(), myPromiseB(), myPromiseC()]).then(
    (results) => { console.log(results) }
    // ["promise # 1 resolved", "promise # 2 resolved", "promise # 3 resolved"]
)
```

כאן נוצרו שלוש פונקציות שמחזירות הבטחה פשוטה. יוצרים מערך של שלוש הבטחות שלahan. שימושו לב שבמערך קוראים לפונקציות כדי לקבל את הבטחות שלahan. המערך הוא של הבטחות ולא של פונקציות. את המערך מכנים עם `Promise.all` ואפשר להשתמש

עכשו ב-`then`. כיוון שיש כמה הבטחות וכמה תוצאות לקיום ההבטחות, הכל נכנס לערך של `results`. זה השוני היחיד.

תרגיל:

צרו שירות, באמצעות `setTimeout`, שמחזיר לאחר שני שניות תגובה עם המילים `Two seconds passed`. הכניסו אותו להבטחה והכניסו את הבטחה לתוך פונקציה שתחזיר אותה.

בדקו שהפונקציה עובדת באמצעות האזנה עם `then` לקיום הבטחה.

פתרונות:

```
function waitTwoSeconds() {
    let secondsPromise = new Promise((resolve, reject) => {
        setTimeout(() => {
            resolve('Two seconds passed!');
        }, 2000);
    });
    return secondsPromise;
}
waitTwoSeconds().then((result) => { console.log(result) });
```

הסבר:

החלק הראשון הוא ייצרת ה-`setTimeout`, שמקבל שני ארגומנטים. הראשון הוא מה שיש לעשות אחרי פרק הזמן שהוגדר לו והשני הוא פרק הזמן במיילישניות. 2,000 מיילישניות. הן שתי שניות.

החלק השני הוא ייצרת פונקציה שמחזירה הבטחה. יוצרים פונקציה בשם `secondsPromise`. בתוכה יש הבטחה בשם `secondsPromise`.

החלק האחרון והקשה ביותר בו היא ליזוק תוכן בתוך הבטחה. הבטחה נוצרת באמצעות פונקציה במבנה של `Promise`. היא מקבלת ארגומנט אחד שהוא פונקציית קולבק עם שני ארגומנטים, `reject` ו-`resolve`. בתוך הקולבק מכניסים את ה-`setTimeout` וקובעים שההבטחה תקיים ברגע שתי השניות יעברו. הבדיקה פשוטה יותר. קוראים לפונקציה ואז מואזינים עם `then`. היא מקבלת ארגומנט אחד, פונקציה אחת שפועלת ברגע שההבטחה מתקינה. כל מה שצריך לעשות הוא להאזין למה שמחזירים ב-`result` ולהדפיס אותו בקונסולה:

```

function waitTwoSeconds() {
  let secondsPromise = new Promise((resolve, reject) => {
    setTimeout(() => {
      resolve('Two seconds passed!');
    }, 2000);
  });
  return secondsPromise;
}

waitTwoSeconds().then((result) => {console.log(result)});

```

מה שאני
מחזיר בקיום
ההבטחה
מושבר לאן

באשר ההבטחה
מתקיים, הפקצייה
זהו מופעלת

תרגיל:

צרו פונקציה `checkIfNumberOK` שמקבלת מספר ומחזירה הבטחה. אם המספר גדול מ-10, תחזיר הבטחה מקוימת עם מחוזת הטקסט `Number OK`. אם המספר קטן מ-10 או שווה לו, תחזיר הבטחה מופרת עם מחוזת הטקסט `Number bad`.

פתרונות:

```
function checkIfNumberOK(number) {
    let myPromise = new Promise((resolve, reject) => {
        if (number > 10) {
            resolve('Number is OK');
        } else {
            reject('Bad Number');
        }
    });
    return myPromise;
}
checkIfNumberOK(11).then(
    (result) => { console.log(result) }, // Number is OK
    (error) => { console.log('error: ' + error) } // Will never happen
);
checkIfNumberOK(5).then(
    (result) => { console.log(result) }, // Will never happen
    (error) => { console.log('error: ' + error) } // error: Bad Number
);
```

הסבר:

הfonקציה `checkIfNumberOK` היא פונקציה רגילה המקבלת מספר כארגומנט. בתוך הפונקציה יוצרים הבטחה כאובייקט `Promise` עם הפונקציה הבנאית. הפונקציה מקבלת ארגומנט שהוא פונקציה אנונימית מסוג חצ, ובה יש שני ארגומנטים, `resolve`-ו-`reject`. משתמשים בשניהם. מפעילים משפט תנאי פשוט ובודקים: אם המספר גדול מ-10, ההבטחה תקווים באמצעות `resolve`, ואם המספר קטן מ-10 היא תופר באמצעות `reject` – כמפורט עליון.

בדיקות יהוו פשוטות למדי – הריצה של הפונקציה עם המספר 11 ותפישת הצלחה או השגיאה באמצעות `.then`. כיוון שהפונקציה `checkIfNumberOK` מחזירה הבטחה, אפשר להשתמש ב-`then` שמקבל שני ארגומנטים, ארגומנט של הפה וארוגמנט של הצלחה. מן הסתם, כשמעבירים 11, ההבטחה מקוימת והfonקציה הראונה שמעבירים ב-`then` תופעל. כשמעבירים מספר קטן יותר מ-10, ההבטחה מופרת והfonקציה השנייה שמעבירים ב-`then` תופעל.

פונקציית `async`

השיטה השלישית לתכנון אסינכרוני לא שונה כל כך מהשיטה של הבטחה. למען האמת מדבר בהרבה عنها. פונקציית `async` מאפשרת לטפל בהבטחות ללא `then` או ליתר דיוק מאפשרת לנתח קוד אסינכרוני בצורה סינכרונית. אם יש שירות שמחזיר `promise`, אפשר לבחור אם לעבוד עם `then` כמו בפרק הקודם או בפונקציה אסינכרונית עם המילה השמורה `.async`.

לשם הדוגמה משתמש בדוגמה של הקריאה המזוייפת שהשתמשנו בה קודם. הקריאה זו לא שונה כלל ממה שלמדנו בפרק הקודם:

```
function readFile() {
    let myPromise = new Promise((resolve, reject) => {
        setTimeout(() => {
            resolve(4);
        }, 1000);
    });
    return myPromise;
}
```

מדובר בקריאה שמחזירה תשובה מזוייפת של 4 אחרי שנייה אחת. שימוש לב שהיא מחזירה `promise`. אם היינו רוצים להתחבר אליה, היינו צריכים לקרוא לה וזו להשתמש ב-`then` כדי לתפוס את ההצלחה. אבל אפשר לעשות את זה עם `async` באופן פשוט. ראשית מגדירים פונקציה אסינכרונית, כלומר הפונקציה הזו מרצה קוד שיכול לזרע בזמן אחר. ההגדרה נעשית באמצעות המילה השמורה `async`. בתוך הפונקציה זו אפשר לקרוא לפונקציות המחזירות הבטחה כפי שרוצים. פונקציות המחזירות הבטחה יקבלו `await` ליד הקריאה שלהן, והסקריפט בתוך ה-`async` יעצור ויתמן להן. קוד מחוץ לפונקציה ירוז כרגע. כך מרווחים אסינכרוניות אבל עם קוד ברור יותר. למשל:

```
async function main() {
    let result = await readFile();
    console.log('result' + result);
}
main();
```

בדוגמה יוצרים פונקציה שמוגדרת כאסינכרונית. שימוש לב למילה השמורה `async` לפני `function main()`. בתוך הפונקציה זו, שיש בה `async`, אפשר להשתמש במילה השמורה `await` שקוראת לפונקציה המחזירה `promise`. שימוש לב ש-`readFile` לא שונה

מפונקציה אחרת שמחזירה הבטחה, בדיק כפי שלמדנו בפרק הקודם. פונקציות `async` פשוטנו נועדו לנוהל את ההבטחות, רק ללא ה-`then`.

```
function readFile() {
  let myPromise = new Promise((resolve, reject) => {
    setTimeout(() => {
      resolve(4);
    }, 1000);
  });
  return myPromise;
}

async function main() {
  let result = await readFile();
  console.log('result' + result);
}
main();
```

כפי שב-`then` יש שני ארגומנטים – אחד שמתקיים כאשר ההבטחה מקוימת ואחד שמתקיים כאשר ההבטחה נכשלה – גם ב-`async` אפשר לתפוס את הכישלון. איך? באמצעות `try-catch` רגיל, שעליו למדנו בפרק על טיפול בשגיאות. בדוגמה הבאה יוצרים שירות ש תמיד נכשל ותופס את השגיאות:

```
function readFile() {
  let myPromise = new Promise((resolve, reject) => {
    setTimeout(() => {
      reject('error :(');
    }, 1000);
  });
  return myPromise;
}
async function main() {
  try {
    let result = await readFile();
  } catch (error) {
    console.log('An error occurred: ' + error); // An error occurred:
  }
}
main();
```

שירות `readFile` הוא שירות שתמיד נכשל. הוא מנסה שנייה ועושה `reject`. היישום שלו הוא בדיקת כמו כל שירות אחר שמחזיר הבטחה ומקיים אותה או לא מקיים אותה. מה שמשמעותו הוא שה-`try`-`catch` שנראה `main` זהה לדוגמה הקודמת, למעט ה-`try-catch`. מה שמשמעותו הוא שה-`try`-`catch` יתקיים אם הבטחה לא יקרה כאשר הבטחה תקיים (ובדוגמה זו לעולם לא) וה-`catch` יתקיים אם הבטחה לא תקיים (בדוגמה זו תמיד כי עשיים `reject`). מה שקרה הוא שמודפסת שנייה בקונסולה. אפשר כמובן לקבוע כל התנאות אחרות.

מובן שאין בעיה לקבוע כמה `await` בתוך פונקציית `async` אחת. מה שצריך לזכור, וגם לתרגל, הוא שבסוףו של דבר מדובר בצייפוי של סוכר על גבי ה-`promises`. במקום להשתמש ב-`then` שעלול להיות קצת מסורבל, משתמשים ב-`async`. אלו שתי דרכים שונות לעבוד עם שירות זהה שמחזיר הבטחה.

תרגיל:

בדיק נמו בפרק הקודם, צרו פונקציה `checkIfNumberOK` שמקבלת מספר ומחזירה `Number`. אם המספר גדול מ-10, תחזיר הבטחה מקיימת עם מחוזת הטקסט `is OK`. אם המספר קטן מ-10, תחזיר הבטחה מופרת עם מחוזת הטקסט `Bad Number`. התרגיל האמיתי הוא למש את הקריאות עם `async`. צרו פונקציית `async` שימושה בשירות, וקראו לה פעמי אחת באופן כזה שהיא תדפיס בקונסולה את מה שהשירות מחזיר אם הוא מצליח ופעמי אחת באופן כזה שהיא תדפיס בקונסולה את מה שהשירות מחזיר אם הוא נכשל.

פתרונות:

```
function checkIfNumberOK(number) {
  let myPromise = new Promise((resolve, reject) => {
    if (number > 10) {
      resolve('Number is OK');
    } else {
      reject('Bad Number');
    }
  });
  return myPromise;
}
async function checkMyNumber(number) {
  try {
    let result = await checkIfNumberOK(number);
    console.log(`success! ${result}`);
  } catch (error) {
    console.log(`error! ${error}`);
  }
}
checkMyNumber(11); // success! Number is OK
checkMyNumber(5); // error! Bad Number
```

הסבר:

על השירות שנוצר כאן אין מה להסביר יותר מדי כי למדנו אותו בפרק הקודם. זה שירות שמקבל מספר ומחזיר הבטחה. אם המספר גדול מ-10, הוא מקיים את ההבטחה. אם לא, הוא מפר אותה.

מה שמעניין הוא איך שקוראים לשירות: יוצרים פונקציית `async` בשם `checkMyNumber` שמקבלת מספר. בתוכה יש `try-catch`. בתוך ה-`try` קוראים לשירות ולא שוכחים להשתמש במילה השמורה `await` כדי להראות שמדובר בשירות אסינכרוני שיש ללחכות לו. אם ההבטחה מקיימת, מה שיש בתוך ה-`try` רצ. אם לא, מה שיש בתוך ה-

רץ. עכשו כל מה שנותר הוא לקרוא לפונקציה `checkMyNumber` עם המספר המתאים.

תרגיל:

נתונים שלושה שירותים שונים המחזירים הבטחות:

```
function myPromiseA(number) {
    let myPromise = new Promise((resolve, reject) => {
        resolve('Promise A success!');
    });
    return myPromise;
}
function myPromiseB(number) {
    let myPromise = new Promise((resolve, reject) => {
        resolve('Promise B success!');
    });
    return myPromise;
}
function myPromiseC(number) {
    let myPromise = new Promise((resolve, reject) => {
        resolve('Promise C success!');
    });
    return myPromise;
}
```

כתבו פונקציית `async` הקוראת להם.

פתרונות:

```
async function callMyPromises() {
    let results = [];
    results[0] = await myPromiseA();
    results[1] = await myPromiseB();
    results[2] = await myPromiseC();
    console.log(results);
}
callMyPromises(); // ["Promise A success!", "Promise B success!",
"Promise C success!"]
```

הסבר:

ראשית יוצרים פונקציה בשם `callMyPromises`. כדי לסמך שהיא אסינכרונית משתמשים במילה השמורה `async`. ברגע שמשתמשים במילה זו, אפשר להשתמש ב-`await` לפני כל פונקציה שמחזירה הבטחה. שימוש זה יבטיח שהשורה הבאה בפונקציה תחכה. כך למשל:

```
results[1] = await myPromiseB();
```

ת្រואז רק אחרי שההבטחה של myPromiseA תتمלא.

```
results[0] = await myPromiseA();
```

נותר רק לקרוא לשירותים השונים לפי הסדר ולהדפיס את התוצאה. שימוש לב שזרימת הקוד מוחץ ל-`callMyPromises`.

פרק 18

AJAX

AJAX

ההגדרה היבשה קובעת ש-AJAX הוא ראשי תיבות של Asynchronous JavaScript and XML. בעבר זה גם היה נכון. בגדול מדובר בשם כולל לדרך לתקשר עם שרתוי אינטרנט באמצעות ג'אווסקריפט ופרוטוקול HTTP. זה נשמע מעט מצחיק, כי ג'אווסקריפט היא שפה שחיה בראשת. אבל כשוחבים על כך לעומק, ג'אווסקריפט לא יהיה ברשות. ג'אווסקריפט היא שפה שחיה בדף ונטענת מיד כשהדף נטען. אם התקנתם את סביבת הבדיקה שהסבירתי עלייה באחד הפרקים הראשונים, אתם יודעים שבכל פעם שמבצעים טיענת דף, קוד הג'אווסקריפט רץ זהה. הקוד רץ עם המידע שמכניסים לו. הוא יכול לחת את המידע מה-DOM או ממשתנים שמגדירים לו, אבל מקור המידע אחד – האתר שהדף טוען.

עם AJAX אפשר לגשת לכל אתר שהוא ולקחת ממנו מידע. לצורך העניין אפשר אפילו להיכנס לאתר חדש, לשאוב את ה-HTML שלו ואז, באמצעות ביתוי רגולרי (שעליו למדנו בפרק המוקדש לביטויים כאלה), לחת את הכתובת ולהציג אותה למשתמש. מה שדף או, נכון יותר, המשתמש בדף יוכל לעשות, גם ג'אווסקריפט יוכל לעשות. אבל בדרך כלל לא משתמשים ב-AJAX כדי לפנות לאתרים המיועדים לבני אדם, אלא כדי לפנות לנתחות אינטרנט שמחזירות אובייקטי JSON, שקל לעבוד איתם בג'אווסקריפט. אם תפעילו את הדף ותנסה להיכנס לנתחה הזו, גם אתם תראו את אובייקט ה-JSON. כאמור, AJAX הוא בדיקת דף שמשגר נתונים, אבל עושים את זה באמצעות קוד.

הבה נדגים. יש בראשת שירותים רבים המספקים מידע, למשל אתר המספק נתונים מג אויר או שערים של מטבחות חוץ. אלו אתרים המספקים API, זהה לראשי התיבות של Application Programming Interface, ובעצם המשמעות היא שמי שימצא בהם תועלות הם בעיקר סкриיפטים של AJAX. אפשר למצוא רשימות של API וכך בראשת בחיפוש אחד האתרים המרכזיים רשיימה של שירותים כאלה נמצא בכתבota public API data sites הבאה:

<https://github.com/toddmotto/public-apis>

אפשר למצוא שם עשרות אתרים המספקים API. כאן נתרgal בשירות שנקרא "בדיקות צ'אק נוריס". השירות אינו דורש היזמות, רישום או CAB ראש ובעצם כל מה שצריך לעשות הוא לשלוח בקשה אל:

<https://api.chucknorris.io/jokes/random>

כדי לקבל בדיחה רנדומלית של צ'אק נוריס.
קל לבדוק אותו! פשטן היכנסו לקישור באמצעות דפדפן רגיל. תוכלו לראות שאתם מקבלים ממש JSON עם מידע. ייתכן שהעיצוב יטעה אתכם (בכroom התוצאה מוצגת כמחרוזת טקסט) אך זה נראה כך:

```
{
  "category": null,
  "icon_url": "https://assets.chucknorris.host/img/avatar/chuck-norris.png",
  "id": "uDjkIgHpQhe7kv8xoyJm6g",
  "url": "http://api.chucknorris.io/jokes/uDjkIgHpQhe7kv8xoyJm6g",
  "value": "Chuck Norris is currently suing NBC, claiming Law and Order are trademarked names for his left and right legs."
}
```

מובן שבעבור משתמש רגיל זה קצר בעיניתי, אבל לסקרייפט שמשגר בקשה AJAX זה מעולה. יוצרים בקשה AJAX אל האתר הזה ומציגים את המידע.
נשאלת השאלה "איזה?" בג'אווהסקריפט המודרנית יותר מקובל להשתמש ב-`fetch`, פונקציה גlobलית שקל להשתמש בה וקיימת בסביבת הדפדפן. הפונקציה זו מחזירה promise שהוא התוצאה. מהתוצאה בוררים את סוג הנתון שרוצים ומהציגים אותו, ואיתו עושים מה שרוצים, ובמקרה של שירות הבדיקות – מדפיסים את הבדיקה.

השימוש ב-`fetch`:

```
fetch('https://api.chucknorris.io/jokes/random')
```

פשוט מאד, נכון? הפונקציה זו מחזירה promise עם התגובה מהשרת. ב-`promise` למדנו להשתמש בפරקים הקודמים. עכשו ציריך רק להחליט מה עושים אם ה-`promise` מתקיים. במקרה זה אנחנו רוצים את ה-JSON, סוג המידע שה-API עובד אליו. זו הסיבה שאנו משתמשים במתודת `json` הזמנית לאובייקט התגובה `response`. יש סוגים מתודות שונים לשוגרי מידע שונים שמתקבלים מה-`response`. אם למשל ה-API היה מחזיר תמונה, היה נדרש BLOB שהוא סוג מידע אחר שלאណון בו וכך:

```
fetch('https://api.chucknorris.io/jokes/random')
  .then((response) => {
    return response.json();
  })
```

פשוט, נכון? עכשיו אפשר לשרسر עוד `then`, שבו מחליטים מה לעשות עם ה-JSON. במקרה הזה, מדפיסים את ערך הבדיקה:

```
fetch('https://api.chucknorris.io/jokes/random')
  .then((response) => {
    return response.json();
  })
  .then((jsonObject) => {
    document.write(jsonObject.value);
  });
}
```

זה הכל! אם אתם שולטים בתכונות אסינכרוני בכלל ובתכונות מבוסס `promises`, לא צריכה להיות לכם בעיה בהבנת הסינטקס הזה: `fetch` מחזירה promise עם סוג המידע, ויש לבחור את הסוג ולהחזיר אותו, אז לעשות בו מה שרצים.

מתודות של HTTP וארגומנטים נוספים

השימוש שהראיתי עד כה הוא שימוש בסיסי בפורמט GET. פרוטוקול הרשות לא נלמד בספר זה, אך אפשר לציין בקצרה שבפרוטוקול אינטרנט יש כמה סוגי בקשות. הבקשה הנפוצה היא בקשת GET, לקבל נתונים. זו הבקשה שמבצעים כאשר כניסה לאתר אינטרנט למשל. מתודות אחרות הן למשל POST – שבה משתמשים כדי לשלוח נתונים (למשל כאשר מלאים טופס באינטרנט, הטופס נשלח בבקשת POST), PUT (לעדכון נתונים) או DELETE (למחיקת נתונים).

אם רוצים לשלוח בבקשת POST, אין קל מזה. צריך להעביר ארגומנט נוסף ל-`fetch`, שבו מגדרים את הנתונים ששולחים כשהמתודה מבצעת את הקריאה לשרת. במקרה הזה `body` method ו-`body`.זה מה שנשלח לשרת. מה שמתקבל הוא `response` ואני מחליצים את `then` ב-`response` באמצעות המתודה `json` שמחזירה הבטחה שאوهاן תופסים השלישי והאחרון.

```
fetch('https://jsonplaceholder.typicode.com/posts/',
{
  method: 'POST',
  body: { title: 'MyTitle' }
})
.then((response) => {
  return response.json();
})
.then((jsonObject) => {
  console.log(jsonObject); // { id: 101 }
```

});

בדוגמה זו שולחים בקשה POST עם אובייקט אל הכתובת של השירות: GET, אלא שכאן נדרש להביר ארגומנט שני שמספרט את סוג הבקשה ומכובן את המידע. באותו אובייקט אפשר גם להגדיר headers למשל. על מנת להבין את סוג הבקשות יש צורך במידע על HTTP שאינו נלמד בספר זה, אבל הפרקטיקה היא די פשוטה. כאמור, fetch הוא פשוט מאוד להבנה אם מכירים היטב תכונות אסינכרוני promise.

תרגיל:

נתון ה-API שכתובתו היא – [הדף](http://jsonplaceholder.typicode.com/posts/1) – את הכתובת המתבקשת מהגישה לכתובת זו.

```
fetch('https://jsonplaceholder.typicode.com/posts/1')
  .then((response) => {
    return response.json();
  })
  .then((jsonObject) => {
    document.write(jsonObject.title);
  });
}
```

הסבר:

אם נכנסים אל ה-API זהה, רואים שמתקיים אובייקט JSON מסווג זהה:

```
{
  "userId": 1,
  "id": 1,
  "title": "sunt aut facere repellat provident occaecati excepturi optio reprehenderit",
  "body": "quia et suscipit suscipit recusandae consequuntur expedita et cum reprehenderit molestiae ut ut quas totam nostrum rerum est autem sunt rem eveniet architecto"
}
```

כעת רוצים את ה-`title`.

ראשית יוצרים fetch אל הכתובת. זה קל ופשוט. הfonקציה `fetch` ממחישה promise שאותו תופסים עם `.then`. ה-`promise` מוחזר עם ארגומנט התגובה וצריך תמיד להחזיר את מה שרצוים מההתגובה זו, לענייננו – JSON. מוחזרים את:

`response.json`

כיוון שאפשר לשדר `promise`, צריך להשתמש בעוד `then` על מנת להציג בו את מה שרצוים, לענייננו – הכתובת `title`, שיש להדפסה.

תרגיל:

שלחו בקשה מסוג DELETE אל <http://jsonplaceholder.typicode.com/posts/1> והדפיסו "Deletion successful" במקרה של הצלחה.

פתרונות:

```
fetch('https://jsonplaceholder.typicode.com/posts/1',
{
  method: 'DELETE'
})
.then((response) => {
  return response.json();
})
.then((jsonObject) => {
  document.write('Delete successful');
});
```

הסבר:

כפי שציינו קודם יש כמה סוגים בקשות. מי אחראי לפעול לפי הביקשות הוא השרת ובעל השירות, או המתכונת שכותב את השירות שנמצא על השירות, אומר לנו מה לשלוח. בתרגול הזה אנו נדרשים לשלוח בקשה מסוג DELETE. מה השירות יעשה איתה? זה תלוי בו (במקרה הזה, שירות הדוגמה לא יעשה דבר עם DELETE) אבל בתרגול אנו צריכים לדעת לשלוח בקשות שונות וזה המהות שלו.

על מנת לשגר בקשה מסוג DELETE נדרש להעביר ארגומנט שני אל fetch. הארגומנט הראשון הוא הכתובת. הארגומנט השני הוא אובייקט שיכול להכיל כמה תכונות אבל במקרה זהה מכיל רק תכונה אחת: `method`, שהערך שלה הוא DELETE. מפה ממשיכים בדיקות כמו ב-`fetch` רגילה. מקבלים את התגובה ומעבירים את ה-JSON המתתקבל ממנה להלאה. אם מקבלים תגובה מסוימת כלשהו, סימן שהמ剔קה הצליחה.

ES6 Classes

מחלקות, קלאסים, או `classes` באנגלית, הן דרך מצוינת לארגן קוד בג'אווהסקריפט. יש לא מעט שפות תכנות שימושיות במחלקות. באופן עקרוני, בג'אווהסקריפט מחלקות הן פשוט ציפוי של סוכר מעל אובייקט רגיל ופונקציה בנאית, שעליו הוסבר בפרק על האובייקטים. אבל כיוון שמחלקות הן כל כך נפוצות, אפשר להבין כאן, כולל איך הן נראהות כאובייקט רגיל.

מחלקה היא אובייקט שיש לו מפתחות. חלק מהמפתחות הם סוגים מיידע פרימיטיביים וחלקים פונקציות (ואז קוראים להן מתודות של המחלקה). הנה נבנה קלאס פשוט כדי להדגים איך זה עובד:

```
class Book {
  constructor(title) {
    this.title = title;
    this.isCurrentlyReading = false;
  }
  start() { // Public method.
    this.isCurrentlyReading = true;
    return this.isCurrentlyReading;
  }
  stop() { // Public property.
    this.isCurrentlyReading = false;
  }
}
const theShining = new Book('The Shining'); // Instance of the object.
console.log(theShining.title); // Return "The Shining".
const result = theShining.start();
console.log(result); // Return true.
```

אם זה מזכיר לכם פונקציה בנאית מהפרק על האובייקטים, אתם צודקים. זה בדוק אותו דבר והפונקציונליות היא אותה פונקציונליות, רק שהכל ארוזיפה יותר. ב-`constructor` יש את הפונקציה הבנאית עצמה, זו שרצה כאשר מריצים את `new`. בתוך המחלקה מגדירים גם את המתודות.

זה הכל. בדוגמה אפשר לראות איך יוצרים מהבתנית, שהוא פונקציה בנאית בעצמו (שימוש לב שגム שם המחלקה הוא עם אות גדולה), את האובייקט הפרטי. מחלקה היא פשוט ציפוי של סוכר או "סוכר סינטקטי" על הפונקציה הבנאית הרגילה שכבר למדנו עליה. אין צורך להיבהל מהמילימ השמורות `class` או `constructor` – זה בדוק מה שלמדנו קודם.

המחלקה המפורטת לעיל בעצם נראה כך מתחורי הקלעים:

```
function Book(title) {
  this.title = title;
  this.isCurrentlyReading = false;
  this.start = () => {
    this.isCurrentlyReading = true;
    return this.isCurrentlyReading;
  }
  this.stop = () => {
    this.isCurrentlyReading = false;
  }
}
const theShining = new Book('The Shining'); // Instance of the object.
console.log(theShining.title); // Return "The Shining".
const result = theShining.start();
console.log(result); // Return true.
```

אבל כשם שיש קלאס יש עוד מתודות מוצלחות, שכאמר עוזרות לסדר את הקוד בצורה טוביה ו נעימה יותר לעין.

בפרק על האובייקטים דיברתי על `get` ועל `set`, ובטע תשמחו לדעת שאפשר להגדיר אותם גם פה. אלא מה? צריך להיזהר מאד מהפניות מעגליות. הנה דוגמה שמתרבסת על הדוגמה הקודמת. במקרה זה יש שmbbia את התוכנה הנדרשת (`title`) ועוטף אותה בתבנית טקסט. ה-`set` הוא פשוט יותר:

```
class Book {
  constructor(title) {
    this._title = title;
    this.isCurrentlyReading = false;
  }
  get title() {
    return `Great Book: ${this._title}`;
  }
  set title(newTitle) {
    this._title = newTitle;
  }
}
const theShining = new Book('The Shining'); // Instance of the object.
theShining.title = 'The bible';
console.log(theShining.title); // Great Book: The bible
```

כאמור, את הקונספט של **get** ו-**set** כבר למדנו, וכן מוצגת דרך פשוטה יותר ונעימה יותר לעין לממש את מה שאתם כבר יודעים. אין פה משהו חדש. זו הסיבה שמייקמתי את הפרק הזה בסוף הספר. מחלוקת היא לא וודו אלא דרך שונה שונה ונעימה לכתיבה פונקציה בנאית, ואת הפונקציה הבנאית שיצרת אובייקט עם תכונות ומתחות אתם מכירם.

אם יש לנו פונקציות בנאיות שהזורות על עצמן, אפשר ליצור פונקציה בנאית שמורישה לפונקציות הבנאיות את כל התכונות שלהן. אם למדתם תכונות מונחה עצמים, אז זה דומה – אבל רק במידה, כיוון שג'אווהסקריפט היא לא שפה מונחת עצמים.

הבה נמחיש זאת באמצעות דוגמה מהחימם. יש שני סוגי לקוחות – רגילים ופרימיום. לשני סוגי הלקוחות יש תכונות דומות: לשניהם יש שמות וכתובות ומethods set и get, אבל לקוחות פרימיום יש גם תכונת "הטבות". איך ממשים זהה דבר? אפשר ליצור שתי מחלקות באופן זהה:

```
class RegularClient {
  constructor(name, address) {
    this.name = name;
    this.address = address;
  }
  getClientObject() {
    return {
      clientName: this.name,
      address: this.address
    }
  }
}
class PremiumClient {
  constructor(name, address) {
    this.name = name;
    this.address = address;
  }
  getClientObject() {
    return {
      clientName: this.name,
      address: this.address
    }
  }
  getBenefits() {
    return 'A lots of premium stuff';
  }
}
const regular = new RegularClient('Moshe', 'Tel Aviv');
console.log(regular.getClientObject()); // {clientName: "Moshe",
address: "Tel Aviv"}
const premium = new PremiumClient('ran', 'Petah Tiqwa');
console.log(premium.getClientObject()); // {clientName: "ran", address:
"Petah Tiqwa"}
console.log(premium.getBenefits()); // 'A Lots of premium stuff';
```

מגדירים שתי מחלקות, PremiumClient ו RegularClient (בתחתיות מודגם שימוש בכל אחד מהן). שתי המחלקות זהות, למעט המתוודה getBenefits שנמצאת רק במחלקה PremiumClient.

באופן עקורי נאי בעיה עם הקוד הזה והוא עובד. אבל מה כן הבעיה? שכפול קוד. יש לנו קוד שחוור על עצמו, וזו בעיה. למה? כי אם יבקשו מכם שינויים במבנה הלוקו (למשל להוסיף תכונה נוספת), תצטרכו לשנות את המבנה פגמיים. ואם יש יותר משנה סוג לקוביות, תצטרכו לעשות שינויים במיקומות נוספים. שכפול קוד הוא משהו שנדאי במידה האפשר להימנע ממנו.

בדוק בשביל זה קיים ה-`extend`, שמאפשר ליצור מחלקה-על ולרשת ממנה את כל התכונות. במקרה זה – ליצור מחלקה `client` כללית, ש-`RegularClient` ו-`PremiumClient` יעתיקו ממנה הכל. במחלקה `PremiumClient` צריך ליצור את `getBenefits`. כך זה נראה:

```
class Client {
  constructor(name, address) {
    this.name = name;
    this.address = address;
  }
  getClientObject() {
    return {
      clientName: this.name,
      address: this.address
    }
  }
}
class RegularClient extends Client {}
class PremiumClient extends Client {
  getBenefits() {
    return 'A lots of premium stuff';
  }
}
const regular = new RegularClient('Moshe', 'Tel Aviv');
console.log(regular.getClientObject()); // {clientName: "Moshe",
address: "Tel Aviv"}
const premium = new PremiumClient('ran', 'Petah Tiqwa');
console.log(premium.getClientObject()); // {clientName: "ran", address:
"Petah Tiqwa"}
console.log(premium.getBenefits()); // 'A Lots of premium stuff';
```

אפשר לראות שהקוד נראה הרבה הרבה אלגנטי ושיין חזרות. בעצם, `extends` לוקח `Client` ומuplicatos אותו. ברגע שעושים `extends`, כל המתודות והתכונות של

נכונות ל-`PremiumClient` ו-`RegularClient` באופן אוטומטי. אפשר להוסיף להן מתודות חדשות.

זה אולי נראה לכם כמו קסם, אבל זה לא. זה בדיק מה שלמדנו בפרק על אובייקטים – רק באריזה חדשה. אם אתם מתקשים בתרגילים, כדאי לחזור שוב לפרק על האובייקטים.

תרגיל:

כתבו מחלקה של מכונית המתקבל בפונקציה במבנה שם, צבע ונפח מנوع. לכל מכונית יש מספר זיהוי ייחודי המורכב מחיבור של הדגם, הצבע והנפח. למשל, אם המכונית היא opel, הצבע הוא white והנפח הוא 1,200, מספר הזיהוי יהיה 001200. צרו למחלקה "מכונית" פונקציה המחזיר את מספר הזיהוי.

פתרונות:

```
class Car {
    constructor(name, color, engine) {
        this.name = name;
        this.color = color;
        this.engine = engine;
        this.modelNumber = this.name + this.color + this.engine;
    }
    getModelNumber() {
        return this.modelNumber;
    }
}
let opelObject = new Car('opel', 'white', '1200');
let id = opelObject.getModelNumber();
console.log(id); // opelwhite1200
```

הסבר:

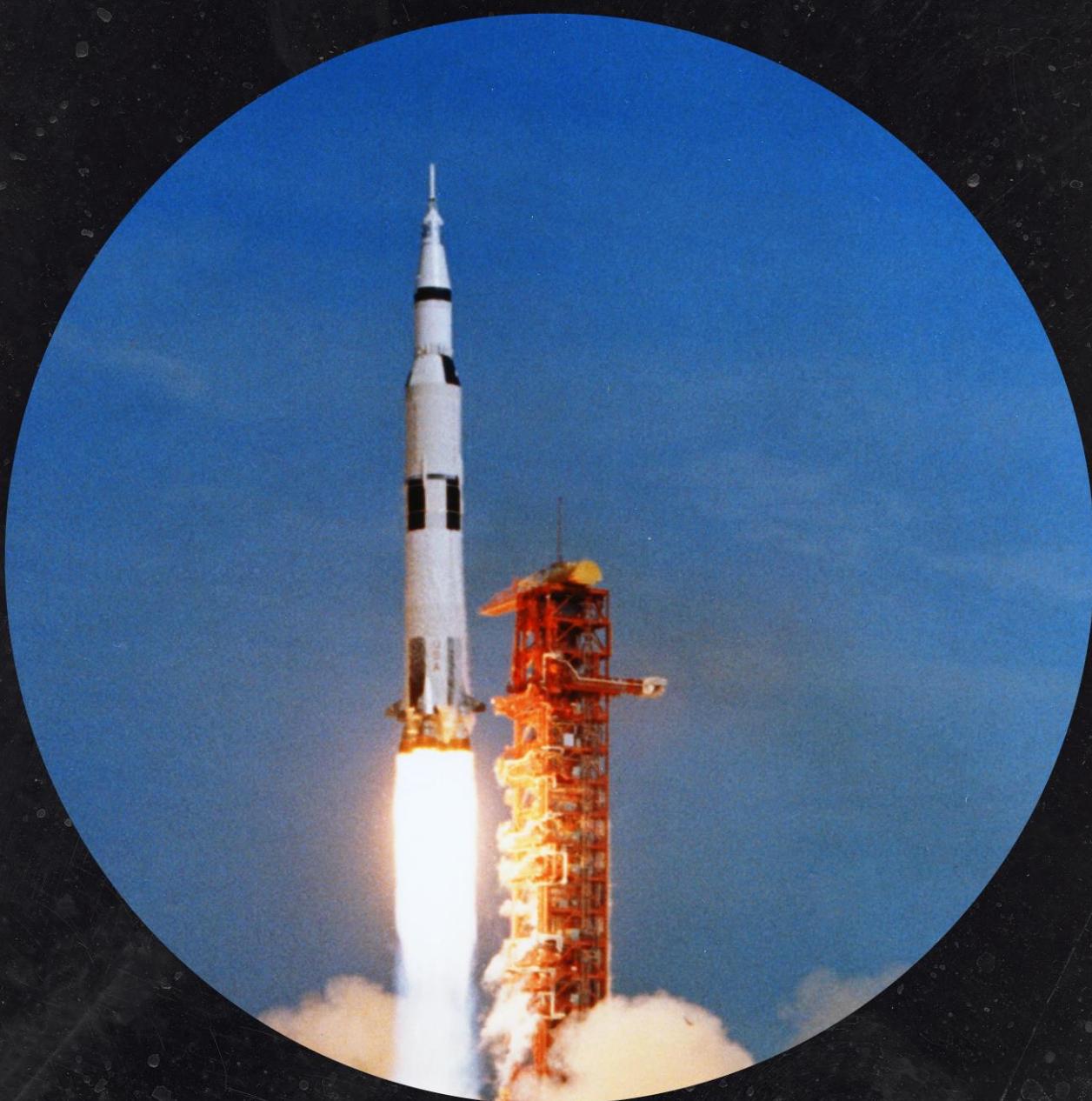
באמצעות המילה השמורה `Class` יוצרים מחלקה בשם `Car`. בפונקציה הבנייתית מקבלים את שלושת הארגומנטים הנדרשים ונוצר `modelNumber`. שימו לב ל-`this` – ברגע שימושם בו, `this.modelNumber` זמין לכל המחלקה. יוצרים מתודת `getModelNumber` מסודרת כדי שתחזיר אותו.

למטה משמשים במחלקה עם הנתונים. אפשר ליצור עכשו איזו מכונית שאתם רוצים. לשם השוויה – הסתכלו על התרגיל הראשון בפרק על `new` ו-`this`. זה אותו תרגיל בדיק והתשובה דומה מאוד לתשובה הזו, אלא שכאן השתמשנו בקלאס. כאמור, המילה `klass` והטכנית האלגנטית יותר מבלבולות מתכנתים שמסתכלים על כל העניין של המחלקות

כעול וודו, אבל ברגע שambilנים שזה ציפוי מעל מהهو שכבר היה קיים בשפה – הכל נראה פשוט יותר.

פרק 19

נמה ענשין?

ומה עכשו?

למדנו לא מעט על ג'אוהסקרייפט בספר זהה. התחלנו בעצם ממשתנים בסיסיים ומסוגי מידע פרימיטיביים; המשכנו להאה אל פעולות ואל זרימת קוד באמצעות משפטים תנאי ופונקציות; למדנו גם על מערכיים ובובייקטיבים ועל לולאות ושינויים מערכיים ואין לאrgan את המידע; העמקנו להאה בקוד באמצעות לימוד שימושי של אובייקטיבים מבניים ואין ג'אוהסקרייפט מתנהלת בסביבת דף-דף; ובפרקם האחרון למדנו איך עובדים בקוד אסינכרוני. זה לא מעט ללמידה, במיוחד אם לא רואיתם שפת תכנות קודם לכך.

אם עברתם על כל פרקי הספר בסדרם, יש לכם ידע תיאורטי מבוסס על עקרונות ג'אוהסקרייפט והתחביר שלה. אתם-Amorim לדעת לכתוב קוד פשוט, לנתח קוד מורכב יותר ולפתור בעיות. על אף שהבסיס שלכם יציב וטוב, עדין נדרש תרגול על מנת לחזק את הידע שלכם בשפה ולהעшир אותו. אף אחד לא הופך למתכנת בעקבות קראת ספר, טוב ככל שיהיה.

אם אתם רוצים להמשיך ולהרחיב את הידע התיאורטי שלכם, אתם מוזמנים המשיך בספר הדרכה הקצרים הנוספים שכתבתי: על jQuery, על React ועל S.js.Node (ג'אוהסקרייפט לצד השרת). אם אתם לא יכולים לרכוש את הספרים האלה, המדריכים החינמיים שכתבתי ומופיעים באתר שלי: internet-israel.com יעזרו לכם. כדאי לעבור על הספרים או על המדריכים עד שתדעו את התיאוריה טוב מספיק.

אבל מהתיאוריה צריכים לעבור למעשה ולכתיבת קוד שעושה משהו, זהה הצעד הכני קשה. איך בדיק עוברים ממצב שבו אני יודע (תיאורית) לכתוב קוד ג'אוהסקרייפט ממצב שבו אני כותב משהו שעוזב ושאנשים משתמשים בו?

הדרך הכני טובה היא לבנות ולכתוב. השאלה היא מה. פה שום ספר או מדריך כבר לא יעזרו לכם וזה תלוי בכם ובאריכים שלכם. ג'אוהסקרייפט היא השפה הפופולרית ביותר בעולם ומשתמשים בה בהרבה מאוד מקומות: באתר אינטרנט, באפליקציות דסקטופ, בموבייל, בשרתים ואפיילו לצורכי אבטחת מידע. אחרי שלמדתם את אחד מהנושאים האלה או את כולם, כדאי להתנסות בקוד ממשי.

המקום הטוב ביותר להתחיל הוא באמצעות תרומות קוד לפרויקט קוד פתוח שאפשר למצוא ב-GitHub. עבודה במסגרת פרויקט קוד פתוח כזה יכולה להעשיר ולהעמיק מאוד את הידע שלכם. בחרו פרויקט מבוסס ג'אוהסקריפט ונסו לתרום לקוד שלו. באמצעות פתרון באג שמתועד בפרויקט, באמצעות תוספת לדוקומנטציה, לבדיקות אוטומטיות או אפילו באמצעות הוספת תכונה מסוימת. נסו להתקין קומפוננטת ריאקט על אתר של חבר, לבנות תוסף קטן ל-jQuery עבור האתר של העמותה החביבה عليיכם, לתרום לדוקומנטציה של קומפוננטה שאתם אוהבים במיוחד, להגיע להאקטון ולהציג לצוות קיים או אפילו רק לשבת ולהסתכל על מתכנתים שעובדים בו. יש הרבה דרכים – איך זו דרך תבחרו? זה תלוי לכם.

יש לא מעט מיטאים ופגישות של מתכנתים שכדי הגיעו אליהם. במפגשים האלו פוגשים מתכנתים שעובדים בחברות מגוונות, והאוירה נעימה מאוד. אפשר ורצוי לשאול את האנשים האלו איך מתקדמי הלאה בלימוד. יש גם קבוצות פיסבוק בנושא, שהאנשים הנחמדים והמקצועיים בהן יכולים ליעץ לגבי המשך הדרך. באתר הזה יש רשימה של מקורות ושל קבוצות שאני משתמש בהן, אני ממליץ לכם להסתכל בה ולבדוק את הקבוצות ואת המקורות השונים:

<https://github.com/barzik/web-dev-il-resources>

כך או אחרת, חשוב מאוד להמשיך לכתוב בשפה. כאמור, שפת תכנות אינה שונה מהוותית משפה מדוברת; אם לא תשתמשו בה, תשכחו אותה. אפשר להשתמש בג'אוהסקריפט במגוון עצום של פרויקטים – רק צריך לבחור פרויקט ולהמשיך לתרגם. להשתלב בתחום ההיבט זה לא בשםים וזה אפשרי. אם אני הצלחתי – כל אחד יכול.

נספח: Best Practices

מחברים: שחר טל, רוני אורבן, דניז רוזג, נופר ברנס, חברת Really Good – בוטיק Front End, מאז 2012. ReallyGood.co.il

מה זה Best Practices ולמה כדאי לישם אותם?

המשמעות של Best Practices הם כלליים, המלצות ומוסכמות שנעודו לשיעור לייצור תוכנות אינטuitיות, בין השאר באמצעות כתיבת קוד בצורה טובה ונכונה שמזערת טעויות ובלבול.

תכליתו הוא פועלה חברתית. כמשמעותם על תכנות, לרוב מדריכינו האקר בודד שיושב בחושך בקפוץון ומקליד במרץ בלי לחשב שנייה, כאילו הקוד עף מתוכו. הסיטואציה הזאת היא נדירה, ובוינו, זה די לא נוח לשבת לתכנת כהה. לרוב תוכנות נכתבות עם קולגות במקום העבודה או עם חברים או אפילו עם אנשים זרים באינטרנט – והיצירה שלהם דורשת קצת יותר סבלנות ושיקול דעת. מתכנתים אחרים יסתכלו על הקוד לפני שהוא יוכנס באוף סופי לפרויקט (אדרב על Code Review בהמשך), ומתכנתים אחרים יצטרכו להבין ולבוד אותו בעtid כשהירצו להוסיף, לשנות או לתקן את התוכנה.

לאורך הזמן מתכנתים עוזבים צוותים ואחרים צריכים להתמודד עם קוד שהכתבו כבר לא בסביבה, וגם אתם בטח תרצו להשאיר אחריכם קוד שמתכנתים אחרים יוכלו ואולי ישמשו לעבוד איתו. אולי בפרויקט שלכם, ככל שהזמן עבר גדול הסיכון שיש אחד תסתכלו על קוד ותשאלו את עצמכם "מי לעזאזל כתב את זה?" והתשובה הטריגית-קומית תהיה – אתם בעצמכם. לכן חשוב לשמור על קוד מסודר ומאורגן שנכתב בדרך מוסכמת. כך מצמצמים באגים וטעויות, מקלים על כולם את קריאת והבנת הקוד ומהירות וחוסכים רushi רקי ויקוחי סרך על שטויות – מחייבים פעם אחת על סגנון ו מדיניות ונמנעים מ"מלחמות עריקה" אינסופיוות שבהן כל אחד מסדר את הקוד איך שהוא והוא אחורי מבטל את השינויים.

אפשר להסכים על כלליים כאלה בעל פה, אפשר בכתב, ויש כללי שадון בהם בהרחבה ממש כאן, שיכולים לעזור לאכוף לפחות חלק מהכללים באוף אוטומטי.

במיוחד בשפה גמישה כמו ג'אווהסקריפט, שמאפשרת לעשות המון דברים יצירתיים ובתוכם המון שיטויות, מומלץ לעקוב אחרי Best Practices מקובלים בתעשייה, שאולי לא נכתבו בדם אבל בהחלט עלו ביעז ובד מעות. מעבר למניעת שגיאות ולשימוש מושכל באפשרות שהשפה מציעה, חלק מה-Best Practices הם העדפות סטייליסטיות של המתכנתים בפרויקט, שהתקבעו והחצאות רוצה לשמר – בשני הסוגים יש מקום לשיקול דעת בריא, ולא צריך לקחת הכלול כתורה מסינית בלי להבין ולבוחן מה מתאים לכם.

דוגמה להמלצת שמונעת טעויות היא תמיד להשתמש בהשוואה קפנית, כלומר ב-`==` או ב-`!=` במקום ב-`=` המתרנית יותר, שמבצעת המرة לסוג המשתנים לפני השוואה (coercion).

לא מומלץ:

```
if (numberOfThings == possiblyNotANumber) { /* code */ }
```

מומלץ:

```
if (numberOfThings === possiblyNotANumber) { /* code */ }
```

דוגמה לכל סובייקטיבי יותר, פשוט מבטא העדפה סגונית ועזר לשומר על אחידות, היא ריווח בין חלקיקי קוד שונים, למשל ריווח בין שם פונקציה לבין הסוגרים שמנדרים את הארגומנטים:

אופציה א':

```
function jump(x) { }
```

אופציה ב':

```
function jump (x) { }
```

אופציה ב' היא המעדפת علينا כי היא מאפשרת להבדיל בחיפוש בין הגדרת הפונקציה לкриאות אליה.

סת הכללים והמלצות יכול להיות שונה מאוד בין פרויקטים שונים, ובעבודת צוות יש חשיבות בשם העקביות והשפיות להתגבר על העדפה האישית שלהם ולכבד את מה שכבר נקבע – מומלץ לדבר בפתחות ולבוחן ביחיד צורך בשינויים.

שכל מפתח מקצועי צרי' להכיר Best Practices

בחירה שמות

משתנה או פונקציה עם שם טוב יאפשרו לכם להבין מיד מה התפקיד שלהם. אם השם לא מצליח תצטרכו לראות איפה הגדרו את המשתנה ומה הוא מאחסן בתוכו או לקרוא את הפונקציה ולפענח מה ניסו לעשות בה. פתרון אפשרי הוא להוסיף הערה, אך עדיף פשוט לבחור שם טוב. שם טוב הוא קצר וקובל יותר מהערה, מעבר לכך שмотב לא לפזר הערות ליד כל מקום שבו משתמשים במשתנה או בפונקציה.

איך בוחרים שם טוב? שיטה מקובלת עבור פונקציות היא שיטת ה-*noun-verb* (פועל-שם עצם).

לדוגמה:

- `getStudents`
- `sortColorsByBrightness`
- `setLunchBreakTimer`

למשל הוא שם יותר טוב מ-*timer*, שעלול להיות כללי מדי וכשנתקלים בו צריך להזכיר באיזה טיימר מדובר.

יש גם יוצאי דופן בולטים – שמות משתנים סטנדרטיים שצרי' להכיר ואין צורך להסביר או לפרט אותם. דוגמה לשמות כאלה הם `x` ו-`y` בהקשר של פיקסלים או כיוונים על המסך, או `i` ו-`j` בשימוש הקלاسي שלהם בולולאות. אבל חוץ מהם, כדאי לזכור שכמעט תמיד המשתנה של אותן שתיים זה רעיון רע. און שם יתירן בראשו תיבות מסוימות על פני מילימ' מובנות.

שם המשתנה הוא לא הדבר היחיד שיעזר לקריאות הקוד. אפשר לנתחו אותו שם בכמה דרכים בעזרת אותיות גדולות וקטנות. כל דרך כזו נקראת "קוייס", ומוגדרת לייצג סוג המשתנה אחר.

אומנם השם זהה, אבל על כל אחד מהמשתנים האלה נוסף רויבד של משמעות שורמז רק מבחןת הקיש:

camelCase

`lunchBreakTimer`

כל המילים מלבד הראשונה מתחילה באות גדולה; אין רווחים בין המילים.
קיים זה נמצא בשימוש עבור כמעט כל המשתנים והפונקציות בג'אוהסקרייפט.

PascalCase / TitleCase

`LunchBreakTimer`

כל המילים מתחילה באות גדולה; אין רווחים בין המילים.
קיים זה נמצא בשימוש עבור קלאסים, וככה מקל את הבדיקה בין קלאס ל-`instance`.

SCREAMING_SNAKE_CASE / UPPER_CASE

`LUNCH_BREAK_TIMER`

כל האותיות גדולות; רווחים בין המילים הופכים לקו תחתון.
קיים זה נמצא בשימוש בעיקר קבועים, שבדרך כלל יוצבו במשתני `const`.

kebab-case

`lunch-break-timer`

כל האותיות קטנות; הרוחים בין המילים הופכים לקו מפריד.
נמצא בשימוש ב-HTML וב-CSS עבור שמות של `id`, קלאסים ואלמנטים.
קיים זה לא נוח לשימוש בג'אוהסקרייפט כי קו מפריד אינו תואקוי בשמות משתנים, וכך
שקשה עד בלתי אפשרי להשתמש בו ברוב המקרים.

snake_case

`lunch_break_timer`

לא בשימוש בג'אוהסקרייפט בדרך כלל.

KISS

"*Keep It Simple, Stupid*" אמירה שקלעה בול כשנטבעה לפני יותר מחמשים שנה על ידי מהנדס המטוסים קל ג'ונסון בלוקהיד, ועדין מתאימה כהנחיה לתוכנתים של 2020

והלאה. כתבו את הקוד בדרך הפשוטה והקצרה ביותר, כל עוד הקוריאות נשמרת. למשל, הימנו מסינטקס איזוטרי שלא נמצא בשימוש רחב ומהתחכמת יתר בכלל.

DRY

לאותה פונקציונליות בכמה מקומות אבל מהססים להפוך אותה לפונקציה מכיוון שמדובר במקרה פשוט וקצר או במקרה שדורש שינוי קטן בכל שימוש שלו.

אל תהססו. כשעוטפים את הקוד בפונקציה גם נתונים לו שם, שהופך את השימוש בו לקריאה יותר. ככל שימושים יותר קוד שלא לצורך, מגדילים את הסיכון שהמתכנת הבא יפספס חלק מהמקומות שבהם יש קוד כפול, והמחזיקה תהפהן לקשה ורוצפת תקלות.

זכור – הפך מ-WET הוא DRY, ראשית תיבות של **Write Everything Twice** (-;).

לא להמציא את הגלגל

למרות שתכנות זהEIF ומעניין, לא בכל דבר שבונים צריך להקים הכלול מאפס. וכך נראה ברור כיום שתשתמשו בספרייה כלשהי שתעזר לרנדר את הממשק, נניח Riotkit, כנה חשוב להשתמש גם בספריות ובכלים קטנים ומוקדים יותר כשלגיה הגינוי. מהו זאת בקשوت לשרת עם axios, דרך ספריות לפועלות נפוצות על מערכים ואובייקטים כמו lodash ועד לאלפי הרכיבים המוכנים לרוב חלקי הממשק שתרצו לבנות – תהיו בטוחים שמיישהו כבר פיתח פתרון טוב כמעט לכל צורך. הבה נודה באמת – אתם לא הראשונים שכותבים Color Picker או Dropdown עם השלמה אוטומטית, וגם אלגוריתמים לערובות רשימות כבר נכתבו בעשורים שקדמו להצטרפות שלכם לתהום.

יש שלושה מקרים שבהם דוחק הגיוני להיכנס לעובי הקורה ולכתוב בעצמכם משהו לא אלמנטרי:

1. אם אין פתרון מוכן שעונה על כל הדרישות שלכם (עדין זכרו שלעתים יש רכיבים קטנים יותר בתחום המכלול שיוכלו לעזור לכם או שתוכלו ללמידה מהם, אז תמיד טוב להסתכל עליהם).

2. אם זה ממש התחום שלכם, מה שבשבילו קמתם בבוקר ואתם תרצו לקחת אותו כל כך רחוק שכנראה אף כדי מוכן לא יספיק לכם – למשל במסגרת העבודה ב-**Really Good** אנחנו עובדים עם פלטפורמת וידיאו מובילה, אז כשהתבוננו לפתח נגן וידיאו חדש יצרנו אותו מאפס על בסיס תנית ה-video של HTML, בלי אף ספרייה חיצונית לניגון וידיאו.

3. אתם רוצים לתרגל או נבחנים על פיתוח עצמאי של משהו זהה. בהצלחה!

בשולי הדברים, שימו לב לרישיונות בקוד פתוח – רישיונות שונים מאפשרים שימוש בתנאים שונים, וולקם מגבלים שימוש מסחרי. אם אתם חלק מארגון גדול ולא בטוחים, כדאי לוודא שרישיון השימוש מקובל על הגורם המשפטי בחברה. בכלל מקרה תמיד טוב לקרוא ולהכיר את הרישיון של הקוד שימושים בו, גם באופן פרטי.

Make it work, make it right, make it fast

כאשר כתבים תוכנה, גם קטנה אבל בעיקר גדולה – אי אפשר לכתוב את כולה בצורה מושלמת בمرة אחת. מתחילה מגרסה בסיסית שפשטית עובדת עם הפקנציונליות הבסיסית. אחר כך חוזרים לעבות ולכ索ות את כל הדרישות, ומשפרים את הקוד כך שהוא קריא יותר, תמציתי ומובן ככל האפשר. אל תtemptו להקדים את המאוחר ולחטווא ב"optimization" – אופטימיזציה שומררים לסוף.

טייעוד

כבר למדתם מוקדם יותר בספר על הערות בקוד. שני השימושים הכי נפוצים בהערות הם:

1. כיבוי זמני של חתיכת קוד בלי לאבד אותה. נוח בכך כדי פיתוח ובדיקות, אבל שימוש

לב שהערות הן לא שיטה לשמר גרסאות של קוד – מיד אצלך לניהול גרסאות

נכון.

2. תייעוד – להסביר מה מצפים שקרה או למה פיתחתם משהו בצורה מסוימת. תייעוד

טוב מוסף מידע, ולא סתם חוזר על מה שהקוד עשה. אפילו כמה מילות הסבר

עדופות על כלום. הערה שכתובה טוב יכולה לחסוך לתוכנתך אחר הרבה כאבראש.

כשאתם ניגשים לכתיבת התייעוד, נסו לחשב מה הדבר הכי מורכב או לא ברור

בקוד שלכם ושימו את הדגש שם. מתכוונים אחרים יודו לכם, ואפילו אתם תודו

לעצמכם כשתחזרו לעבוד על קוד ישן ומתווד היטב שלכם.

ניהול גרסאות

בגלל שקוד הוא בסופו של דבר קובצי טקסט שנערכים על המחשב שלכם, הפתרון הכי

פשוט (ונאיבי) לניהול גרסאות הוא יצירת עותקים של תיקיות בנקודות זמן מסוימות.

במצב זה – קל לאבד קוד וקשה לעבוד בצוות. המחשב יכול לשבוק חיים או שתצטרכו

לשחזר קוד שמחקתם וזה יהיה קשה עד בלתי אפשרי. לא רק זה – אם מישהו מהוצאות

ירצה לשנות קוד הוא יצרך לבורר אצל מי הקובץ החדש ביותר ולבקש ממנו שישלח לו

את הקובץ. באיזו שנה אנחנו?

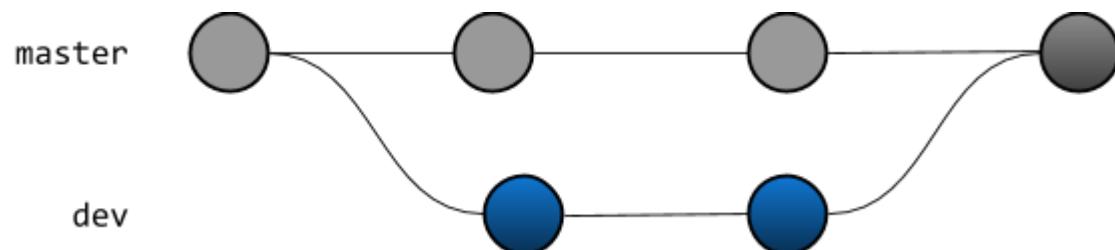
כדי להתגבר על כל הבעיה הללו, משתמשים בפתרון ניהול גרסאות (Version Control או

Source Control). הפתרונות הנפוצים ביותר כיום הם Git ו-SVN. לגיט יש כמה יתרונות

משמעותיים ובראשם מהירות, ביזור שמאפשר יכולת עבודה נוחה ללא חיבור לאינטרנט.

וקהילה עצומה – כמעט כל עולם הקוד הפתוח היום מתנהל על בסיס Git, לרבות github.

שימוש בניהול גרסאות מאפשר למפתחים רבים לכתב קוד בemma ענפים (Branches) שונים במקביל ולשתחוו אותו ביניהם. אפשר לראות איזה מפתח כתוב מה ומתי, אפשר לשלבEmma ענפים מוכנים אל תוך גרסה אחת שאויה משחררים, והכי חשוב – אפשר לחזור אחוריה במידת הצורך.

בקשת עזרה

כשנתקים במהלך פיתוח – לבקש עזרה זו לא בושה. אם אחרי Debugging, בידוד הבעיה ובדיקה הלוגים (אם יש כאלה) עדין לא צלחתם את הבעיה, עוברים לגוגל. מנסים לחפש את השגיאה בצורה הכי נקייה שאפשר, בלי שמות קבועים או מספרי שורות מהקוד הספציפי. למרבה המזל, רוב הבעיה נפוצות וכמעט תמיד אפשר למצוא פתרון או לפחות כיוון או גישה שיוכלו לעזור.

אם יש מתכנתים נוספים בצוות אפשר לשאול אותם. מתכנתים מנוסים או כאלה שנמצאים בפרויקט כבר תקופה מכיריהם את הבעיה הנפוצות והאתגרים שאתם עושים להיתקל בהם ויכולו להכוון אתכם ולהשוך לכם זמן יקר. שיתוף הבעיה עם חברי הצוות גם גורם לעבור על הקוד פעמי נספה ואפשר למצוא את הפתרון תוך כדי תיאור הבעיה – מניסיון, זה עובד.

אם בכלל זאת לא מצאתם תשובה בגוגל או אצל המתכנתים האחרים בצוות, זה הזמן לשאול את השאלה שלכם אונליין. האתר הכי פופולרי לשאלות תכנות הוא StackOverflow, שמנגן דירוג התשובות בו עוזר לזהות מה מבין התשובותעובד ורלוונטי בעניין הקהילה, בוגוד לפורומים שגם הם רלוונטיים אך בחיפוש פתרונות בהם נדרש קריאה יותר ביקורתית. אין מה להתבזבז, השאלה שתשאלו תהיה נראה רלוונטית למפתחים אחרים בעתיד שייתקלו באזהה בעיה ויחפשו תשובה.

בדרכן לפרסום שאלת הצטרכו להכין דוגמה מוקדמת וمبודדת של הבעיה (מכונה בדרך כלל **Test Case** (Reduced Test Case), וגם זה תהליך מומלץ שעצם ההשערה בו עשוי להוביל אתכם לפתרון עוד לפני שתפרנסמו משהו).

ביקורת עמיתים – **Code Review**

סקורי הרצה נרבה כלליים, וזה יכול להיראות מיידיים. האם באמת מקפידים על כל צוות פיתוח?

התשובה היא שאם הם לא מקפידים במאת האחזים, אבל מפתחים וארגוני מקצועיים יתעקשו לעמוד בכך מה שיותר מהם, כי מוציאים הולכים ומתפתחים וככל שפרויקט מתעבה ונוספות עוד שכבות של קוד כך נהיה קשה לתחזק אותו ולהבין מי נגד מי. אם מראש הייסודות רעוים ואף אחד לא מקפיד על **Best Practices**, מהר מאוד תמצאו את עצמכם מול "קוד ספוגטי" (שמעורבב כמו ספוגטי בצלחת) קשה מאוד לתחזק.

אם זכיתם לעבוד בצוות ולא בלבד, Code Review עשוי להיות חלק מה אחירות שלכם, וזה מצוין. העבירו את הקוד שלכם לבדיקה אצל מתכנת אחר והימנוו מהתוצאות. תנו קצת רקע כללי על ההקשר של הקוד ומה ניסיתם להשיג ואפשרו לקוד לדבר בעד עצמו. כן, אם חסר תיעוד – זה יובילו. למי שעבוד בלבד, יש אוריינטנס וקבוצות שבהם אפשר להתייעץ, לשתף קוד ולבקש ביקורת.

את העורות על הקוד מקבלים ונונתנים בשתי דרכים. הדרך הראשונה היא בעלפה (פניהם אל פניהם או בטלפון). הדרך השנייה היא בכתב, ב策מוד לשינויים במערכת ניהול הגרסאות. לדוגמה, אם עובדים עם Git, אפשר להשאיר הערות על Pull Request. בקשה זו היא בעצם בקשה דרך מערכת ניהול הגרסאות לאשר את הקוד ולמוג אותו לתוך הענף הראשי של הפרויקט. מתכנתת שבבודקת קוד תוכל להשאיר עליו הערות, ולאחר שהמפתח יבצע את השינויים היא תוכל לאשר הבקשה כדי למוג את שני הענפים.

כשאתם מקבלים ביקורת, קבלו באהבה הצעות, הערות ושאלות. אל תיקחו את הביקורת כתקיפה אישית נגדכם. זכיתם בעוד זוג עיניים שייעברו על הקוד שלכם, לא משנה למיכם יש יותר ניסיון. קחו אותה בשתי ידיים, הקשיבו באמת ועל תרצו למגננה – אפילו אם עבדתם קשה על משהו ואולי קצת התאהבתם בפתרון מסוים או נקשרתם אליו, או אם הערה שקיבלתם תדרוש שינוי יחסית גדול והרבה עבודה מצדכם. זכרו, אתם לעבוד ביחד וליצור קוד אICONOTI וברור, לא להראות מי יותר חכם וצדוק.

כשאתם עורכים למשהו אחר Code Review – נסו להבין מה קורה בקוד ולהעירך אם תהיyo מסוגלים להרחב או לשנות אותו במידת הצורך. בוחנו את הקוד אל מול עקרונות מנהים כמו כל אלו שמצוירים בפרק זה. האם השמות הגיוניים וברורים? הפונקציות או הקבצים ארוכים מדי? יש קוד ש חוזר על עצמו והיה אפשר להפוך ליותר DRY? הקוד מסודר ומעומד בצורה עקבית וקריאה? וכן הלאה.

בסוף דבר, בכל יום לומדים משהו חדש. Code Review היא דרך מצוינת ללמידה מהאנשים סביבכם ולהמשיך להתפתח בתור מתכנתים. זה הרgel מעולה שיחד אתכם ממתכנתים זהות קוד פחות טוב ולכתוב קוד יותר טוב. כולם מרוויחים.

Tech Design

כשניגשים למאץ פיתוח רציני, סוף מעשה במחשבה תחילה. כמה שמנסים לקבל באהבה ביקורת, כמעט תמיד מתבאסים לשימוש בסוף התהילה שהוא עדיף להשתמש בספרייה מסויימת שכבר קיימת ולא ידעתם עליה או שאי אפשר לכת על פתרון שסימתם לפתח מşıוקלים שונים שלא הכרתם. לעיתים אפילו תיקעו עם הפתרון הלא-מושלם שלכם כי מאוחר מדי לחזור אחורה ולתקן.

כדי להימנע ממצבים כאלה, ראוי לעשות תכנון טכני, שהוא מסמך בפורמט גמיש. יש אזורי התמחות שבהם הגיוני להשתמש בתרשיimi זרים (למשל תכנון של ארכיטקטורת שרת או מסדי נתונים); כשעובדים גם במקרה וגם במקרה מקובל לתאר את ה-API שמצפים לבנות לקריאות ביביהם – لأن שולחים כל בקשה, אילו פרמטרים מעבירים ואין בדיקת תיראה תגובה טיפוסית.

בעזרת Tech Design טוב אפשר לוודא שמבינים זה את זה ולהתחיל לפתח את הצדדים במקביל, ולא לגנות בסוף שככל אחד תכנן מבנה נתונים שונה ולהתווכח מי צריך להתאים את עצמו לאחר.

את התכנון הזה תעבירו לביקורת עמיתים, דבו עליו וצאו בדרך רק אחרי שהסתמכו על הפרטים – וכך תמנעו לפחות חלק מההפתעות גדולות והיקרות בשלבים מאוחרים יותר.

Best Practices ואותומציה

از כתבתם Tech Design וקיבלתם אישור לצאת לדין, עבדתם קשה ואז הגיעו ערמה ענקית של הערות ב-Code Review. איך בכלל מתחילים לעבור על זה? עם כל הנבוד

וההערכה, איך לא לוקחים את זה קשה כسؤالו אתם מרגישים ש"מחפשים אתכם" וכמעט על כל שורה יש למשהו מה להגיד?

עבדתם יפה! לדברים יש נטייה להתבלגן כי ככל בסך הכל אנושיים. היו לכם כוונות טובות, אבל יכול להיות שפה שנחתם להיות עקביים בסגנון, שם העדפתם להעmis יותר מדי על פונקציה אחת, וmdi פעמי לא הקפdim על מהשו מהכללים המומלצים. זה טבעי, אבל כשמכפילים את הנטיה האנושית לעגל פינות ולפספס פרטים במספר אנשי צוות ובכמה חדשני פיתוח, האיניות מידדרת מהר מאוד.

אחד הדברים שהכי עוזרים בRICTOK המעדן של הביקורת, ובכלל בשמיירה על איניות על ידי איתור ומונעת שגיאות מראש, הוא אוטומציה. יש כלים אוטומטיים מעולים, שאציג בהמשך, שעוזרים לשמור על סדר ולהקפיד על הכללים שתקבעו לעצמכם, בלבד או כצוות.

כן, כשהתגינו ל-Review תדעו שבחלק נכבד מההערות פשוט לא תיתקלו, כי כבר קיבלתם פידבק מיידי או תיקון אוטומטי בזמן אמיתי. זה כבר מאחוריכם, וחסכתם גם מהעמימות וגם עצמכם דיוונים על ריווחים, שורות ארוכות מדי ועוד המונן הערות, מהותיות יותר או פחות. יהיה קל, מהיר ונעים יותר להתמקד ולהקשב לביקורת שכן תגיע כשהיא מצומצמת יחסית.

בצווות, מומלץ מאוד להחליט פעם אחת (ሞקדם ככל האפשר) על הקווים המנחים שלכם, להיעזר בכלים האוטומטיים שתלמידו עליהם בחלק הזה וליצור מערכת אוטומטית שתפקיד על הקוד שנכנס לפרויקט. לרובה השימוש, מתכנתים אחרים כבר בנו מערכות כאלה, ואנו נתנו לפועלות האוטומציה של פיקוח על הקוד שם – Linting.

מה זה linting?

המילה `lint` (لينت) באנגלית פירושה מזק – הלכלוך המצטבר בכיס של בגד או הבדורים הקטנים שנוצרים על גבי הסרגל לאחר כמה כביסות. בעת כתיבת קוד מתואספים לאת לאט שגיאות או דפוסים לא רצויים אחרים שנוגדים את ה-Best Practices שקבעתם – זהו המזק, וכן יש לעבור על הקוד עם כלי שמסיר את המזק; בהשאלה, קוראים לו linter.

לינטרים יודעים לזהות את השגיאות והדפוסים שהגדרתם, להתריע על הימצאיהם ולפעמים אפילו לתקן אותם אוטומטית. בעולם התוכנה, הלינטר הוא כלי שתפקידו לבחון את הקוד שכתבתם ולהזהיר משגיאות, באגים או טעויות סגנוניות. הלינטר הראשון פורסם ב-1978, בדק קוד שנכתב בשפת C ונעשה בו שימוש לבדיקת מערכת הפעלה Unix.

עורכי טקסט מודרניים המיעודים לכתיבה קוד ג'אווהסקריפט מפעילים בודק שגיאות מובנה שזהירות את המשמש משגיאות שימנעו מהקוד לזרוץ בצורה תקינה בדף. אם כן, למה עדין צריך לינטר? קוד יכול לפעול באופן תקין ועדין לא לעמוד ב-Best Practices ובכללים שקבעתם מסוימות שונות, וכן רצים להריץ על הקוד גם לינטר שיזהיר מחריגות ומטעויות מכל הסוגים.

```
function multiply(x) {
    return x * y;
}
multiply(2,3);
```

'y' is not defined. eslint(no-undef)
Missing semicolon. eslint(semi)

LINTR יכול להזהיר מפני בעיות כמו שימוש במשתנים שלא הוגדרו, קריאות לפונקציות שאין קיימות, הפרת מוסכמות בנווגע לרווח וסדר של קוד, שימוש בפייצרים של השפה שנוטים להוביל לביעות אבטחה ועוד. הלינטר יסמן בעיות באמצעות סימן בקו מזג זג אדום לשגיאות וירוק לאזהרות, בדומה לסימון של שגיאות כתיב בمعدדי תמלילים. בעבר עבר מעל הקוד המסומן אפשר יהיה לראות את הסיבה ולעתים גם הצעות לשיפור הקוד.

הכלי הראשון בעולם הג'אווהסקריפט שעשה זאת היה JSLint, שאוסף סט מוגדר מאוד של כללים בצורה קשוחה – מי שלא אהב את הדעות החותכות של היוצר שלו, או שיתת הג'אווהסקריפט דאגלס קרוקפורד, נאלץ להשתמש בכלי אחר בשם JSHint, שכן אפשר יותר גמישות.

עם השנים וההתפתחות המהירה של ג'אווהסקריפט, ESLint של ניקולס זאקאס תפס תאוצה, בין היתר בזכות מבנה מאד גמיש. ESLint מאפשר להגדיר בرمה פרטנית את הערכיהם הרצויים לכללים קיימים (כמו למשל אורך שורה מקסימלי או איפה בדיק מותר או אסור להשאיר רווחות ריקות), אבל גם להגדיר כלליים משלכם, ולהשתמש בклות Linter פופולרי ביותר עבור ג'אווהסקריפט, ולכן מתאים בו.

ESLint

עורכי ג'אווהסקריפט מודרניים יודעים להציג הערות של ESLint בצורה אוטומטית או בהתקנה פשוטה של Tosf. האזהרות והשגיאות שיוצגו נקבעות על פי קובץ הגדרות, בדרך כלל בשם eslintrc, בתיקייה הראשית של הפרויקט. אם אצלכם עדין אין קובץ זה, קראו על init -- eslint וצרו באמצעותו קובץ הגדרות משלכם – מומלץ להחיל אחד הסטים הקיימים שיוצאו לכם במהלך האתחול.

אם בחורתם סט חוקים שונה לכם להשתמש בו אבל יש בו כמה חוקים שלא נראהים לכם, אל תהססו להיכנס לקובץ ההגדרות ולשנות אותם.

בחלק הבא עבורו על כמה Best Practices, חלקם חדשים וחלקם כבר הזכיר קודם, לצד הכלל ב-ESLint שמשמעותו לציית להם.

רשימה של Best Practices של ESLint והחוק הרלוונטי של

בלי מספרי קבוע

שם הכלל: no-magic-numbers

"מספריו קבוע" הם מספרים שמופיעים בקוד בלי הסבר מפורש, כמו הצבה למשתנה שהשם שלו יכול להאיר עיניים. הצורך בולט בחישובים, וביחוד בחישובים שמשלבים כמה מספרים. ברגע הכתיבה ברור איך מגיעים אליהם ויום אוחודש אחר כך כבר מגדירים בראש ולא מבינים מה הסיפור של המספר זהה.

דוגמה לקוד בעייתי עם מספר קבוע:

```
setTimeout(ringBuzzer, 180000);
```

למה 180,000 בעצם? בלי הערה שתaspersר למה התכוון המשורר, קשה לקלוט במהירות במה מדובר. אפשר להוסיף העירה כמו "three minutes from now", אבל בולדיה לוקח זמן להבין מה אומר המספר הזה ואיך לשנות אותו אם ביקשו מכם להאריך את ההמתנה לחמש דקות. מחשבים מהירים מאוד בחישוב, לא צריך ללחוץ עליהם וללעוס עבורים את המספרים מראש. חשוב יותר שהקוד יהיה מובן לכם ולשאר בני האדם שיצטרכו להבין את הקוד, אז מפרקם את המספר ללא מושבר לגורם:

```
const MS_IN_1_SECOND = 1000;
const SECONDS_IN_1_MINUTE = 60;
const DELAY_MINUTES = 3;
const BUZZER_DELAY = DELAY_MINUTES * SECONDS_IN_1_MINUTE *
MS_IN_1_SECOND;
setTimeout(ringBuzzer, BUZZER_DELAY);
```

השווואה קפדיות: `==`

שם הכלל: `eqeqeq`

זה הכלל של לינטרים בג'אוּהַסְקְּרִיפְט, עוד מ-JSLint המקורי. ג'אוּהַסְקְּרִיפְט מאפשרת להשוות בין ערכים מסוימים. זו תכונה מעניינת שמאפשרת גמישות ויכולת להיות שימושית, אבל היא בקלות עלולה לבלב ולהטעות.

כדי להימנע מטעויות קשות לאיתור כתוצאה מההשוואה המתירנית, מקובל ומומלץ להקפיד על שימוש בהשואות הקשות יותר. מומלץ לשמש ב-`==` לבדיקת שוויון `!=` לבדיקת אי שוויון. כך משווים בין ערכים בלי להמיר את סוג המשתנים תוך כדי השוואה.

קוד לא נגיש

שם הכלל: `no-unreachable`

תוֹן כְּדִי `debugging` ו-`refactor`, קורה שנשארת פקודה שיוצאה מקטע הקוד בשלב מוקדם, כמו `return`, `throw` ואחרות. אם מופיע קוד אחרי פקודה כזו, בדרך כלל מדובר בטעות.

בדוגמה הבאה, כל מה שאחרי `return true` לעולם לא ירוז, ESLint תדגיש את הקטע הלא נגיש:

```
function validateEmail (email) {
    return true;
    if (email.length) {
        let result = true;
        // if (!email...) {}
        // TODO: complete validation
    }
    return result;
}
```

חולקה לחלקים קטנים

שמות הכללים: max-lines, max-lines-per-function, max-len

קשה לתפוס הרבה לוגיקה ברצף אחד, וכך שבסכיות ספר או מאמר מומלץ להשתמש בנדיבות בפסקאות, כתורות ועמודים, כך גם בקוד חשוב לא להתפתות להעmis המון קוד על שורה ארוכה מדי, פונקציה אחת שעושה הכל או קובץ אחד של אלפי שורות.

החוקים הבאים הם חוקים שאין עליהם מוסכמו, אך הם יכולים לעזור לכם בכך שימושו תמרור זהה שהקוד שאתם כתובים הפך לארוך ומסובבל. אם תבחרו להשתמש בהם כדאי שתתגלו להסכמה עם חברי הצוות שלכם בנוגע לגדלים שמקובלים על כולם.

אורך שורה (מספר תוויים מקסימלי בשורה)

יש להקפיד על אורך שורה שאינו עולה מספר תוויים מסוימים. הסיבה לכך היא שרוצים שורה שנכנסת ברוחב המסך ללא צורך לגולhol הצדיה בעת קריאת הקוד. קוד קרייא הוא קוד שאפשר לראות את כלו או את רובו בביטחון אחד. בעבר, כאשר קוד המסקן היה קטן יותר, היה מקובל להגיד אורך שורה של 80 תוויים, אבל בימינו, כשהמסכים הרבה יותר גדולים, נהוגים אורכי שורה של 120 ואף 140 תוויים.

אפשר להימנע משורות ארוכות בכמה דרכים. הסיבות העיקריות לשורות ארוכות הן רשיימה ארוכה של תנאים וקוד מקוון. רשיימה ארוכה של תנאים קל לשבור לכמה שורות. קוד מקוון יותר קשה לתקן, אך אם דואגים לשמור על פונקציות קצרות ופשטות מצליחיםelmaneu זאת ברוב המקרים.

אורך פונקציה (מספר שורות מקסימלי בתוך פונקציה)

אין מוסכמה בנוגע לאורך פונקציה למורות שכולם מסכימים שפונקציות ארוכות זה רע. החוק הזה טוב בעיקר כדי להזכיר לכם שהגוזם, לכן אם תשימושו בו כדאי לבחור מספר שnoch لكم. אם איןכם בטוחיםizia מספר לבחור, התחילה עם מספר השורות שנכנסות לכם במסך ללא גלילה.

עוד דרך לשמור על פונקציות קצרות היא לכתוב פונקציות קצרות שיש להן תפקיד אחד בלבד. רמז לכך שפונקציה עשויה יותר מדי אפשר לקבל כשתנסו לתת לפונקציה שם. אם במהלך הניסיון תגלו בשם הפונקציה את המילה "and", תבינו שניתיתם להכניס יותר מדי

לתוכ פונקציה אחת. ברגע שזיהיתם מקרה כזה, זה הזמן לחלק את הפונקציה לשני חלקים או יותר.

אורק קובץ (מספר שורות מקסימלי בקובץ)

גם כאן אין מוסכמה מקובלת, למרות שרוב המתכנתים יסכימו שקובץ שמתקרב ל-1,000 שורות הוא גדול מדי, בעוד אחרים ידברו על מקסIMUM של 500 שורות או פחות. כאשר הקובץ גדול מדי קל לאבד בו את הידים והרגליים ולכנן כדי להגביל את עצמום.

אורק מינימלי ומקסימלי לשמות משתנים

שם הכלל: id-length

שמות משתנים>Kצרים מידי או ארוכים מידי הופכים את הקוד ללא קרייה. שמות קצרים מידי מקשימים להבין מה מטרת המשתנה ושמות ארוכים מידי מסרבלים את הקרייה. כשובחים שם למשתנה כדי להתחשב בקווים המנחים שדנתי בהם תחת הכותרת "בחירה שמות".

בלי eval

שם הכלל: no-eval

כפי שכבר הוסבר מוקדם יותר בספר, פונקציית eval היא פונקציה מסווגת מבחינת אבטחת מידע. תמיד אפשר וכדי להימנע משימוש ב-eval באמצעות חלופות שונות לפתרון הבעיה.

בלי משתנים שלא הוצאה

שם הכלל: `no-undef`

בג'אויסקייפ אפשר להציב ערך לתוך משתנה שלא הוצאה קודם. במקרה זהה המשתנה ייווצר על האובייקט הגלובלי (`window`, במקרה של ריצה בדף)

```
function greet(name, title) {
  let firstName = name.split(" ")[0]; // מישתנה שזמין רק בתוך הפונקציה
  prefix = title || "Mr."; // זהירות! המשתנה מוגדר על האובייקט הגלובלי
  console.log(`Hello, ${prefix} ${firstName}!`); // "Hello, ser Jaime!"
}
greet("Jaime Lannister", "ser");
console.log(prefix); // "ser"
```

מלבד זיהום האובייקט הגלובלי, דבר זה גם פותח את הקוד לבאים לא צפויים כתוצאה מחוסר תשומת לב ל-`scope` שפועלים בו. מכיוון שהיא משתמשת בתוכנה שלא הוצאה מתבצעת כמעט תמיד תטעות, הכלל עוזר לאתר מקרים כאלה ולהימנע מהם.

לסיום, כדי לייצר תוכנות אינוטיות שהקוד שלך ברור ונוח לתחזקה חשוב להקפיד על `Best Practices`, כמו אלו שסקרתיו ברשימה החלקית כאן. הפעילו שיקול דעת בבחירה ובהתאמת הכללים שלפיהם תעבדו, כדי לייצר לעצמכם תהליך עבודה יעיל וקיים ממש טוב לאורך זמן.

נספח: בדיקות, יציבות וaicות קוד

מחבר: דניאל שטרנלייכט, חברת Outbrain

ברכחות! אם הגיעتم לנספח זהה, נראה לכם כבר מבינים איך ג'אווהסקריפט עובד ואתם מוכנים להתחיל לבנות אפליקציות ווב. אבלרגע אחד לפני שתתבונן בתחלילים, רציתי לספר לכם קצת איך לוודא שהקוד שלכם כותבים הוא יציב, איקוטני, ויכול לעמוד ב מבחן הזמן כשמפתחים שאיתם תעבדו יעשו בו שינויים בעתיד.

קצת רקע

באוטוביין, חברת המלצות התוכן הגדולה בעולם שמנישה המלצות למליארד משתמשים מדי חודש, עובדים יותר מ-200 מפתחים שכותבים לפני שורות קוד ומשחררים עשרות גרסאות ביום. האתגר הוא לא קטן, שכן כל שינוי בקוד שפתח עושה צורך להיבדק ולהיבחן לפני שהוא עובר ללקוחות.

בקנה מידה כל כך גדול, איך מודאים שהקוד חדש שנכנס לא שובר את החוויה שהלקוחות מצפים לקבל? איך אפשרים למפתחים המשיך לעשות שינויים בקוד בלי ליצור צוואר בקבוק בתחום העלאת הגרסאות?

התשובה: בדיקות. המון המון בדיקות. למעשה, לפני כל העלאת גרסה באוטוביין רצוט, באופן אוטומטי, לא פחות מאלפי בדיקות!

מבנה בדיקות

כשכתבים בדיקות, אפשר בקלות להגיע למסב שבו יש כל כך הרבה עד שהולכים לאיבוד. בדיק בשביל זה קיימים היום כל הספריות והפרימיטוקים שעוזרים לסדר את הבדיקות. רוב הספריות מסודרות במתודולוגיה בשם **BDD** behavior-driven development או **behavior-driven development** בקיצור, שמטרתה לסדר את הבדיקות לפי התנהגות כך שייראו פחות או יותר ככה:

```
describe('utils', function () {
  describe('string utils', function () {
    test('should validate strings are strings', function () {
      const foo = 'hey test';
      expect(foo).toBeString();
    })
  })
})
```

הfonקציה **describe** מאפשרת לתאר סדרה של בדיקות מסווג מסויים. תחת הפונקציה הזאת אפשר לקרוא לעוד פונקציה מאותו סוג כדי לתאר תת-סדרה. הפונקציה **test** היא הבדיקה עצמה, שתכיל "טענות" (או **Assertions** באנגלית), ופונקציית **expect** היא הטענה עצמה. אם הטענה נופלת, הבדיקה נכשלה.

כשמדוברים על בדיקות, יש לא מעט סוגי: Unit Test, Integration Test, End-to-End Test וכו', וכל בדיקה המטרות שלה.

בנוסף לזה אتمكن בשלושה סוגי בדיקות שונות:

- בדיקות יחידה (Unit Tests)
- בדיקות קצה לקצה (End-to-End) או בקיצור E2E
- בדיקות משתמש (UI Tests)

בדיקות יחידה

המטרה של בדיקות יחידה (או **Unit Tests** באנגלית) היא לבדוק יחידות קטנות של קוד שעומדות בפני עצמן. למעשה, ככל שהיחידות קטנות יותר, כך טוב יותר. בדיקות יחידה יעבדו מול פונקציות או מול מחלקות, ולרוב יבדקו שקלט מסוים יחזיר פלט מסוים. קחו לדוגמה את הפונקציה הבאה, ש יודעת לקבל מספר ולהחזיר את המספר מוכפל בעצמו:

```
function multiply(number) {
  return number * number;
}
```

כדי לוודא שהפונקציה תקינה ועובדת בבדיקה את מה שהוא נדרש, מרכיבים כמה בדיקות שונות:

1. בטור התחלה, מעבירים לפונקציה מספר ובודקים שהוא מחזיר את התוצאה הנכונה:

```
expect(multiply(5)).toBe(25);
```

2. בהמשך, מודאים שהפלט המתקיים הוא מהסוג שמצופים לו:

```
expect(typeof multiply(1)).toBe('number');
```

3. אבל מה יקרה אם מעבירים לפונקציה קלט שלא מצפים לו, כמו מחרוזת טקסט למשל?

```
multiply('text');
```

כשכתבם את הפונקציה לא חשבתם על האפשרות הזה, וכרגע בעקבות הרצאה הזאת היא תחזיר **NaN**, מה שuvwול לגרום לשגיאות בהמשך. התרחש זה, אגב, עלול להתקיים בעיקר בשפות דינמיות כמו ג'אוּהַסְקָרִיפֶט, שבהן משתנים מסוימים לשנות את סוג בזמן ריצעה.

כדי לתקן את הבעיה, אפשר לשדרוג את הפונקציה ולהוסיף בדיקה של סוג המשתנה:

```
function multiply(number) {
  if (typeof number !== 'number') {
    throw new Error('Parameter is not a number');
  }
}
```

```

    return number * number;
}

```

4. עכשו אפשר להוסיף בדיקה שמודאת שם הParmeter שעובר הוא לא מספר, מצפים לשגיאה:

```
expect(multiply('test')).toThrowError('Parameter is not a number');
```

בדרך כלל רוצים לעשות בדיקות ייחודית על ייחדות עצמאיות באפליקציה כמו utilities, helpers, services – זאת על מנת לנסות את כל האפשרויות ולהגן עליהם מפני טוויות והתנהוגיות שלא צפיתם להן בשימוש בפונקציה. בדיקות ייחודיה הן דינמיות, וצריך לזכור לשנות אותן אחרי שינויים משמעותיים בקוד.

בדיקות קצה לקצה (End-to-End)

از יש בדיקות ייחודיה שיעודו לrox על חתיכות קטנות באפליקציה, אבל זה שככל אחד מהחלקים עובד בנפרד לא אומר שהם מסונכרנים ועובדים היטב יחד. נוסף על כן, בדיקות ייחודיה לא בודקות תרחישים שבהם מעורבות מערכות אחרות – לצורך העניין בדיקות ייחודיה שרצות על קוד ג'אוהסקריפט בצד הלוקה לא יודעות להגיד אם ממש המשמש עובד כמו שצריך עם הצד השרת.

קחו לדוגמה מפעל לייצור רכב מסווג פורד. יש מחלוקת אחת שאחראית להרכבת המנוע, אחת שאחראית לשולדה ואחת למחשב הרכב. המנוע עובד מציין, השולדה נראהית מעולה, המחשב עובד מציין. ההרכבה של המנוע לשולדה עוברת בשלום, אבל כשבאים לחבר את המחשב, מגלים שהוא מיועד לרכיבים של פורמוללה 1.

בדיק בשביל זה קיימות בדיקות E2E. בעזרת בדיקות E2E אפשר לבדוק שהאפליקציה עובדת מקצה אחד לקצה שני. בדיקות E2E יכולות תרחישים שמשלבים מערכות אחרות. ויוודאו שהבדיקה מצילהה הגיע ממצב א' למצב ב' ללא הפרעות. לשם הדוגמה אקח אפליקציית חיפוש שכולם משתמשים בה מדי יום: גוגל.

הינה התרחיש שרצים שהבדיקה תבדוק:

1. לך לאתר google.com.
2. לחץ על אלמנט תיבת חיפוש עם ID בשם "search".

3. הקלד את המילים "אוטוביון" בתיבת החיפוש.
4. לחץ על מקש Enter.
5. בדוק שה-URL הנוכחי הוא google.com/search.
6. בדוק שקיים query param בשם "q" עם הערך "אוטוביון".
7. בדוק שתיבת החיפוש בעלת ID מסווג "search" מכיל את הערך "אוטוביון".

שיםו לב: הבדיקה נעשית בסביבת דפדפן וmdm'a פועלות של משתמש אמיתי באתר Amiti. הרעיון הוא לבדוק אם האפליקציה עובדת ללא התחשבות במבנה שלה או בטכנולוגיה שעומדת מאחוריה, סוג של "קופסה שחורה".

בדיקות ממשקי משתמש (UI Tests)

בדיקות קצה לכמה הן מעולות ויודעות לתת מענה לתרחישים שכוליםמערכות אחרות, אבל לרוב הן בודקות "Happy flows" – מקרים שבהם הכל עובד כמו שצריך. אבל מה לגבי מקרי קצה או מקרים שבהם המערכת שהבדיקות תלויות בהן לא עובדות או לא מחזירות את מה שמשתק המשמש מצפה לקבל?

הבה נראה נסוגמה את התרחיש שבודק חיפוש בגוגל. התרחיש יוצא מתוך נקודת הנחה שהשרטים שאחראים על החזרת תוצאות החיפוש עובדים ומחזירים תשובה מסויימת. אבל מה יקרה אם תהיה בעיה בשרטטים והם לא יחזירו תשובה? או לחלופין הם יחזירו תוצאות ריקות? האם האפליקציה שבניתם תדע להתמודד עם התרחישים הנ"ל ותיראה כמו שאתם מצפים שהיא תיראה?

אפשר לנכתב סדרה של בדיקות קצה לכמה שעוברות על תרחישים מהסוג זהה, אבל כאמור בדיקות קצה לכמה הן יחסית כבדות, והמטרה שלهن היא להריץ בדיקות שיוצאות מתוך נקודת הנחה שהכל עובד.

מפתחי אוטוביון מספרים: נתקלנו בבעיה הזאת ורצינו שתהיה לנו דרך להריץ בדיקות על ממשק המשתמש ועל איך הוא מגיב למקרי קצה ולתרחישים מורכבים, אז הוספנו עוד שכבה של בדיקות שבאה לנכונות מקרים מהסוג הזה. אנחנו קוראים לבדיקות האלה "בדיקות ממשקי משתמש" (UI Tests באנגלית).

כדי להריץ את בדיקות ה-UI צריכים סביבה סגורה שלא תלולה בשרתים (או לפחות לא בשרתים אמיתיים), אז בנינו כלי בשם "לאונרדו" שידוע לזהות בקשות לשרת, להשתלט עליה ו לדמות תשובה שאנו מגדירים מראש.

כך למשל אפשר לראות איך האפליקציה מתמודדת עם תשובות ריקות, עם שגיאות שגיאות מהשרת ועם מצבים שבהם השרת לא מגיב. כמו כן אפשר לבדוק מצבים שבהם התגובה מהשרת איטית.

בדיקות מהסוג זהה הן מהירות, יציבות ויעילות משומשין להן את יכולת לבדוק כל תרחיש שרצים ללא תלות במערכות אחרות.

הכלי לאונרדו הוא כלי open source וזמין לנולם בGITהאב תחת הכתובת:

<https://github.com/outbrain/Leonardo>

ספריות ופרימורקים מומלצים

יש לא מעט ספריות ופרימורקים לכתיבה בג'אווהסקריפט, הינה כמה שאנו, באוטוביון, משתמשים בהם וממליצים לכם בחום לנסות:

- **Jest** – ספריית הבדיקות של פיסבוק. נותנת מענה לרוב סוגי הבדיקות ובעלת API אינטואיטיבי לכתיבה הבדיקות ולהתמודדות עם שגיאות. עובדת מעלה עם ספריות מודרניות כמו Vue, React, Angular, 1.
- **Jasmin** – ספרית בדיקות ותיקה ומאוד פופולרית. טובה מאוד בבדיקות יחידה ועומדת בפני עצמה ללא תלות במערכת כלשהי.
- **Karma** – כלי פשוט שיאפשר לכם להריץ קוד ג'אווהסקריפט ובמקביל לבצע בדיקות בדףנים.

סיכום

למדתם מה אומר המושג "בדיקות" בכתיבה קוד, איך הוא יעזר לכם לשמר על יציבות ועל קוד נקי. ראייתם דוגמאות לבדיקות יחידה וביקורת קצה לקצה והבנתם למה הן כל כך חשובות. וגם המלכנו לכם על ספריות ופרימורקים שייעזרו לכם לכתוב בדיקות.

עוד משהו קטן שווה לציין: בקבוצות פיתוח מסוימותלקחו את עניין הבדיקות רחוק יותר ויאמצנו מתודולוגיה בשם "פיתוח מונחה-בדיקות" או באנגלית **Test-Driven Development** (בקיצור TDD). לפי המתודולוגיה זו, בדיקת יחידה תיכתב עוד לפני כתיבת הקוד שאוטו היא בודקת. קצת על הקצה, אבל אם תחליטו לילכט עם המתודולוגיה הזאת, אתם יכולים להיות בטוחים שהקוד שתכתבו יעבד בצוות חלקה.

נספח: Corvid by Wix

מחברת: מיר גלעד, חברת Wix

הקדמה

Corvid היא פלטפורמת פיתוח אפליקציות שנבנתה על העורק הוויזואלי של Wix. העורק הוויזואלי של Wix נותן למפתח את יכולת לייצר מסך ויזואלי מפותח מאוד מבלי להשתמש ב-HTML או ב-CSS. הוא מכיל מאות רכיבים חזותיים (elements) שאפשר לעצב אותם באינסוף אפשרויות. בעזרתו אפשר ליצור אתרים מרהיבים.

הפלטפורמה של Corvid מאפשרת:

- לכתוב קוד בג'אויסקייפ עבור הפקנציונליות של האתר
- לשנות פעולות והתנהגות של רכיבים באתר
- לייצר מבני נתונים

מה בונים?

בפרק הנוכחי אלמד אתכם בצעדים קטנים איך לבנות אפליקציה ניהול משימות בעזרת Corvid.

[.corvidtodomvc.com](http://corvidtodomvc.com) אפשר לראות את האפליקציה שנבנה בכתבota

- הקוד בספר נכתב במטרה למד ולהמחיש בצורה ברורה ופשטנית ולאו דווקא לגרום למערכת לעבוד בצורה אידיאלית ויעילה.

תיאור כללי של אפליקציית המשימות:

1. תיבת טקסט (text input) וכפתור ההוספה המאפשרים למשתמש להוסיף משימה חדשה.
2. רשימת המשימות – עבור כל משימה רואים את הסטוס שלה, אם היא הושלמה או לא.
3. מספר הרשימות שנותרו לבצע.
4. רכיב עם כפטור בחרה (Radio group) המשמשים לסינון המשימות. אפשר לראות את כל המשימות (All Tasks) את המשימות שהושלמו (Completed) או את המשימות שעדיין לא הושלמו (Active).
5. כפטור למחיקת כל המשימות אשר הושלמו. בלחיצה על הכפטור תופיע למשמש חלונית שתשאל אותו אם הוא מעוניין לבצע את הפעולה. אם המשתמש יסכים, כל המשימות אשר הושלמו – יימחקו.

- במהלך הפרק תשתמשו בהרבה פונקציות Sh-Corvid מספקת עבור מתכנתים וסביר את כלן. אם ברצונכם להרחיב את הידע שלכם ולמדו פונקציות נוספות מ투אות בפרק זה, אתם מוזמנים לבקר באתר המידע של Corvid :reference

<https://www.wix.com/corvid/reference/>

עבור כל פונקציה שאלמד פה, אוסף הפניה לאזור שבו היא מוסברת באתר המידע.

איך מתחילה?

הכניינו עבורכם תבנית מעוצבת מראש שממנה תוכלו להתחיל =>

<https://www.wix.com/website-template/view/html/2186>

העורך הויזואלי של Wix עשיר ביכולותיו ויש הרבה מאוד מה ללמוד עליו. אבל מכיוון שתם לומדים כרגע ג'אוהסקרייפט, רציתי לחסוך לכם את זמן העיצוב והבניה של הרכיבים באפליקציה על ידי שימוש בתבנית ולהשאר לכם רק את החלק המנה – כתיבת הקוד. כמובן שתם יכולים לשנות את העיצוב ולהוסיף רכיבים חדשים.

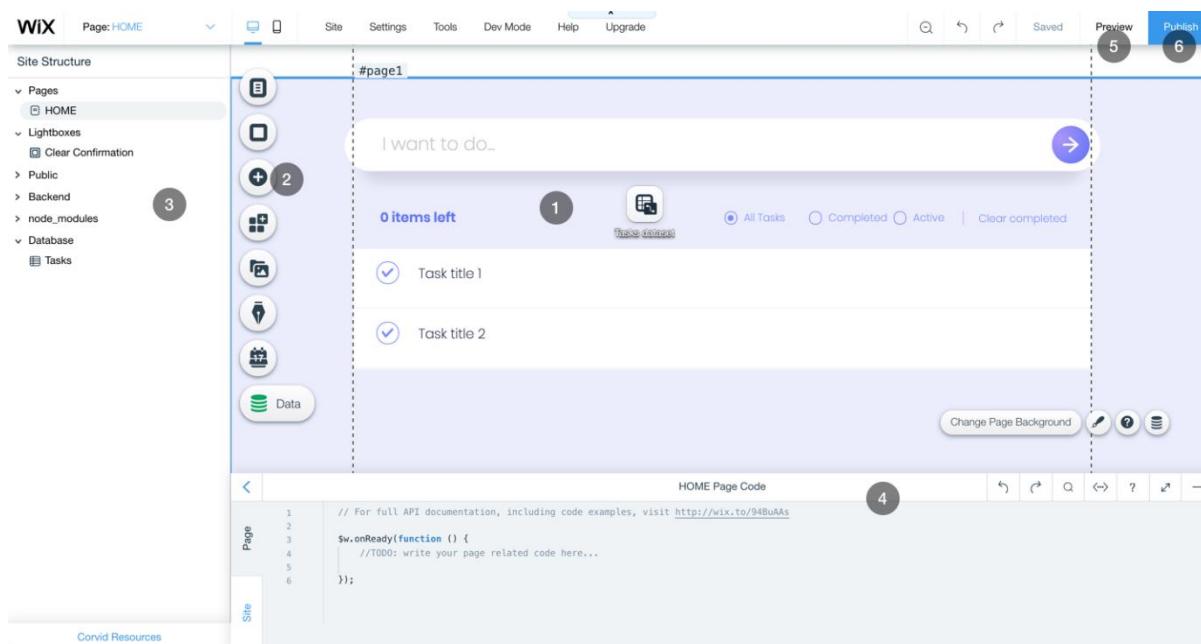
לאחר שנכנסתם לתבנית, לחצו על [Edit this site](#), הירשמו לו-Wix באמצעות כתובת האימייל שלכם, וכעת אתם נמצאים בעורך הויזואלי של Wix – ברוחים הבאים 😊

כדי להפעיל את Corvid, עברו בעוזרת העכבר מעל Dev Mode, בתפריט שנמצא בחלק

Turn on Dev Mode

העליון של האתר ואז על

אחריו שהפעילם את Corvid, תראו את המסך הבא:

از מה בעצם רואים פה?

1. עורך ויזואלי. האзор שבו עורכים את הצד הוויזואלי של האתר. אל אזור זה מוסיפים רכיבים ומשנים את העיצוב שלהם. אפרט לגבי הרכיבים בהמשך.
2. הכפטור +, להוספה רכיבים חדשים לאתר. תפריט הרכיבים מכיל מאגר של מאות רכיבים שאפשר להוסיף לאתר על ידי גירעה.
3. מבנה האתר | **site structure**. פאנל שמציג את כל העמודים, חלונות (lightbox), קובצי הקוד ומסדי הנתונים שיש באתר.
4. בדוגמה הנוכחית יש כרגע עמוד אחד שנקרא **HOME**, חלונית שנקראת "Clear Confirmation" ומסד נתונים המכיל טבלה שנקראת **Tasks**.
5. סביבת הפיתוח. המקום שבו כתבים את הקוד. אפשר לכתוב קוד עבור כל עמוד באפליקציה. עבור כל עמוד חדש באפליקציה, מתחילה עם תבנית קוד מוכנה המכילה **(\$w.onReady)** – שדבר עליה בהמשך.

- * יכול להיות שסבירת הпитוח שלכם תהיה מצומצמת בשורה התחתונה. לחצו על כדי להרחיב אותה.
6. כפתור הצג | **preview**. מציג את האתר שעבדתם עליו עד עכשיו. לרוב, משתמשים בכפתור זהה תוך כדי עבודה על האפליקציה לפני שרצו לפרסם אותה לעולם. במהלך הפרק, אעשה עצרות מדי פעם כדי לראות מה עשיתם עד עכשיו. בעצרות האלו אבקש שתלחצו על **preview**.
 7. כפתור פרסום | **publish**. מפרסם את האתר שבניתם עד עכשיו וחושף אותו לכל העולם.

התבנית שעה אתכם בונים את האפליקציה מגיעה מוכנה עם מסד נתונים, שבו טבלת **Tasks** שמכילה משימות. תלמדו איך להוסיף לטבלה זו משימות חדשות, לשנות את סטטוס המשימה, למחוק משימות ועוד כל מיני פעולות שעוזרות לנו מידע.

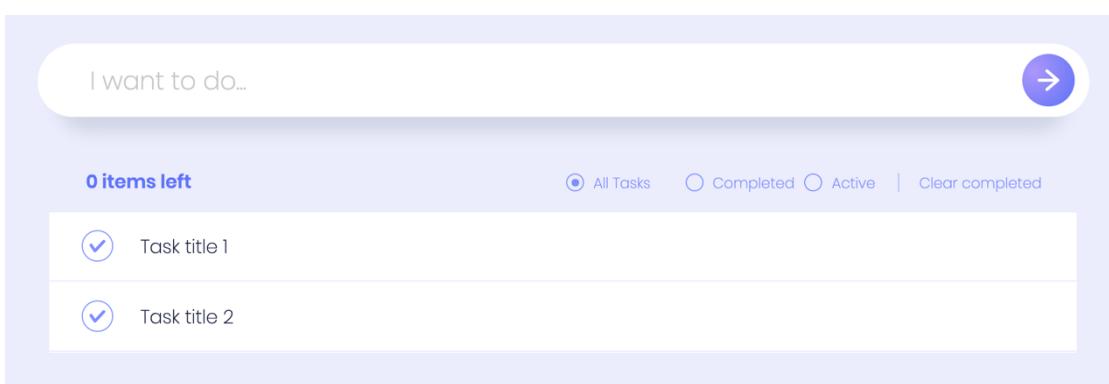
אתם יכולים לראות את המשימות שנמצאות בטבלה על ידי לחיצה על Tasks ב-site **structure**.

כל שורה מייצגת משימה ולכל משימה יש שני מאפיינים:

- Title** – תיאור המשימה
- Completed** – משתנה בוליани המתאר אם המשימה הושלמה או לא

אם אתם רוצים למדוד איך ליצור את הטבלה בעצמכם, קפצו לסוף הפרק, לנספח שבו הוסיףתי לכם פירוט והרחבת על בניית טבלאות.

לפני שמתחילים לכתוב קוד, לוחצים על **preview** ומבטוננים בנקודת הפתיחה:

כפי שאפשר לראות, כל הרכיבים מוכנים ומעוצבים מראש אבל אף כפטור לא מgeb להחיצה ומספר המשימות שנותרו איננו נכון.

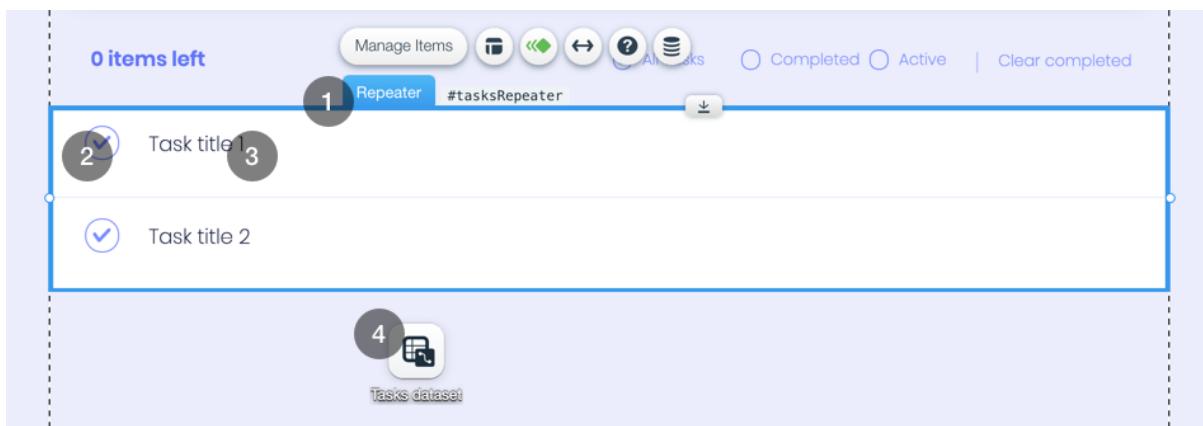
[Back to Editor](#)

עכשו לוחצים על **כדי להמשיך לעבוד על האפליקציה.**

הציג נתונים ממסד הנתונים באתר

בחלק זה אלמד איך אפשר להוסיף נתונים מהטבלה על ידי "חיבור" רכיבים מהאפליקציה קציה לטבלת Tasks שלנו. כך חוסכים כתיבת קוד טריוויאלית. מובן שnitן לעשות את זה גם באמצעות קוד – אבל אל דאגה, תכתבו הרבה שורות קוד ממש בקרוב 😊

מתחילה ב�建ת הרכיבים שייקחו חלק בהציג המשימות שבטבלת Tasks של האפליקציה.

1. – רכיב שיוצר בתוכו כמה עותקים של רכיב אחר. כל עותק מכיל עיצוב זהה אך מידע משתנה. מספר העותקים שייצורו הוא משתנה ונקבע לפי מספר הפריטים שעליו להציג. במקרה זה, מספר המשימות שהוא יציג.

[https://www.wix.com/corvid/reference/\\$w.Repeater.html](https://www.wix.com/corvid/reference/$w.Repeater.html)

2. **Checkbox** | תיבת סימון – רכיב המאפשר הכנסת ערך בוליאני (true | false).

[https://www.wix.com/corvid/reference/\\$w.Checkbox.html](https://www.wix.com/corvid/reference/$w.Checkbox.html)

3. **Text** | רכיב טקסטואלי – רכיב שמציג טקסט.

[https://www.wix.com/corvid/reference/\\$w.Text.html](https://www.wix.com/corvid/reference/$w.Text.html)

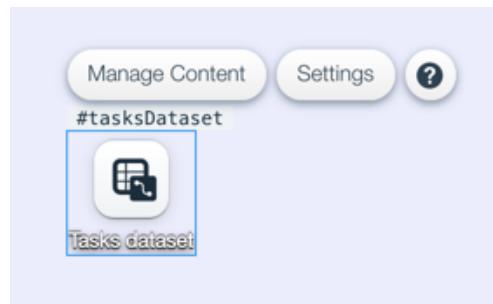
4. – הרכיב שמקשר בין המידע בטבלת Tasks לבין מרכיבים אחרים בעמוד.

<https://www.wix.com/corvid/reference/wix-dataset.html>

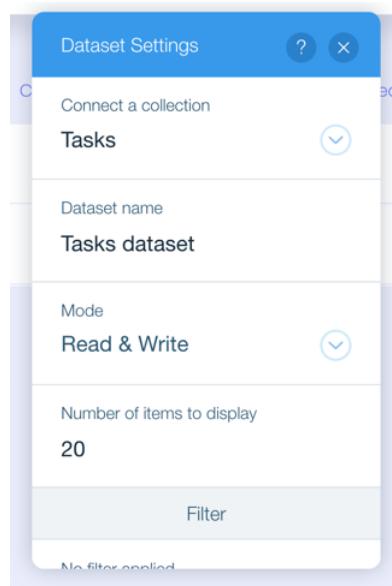
Dataset

ה-**dataset** מחבר רכיבים בעמוד למידע מטבליות נתוניים. רכיב זה הוא וירטואלי, ככלומר, הוא יעשה את תפקידו בניהול מידע מידע בעמוד אבל מבקרי העמוד לא יראו אותו באפליקציה הסופית.

אפשר להסתכל על ההגדרות של ה-**dataset** בעזרת לחיצה על כפתור **settings**:

از נראה שה-**dataset** מחובר לטבלת **Tasks** וنمצא במצב של קרייה וכתיבה (**read & write**).

הוא צריך להיות מוגדר במצב של קרייה וכתיבה - **Read & Write**, מכיוון שתרצו אפשרות להציג את המשימות אבל גם לשנות את סטטוס ה-**dataset** **completed** שלו.

יש עוד שני מצבים ל-**dataset**:

- מצב שמאפשר רק קריאה של נתונים מהטבלה **Read Only**
- מצב שמאפשר רק הוספה של נתונים חדשים לטבלה **Write Only**

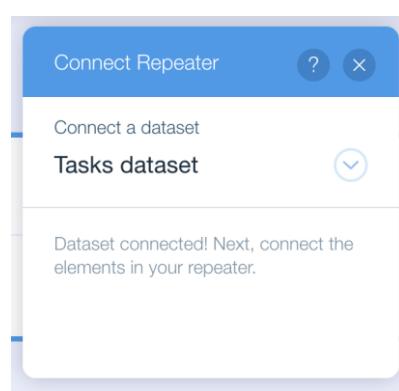
נוסף על כן, Number of items to display מראה את כמות הרשומות המקסימלית שה-dataset ישולף מהטבלה. אם אתם רוצים לתמוך בցהה של ביותר מ-20 משימות, אתם יכולים לשנות את זה בהגדרות.

חיבור רכיבים למידע מהטבלה

כעת, משתמשים ב-dataset על מנת להציג את המשימות בכל שורה ב-repeater. על מנת לעשות זאת לוחצים על האיקון של מסד הנתונים, שמופיע כאשר לוחצים עם העכבר על ה-repeater.

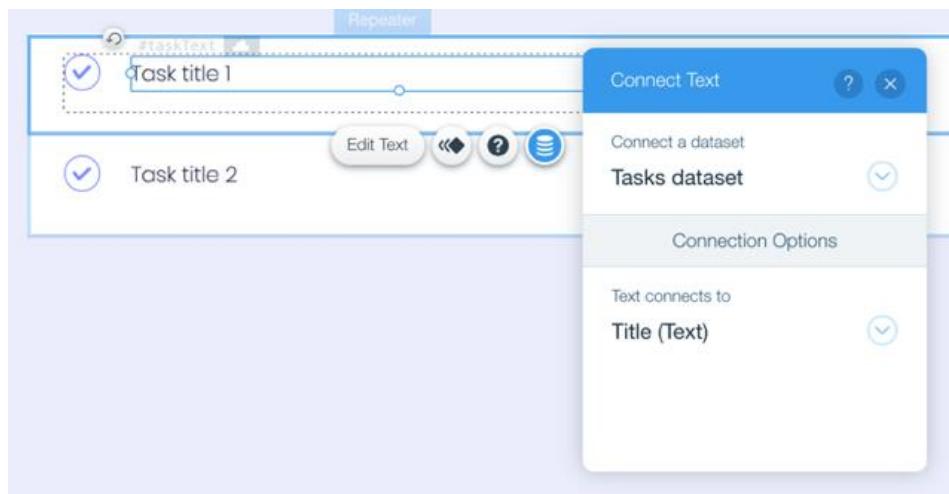
כעת נפתח פאנל החיבור (connection panel) של ה-repeater. מכיוון שאתם רוצים לחבר את ה-repeater ל-dataset שיצרתם, בחרו אותו ב-connect a dataset.

התוצאה של הפעולה זו היא שמספר הקופסאות ב-repeater ישוכפלו כמספר הרשומות שה-dataset ישולף מטבלת המשימות.

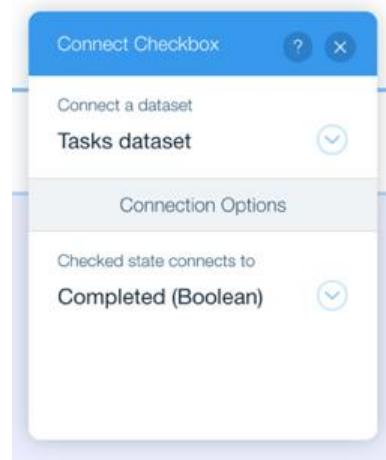
הצעד הבא הוא להציג כל משימה בשני הרכיבים שיש בתחום ה-repeater.

מתחילהים ברכיב הטקסט. פותחים את פאנל החיבור של רכיב הטקסט (זה דרוש לחיצה ראשונית על ה-*repeater* ולאחר מכן לחיצה על רכיב הטקסט) ומחברים את הטקסט של הרכיב לשדה **Title** מטבלת **Tasks**.

- אולי שמתם לב שה-*dataset* שיצרתם כבר מחובר. זה קורה באופן אוטומטי מכיוון שה לחברתם את ה-*repeater* ל-*dataset* זהה.
- ברשימה השדות שנפתחת יש שדות נוספים שאפשר להתחבר אליהם. אלו שדות שנוצרו באופן אוטומטי עבור כל רשותה בטבלה:
 - **ID**
 - **createdDate**
 - **updatedDate**

לאחר מכן, פותחים את פאנל החיבור של ה-*checkbox* (גם זה ידרוש לחיצה על ה-*repeater*, לאחר מכן לחיצה על ה-*group* שמכיל את ה-*checkbox*, ולבסוף על ה-*checkbox*) ומתחברים את הערך **checked** לשדה **completed** מהטבלה.

אחרי שהחברתם את הרכיבים שלכם לטבלה, הגיע הזמן לראות את התוצאות!
לחצו על preview והסתכלו על התוצאות. התוצאות הרצויות הן:

רואים את המשימות? ייש!
עכשו הגיע הזמן להתחיל לכתוב קוד – **חגיגת!**

הוספת משימה חדשה

הרכיבים שיעזרו לכם להוסיף משימה חדשה:

1. **תיבת טקסט | text input** – מאפשרת להכניס את תיאור המשימה.

[https://www.wix.com/corvid/reference/\\$w.TextInput.html](https://www.wix.com/corvid/reference/$w.TextInput.html)

2. **כפתור | Button** – בלחיצתה עליו תוסיף המשימה מתיבת הטקסט לutable Tasks.

[https://www.wix.com/corvid/reference/\\$w.Button.html](https://www.wix.com/corvid/reference/$w.Button.html)

אם רוצים לאפשר למשתמשים להוסיף משימה חדשה, יש ללמידה איך בלחיצתה על הכפתור → מוסיף משימה חדשה לתוך מסד הנתונים ומציגים אותה ב-repeater.

Events

[https://www.wix.com/corvid/reference/\\$w.Event.html](https://www.wix.com/corvid/reference/$w.Event.html)

בדומה לירועים בג'אווהסקריפט, גם הרכיבים של Corvid מאפשרים פעולה של אירועים (events).

אלמד אתכם שני אירועים על שני רכיבים שונים:

- **button.onClick event** - שנקרא כאשר המבקר באפליקציה לוחץ על כפתור.

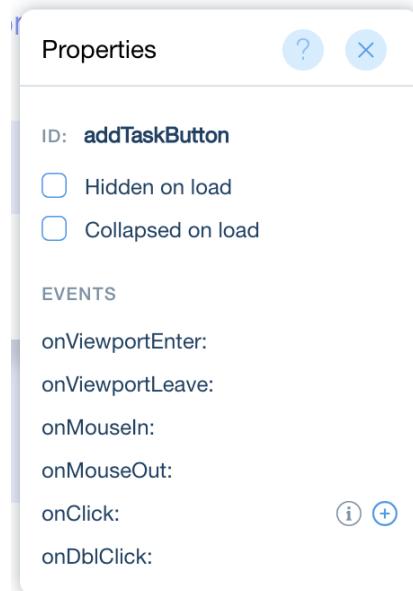
[https://www.wix.com/corvid/reference/\\$w.Button.html#onClick](https://www.wix.com/corvid/reference/$w.Button.html#onClick)

- **textInput.onKeyPress** - שנקרא כאשר המשתמש לוחץ על כפתור במקלדת

.text שהוא נמצא בתחום רכיב ה-input

[https://www.wix.com/corvid/reference/\\$w.TextInput.html#onKeyPress](https://www.wix.com/corvid/reference/$w.TextInput.html#onKeyPress)

מתחלים בהוספה event לכפתור → . עושם זאת על ידי פתיחת פannel ה-properties של הכפתור, בקлик ימינו על הכפתור ולחיצה על View Properties על .

פאנל ה-`properties` מחולק לשני חלקים:

בחלקו העליון אפשר לראות את ה-ID של הרכיב. בעזרת ה-ID אפשר לבצע פעולות עם הרכיב דרך הקוד. בתבנית שהכנתנו לנו, נתתי מראה לכל רכיב ID שם שימושי, אבל אתם יכולים לשנות את זה.

נוסף על כן, מתחת ל-ID מופיעות הגדרות הנראות של הרכיב בזמן העיליה של העמוד.

בחלקו התיכון של הפאנל נמצאת רשימה של כל ה-`events` הנתמכים עבור הרכיב:

- **onViewportEnter** – מופעל כאשר ה캡טור מופיע בחלון של הדף
- **onViewportLeave** – מופעל כאשר ה캡טור נעלם מחלון הדף
- **onMouseIn** – מופעל כאשר המשתמש מעביר את העכבר מעל ה캡טור
- **onMouseOut** – מופעל כאשר העכבר יוצא מגבולות ה캡טור
- **onClick** – מופעל בלחיצה על ה캡טור
- **onDoubleClick** – מופעל בלחיצה כפולה על ה캡טור

* לכל רכיב יש events שונים בהתאם לפונקציונליות שהוא מספק. ניתן לראות הסבר מדויק על כל ה-`events` של ה캡טור בlienק:

[https://www.wix.com/corvid/reference/\\$w.Button.html](https://www.wix.com/corvid/reference/$w.Button.html)

במקרה הזה רוצים להוסיף משימה כאשר המשתמש לוחץ על ה캡טור. לכן, עוברים עם העכבר על הצד הימני של event `onClick` ולחיצים על כפתור ה- . לחיצה על ה캡טור

תכנית באופן אוטומטי שם ל-event Enter ובלחיצה על Enter יתווסף event חדש לקוד בסביבת הפיתוח שלכם.

```
export function addTaskButton_click(event) {
    //Add your code for this event here:
}
```

עכשו, בכל לחיצה על הceptor, יוקרא ה-event שלכם. הנה נראה שזה אכן נקרא בכל לחיצה. מוסיפים כתיבה ל-console:

```
export function addTaskButton_click(event) {
    console.log('button clicked');
}
```

שימוש לב שהפונקציה שלכם מקבלת ארגומנט שנקרו event. הארגומנט זהה הוא אובייקט המכיל מידע על ה-event שנקרו. האובייקט זהה משתנה בהתאם לסוג ה-event.

* מעתה תכתבו ותעתיקו הרבה שורות קוד. אם אתם רוצים שהקוד יעבור היזה באופן אוטומטי, לחזו על הceptor , שנמצא בצד ימני של החלק העליון בסביבת הפיתוח.

עוברים ל-preview, לוחצים על הceptor ובתחתית הדף יפתח ה-console של Corvid ויציג את מה שכתבתם בכל פעם שתלחצו. עובד לכם? מעולה! ממשיכים להלאה ושמרים את המשימה.

\$w

[https://www.wix.com/corvid/reference//\\$w.html](https://www.wix.com/corvid/reference//$w.html)

על מנת לשמר את המשימה שהמשמש כתוב, יש "להוציא" את הטקסט שנכתב מתוך ה-field input.text. את זה עושים בעזרת שימוש בפונקציה **w\$**.

w\$ היא פונקציה שזמיןה בקוד ומאפשרת לבחור רכיבים מתוך העמוד באמצעות הקוד, בדומה לפונקציה document.querySelector. לכל רכיב סט מאפיינים ופונקציות ייחודי המאפשר אינטראקציה עם הרכיב, לקבל ולשנות את המידע שלו, לשנות את מצבו ולהירשם ל-events שהוא חושף.

איך בוחרים רכיב בעזרת `W$`?

זכרים את ה-ID שיש לכל רכיב בפאנל ה-properties? אז על מנת לקבל את המשתנה של הרכיב משתמשים ב-ID שלו. ואז, כדי לבחור אותו, קוראים לו `W$` עם ארגומנט מסווג טקסט, המכיל את ה-ID של הרכיב ומתחיל ב-#.

לדוגמה, אם תפתחו את פאנל ה-properties של תיבת הטקסט שלכם, תראו שה-ID שלה הוא `taskInput`, וاز תבחרו אותה כך:

```
$w('#taskInput').value
```

אחריו שיש תיבת טקסט, רוצים לדעת מה הטקסט שהמשתמש הכניס לתוכה. לכל רכיב יש מספר רב של נתונים שהוא יכול לספק. במקרה זה צריך取 את ה-value שהמשתמש הכניס לתיבת:

```
export async function addTaskButton_click(event) {
  const taskTitle = $w('#taskInput').value;
  console.log('taskTitle:', taskTitle);
}
```

למידע נוסף על המשתנה ה-value של תיבת הטקסט:

[https://www.wix.com/corvid/reference/W\\$.TextInput.html#value](https://www.wix.com/corvid/reference/W$.TextInput.html#value)

עוברים לו `preview`, כתבים את המשימה בשורת המשימה, לוחצים על הכפתור והידד!
רואים את הטקסט שככתבתם.

הצעד הבא => לשמר את המשימה כמשימה חדשה בטלית ה-Tasks.

wix-data

<https://www.wix.com/corvid/reference/wix-data.html>

wix-data הוא מודול המאפשר עבודה מול המידע שיש לכם בטבלאות. בעזרתו, אפשר להוסיף רשומות לטבלה, למחוק רשומות וגם לעורך רשומות קיימות.

במהלך הפרק Learned בכל פעם שימוש ופונקציונליות חדשה של `wix-data`.

על מנת להשתמש במודול, יש לייבא אותו מהאזור העליון של קובץ הקוד:

```
import wixData from 'wix-data';
```

הוספה רשומה לטבלה – **wixData.insert()**

<https://www.wix.com/corvid/reference/wix-data.html#insert>

מתחילים עם היכולת להכניס משימה חדשה לטבלה. זה אפשרי באמצעות הפונקציה האсинכרונית **insert()** לפונקציה זו מعتبرים שני ארגומנטים:

1. שם הטבלה שאליה רוצים להוסיף את הרשומה החדשה – במקרה זה **Tasks**.
2. המשימה שאותה רוצים להוסיף. המשימה תהיה במבנה של אובייקט, שבו המנתנים יהיו זמינים למאפיינים של המשימה בטבלה והערכים שלהם.

از על מנת להוסיף משימה חדשה לטבלה, מייצרים את אובייקט המשימה שיכיל:

– טקסט המתאר את המשימה, שנלקח מתיבת הטקסט **title** –

– משתנה בוליани המציג את סטטוס המשימה ויאתחל ב-**false** – **completed**

קוראים ל-**wixData.insert()** עם האובייקט שיצרתם. נוסף על כן, משלימים את החוויה בכך שמוסיפים את המשימה החדשה רק במידה שהיא לא ריקה:

```
export async function addTaskButton_click(event) {
  const taskTitle = $w('#taskInput').value;
  if (taskTitle.length !== 0) {
    const newTask = {
      title: taskTitle,
      completed: false
    }
    await wixData.insert('Tasks', newTask);
  }
}
```

* שימוש לב שמיון שהפונקציה **wixData.insert()** היא אסינכרונית, מוסיפים **async** ו-**event**.

עכשו קופצים שוב ל-preview, מוסיף משימה חדשה, לוחצים על Enter, חוזרים לאeditor של Wix ועוברים לעורך התוכן של טבלת Tasks כדי לראות אם המשימה החדשה הותוספה. התווסף? **מעולח!**

		Title	Completed
1		new task	
2		Real task 1	✓
3		Real task 2	
4		Real task 3	

אבל אני מניח ששפתם לב שחררים כמה דברים כדי שהחויה תהיה שלמה:

1. שורת המשימה לא הטרוקנה אחרי הוספת המשימה.
2. המשימה לא הותוספה לרשימת המשימות שלכם.

ציינתי קודם שבعزורת \$W אפשר לקבל גם לשנות מידע על רכיב באתר. אז הפעם, במקרה לקבל את הערך של תיבת הטקסט שלכם, יש לאפס אותה כך:

```
$w('#taskInput').value = '';
```

ועל מנת שה-repeater יציג את הערכים החדשניים, יש לרענן את המידע שה-dataset מעביר אליו. זה לא קורה באופן אוטומטי.

כמו שכלל רכיב גigel באתר ניתן לשנותו, כך גם ה-dataset. لكن מבקשים מה-.refresh().refresh()

```
await $w('#dataset1').refresh();
```

למידע נוסף על פונקציית ה-

<https://www.wix.com/corvid/reference/wix-dataset.Dataset.html#refresh>

זה הקוד המלא:

```
export async function addTaskButton_click(event) {
  const taskTitle = $w('#taskInput').value;
  if (taskTitle.length !== 0) {
    const newTask = {
      title: taskTitle,
      completed: false
    }
  }
}
```

```

    await wixData.insert('Tasks', newTask);
    $w('#taskInput').value = '';
    await $w('#tasksDataset').refresh();
}
}

```

ושוב, עוברים ל-`view` ומכניסים משימה חדשה. איזה כיף! זה עובד!

תרגיל:

בצעו שמיירה של משימה חדשה כאשר המשתמש כותב משימה חדשה בתיבת הטקסט ואז מקליד על `.Enter`.

רמז: הזכרתי קודם את ה-`event` על תיבת הטקסט – ואת המשמעות של הארגומנט `event` שמקבלים בפונקציה.

פתרונות:

לאחר פתיחה של פאנל ה-`onKeyPress` ואז יצירה של `event` יתווסף `properties` ל-`event` נוסף לנסיבות הפיתוח. אבל הפעם יהיה צורך לוודא שהכפטור שעליו המשתמש לחץ הוא כפתור `Enter`, ורק אז לשמר את המשימה ולבצע את כל הפעולות הנדרשות.

```

export async function taskInput_KeyPress(event) {
  if (event.key === 'Enter') {
    // add new task here..
  }
}

```

מכיוון שלא מומלץ לשכפל קוד, מוצאים את פעלת ההוספה של משימה חדשה לפונקציה נפרדת, ולבסוף הקוד ייראה כך:

```

async function addNewTask() {
  const taskTitle = $w('#taskInput').value;
  if (taskTitle.length !== 0) {
    const newTask = {
      title: taskTitle,
      completed: false
    }

    await wixData.insert('Tasks', newTask);
    $w('#taskInput').value = '';
    await $w('#tasksDataset').refresh();
  }
}

```

```

}

export async function addTaskButton_click(event) {
  await addNewTask();
}

export async function taskInput_KeyPress(event) {
  if (event.key === 'Enter') {
    await addNewTask();
  }
}

```

* גם פה event ה-taskInput_KeyPress הפוך לאסינכורוני ונוסף לו .async.

עוברים שוב ל-wPreview ומכניסים משימות חדשות באמצעות לחיצה על Enter וגם בעזרה של לחיצה על כפתור ההוספה.

שינוי סטטוס המשימה

از אפשר לראות את המשימות הנוכחיות ולהוסיף משימות חדשות. אבל המשתמש עדין לא יוכל לעדכן שהמשימה הושלמה.

בכל פעם שהמשתמש משנה את הסימון בכפתור הבחירה (checkbox), שנמצא בתוך ה-repeater, נרצה לעדכן את הבחירה החדשה שלו בטבלה עבור המשימה הרלוונטית. מתחילה בהוספת event onChange דרך פאנל ה-properties, כמו שראתם קודם:

```

export function completedCheckbox_change(event) {
  //Add your code for this event here:
}

```

למידע נוסף על onChange event ה-onChange של כפתור הבחירה:

[https://www.wix.com/corvid/reference/\\$w.Checkbox.html#onChange](https://www.wix.com/corvid/reference/$w.Checkbox.html#onChange)

* מכיוון שה-checkbox נמצא בתוך ה-repeater, ה-event שנותן ערך אחד וופעל אוטומטית על כל אחד ממה-checkboxes שיש בכל איבר ב-repeater. כלומר אין צורך לכתוב event לכל checkbox אם יש לנו repeater.

כדי לשנות את הערך הבוליאני של מאפיין `completed` של המשימה לערך החדש שהמשמש סימן ב-`checkbox`, קודם כל צריך להשיג את הערך החדש, ועושים זאת על ידי שימוש במשתנה `event.target`, שנמצא על ארגומנט ה-`event` שמועבר לפונקציה:

```
export function completedCheckbox_change(event) {
  const completed = event.target.checked;
}
```

למידע נוסף על משתנה ה-`target` של `event`:

[https://www.wix.com/corvid/reference/\\$w.Event.html#target](https://www.wix.com/corvid/reference/$w.Event.html#target)

לאחר מכן נרצה לעדכן את הערך החדש בטבלה.

wixData – שליפת רשומה מהטבלה

<https://www.wix.com/corvid/reference/wix-data.html#get>

על מנת לייצר את המשימה שאותה רוצים לעורך, יש לשלווף את הרשומה זו מהטבלה כדי שכל הנתונים הנוכחיים שלה יהיו זמינים.

למודול `wixData` יש פונקציה אסינכרונית הנקראת (`get`), שמאפשרת שליפה של משימה מהטבלה. לפונקציה זו מעבירים שני ארגומנטים:

1. שם הטבלה שמנה רוצים לשלווף את המשימה – **Tasks**
2. המזהה הייחודי של המשימה – **ID**.

לכל משימה שמכניסים לטבלה מתווסף באופן אוטומטי מזהה שנקרא `id`. המזהה הזה מאפשר `להיות` באופן ייחודי את המשימה.

از איך בעצם מושגים את המזהה הייחודי זהה מתוך המשימה ב-`repeater` שעליו לחץ המשתמש?

בעזרת ארגומנט ה-`event`. כפי שכתבתי קודם, ארגומנט ה-`event` משתנה בהתאם ל-`event` שנקרא. אבל יש חשיבות למיקום הרכיב שבו מתרחש ה-`event` ובמיוחד אם הוא בתוך ה-`repeater`. אם ה-`event` הופעל והרכיב שהוא הופעל ממנו נמצא בתוך ה-`repeater` אנחנו מקבל באובייקט ה-`event` משתנה נוסף, שאין ב-`event` רגיל, שנקרא `context` ומכיל את ה-ID של הרשומה שצרכנים מהטבלה:

```
event.context.itemId
```

למידע נוסף על משתנה ה-`context` של `event`:

[https://www.wix.com/corvid/reference/\\$w.Event.html#context](https://www.wix.com/corvid/reference/$w.Event.html#context)

וכעת, כשייש בידיכם המזהה הייחודי של הרשומה, אפשר לקרוא ל-`wixData.get()` ולקבל את הרשומה הנוכחית:

```
export async function completedCheckbox_change(event) {
  const completed = event.target.checked;
  const itemId = event.context.itemId;
  const item = await wixData.get('Tasks', itemId);
}
```

* שוב, יש להפוך את ה-`event` שלכם לאסינכורוני כיון שה-`wixData.get()` היא אסינכורונית.

עדכן רשומה בטבלה – `wixData.update()`

<https://www.wix.com/corvid/reference/wix-data.html#update>

יש לכם רשומה, כפי שהיא שמורה בטבלה. עכשו, יש לשנות את ערך ה-`completed` שלה לערך החדש ולעדכן אותו בטבלה.

למודול `wixData` יש פונקציה `update()` שמאפשרת עדכן של רשומה מסוימת. הפונקציה זו מקבלת שני ארגומנטים:

1. שם הטבלה שאליה רוצים להוסיף את הרשומה החדשה – `Tasks`.
2. המשימה המעודכנת שרוצים לשמור.

מייצרים משימה מעודכנת ואז קוראים ל-`wixData.update()` עם העדכן:

```
export async function completedCheckbox_change(event) {
  const completed = event.target.checked;
  const itemId = event.context.itemId;

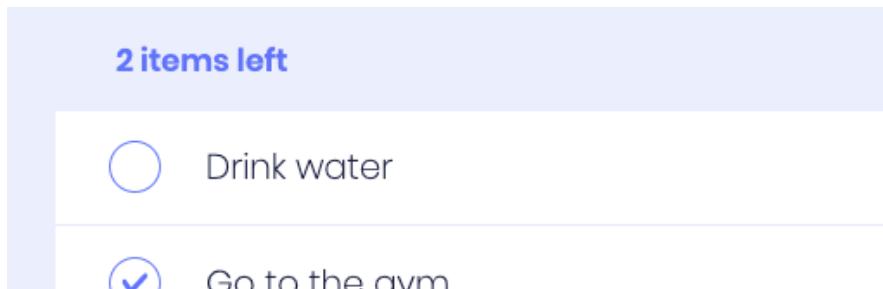
  const item = await wixData.get('Tasks', itemId);
  const updatedItem = Object.assign({}, item, { completed });

  await wixData.update('Tasks', updatedItem);
}
```

הבה נבדוק אם זה עובד ב-`preview`. מסמנים כמה משימות וחוזרים לעורך התוכן לבדוק אם זה באמת עדכן.

נחדר! זה עודכן! הפקנציונליות הבסיסית של האפליקציה עובדת.

מספר המשימות שלא הושלמו

היכולת הבאה שורצים להוסיף לאפליקציה היא תצוגה של מספר המשימות שלא הושלמו (שהערך הבוליאני שלhn במאפיין `completed` הוא false) ברכיב הטקסט שמופיע מעל רשימת המשימות.

מתחלים במבנה פונקציה אסינכרונית חדשה בתחתית קובץ הקוד (מחוץ לפונקציית ה-`onReady()`), שתפקידה יהיה לעדכן את רכיב הטקסט במידע הרצוי. שמה:
updateActiveTaskCount

```
async function updateActiveTaskCount() {  
}
```

הצעד הבא הוא לספר את מספר המשימות שמאפיין `completed` שלhn הוא false. את זה עושים בעזרת פונקציונליות נוספת `wixDataQuery`, ונקראת `wixDataQuery`.

wixDataQuery

<https://www.wix.com/corvid/reference/wix-data.WixDataQuery.html>

`wixDataQuery` היא שאלתה המאפשרת לבצע בקשה למידע מטבלת המשימות. הבקשת יכולה להכיל שילוב של תנאים שיגדרו את התוצאות שלhn מצפים.

יצירת שאלתה נעשית בשלושה שלבים:

1. אתחול השאלתה בהינתן שם הטבלה שמנה רוצים לקבל את המידע.
2. בניית הפקודות שגדירות את השאלתה.
3. הפעלת השאלתה.

1. אתחול השאילתת **wixData.query**

<https://www.wix.com/corvid/reference/wix-data.html#query>

את השאילתת מתחילה מאתחלים בעזרת הפונקציה (`wixData.query()`, שמקבלת ארגומנט אחד: שם הטבלה שאליה רוצים להוסיף את הרשומה החדשה. מתחילה לבנות את השאילתת בעזרת:

```
async function updateActiveTaskCount() {
  const activeTaskCount = await wixData.query('Tasks')
}
```

2. בניית השאילתת

לאחר מכון בונים את התנאים של השאילתת באמצעות מגוון פונקציות. במקרה זה יש לקבל רק את המשימות שלא הושלמו. כלומר, כל המשימות שערך ה-`completed` שלהן הוא `false`.

- לכן, משתמשים בפונקציה `eq` (המשמעותה שווה – `equal`), שמקבלת שני ארגומנטים:
 1. שם המאפיין שבמציאות רוצים לסנן את התוצאות – במקרה זה `completed`.
 2. הערך שרוצים שיהיה לתוצאות – במקרה זה `false`.

למידע נוסף על פונקציית `eq`:

<https://www.wix.com/corvid/reference/wix-data.WixDataQuery.html#eq>

```
async function updateActiveTaskCount() {
  const activeTaskCount = await wixData.query('Tasks')
    .eq('completed', false)
}
```

* יש פונקציות רבות ומגוונות שמאפשרות בניה של השאילתת ואפשר לקרוא עליהן: [בלינק](#):

<https://www.wix.com/corvid/reference/wix-data.WixDataQuery.html>

3. הפעלת השאילתת

לביצוע השאילתת אפשר להשתמש בשתי פונקציות אסינכרוניות שונות:

.1. `find()` – החזרת כל האיברים שעוניים על השאלתה.

<https://www.wix.com/corvid/reference/wix-data.WixDataQuery.html#find>

.2. `count()` – החזרת מספר האיברים שעוניים על השאלתה.

<https://www.wix.com/corvid/reference/wix-data.WixDataQuery.html#count>

מכיוון שציריך לדעת רק את מספר המשימות שלא הושלמו, נשתמש בפונקציה `:count()`:

```
async function updateActiveTaskCount() {
  const activeTaskCount = await wixData.query('Tasks')
    .eq('completed', false)
    .count();
}
```

כעת, כשהשגנו מספר המשימות שלא הושלמו, כותבים אותו ברכיב הטקסט.

מתחילה ביצור הטקסט שורצים לראות:

```
let activeTaskText;
switch (activeTaskCount) {
  case 0 :
    activeTaskText = 'Completed all tasks';
    break;
  case 1 :
    activeTaskText = '1 item left';
    break;
  default:
    activeTaskText = `${activeTaskCount} items left`;
    break;
}
```

עכשיו, מציבים את הטקסט החדש בערך ה-`text` של רכיב הטקסט שה-ID שלו הוא `.activeTaskCount`.

זכירים איך עושים את זה?

```
$w('#activeTasksCount').text = activeTaskText;
```

למידע נוסף על משתנה ה-`text` השיין לרכיב הטקסט:

[https://www.wix.com/corvid/reference/\\$w.Text.html#text](https://www.wix.com/corvid/reference/$w.Text.html#text)

הינה כל הפונקציה:

```

async function updateActiveTaskCount() {
  const activeTaskCount = await wixData.query('Tasks')
    .eq('completed', false)
    .count();

  let activeTaskText;
  switch (activeTaskCount) {
    case 0 :
      activeTaskText = 'Completed all tasks';
      break;
    case 1 :
      activeTaskText = '1 item left';
      break;
    default:
      activeTaskText = `${activeTaskCount} items left`;
      break;
  }

  $w('#activeTasksCount').text = activeTaskText;
}

```

יצרתם פונקציה שמעדכנת את מספר המשימות שלא הושלמו, אבל אף אחד לא קורא לפונקציה. מתי בעצם צריכים לקרוא לפונקציה?

1. לאחר הוספה של משימה חדשה – בסוף פונקציית addNewTask

```

async function addNewTask() {
  const taskTitle = $w('#taskInput').value;

  if (taskTitle.length !== 0) {
    // task insert code

    await updateActiveTaskCount();
  }
}

```

2. לאחר שינוי סטטוס של משימה – בסוף ה-event completedCheckbox_change

```

export async function completedCheckbox_change(event) {
  // completed update code

  await updateActiveTaskCount();
}

```

3. כאשר העמוד סיים להיטען בעזרה `$w.onReady`

`$w.onReady()`

[https://www.wix.com/corvid/reference/\\$w.html#onReady](https://www.wix.com/corvid/reference/$w.html#onReady)

זהוי פונקציה שרצה כאשר כל הרכיבים של העמוד סיימו להיטען. בפונקציה זו אפשר לכתוב קוד שירוץ לפני שהמשתמש יתחל לבצע שינויים באפליקציה.
לכן, קוראים ל-`updateActiveTaskCount` בתוך הפונקציה `onReady` כך:

```
$w.onReady(function () {
  updateActiveTaskCount();
});
```

ובורים ל-`view`.

- מודדים שכמות המשימות הראשונית נכונה
- מוסיפים משימה חדשה ומודדים שמספר המשימות שלא בוצעו עולה ב-1
- מסמנים משימה שלא בוצעה ומודדים שמספר המשימות שלא בוצעו יורד ב-1
- מודדים סימון למשימה שבוצעה ומודדים שמספר המשימות שלא בוצעו עולה ב-1

עובד? שיגעון! הלה!

סינון המשימות לפי סטטוס המשימה

עכשו נסנן את המשימות המוצגות לפי הסינון שהמשתמש יבחר בcptori הרדיו (radio button group) שנמצאים מעל רשימת המשימות:

למידע נוסף על רכיב cptori הרדיו:

[https://www.wix.com/corvid/reference/\\$w.RadioButtonGroup.html](https://www.wix.com/corvid/reference/$w.RadioButtonGroup.html)

להלן ההתנהגות הרצויה עבור כל אחד מהcptoriים:

- **All Tasks** – כל המשימות יופיעו ללא סינון

- רק המשימות שהושלמו (שהמשתנה completed שליהם שווה ל- **Completed**) יופיעו (true)
- המשימות שעדיין לא הושלמו (שהמשתנה completed שליהם שווה ל- **Active**) יופיעו (false)

מכיוון שהסינון יבוצע לאחר שהמשתמש ילחץ על אחד הcptורים, ה-event המתאים הוא radioGroup.onChange

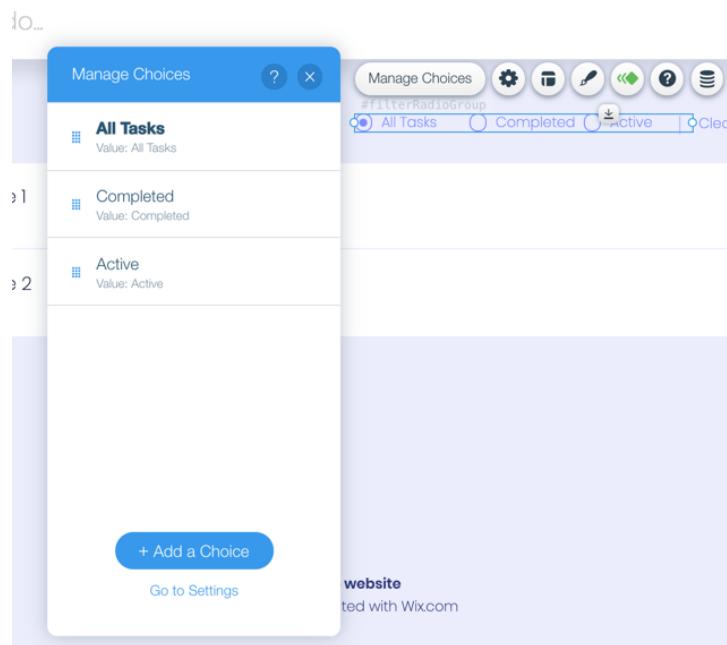
```
export function filterRadioGroup_change(event) {
  //Add your code for this event here:
}
```

למידע נוסף על event onChange ה- event של cptורי הרדיו:

[https://www.wix.com/corvid/reference/\\$w.RadioButtonGroup.html#onChange](https://www.wix.com/corvid/reference/$w.RadioButtonGroup.html#onChange)

בשלב הבא מבינים מהו סוג הסינון שבחר המשתמש ומממשים אותו.

עבור כל אחת מהאפשרויות ב-radio group מציגים ערך זהה לטקסט שמייצג את הבחירה. אפשר לראות ולשנות את הערכים בלחיצה על Manage Choices.

על מנת לקבל את הערך שנבחר על ידי המשתמש, קוראים לערך ה-value שהוא חלק מכל cptור רדיו, וכשמו כן הוא – הנתון (או הערך) שאוטנו אנו רוצחים לקבל מהמשתמש.

```
export function filterRadioGroup_change(event) {
  const filterValue = $w('#filterRadioGroup').value;
}
```

למידע נוסף על משתנה ה-value של כפתורי הרדיו:

[https://www.wix.com/corvid/reference/\\$w.RadioButtonGroup.html#value](https://www.wix.com/corvid/reference/$w.RadioButtonGroup.html#value)

עכשו מבצעים סינון של המידע שה-dataset מביא אל העמוד בהתאם לבחירה של המשתמש.

wixDataFilter

<https://www.wix.com/corvid/reference/wix-data.WixDataFilter.html>

wixDataFilter מאפשר לנו לסנן את המידע שמנגדיע אליו מה-dataset לפי תנאים מוגדרים.

סינון מידע מה-dataset נעשה בשלושה שלבים:

1. אתחול המסנן () .wixData.filter()
2. בניית הפקודות שמנגידירות את הסינון.
3. הפעלת הסינון על ידי העברת של אובייקט הסינון שיצרתם ל-dataset.

wixData.filter() .1

<https://www.wix.com/corvid/reference/wix-data.html#filter>

מייצר אובייקט סינון, שמועבר ל-dataset, ובכך מאפשר לסנן את המידע שה-dataset מביא לעמוד:

```
let filter = wixData.filter();
```

2. בניית הסינון

לאחר מכן בונים את הסינון על ידי שימוש באותם התנאים שמנגידירים שאליה.

במקרה הזה צריכים ליצור שלושה סוגי שונים של סינון:

כאשר המשתמש לוחץ על Completed, רוצים לסנן את כל המשימות שלא הושלמו ולהציג רק את המשימות שהושלמו. בעצם רוצים להשאיר את כל המשימות שערך ה-

שלהן שווה ל-`true`. לצורך זה משתמשים ב-`eq` (בדומה לשאיילתת שיצרתם קודם):

```
let filter = wixData.filter().eq('completed', true);
```

כאשר המשתמש לוחץ על Active, רוצים לסנן את המשימות שהושלמו ולהציג את המשימות שלא הושלמו. פה, רוצים להשאיר את כל המשימות שערך ה-`completed` שלהן שווה ל-`false`. שוב משתמשים ב-`eq`:

```
let filter = wixData.filter().eq('completed', false);
```

ועבור All Tasks בונים אובייקט סינון ריק:

```
let filter = wixData.filter();
```

dataset - הפעלת הסינון על ה-`dataset.setFilter()` .3

<https://www.wix.com/corvid/reference/wix-dataset.Dataset.html#setFilter>

`dataset.setFilter()` הוא פונקציה אסינכורונית שמבצעת את הסינון על רכיב ה-`dataset` היא מקבלת ארגומנט אחד – אובייקט ה필טר שיצרתם עד עכשיו.

לאחר שקוראים לפונקציה זו, ה-`dataset` יבצע קריאה מחודשת למשימות מהטבלה, אבל ללא משימות שאינן עוננות על קритריון הסינון.

```
await $w('#tasksDataset').setFilter(filter);
```

עכשו מחברים הכל ייחד ל-`event` של ה-`onchange` שיצרתם קודם:

```
export async function filterRadioGroup_change(event) {
  const filterValue = $w('#filterRadioGroup').value;

  let filter;
  switch (filterValue) {
    case 'Completed':
      filter = wixData.filter()
        .eq('completed', true);
      break;
    case 'Active':
      filter = wixData.filter()
        .eq('completed', false);
      break;
```

```

    case 'All Tasks':
      filter = wixData.filter();
      break;
    }

    await $w('#tasksDataset').setFilter(filter);
}

```

לא מספיק לקרוא לפונקציית הסינון רק כאשר המשתמש לוחץ על אחד מכפתורי הסינון. יש לשנן את המשימות בעוד כמה מצבים בקורס. לכן נתחל בהעברת קוד הסינון לפונקציה `:filterTasks` ששםה:

```

async function filterTasks() {
  const filterValue = $w('#filterRadioGroup').value;

  // create filter code

  await $w('#tasksDataset').setFilter(filter);
}

```

עכשו, קוראים לפונקציה מכל המקומות השונים שדרושים אף הם סינון:

1. כאשר המשתמש לוחץ על אחד הכפתורים מה-buttons (כמו `শুশিতম`):

```

export async function filterRadioGroup_change(event) {
  await filterTasks();
}

```

2. כאשר המשתמש משנה את סטוס ה-`completed` של אחת המשימות:

```

export async function completedCheckbox_change(event) {
  // change completed status
  // update uncompleted counter
  await filterTasks();
}

```

3. כאשר המשתמש מוסיף משימה חדשה:

```

async function addNewTask() {
  const taskTitle = $w('#taskInput').value;
  if (taskTitle.length !== 0) {
    // add new task
    await updateActiveTaskCount();
    await filterTasks();
}

```

```

    }
}

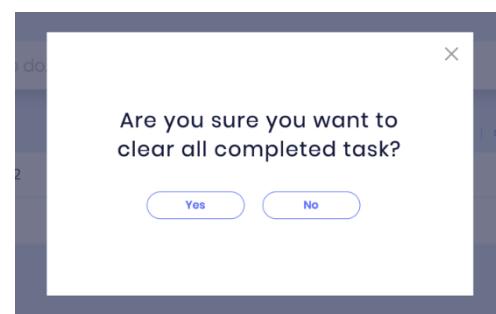
```

וברים ל-`preview`, "משחקים" עם הסינון שזה עתה נכתב, משנים סטטוס משימות כאשר נמצא על סינון מסוים ומודאים שהן נשאות או נעלמות ולבסוף, מוסיפים משימה חדשה כאשר נמצאים במצב סינון של משימות שלא הושלמו ומודאים שהמשימה לא מופיעה ברשימה.

שמחה וSSHONI! יש סינון! 😊

ניקוי המשימות שהושלמו

עכשו ממשים את כפתור `Clear completed`, שבlichkeitה יפתח את חלון האישור:

- אם המשתמש ילחץ `Yes` => סגורים את חלון האישור ומוחקים את כל המשימות שהושלמו
- אם המשתמש ילחץ `No` => סגורים את חלון האישור ולא עושים דבר

את חלון האישור כבר הכנתי עבורכם וקרأتي לו `Clear Confirmation`. תמצאו אותו ב- [Lightboxes](#) [Site Structure](#).

כמו שלמידתם (דרך פannel ה- [properties](#)) מוסיפים event של לחיצה על כפתור ה-

```

export function clearCompletedButton_click(event) {
  // Add your code for this event here:
}

```

ועכשיו אלמד איך פותחים את חלון האישור.

wix-window

<https://www.wix.com/corvid/reference/wix-window.html>

wix-window הוא מודול שמאפשר עבודה מול חלון הדף שנעליו עובדים. על מנת להשתמש במודול, יש לייבא אותו מהאזור העליון של קובץ הקוד (בדומה ליבוא של `wix-data`):

```
import wixWindow from 'wix-window';
```

wixWindow.openLightBox()

<https://www.wix.com/corvid/reference/wix-window.html#openLightbox>

המודול wixWindow תומך בפתיחת של חלון חדש על ידי קריאה לפונקציה האсинכורונית openLightBox, שמקבלת שני ארגומנטים:

1. שם החלון שאוטו רוצים לפתח. במקרה זה – 'Clear Confirmation'
2. האובייקט שרוצים להעביר לחלון. במקרה זה אין צורך בכך.

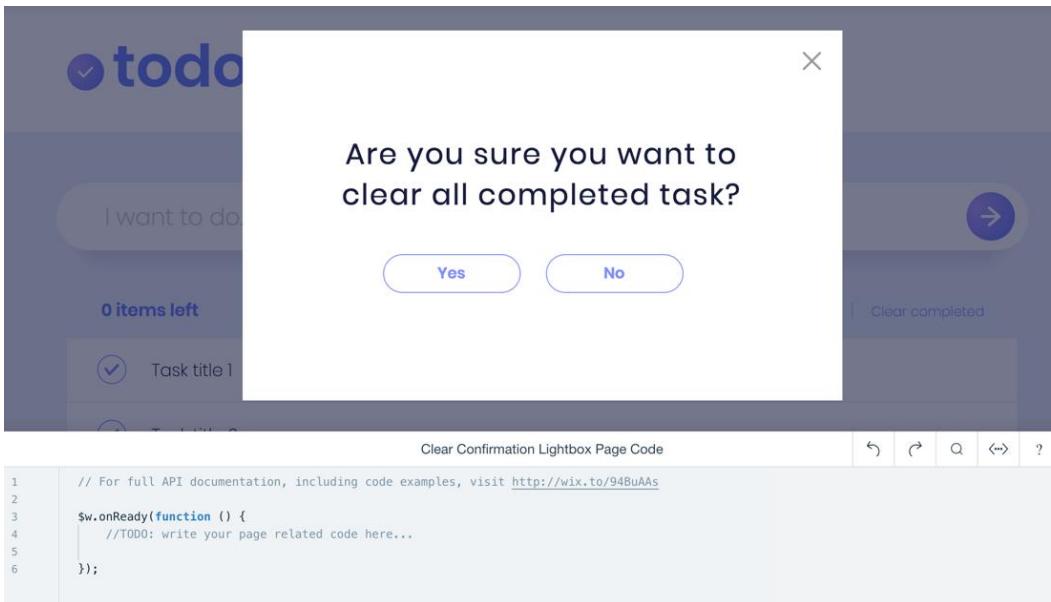
ערך ההחזרה של ה-promise יהיה האובייקט שיוחזר על ידי החלון.
לכן, על מנת לפתח את החלון כותבים את הקוד:

```
export async function clearCompletedButton_click(event) {
  const shouldClearCompleted = await wixWindow.openLightbox('Clear Confirmation')
}
```

ועוברים ל-preview כדי לוודא שהחלון אכן נפתח.

כעת רוצים לדעת אם המשמש לחץ על Yes או על No, כדי לדעת איך לפעול. ככלומר,
רוצים שההתשובה שתחזר מה-promise כשהחלון יסגר תהיה ערך בוליאני, שאם הוא
חוובו – ימחקו המשימות שהושלמו ואם הוא שלילו – לא יקרה דבר.

עוברים לחלון ה-`event` כדי להחזיר תשובה ל-

גם פה, כמו בעמוד ה-HOME שלכם, אפשר לכתוב קוד בעורך הקוד שבתחתית המסך.
ועכשיו, מוסיפים event ללחיצה על כפתור ה-**Yes**:

```
export function approveBtn_click(event) {
    // Add your code for this event here:
}
```

ומוסיפים event ללחיצה על כפתור ה-**No**:

```
export function rejectBtn_click(event) {
    // Add your code for this event here:
}
```

כעת רוצים לסגור את החלון בלחיצה על כל אחד מהכפתורים. מתחילהם ביבוא המודול `wix-window` לחלק העליון של הקוד:

```
import wixWindow from 'wix-window';
```

wixWindow.lightbox.close()

<https://www.wix.com/corvid/reference/wix-window.lightbox.html#close>

ה-`wixWindow` היא פונקציה שסגורת את החלון שבו נמצאים ומחזירה את המשמש לעמוד שפתח את החלון. הפונקציה זו מקבלת ארגומנט אחד: ערך שיננת `wixWindow.openLightbox()`.
התשובה של ה-`promise` שחרר-

לכן, בלחיצה על **Yes** מוחזרים `true` ובלחיצה על **No** מוחזרים `false`:

```

export function approveBtn_click(event) {
  wixWindow.lightbox.close(true);
}

export function rejectBtn_click(event) {
  wixWindow.lightbox.close(false);
}

```

אש! חוזרים לעמוד ה-HOME לפונקציה onClick שהתחלו לכתוב מוקדם, כדי לבצע את המחיקה מידת שהמשתמש ילחץ על Yes. במידה שהמשתמש בחר למחוק את המשימות שהושלמו, מבצעים את המחיקה בשני שלבים:

1. שאלתה שתחזיר את כל המשימות שערך ה-completed שלhn הוא true.
2. מחיקה של כל המשימות שהתקבלו מהשאלתה.

למヂתם מוקדם יותר איך לבצע שאלתה דומה, אבל בשאלתה הקודמת רציתם לקבל את מספר המשימות ולכн השותמשם ב-.count(). הפעם תשתמשו ב-.find():

```

const queryResult = await wixData.query('Tasks')
  .eq('completed', true)
  .find();
const completedTasks = queryResult.items;

```

למידי נוסף על פונקציית ה-find():
<https://www.wix.com/corvid/reference/wix-data.WixDataQuery.html#find>

כשקוראים ל-.find(), חזר אובייקט שמכיל כל מיני דברים. אחד מהם הוא ה-items שמחזיק מערך של כל הערכים שחזרו – במקרה זה, מערך של כל המשימות שחזרו מהשאלתה.

כעת עוברים על כל אחת מהמשימות הללו ומוחקים אותן באמצעות:

wixData.bulkRemove() – מחיקת רשומה מהטבלה

<https://www.wix.com/corvid/reference/wix-data.html#bulkRemove>

מחיקת רשומות מהטבלה נעשית על ידי שימוש בפונקציה האסינכרונית ()bulkRemove, שמקבלת שני ארגומנטים:

1. שם הטבלה שמננה רוצים למחוק את הרשומות – במקרה זהה `.Tasks`
2. מערך המכיל את ה-`ids` של הרשומות שאוותם רוצים למחוק.

זכירים את מזהה `-p_` שנכנס באופן אוטומטי לכל משימה בטבלה? מעולה!
از עכשו תשתמשו בו על מנת ליצור מערך של ה-`ids` שאנו רוצים למחוק.

```
const queryResult = await wixData.query('Tasks')  
  .eq('completed', true)  
  .find();  
const completedTasks = queryResult.items;  
const completedTasksIds = completedTasks.map(task => task._id);
```

את המערך שיצרנו נעביר לפונקציה האסינכרונית `bulkRemove`

```
await wixData.bulkRemove('Tasks', completedTasksIds);
```

ולקינוח, קוראים שוב לפונקציה `filterTasks()`, כדי להסיר מהתצוגה את המשימות שנמחקו.

ולקood המלא:

```
export async function clearCompletedButton_click(event) {  
  const shouldClearCompleted = await wixWindow.openLightbox('Clear  
Confirmation');  
  
  if (shouldClearCompleted) {  
    const queryResult = await wixData.query('Tasks')  
      .eq('completed', true)  
      .find();  
    const completedTasks = queryResult.items;  
    const completedTasksIds = completedTasks.map(task => task._id);  
  
    await wixData.bulkRemove('Tasks', completedTasksIds);  
    await filterTasks();  
  }  
}
```

עכשו ל-`preview`. צריך לוודא שיש כמה משימות שהושלמו וכמה משימות שלא הושלמו ולבצע שתי בדיקות שונות:

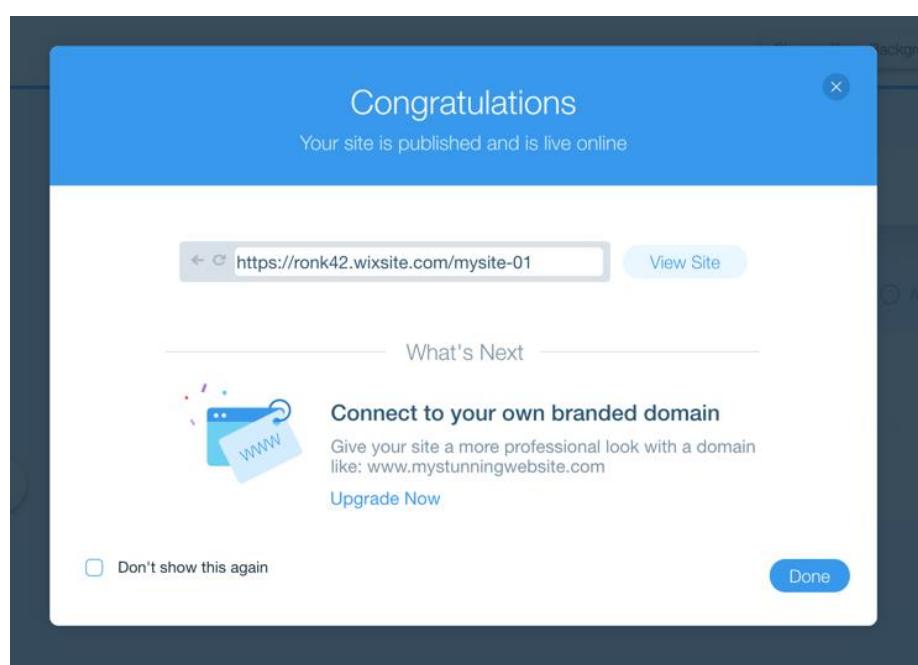
1. לחיצה על Clear completed ולאחר מכן לחיצה על No => יש לצפות לכך ששום דבר לא יקרה.

2. לחיצה על Clear completed ולאחר מכן לחיצה על Yes => יש לצפות שכל המשימות שהושלמו יימחקו.

ממש כמו שסויימתם!
זוכרים את נפתרו ה-publish מתחילת הפרק?
עכשו הזמן ללחוץ עליו!

אחרי לחיצה על נפתרו ה-publish תהיה האפליקציה שלכם זמינה באתר לכל דבר וכלל העולם!

הכתובת של האפליקציה שלכם תוצג בחלון שייפתח לאחר שתלחצו על publish:

* אחרי שפרסמתם את האפליקציה, המשימות שהוספتم בזמן שעבדתם על האפליקציה לא יופיעו ב-preview, מכיוון שאתם עובדים על מסדי נתונים שונים עבור פיתוח ועבור האפליקציה האמיתית.

נספח – יצרת מסד נתונים

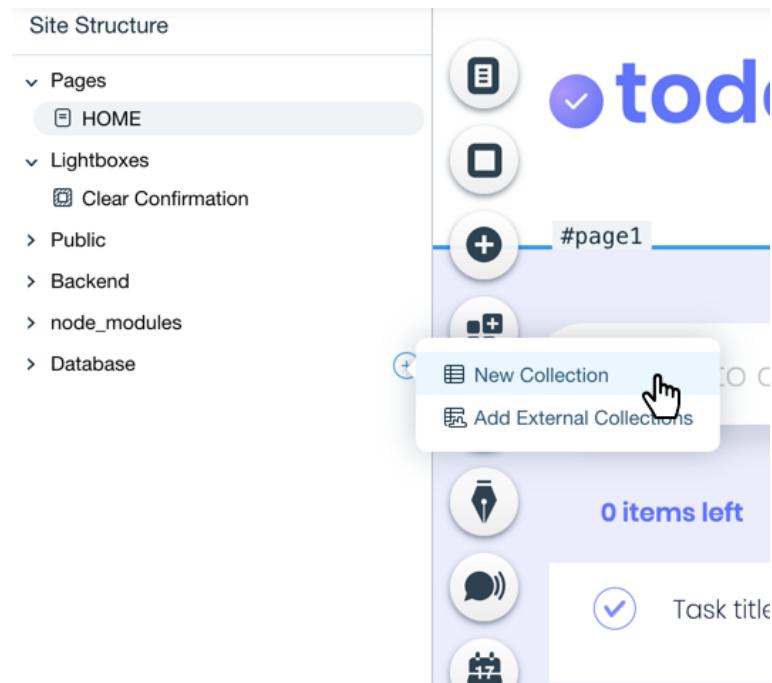
מסד נתונים הוא אמצעי המשמש לאחסון מסודר של נתונים. במקרה של Corvid, הנתונים הללו מאוחסנים במודול של טבלאות (collections) ובכל טבלה העמודות מייצגות שדות (fields) והשורות מייצגות רשומות שונות.

נהוג לשיק כל טבלה לישות מסוימת באפליקציה, ואז כל שורה מייצגת מקרה ספציפי של הישות.

נוסף על כן, כל עמודה בטבלה היא בעצם שדה שמייצג מאפיין מסוים של הישות. לכל שדה יש סוג כגון טקסט, מספר, בוליани, תמונה וכדומה. הנהו נתנו את מסד הנתונים של האפליקציה.

באפליקציה שלכם יש ישות שנקראת משימה (task), ולכן יש ליצור טבלה שנקראת Tasks. כל שורה בטבלה תציג משימה בודדת. על מנת ליצור טבלה חדשה עוברים עם העכבר על כפתור +, שיופיע מעבר על צידו הימני של ה-`site structure` שנמצא בפאנל ה-`database`.

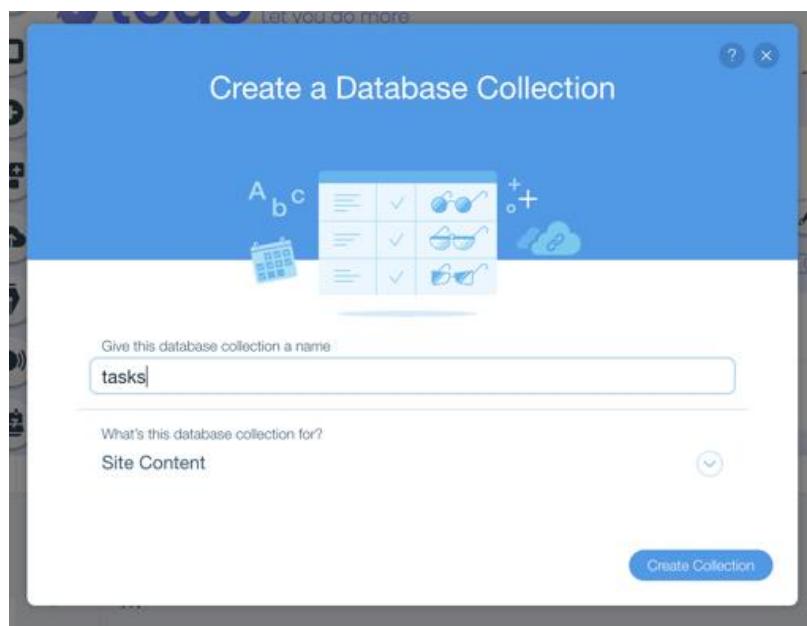
לאחר מכן לוחצים על ה-`New Collection`:

הלחיצה תקפי מסק שבו נתונים לטבלה את השם `tasks` ולאחר לחיצה על

תיווצר טבלה חדשה.

Create Collection

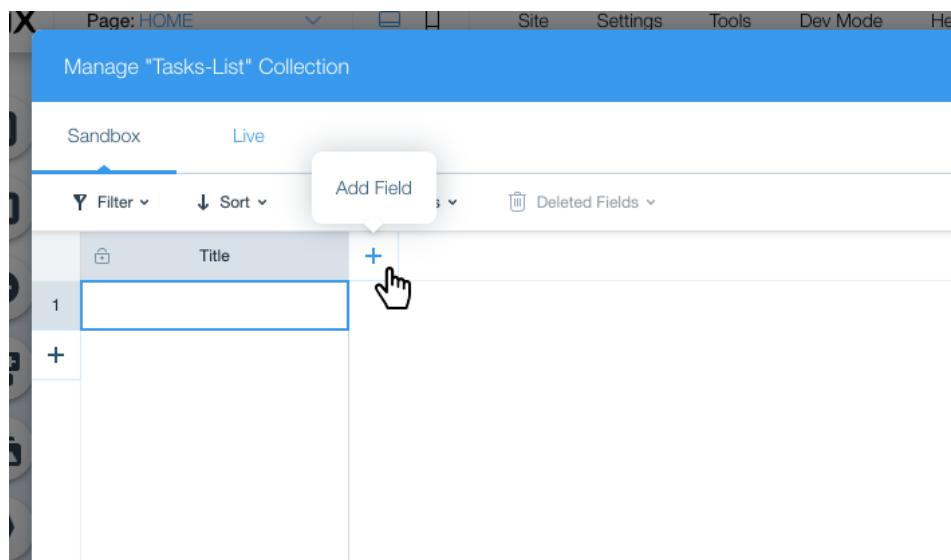

יצירת הטבלה הוסיפה טבלה חדשה site structure database מתחת ל-`site structure`, ובנוסף העבירה אתכם ישיר לאזר שנקרא "עורק התוכן" – `content manager`, שבו אפשר להוסיף שדות ולערוך את התוכן של הטבלה.

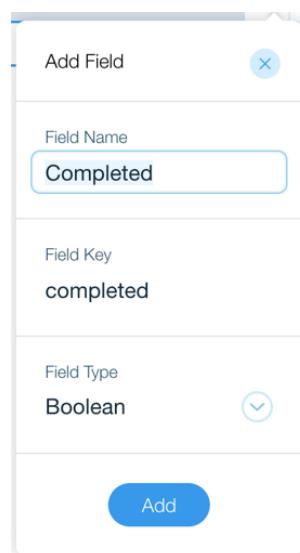
הגיע הזמן לייצר את השדות. כל משימה מכילה את תיאור המשימה בטקסט וערך בוליאני שמנדר את סטטוס המשימה – אם היא הושלמה או לא. לכן, יש צורך בשני שדות:

- שדה **Title** מסוג טקסט (text) – שמיוצר באופן אוטומטי ברגע שמייצרים טבלה חדשה וכן לא צריכים להוסיף אותו ידנית.
- שדה **Completed** מסוג בוליאן (boolean).

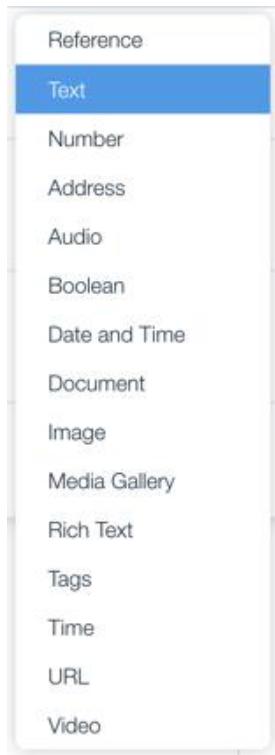
על מנת להוסיף שדה יש ללחוץ על כפתור הפלוס ואז יופתח פאנל ההגדרות של השדה.

בפאנל ההנדרות יש שלושה קלטים שצורך מלא כאשר מיצרים שדה חדש:

- **Field Name** – שם השדה שרוצים. במקרה זה – **Completed**.
- **Field Key** – זהו מפתח השדה שנוצר באופן אוטומטי על ידי השם שניתן לשדה.
- **הערך** של השדה ישמש אתכם כאשר תרצו לפנות לשדה זהה דרך קוד. לרוב אין צורך לגעת בערך שהמערכת נותנת באופן אוטומטי.
- **Field Type** – סוג השדה שרוצים ליצר. אפשר לבחור מבחר גדול של סוגיים.

כעת קוראים לשדה הנוסף **Completed** ומגדירים אותו מסוג **Boolean**.

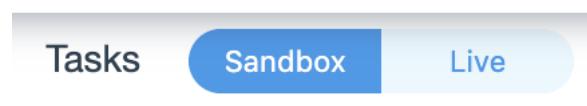
לבסוף לוחצים על **Add** והשדה יתווסף.

כעת יש טבלה בעלת שתי עמודות. אפשר להוסיף רשומות באופן ידני, לשנות אותן וafilו למחוק אותן מהתוך.

למדתם את רוב המידע שהוא רלוונטי לכם עבור מסדי נתונים ב-**Corvid**. עכשו תלמדו על עבודה עם מסדי הנתונים לאחר שפורסםם את האתנו.

Sandbox | Live

אם תשיםו לב, בחלק העליון של עורך התוכן יש שני כפתורים:

- בליציה על כפתור **Sandbox** יוצגו הרשומות שיופיעו בזמן עריכה האפליקציה. כמובן, הרשומות שרואים כאשר לוחצים על **preview**.
- בליציה על כפתור **Live** יוצגו הרשומות שרואים באפליקציה האמיתית אחרי **publish**.

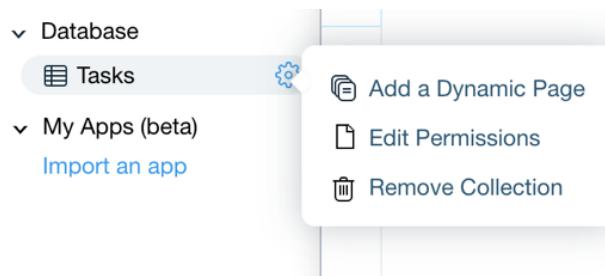
Permissions

לכל טבלה יש הרשאות שגדירות מי יכול לראות את הנתונים שבטבלה, מי יכול ליצור אותן, לעורוך אותן ולמחוק אותן.

הרשאות הראשוניות שמקבלים כשיצרים טבלה חדשה הן מאוד שמרניות. למשל, הן לא יתנו יותר מדי יכולות למשתמשים חיצוניים. לכן, הפעולות שמבצעים על הטבלה באפליקציה האמיתית (לא ב-preview) יחזירו שגיאה:

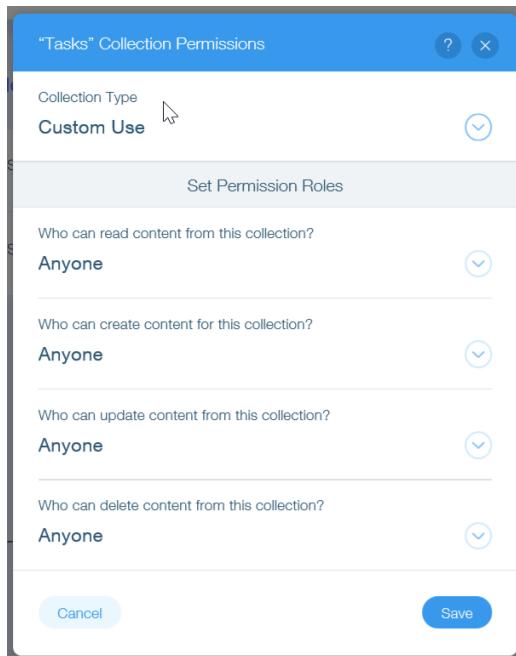
wixData.get	-
wixData.insert	-
wixData.update	-
wixData.delete	-

כדי למנוע את זה, מוטב לשנות את הרשאות. עושים זאת באמצעות לחיצה על `Edit` :Permissions

ואז, יפתח חלון שבו תוכלו לעורוך את הגדרות של הרשאות. עבור אפליקציית המשימות שלכם, תרצו שההרשאות ייראו כך:

* בתבנית שיצרתי עבורכם כבר הגדרתי את הרשאות של הטבלה בצורה זו.

סיכום

סיימתם לכתוב את האפליקציה שלכם. מה למדתם?

- חיבור מידע מטבליות הנתונים לאפליקציה
- יצרת אינטראקטיות עם רכיבים של העורך הויזואלי דרך הקוד
- צפיה, הוספה, עריכה ומחיקה של רשומות בטבלאות באמצעות `wix-data`
- יצרת שאלות וסינונים על הרשומות מהטבלה
- פתיחה חלונית וסגירתה באמצעות קוד
- מי שקרא את הנספה – איך ליצור טבלאות חדשות

עכשו הגיע הזמן שלכם ליצור אפליקציות חדשות, לומוד על עוד יכולות `sh-
Corvid` מספקת לכם ולהתנסות בהן.

נספח: ג'אומסתкриיפט מונחה עצמים

מחברים: יהודה גלעד, חברת Chegg, רן בר-זיק

מה זה תכנות מונחה עצמים?

תכנות מונחה עצמים הוא שיטה לנכתב קוד מורכב. עד כה בספר התנסיתם בעיקר בلمידת השפה וכתיבת קוד פשוט יחסית. פונקציה אחת, פקודה אחת או שתיים ומערכות מידע לא מורכבים. אבל בעולם האמיתי אנחנו חייבים לחלק את הקוד לחלקים או ל"חטיות" בדיקון כמו פונקציות או אובייקטים שלמדנו כאן. חלוקת הקוד היא הכרחית כאשר אנו מפתחים מערכות גדולות כיוון שאחרת התוכנה תהיה מאוד מסובבלת. הרבה יותר קל למצוא את הדרך בכמה קבצים, שככל אחד מהם אחראי לחלק אחד בתוכנה מאשר בקובץ אחד ענק. החלוקת לכמה קבצים או כמה "יחידות" היא חיונית.

ישנן כמה דרכים לחלק קוד לחלקים שנייתן לנוהל אותם ביחד. אחת השיטות הבסיסיות ביותר היא תכנות מונחה עצמים המאפשר למתכנתים לחלק את הפונקציונליות של התוכנה שלהם לחלקים שונים. כך חלקים שונים מתהווים עם אפיון פונקציונאלי ייחודי להם – אפשר אף לומר אופי. בתכנות מונחה עצמים לכל עצם ניתן לנכס שני סוגים תכונות: מאפיין או מתודה. כך שבתום הגדרת העצם יש לנו יחידה לוגית בעלי מאפיינים ויכולות פונקציונליות הקשורות אליה באופן בלעדי. לדוגמה תחשבו על כלב – לכלב יש מאפיינים ייחודיים ויכולות פונקציונליות, נבייה למשל. במסגרת השיטה זו אנו משתמשים על המערךת הכלול. אם אפשר לחלק את המכלול לעצמים בעלי מכנה משותף נוכל ליצור "מבנה" יותר מופשטות שמכילות כמה סוגים עצמים. למשל יונקים, או בעלי חיים בדוגמה הכלב.

הבה ונדגים בדוגמה מהחיים. בפרק על AJAX הראינו איך יוצרים קשר עם API של בדיחות צ'אק נוריס. הבה ושוב נניח שיש שני סוגים קריאות. הראשונה לבדיחות צ'אק נוריס על אוכל:

<https://api.chucknorris.io/jokes/random?category=food>

והשנייה לבדיחות צ'אק נוריס על כסף:

<https://api.chucknorris.io/jokes/random?category=money>

נניח ומבוקשים ממי להציג את שתי הקריאהות לקומפוננטה. אם אין לנו ארכיטקטורה מסודרת – המכונת אוטו לסייע לוaggi של הקוד שלו, אני פשוט אצור שתי פונקציות עם קריאות fetch. אם יבקשו ממני קריאה שלישית אני אצור קריאה נוספת נספת וכן הלאה. אבל זה לא תכונן נבון של המערכת, כי אם יהיה עוד ועוד קריאות נאלו, אני אלץ לייצור עוד ועוד פונקציות ואז יהיה קשה לתחזק אותן. (ותחזקה היא 90% מהഴור חיים של כל תוכנה). יתרה מכך, ברור לנו שיש כאן מכנה מסוות לכל קריאות-ה-API שלנו, ואם הכתובת של ה-API תשתנה, למשל, אצטרך לשנות את הכתובת בכמה פונקציות. וזה מתכוון לטעויות אנוש. במקרים אחרים באגים, ההופכים את התוכנה ללא יציבה.

מה הדרך? הדרך היא לדמיין עצם בסיסי בעל המאפיינים והפונקציונליות הכליליות שאנו מחפשים, ולהגדיר את התבנית שלו בצורה שמאפשר למחרז את התבנית לצרכים השונים שלו. לדוגמאות אלו קוראים בתכנות מונחה עצמים "קלאסים" שעליהם למדנו. השם הרשמי שלהם במדעי המחשב נקרא "מחלקה", אך לא תמיד מוגדרת אחד בחימם האמיתיים שיקרא לפחות מחלקה. בפרק הזה אנו משתמשים במונחים המקובלים בתעשייה ולפיין המחלקה תיקרא בפרק קלאס. העצמים שנוצרים לפי המחלקות השונות הם למעשה מימוש של תבנית מוגדרת מראש. קוראים להם גם אובייקטים – עצמים.

לפני שנראה קוד חשוב לציין עוד שני דברים. אפשרות שנוטן לנו תוכנות מונחה עצמים היא להגדיר תבניות מוכנות מראש, כך שנדע את היקף הפונקציונליות של עצמים שאנו עובדים איתם אף מבלי להכיר איך זה נעשה. וגם כדי שנוכל להרחיב את הפונקציונליות שלהם לבחירתנו. היכולת להרחיב פונקציונליות בתכנות מונחה עצמים נקראת ירושא. הכלב "ירוש" את תוכנות ההולדה ואת מאפייני המין השונים של כל היונקים. כאשר יונקים הוא מחלוקת שמרחבת למקרים פרטיים של כלבים. כי כלבים יכולים גם לקשש בזבב. ירושא מאפשר להרחיב את הגדרת העצם בהתבסס על תכונות עצמים אחרות. וכך בג'אווהסקריפט תפגשו את המילה extends – מרחב.

עוד דבר שחשוב שנציין כאן – הוא שישנים עוד דרכי בג'אווהסקריפט לקטלג פונקציונליות, "ולרשט" אומה. מיסיבות היסטוריות תוכנות מונחה עצמים קלאסי איננו הצד החזק של השפה. לדבריו המיסדים של ג'אווהסקריפט נעשו טיעות שקשה לתכן. (Javascript: The Good Parts by Douglas Crockford). ג'אווהסקריפט מצטיינת בגישה התכנות הפונקציוני שלה, עליה יש פרק אחר בספר. כאן נראה את גישת תוכנות מונחה העצמים הקלאסית.

ניצור אובייקט או עצם של חיבור שהוא אב הטיפוס, ואז נירש ממנו את תכונותיו שיאפשרו לנו להתחבר ל-API. ככלمر באב הטיפוס תהיה הפקנציונליות המשותפת, האובייקטים היורשים ירჩיבו רק את הדברים שהן צריכים.

כך למשל באובייקט האב יהיה את החיבור עצמו ל-API, העיבוד של ה-JSON וההזרה של הבדיקה. כאשר מי שיירש מאובייקט האב יקבל את כל זה מובנה ויצטרך רק להגיד על כתובת ה-API שמשמעותו.

```

class APIConnector {
  constructor(category) {
    this.category = category;
    this.url = `https://api.chucknorris.io/jokes/random?category=${this.category}`;
  }

  getJoke() {
    return fetch(this.url, {})
      .then((response) => {
        return response.json();
      })
      .then((jsonObject) => {
        return jsonObject.value;
      });
  }

  getCategory() {
    return this.category;
  }
}

class MoneyJoke extends APIConnector {
  constructor() {
    super('money');
  }

  calculateMoney() {
    console.log('Money not a problem when U R Chuck');
  }
}

let moneyJoke = new MoneyJoke();

moneyJoke.getJoke().then((joke) => {console.log(joke)})

```

בדוגמה זו יש לי קלאס – או תבנית עצם שנקרא APIConnector שהוא קלאס הבסיס שלו. ממנו כל הקלאסים יכולים לרשף. כך למשל קלאס MoneyJoke יירש ממנו וכאשר נוצר עצם מסוג MoneyJoke יעדכו לרשותו כל המאפיינים ומethodות שהוגדרו בקלאס

של APIConnector והורחבו על ידי ה-*קלאס* MoneyJoke. בדוגמה זו, ה-*קלאס* שיורש גם מפעיל את הקונסטרקטור של ה-*קלאס* המקורי עם התכונה שהוא רוצה. אם יש ל-*קלאס* היורש מתודות נוספות נספנות, הן מתווספות כרגע. למעשה זו תבנית מובנית בתכנות מונחה עצמים שברגע שעצם נוצר בדמות *קלאס* מסוים מוצרת מתודות *the-Constructor* בראשונה כדי לאותחל את היותה החדשה שנוצרה. קונסטרקטור שלו גם עובר בירושה וכל הקונסטרוקטורים של *קלאסים* האבות יופעלו לפי הסדר, אלא אם איזושהי *קלאס* בדרכן מנע זאת על ידי קונסטרקטור משלו.

ככה אני יכול ליצור כמה *קלאסים* שניני רוצה שיורשים מה-*APIConnector*. מה היתרונות? אם כתובות ה-*API* משתנה, או הדרך שבה עובד החיבור ל-*API* משתנה, אני צריך לשנות את זה ב-*קלאס* אחד.

באו נחקרו עוד היבט של מערכת היחסים בין חלוקת שיורשת תכונות *מקלאס אב אחר*. בדוגמה הבאה יש לנו שני סוגי משתמשים במערכת: משתמש פשוט ומשתמש מנהל. לכל אחד מהסוגים הללו יש תכונות ומchodות מיוחדות לסוג המשתמש שלו. בדוגמה שלנו נגדיר *קלאס* *ShiaPiin* משתמש כלשהו – *קלאס* שיטאים לנו לכל מיני סוגים של משתמשים במערכת – גם למנהליהם, וגם למנהליהם פשוטים ואולי עוד סוגים משתמשים שנרצה להוסיף בעתיד. כי, זוכרים? 90% ממחזור חיי התכנה הוא במצב התחזקה, لكن סביר מאוד להניח שנרצה להוסיף משתמשים מסוגים שונים בעתיד.

```
class BaseUser {  
    constructor(name) {  
        this.name = name;  
    }  
  
    setName(name) {  
        this.name = name;  
    }  
  
    getName() {  
        return this.name;  
    }  
  
    setAddress(address) {  
        this.address = address;  
    }  
  
    getAddress() {  
        return this.address;  
    }  
}  
  
class AdminUser extends BaseUser {  
    constructor(name) {  
        super(name);  
        this.admin = true;  
    }  
  
    performAdminAction() {  
        // performs action allowed only to admins  
    }  
}  
  
class StandardUser extends BaseUser {  
    contactAdmin() {  
        // Contact the user admin  
    }  
}
```

از מה קורה כאן. הבה נפרק את זה לאות לאט:

1. הגדרנו קלאס בסיסי, שברגע שנוצר עצם מבוסס על הקלאס הזה תרוץ מתודת ה-

`const user_from_padua = new constructor`

`(BaseUser('Massimo'))`. הנה נראה כך: – נסозд עצם בשם `user_from_padua`. ה-

`constructor` שלנו מקבל פרמטר בשם `name`, ומציב אותו ל-`this.name`.

2. `this` היא מילה שמורה של השפה המתיחס לעצם המפעיל את הקוד בזמן אמת,

ובמקרה שלנו זהו האובייקט `user_from_padua` הוא ה-`this`, ובעת הפעלת ה-

`constructor` אנו מוסיפים לו תכונה בשם `name` עם ערך הפרמטר שקיבלנו:

`'Massimo'`. `this` כמו המילה "אני", כל אחד אומר את אותה המילה, אבל מתכוון

למשהו אחר – לדוגמה – לעצמו.

יצרנו עצם חדש ויחודי לפי התבנית (הklass, או המחלקה) של `BaseUser`, והגדנו

את המבנה הפנימי שלנו ב-`constructor` כך שתכונת `name` שלו תהיה ל-

`'Massimo'`.

3. לאחר מכן יצרנו קלאס חדש בשם `AdminUser`, המרחיב את הקלאס `BaseUser`

`class AdminUser extends BaseUser`: – זה בעצם מה שאומרת השורה:

4. שכותנו את פונקציית `constructor`, מה שאומר לנו רוצים שבעם ייצור עצם

חדש מסוג `AdminUser` אנו רוצים שיבוצע קוד מיוחד שלנו. שהוא ...

5. ()`super` הוא קריאה לפונקציה של הקלאס שסמןנו אנו יורשים – דהיינו: אני רוצה

לשכתב פונקציה שקיימת במחלקה האב, שסמןנו אנחנו יורשים, ואני הרץ את

הלוגיקה המקורית לפני שאנו מוסיפים לוגיקה משלהנו. שימו לב, שלא חייבום

להרייך את `super` (עליוון באנגלית), אלא רק אם רוצים לשמור על פונקציונליות

הקודמת גם.

6. בנוסף בklass החדש אנו נוסיף עוד תכונה לעצם החדש שלנו בשם `admin`

ונאותחל את ערכה ב-`true`.

7. שימו לב, שלעצמם חדש יכולם להיות הרבה תכונות חשובות לפונקציונליות שלו,

אבל אנו נרצה "לחשוף" רק את הדברים החשובים לנו. זה נקראה API שלklass:

המשמעות דרכו נתחבר לפונקציונליות המיוחדת של אותו klass ללא הבנה לגבי איך

פונקציונליות זו מומשת. פרטי המימוש יכולם ואף במקרים רבים צריכים להיות

מוסתרים, ומתקנת טוב "יחשוף" רק ממשק מינימלי.

ע"י "חשיפת" ממשק התוכנה אנו מאפשרים ליצור עצמים שונים בעלי יכולות ייחודיות שאפשר להשתמש בהם לפי הצורך. כמו ה-*APIConnector*, "החוšíף" לנו את יכולות חיבור לשרת מרוחק.

תכנון מערכת מאפשר לנו לדמיין את החלקים השונים של הקוד ואף, אם תרצו, להנפיש אותו דרך תכונות וمتודות ייחודיות. כך אפשר לעשות סדר במערכת גדולה ולהתחיל לפירוט רעיון מסוים לעצמיהם בעלי תפקידים ומערכות ייחסדים אחד עם השני.

Prototype based

כבר הזכרנו שג'אוהסקריפט לא תוכננה לתוכנות מונחה עצמים קלאסי. היה פשוט אחרת. מחלקות מופשטות וממוסמם הוא אשליה – סוכר סינטקטי – נועד בזמןו להפוך את השפה לארקטטיבית בעניין מפתחי ג'אווה ועוד כל מיסי סיבות פוליטיות. למעשה ג'אוהסקריפט חזקה יותר ממה שהיא נראה, ומאפשרת עוד לפחות שני סוגי של הרחבות פונקציונליות או כמו "ורושה" – מילה השאלה ממילון תכונות מונחה עצמים קלאסי.

במקום לנצל את תכונות העצמים במחלקות מופשטות, בג'אוהסקריפט "הגנון" של כל אובייקט נשמר אף הוא אובייקט ובכך פותח אפשרויות נוספות אולם כדאי לזכור לעומק. כאן נביא רק שתי יתרונות חשובים של עבודה עם הפרוטוטיפ – הוא שם האובייקט נושא-hDNA של כל אובייקט בג'אוהסקריפט:

1. עצם יכול לרשף פונקציונליות ישירות מעצם אחר, ולא מקלט מופשט של אותו עצם. כך אם אובייקט `a` מרחיב את פונקציונליות של אובייקט `a`, ומוסיף לו מתודה בשם: `(() sayWhat`. עתה אובייקט חדש `c` יכול לרשף מאובייקט `a` וישראל את כל תכונותיו, ואף לשנות להרחיב אותם בעצמו. אין צורך בהגדרת מחלקות המאפיינות שינויים אלה, אלה ישר להרחיב אובייקטים.
2. דבר נוסף – סוג של קסם בג'אוהסקריפט. אם ננסה לשנות את הפרוטוטיפ של אובייקט כל האובייקטים היורשים ממנו (בעל אותו הפרוטוטיפ) ישתנו מיד! לדוגמה אפשר להרחיב את הפונקציונליות של אובייקט `theString` המוגדרת של השפה שתכילה מתודה ... `theString ... fire` שתדפיס את המחרוזת עם אמוגי של אש. ומיד כל העצמים מסוג `String` יוכל להשתמש בה.

זה נשמע אבסטרקטי, אך בוואו ונדגנים. הנה קלאס של משתמש.

```
class User {
  constructor() {
    this.type = 'user';
    this.theme = 'light';
  }

  setName(name) {
    this.name = name;
  }

  setAddress(address) {
    this.address = address;
  }
}
```

מה קורה מאחריו הקלעים כשהאני מבצע את הפקודה זו?

```
let newUser = new User();
```

מה שקורה הוא שנוצר אובייקט ריק בשם newUser עם רפרנס – ככלומר מצביע אל האובייקט המקורי User. בנויגוד למה שהיינו מצפים בשפה מונחית עצמים רגילה – שבנה נוצר אובייקט שלם עם כל המתודות של הקלאס User. בג'אוوهסקריפט אין הבדל בין קלאס לאובייקט.

כשאני קורא ל:

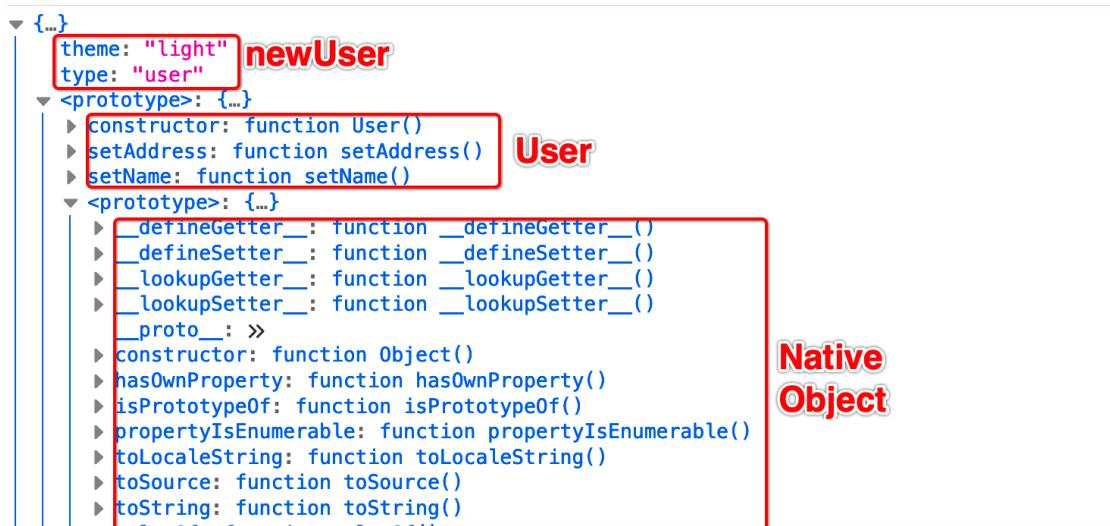
```
newUser.setName('Moshe');
```

ג'אווהסקריפט ראיית ניגשת לאובייקט newUser ובודקת אם יש לו את המתודה setName. אם אין לה את המתודה זו, היא עוברת לאבא – האובייקט (או הקלאס) User, אם היא מוצאת אותו שם.מצוין, היא תפעיל אותו. במידה ולא, היא תמשיך לאבא של User. מי האבא? האובייקט Object שנמצא בסיס ג'אווהסקריפט.

אתם מוזמנים להריץ את הקוד של הקלאס והאובייקט שנוצר מהקלאס:

```
let newUser = new User();
console.log(newUser);
```

תוכלו לראות בכל הפתחים שתחת prototype יש לאובייקט newUser את התכונות שנוצרו בפונקציה הבנאית אבל המתודות עצמן מקורן באובייקט האב – ה"קלאס" User. גם לו יש מתודות אחרות שמנויות מהאובייקט של ג'אווהסקריפט שכל האובייקטים יורשים ממנו.

למה חשוב לדעת את זה? כי מה לפוי דעתכם יקרה אם נכתוב את הקוד הזה?

```
let newUser = new User();
delete User.prototype.setName;
newUser.setName('moshe'); // TypeError: newUser.setName is not a function
```

נקבל הודעה שגיאה! מדוע? כי שוב, העובדה שאנו יוצרים newUser מקלאס User לא אומرت שמעכשו הקשר בין השינויים ניתק. להיפך, newUser הוא אובייקט רוק שמכיל רק מה שקבענו לו בקונסטרקטור והמתודות שלו בעצם מגיעות מקלאס האב User. שינוינו את User? שינוינו את כל מי שיורש ממנו. כי אין כאן בעצם ירושה, יש כאן הפניה דרך הפורטוטויפ. שינוינו את הפורטוטויפ? שינוינו את כל מי שיורש ממנו.

זה יכול להיות שימושי כי אנו צריכים לזכור שגם האובייקט הבסיסי בג'אוּהַסְקְּרִיפְט, ה-**Object** שוכלים יורשים ממנו גם ניתן לשינוי. כך למשל:

```
class User {

    setName(name) {
        this.name = name;
    }

    setAddress(address) {
        this.address = address;
    }

}

class DataObject {

    setName(name) {
        this.name = name;
    }

    setProp(key, value) {
        this[key] = value;
    }

}

let newUser = new User();
let dataObject = new DataObject();

Object.prototype.isValid = true;

console.log(newUser.isValid); // true
console.log(dataObject.isValid); // true
```

מה קורה כאן מאחורי הקלעים?

יצרתי שני קלאסים ומهم יצרתי אובייקטים עם פונקציה בנאית. ואז הכנסתי לפורוטוטויפ של Object, האובייקט שהוא חלק מהשפה של ג'אווהסקריפט וכל האובייקטים יורשים ממנו את התכונה `isValid`.

מאחורי הקלעים נוצר בעצם עץ היררכיה זהה:

Object (object) -> User (object) -> newUser (object)

Object (object) -> DataObject (object) -> dataObject (object)

כשאני מבקש `newUser.isValid`, מנוע הג'אווהסקריפט בודק ראשית אם זה קיים באובייקט `newUser`. זה לא? נמשיך לפורוטויפ של האבא, `User`. זה לא? נמשיך לפורוטויפ של הסבא, במקרה הזה `Object`, האובייקט האב של כל האובייקטים של ג'אווהסקריפט. האם הוא נמצא שם? כן! כי אנחנו הכנסנו `isValid` לפורוטויפ!

זה כבר מתחילה להיות מעניין, חישבו למשל שאני רוצה פונקציה שתדע אם לאובייקט שלי יש `name`. במידה וכן, הֆונקציה תחזיר `true`. במידה ולא, הֆונקציה תחזיר `false`. איך אפשר לעשות זהה דבר? בקלהות! על ידי תוספת לפורוטויפ של `Object`.

```

class User {

  setName(name) {
    this.name = name;
  }

  setAddress(address) {
    this.address = address;
  }

}

function isValid() {
  if(this.name && this.name !== "") {
    return true;
  } else {
    return false;
  }
}

Object.prototype.isValid = isValid;

let newUser = new User();
let another(newUser = new User();

newUser.setName('Moshe');

console.log(newUser.isValid()); // true
console.log(another(newUser.isValid()); // false

```

זה לא דבר טריויאלי להבנה, אבל ברגע שambilינו אותו וمبינים את ה-prototype, אפשר באמצעות לנצל את הכוח והגמישות של ג'אווהסקריפט במקום להתייחס אליה כעוד שפה מונחית עצמים. הגמישות הזו מאפשרת לג'אווהסקריפט להתפתח ולהיות נפוצה בכל נסחאות הרבה פלטפורמות.

ישנו עוד סוג של "ירושה" בג'אווהסקריפט – ירושה פונקציונאלית. זאת צורת הרחבת פונקציונליות הטבעית, החזקה והגמישה ביותר בג'אווהסקריפט. היא מאפשרת חיבור

אחרת ופושטה יותר על היררכיה פונקציונלית של הקוד, ואף מאפשרת ליצור תכונות ומתקודמות מוסתרות ברמות שונות של ירושה. השימוש בפונקציות – שהם בעצם גם אובייקטים מן המניין בג'אווהסקריפט – חופש לנו את כוח `the-closures` העוצמתי של השפה, המאפשר לנצל מetri נתוניים, וליצור קוד מוסתר מהיורשים ועוד. בעת עולם פיתוח ישומי `frontend` מאמץ קוד פונקציוני בשתי ידיים. אנו רואים זאת בכיוון של ריאקט למשל, והדברים הופכים לפשוטים מאוד, כאשר ג'אווהסקריפט לא מנסה לחקות שפות אחרות, אלא משתמש בכשרונות הניתנים לה מלידה.

תודה רבה על הרכישה של הספר!

עבדתי מאד קשה על הספר זהה: שעות רבות של כתיבה, הגהה, תיקונים ומעבר על תוכרי העירינה. יותר מ-1800 אנשים תמכו בספר זהה ואייפשרו לו לצאת לאור.

הספר אינו מוגן במערכת ניהול זכויות. כלומר ניתן לקרוא אותו בכל התקן ללא הגבלה. אם מתחשך לקרוא גם מהקינדל, גם מהמחשב וגם מהטלפון הנייד אין בעיה להעתיק את הקובץ שלוש פעמים ולשים אותו בתוך כל התקן. מתוך תקווה שהרוכש והתוםן לא ינצל את האמון שנתתי בו להעתקה סיטונאית של הספר לאנשים אחרים והפיצה שלו. אני מאמין שרוב האנשים הוגנים.

העותק הזה נמכר ל:

yigalnewman@yahoo.com

בנוסף לדף זה - הקובץ מסומן בטביעת אצבע דיגיטלית - כלומר בתוך דפי הספר נჩבים אים פרטי הרוכש באופן שkopf למשתמש. כדאי מאוד להמנע מהעתקה של הספר לאלו שלא רכשו אותו באופן חוקי. אם ברצונכם להעביר את הספר למשהו אחר במתנה - העבירו לו את הפרטים שלכם באתר ומיחקנו את העותק שנמצא ברשותכם.

תודה וקריאה נעימה!